

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 498

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

65ο έτος
30 Δεκεμβρίου 2022

Περιεχόμενα

I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Επιτροπή των Περιφερειών

151η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ, 11.10.2022 - 12.10.2022

2022/C 498/01	Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η κατάσταση των δήμων και των περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση»	1
---------------	---	---

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

151η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ, 11.10.2022 - 12.10.2022

2022/C 498/02	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς μια μακροπεριφερειακή στρατηγική στη Μεσόγειο»	6
2022/C 498/03	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος των δήμων και των περιφερειών της ΕΕ στην ανασυγκρότηση της Ουκρανίας»	12
2022/C 498/04	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το νέο πλαίσιο αστικής κινητικότητας»	17
2022/C 498/05	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος της ΕτΠ στην ενίσχυση της υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας ενόψει της COP27 και της COP28»	24
2022/C 498/06	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς μια διαρθρωτική συμπερίληψη των δήμων και των περιφερειών στην 27η διάσκεψη των μερών (COP 27) της UNFCCC»	30
2022/C 498/07	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δίκαιη και βιώσιμη μετάβαση στις περιφέρειες υψηλής έντασης γαιάνθρακα και ενέργειας»	36
2022/C 498/08	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ψηφιακή συνοχή»	39

EL

2022/C 498/09	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «8η έκθεση για την οικονομική, την κοινωνική και την εδαφική συνοχή»	45
2022/C 498/10	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δρόμοι προς τη σχολική επιτυχία»	51

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

Επιτροπή των Περιφερειών

151η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ, 11.10.2022 - 12.10.2022

2022/C 498/11	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (αναθεωρημένη)»	57
2022/C 498/12	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι προσανατολισμοί για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ Μ)»	68
2022/C 498/13	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενεργειακή δέσμη μέτρων για τις εκπομπές αερίου, υδρογόνου και μεθανίου»	83
2022/C 498/14	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μια ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης»	94
2022/C 498/15	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αναθεωρημένη διακυβέρνηση του χώρου Σένγκεν»	114
2022/C 498/16	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές»	154

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

151Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ, 11.10.2022 - 12.10.2022

Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η κατάσταση των δήμων και των περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

(2022/C 498/01)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕΤΠ),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ:

- την Ετήσια έκθεσή της για την κατάσταση των περιφερειών και των δήμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία ακολουθήθηκε μια συμπεριληπτική, τεκμηριωμένη και εμπειριστατωμένη προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένου του περιφερειακού και τοπικού βαρόμετρου που αποτυπώνει τις απόψεις των τοπικών και περιφερειακών εκπροσώπων, με τη συμμετοχή πολλών εταιρών και θεσμικών οργάνων ⁽¹⁾ και με την παροχή τεκμηριωμένων στοιχείων και βασικών προτάσεων στους αρμόδιους λήψης πολιτικών αποφάσεων σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο όσον αφορά τα πλέον επείγοντα ζητήματα για το επόμενο έτος·
- το αποτέλεσμα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης και τις πολυάριθμες προτάσεις που έχουν άμεση σχέση με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι είναι καίριας σημασίας για την εξεύρεση λύσεων στις ανησυχίες των πολιτών·
- την ομιλία της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κατάσταση της Ένωσης το 2022 στις 14 Σεπτεμβρίου 2022 και τη δήλωση προθέσεων που απέστειλε στους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

- τον παράνομο και αδικαιολόγητο πόλεμο που διεξάγει η Ρωσία κατά της Ουκρανίας που έχει προκαλέσει και προκαλεί την απώλεια ζώων και καταστροφές, αναγκάζοντας εκατομμύρια ανθρώπους να εγκαταλείψουν τις εστίες τους αναζητώντας καταφύγιο είτε σε άλλες περιοχές της Ουκρανίας είτε στην ΕΕ, και ιδίως στα ανατολικά κράτη μέλη της, με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης να αποτελούν το πρώτο επίπεδο αρωγής·
- επιπλέον των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 και των διαταραχών του εμπορίου, ο αντίκτυπος του πολέμου στην Ουκρανία ασκεί επίσης μεγάλη πίεση σε πολλά νοικοκυριά, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις ανά την ΕΕ, εξαιτίας της σοβαρής πρόσθετης επιβάρυνσής τους από την ανατίμηση της ενέργειας και των τροφίμων και τον συνεχώς αυξανόμενο πληθωρισμό·

1. τονίζει ότι η Ετήσια έκθεση για την κατάσταση των δήμων και των περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση καταδεικνύει ανησυχητικά την αύξηση του χάσματος από τόπο σε τόπο ανά την ΕΕ λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, του πολέμου στην Ουκρανία και της επιτάχυνσης της κλιματικής αλλαγής·

⁽¹⁾ <https://cor.europa.eu/el/our-work/Pages/State-of-Regions-and-Cities-2022.aspx?origin=spotlight>

2. διαπιστώνει ότι, δυστυχώς, η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης δεν αναγνώρισε ούτε τον ενεργό και κεντρικό ρόλο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην προσπάθεια επίλυσης αυτών των προβλημάτων ούτε την ανάγκη για πιο πολυεπίπεδη χάραξη πολιτικής της ΕΕ με μέλημα να καταστεί η συνοχή ο γενικός στόχος της ΕΕ, όπως προβλέπεται ήδη στη Συνθήκη του Μάαστριχτ, με την οποία εισήχθη η αρχή της επικουρικότητας και ιδρύθηκε η ΕΤΠ·

3. προειδοποιεί ότι ο πληθωρισμός επηρεάζει άμεσα τις διάφορες περιοχές και ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος να επιδεινώσει περαιτέρω τις υφιστάμενες τοπικές, κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες. Το υψηλότερο κόστος ενέργειας και μεταφορών έχει σοβαρότερο αντίκτυπο στις ομάδες ευάλωτων πολιτών. Οι κάτοικοι περιφερειών χαμηλότερου μέσου εισοδήματος πλήττονται δυσανάλογα από τις ανατιμήσεις βασικών αγαθών και εμπορευμάτων με διαφαινόμενο τον κίνδυνο της φτώχειας·

4. επισημαίνει τη σημασία της διασυνοριακής συνεργασίας για την περαιτέρω ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από κοινωνική, οικονομική και διοικητική άποψη. Το 1/3 του πληθυσμού της ΕΕ ζει συχνά σε παραμεθόριες περιοχές με μεγαλύτερες πόλεις ή οικονομικά κέντρα στην άλλη πλευρά των συνόρων. Αυτό το αναξιοποίητο δυναμικό στους τομείς της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, της διαχείρισης κρίσεων, του ενεργειακού εφοδιασμού, της κινητικότητας, της εκπαίδευσης και του εργατικού δυναμικού πρέπει να αξιοποιηθεί καλύτερα και να ενισχυθεί χωριστά·

5. καλεί την ΕΕ να υποστηρίξει τις πόλεις και τις περιφέρειες της ΕΕ και της Ουκρανίας στην προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων που έχει προκαλέσει ο πόλεμος. Η ανοικοδόμηση της Ουκρανίας αποτελεί αναγκαιότητα, ηθικό καθήκον και επένδυση για την ΕΕ. Τούτη η διαδικασία πρέπει να γίνει με γνώμονα την αρχή της «καλύτερης ανοικοδόμησης» του ΟΟΣΑ και κριτήρια αειφόρου, οικολογικού και ψηφιακού χαρακτήρα με μέλημα την ολοκληρωμένη τοπική ανάπτυξη. Τόσο η ανοικοδόμηση της Ουκρανίας όσο και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων του πολέμου και της πανδημίας θα απαιτήσουν εκ νέου σαφή ιεράρχηση των προτεραιοτήτων του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Οι δήμοι, οι περιφέρειες και τα κράτη μέλη της ΕΕ αντιμετωπίζουν ήδη μια δύσκολη οικονομική κατάσταση. Η ανοικοδόμηση της Ουκρανίας πρέπει επίσης να συμβαδίζει με την προώθηση της τοπικής δημοκρατίας βάσει ισχυρών εταιρικών σχέσεων με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης· Η αποκεντρωμένη διαδικασία ανασυγκρότησης παρέχει στους Ουκρανούς πολίτες προοπτικές για να παραμείνουν στη χώρα τους και, ως εκ τούτου, να μετριαστούν περαιτέρω οι μεταναστευτικές ροές. Παράλληλα, η ΕΤΠ απορρίπτει τα εμπόδια στη μετανάστευση των Ουκρανών πολιτών και ζητεί το συντομότερο δυνατό την αναθεώρηση οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου (*) περί προσωρινής προστασίας προκειμένου να παρέχεται στους πρόσφυγες εγγύηση διαμονής άνω των τριών ετών·

6. κρίνει ότι η αρωγή των Ουκρανών προσφύγων θα πρέπει να αποτελέσει κίνητρο για τη μεταρρύθμιση του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου της ΕΕ με βάση την αλληλεγγύη, τα κίνητρα για δίκαιη κατανομή των βαρών και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και την προστασία των εξωτερικών συνόρων. Αυτό καθίσταται ακόμη πιο επείγον, δεδομένου ότι η ραγδαία αύξηση των τιμών των τροφίμων παγκοσμίως μπορεί να προκαλέσει εισροή μεταναστών στις πόλεις και τις περιφέρειες της ΕΕ·

7. υπογραμμίζει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πλήττονται επίσης από την κατακόρυφη αύξηση των λογαριασμών ενέργειας για τις δημόσιες υπηρεσίες και τις επιπτώσεις του πληθωρισμού στις δημόσιες συμβάσεις και στους μισθούς. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να θεωρούνται ενεργοί εταίροι σε εκστρατείες εξοικονόμησης ενέργειας, σε νέα έργα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και σε σχέδια έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση ενεργειακών διαταραχών, έτσι ώστε να συνεκτιμώνται οι τοπικές συνθήκες και οι διακρατικές λύσεις. Επισημαίνει επίσης τις δυνατότητες της τοπικής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην προσπάθεια να καταστεί το ενεργειακό μείγμα της ΕΕ πολυσυλλεκτικό και να μειωθεί η εξάρτησή μας από τρίτες χώρες. Εισηγείται δε να προσαρμοστούν τα συστήματα χρηματοδότησης, οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις της ΕΕ, έτσι ώστε τα τοπικά επενδυτικά σχέδια να παραμείνουν λειτουργικά σε περιόδους υψηλού πληθωρισμού·

8. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να λάβουν έκτακτα μέτρα για τη συνδρομή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην προσπάθειά τους να μετριάσουν τις επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης στα νοικοκυριά, στις ευάλωτες κοινότητες και στις τοπικές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και να διατηρήσουν τις δημόσιες υπηρεσίες σε λειτουργία, μεταξύ άλλων διαδέτοντας σε αυτές μερίδιο των φορολογικών εσόδων που εισπράττονται από τα συγκυριακά υπερκέρδη των εταιρειών ενέργειας·

9. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει χωρίς καθυστέρηση ένα ανώτατο όριο τιμών σε όλη την ΕΕ για όλες τις εισαγωγές φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να υποστηρίξει την αποσύνδεση της τιμής μεταξύ φυσικού αερίου και ενέργειας, πράγμα που θα συμβάλει στον μετριασμό της πληθωριστικής πίεσης·

(*) Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκποσιθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12).

10. καλεί την ΕΕ να εκπονήσει μια ενωσιακή πολιτική σε θέματα υγείας με σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, η οποία θα ενισχύει την ετοιμότητα της ΕΕ για την αντιμετώπιση κρίσεων και την ικανότητά της να αντιμετωπίζει απειλές κατά της υγείας και θα στηρίζει τις προσπάθειες των δήμων και των περιφερειών για τη βελτίωση της δημόσιας υγείας, την πρόληψη των ασθενειών και την εξάλειψη των κινδύνων για την υγεία·

11. κατανοεί ότι οι δήμοι και οι περιφέρειες πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν στο έπακρο το NextGenerationEU και να επικεντρωθούν σε μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Για τον σκοπό αυτό, οι κανόνες άσκησης της οικονομικής πολιτικής πρέπει να επαναξιολογηθούν και θα πρέπει να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα ισχύος των μέτρων ανάκαμψης έως ότου οι περιφέρειες της ΕΕ επιστρέψουν στη μακροοικονομική τους κατάσταση πριν από την πανδημία COVID-19·

12. καλεί, σε αυτό το πλαίσιο, καθώς η πανδημία COVID-19 και η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία εμποδίζουν τις περιφέρειες και τις πόλεις μας να έχουν μια ισχυρή ανάκαμψη, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τροποποιήσουν τους δημοσιονομικούς κανονισμούς, προς την κατεύθυνση της παράτασης των προθεσμιών πιστοποίησης των έργων του REACT-EU, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του ΜΑΑ, για να διασφαλιστεί η εις βάθος ανάκαμψη στις περιφέρειές μας, με τη βέλτιστη χρήση της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης·

13. επιδοκιμάζει, εν προκειμένω, την εξαγγελία από την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της αποτελεσματικής ενδιάμεσης επανεξέτασης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Με αυτήν την ενδιάμεση επανεξέταση επιδιώκεται να παγιωθεί η πολιτική συνοχής, παρά το σημερινό ποσοστό εφαρμογής και τη χαμηλή δημοσιονομική εκτέλεσή της, η οποία οφείλεται κυρίως στην πανδημία COVID-19 και στον ανταγωνισμό με τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Επίσης, αυτή η ενδιάμεση επανεξέταση θα πρέπει να αποτελέσει ευκαιρία για τη σύσταση ενός νέου ευρωπαϊκού ταμείου για την αντιμετώπιση, σύμφωνα με τη μεθοδολογία επιμερισμένης διαχείρισης, απροσδόκτων κρίσεων, αρχής γενομένης από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Πράγματι, οι συνεχείς μεταφορές κονδυλίων από την πολιτική συνοχής στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης παρεμποδίζουν την ικανότητα της πολιτικής συνοχής να φέρει εις πέρας την αποστολή της, όπως αυτή κατοχυρώνεται στις Συνθήκες της ΕΕ·

14. εισηγείται να ξεκινήσει αμέσως ο προβληματισμός ως προς το μέλλον της πολιτικής συνοχής, με τη συμμετοχή όλων ανεξαιρέτως των ενδιαφερομένων μερών και των πολιτών. Η «Συμμαχία συνοχής» θα λειτουργήσει ως κοινό βήμα συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων με τη συμμετοχή των θεσμικών οργάνων της ΕΕ σε εποικοδομητικό διάλογο με τους δήμους και τις περιφέρειες. Η ΕτΠ ζητεί να εφαρμοστεί η αρχή της μη υπονόμησης της συνοχής σε όλες τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή συστημικών εκτιμήσεων εδαφικού αντικτύπου και την κάλυψη των αναπτυξιακών κενών σε περιοχές με συγκεκριμένα δημογραφικά και γεωγραφικά προβλήματα, και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεργαστεί στενά με την ΕτΠ στον ορισμό αυτής της αρχής·

15. συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη δρομολόγηση ενός συμφώνου για τα νησιά και ενός θεματολογίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα νησιά, με τη συμμετοχή των βασικών ενδιαφερόμενων μερών και συγκεκριμένα των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, των οικονομικών και κοινωνικών φορέων, της κοινωνίας των πολιτών, των ακαδημαϊκών κύκλων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων, με βάση το σύμφωνο για τις πόλεις και το μελλοντικό αγροτικό σύμφωνο· υπενθυμίζει δε στην Επιτροπή την ανάγκη εκπόνησης μελέτης σχετικά με την ποικιλομορφία των νησιωτικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

16. επισημαίνει ότι το 43 % των Ευρωπαίων πολιτών θέτει τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στο επίκεντρο της δράσης για το κλίμα (αύξηση κατά 10 % από το 2019 έως το 2021, καθ' όλη τη διάρκεια του περιορισμού της κυκλοφορίας λόγω της πανδημίας COVID-19 και της ανάκαμψης από αυτήν) και ότι 160 δήμοι σε 21 κράτη μέλη έχουν υποβάλει σχέδια δράσης για την προσαρμογή βάσει του Συμφώνου των Δημάρχων για το κλίμα και την ενέργεια. Η ΕτΠ προτρέπει και τους υπόλοιπους δήμους και περιφέρειες να ακολουθήσουν αυτά τα παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών·

17. θεωρεί ότι η προσαρμογή στην κλιματική κρίση και η αντιμετώπιση της, καθώς και η διατήρηση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, αποτελούν βασικά στοιχεία για την οικοδόμηση πιο ανθεκτικών και βιώσιμων κοινωνιών και οικονομιών. Επίσης, κρίνει ότι τα μέτρα αντιμετώπισης πρέπει να σχεδιάζονται σε τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες και τα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ επαναλαμβάνει το αίτημά της για καλύτερη πρόσβαση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που εφαρμόζουν τις πολιτικές της Πράσινης Συμφωνίας σε ενωσιακά κονδύλια·

18. ζητεί να ενισχυθούν οι κοινές προσπάθειες για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, δεδομένου ότι οι φυσικές καταστροφές πλήττουν σχεδόν 50 εκατομμύρια ανθρώπους ανά την ΕΕ και προκαλούν κατά μέσο όρο οικονομική ζημία ύψους 12 δισ. ευρώ ετησίως κατά τα τελευταία σαράντα έτη. Παράλληλα, καθίσταται ολοένα και πιο σημαντικό να συνδυαστούν οι κλιματικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές πολιτικές που να διασφαλίζουν ότι, ενώ θα επισπεύδεται η απαραίτητη πράσινη μετάβαση, κανένα άτομο και κανένας τόπος δεν θα μείνει στο περιθώριο. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕτΠ υπογραμμίζει την ανάγκη προστασίας, επανεξέτασης και προσαρμογής των περιφερειακών και τοπικών υποδομών προκειμένου να αντεπεξέρχονται καλύτερα στην εντατικοποίηση των κλιματικών φαινομένων που επηρεάζουν τους πολίτες, τις περιφερειακές οικονομίες, τις βασικές υποδομές και τις αλυσίδες εφοδιασμού·

19. επικροτεί την εξαγγελία διπλασιασμού της πυροσβεστικής ικανότητας της ΕΕ από την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ομιλία της για την Κατάσταση της Ένωσης·

20. επισημαίνει το έντονο ενδιαφέρον των δήμων να συμμετάσχουν στην αποστολή με θέμα τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις της ΕΕ και εισηγείται η ψηφιακή και συγκοινωνιακή μετάβαση να γίνουν με πιο συμπεριληπτικό τρόπο, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση των μέτρων υπέρ της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και της αλλαγής του τρόπου οργάνωσης των μεταφορών στις αστικές περιοχές, καθώς και της ζεύξης των αστικών και με τις αγροτικές περιοχές, με σκοπό να αποφευχθεί η περαιτέρω επιδείνωση των υφιστάμενων περιφερειακών ανισοτήτων·

21. εισηγείται να συμπεριληφθούν πλήρως οι υποεθνικές αρχές στην αντιπροσωπεία της ΕΕ στην 27η Διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλασιού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή και στη 15η Διάσκεψη των μερών της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα, μέσω των μελών της ΕτΠ. Η ΕτΠ τονίζει ότι η 27η διάσκεψη θα αποτελέσει ευκαιρία για την επίσημη αναγνώριση του ρόλου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην προσπάθεια να επιδειχθεί μεγαλύτερη φιλοδοξία και να επιταχυνθεί η δράση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή σε αυτήν και τη χρηματοδότηση της προσπάθειας. Επαναλαμβάνει δε το αίτημα για συμπερίληψη των τοπικών και περιφερειακών συνεισφορών ως συμπληρώματος των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών·

22. ζητεί τη διεξοδική αναθεώρηση του κανονισμού για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, ώστε να τεθεί η βάση για τη συστηματική συμμετοχή των δήμων και των περιφερειών στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα. Η αναθεώρηση αυτή θα πρέπει επίσης να αποτελέσει ευκαιρία για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου της ΕΕ για την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας και της οικονομικής αδυναμίας μετακινήσεων·

23. τονίζει τη σημασία των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εντός του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την προαγωγή της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Δεδομένου ότι οι πόλεις ευθύνονται για σχεδόν το 75 % της παγκόσμιας κατανάλωσης ενέργειας, το 70 % των παγκόσμιων εκπομπών CO₂, το 70 % των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και το 90 % των μέτρων προσαρμογής σε αυτήν, και δεδομένου του ταχέως αυξανόμενου αριθμού οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που προτίθενται να αναλάβουν δράση, οι εν λόγω οργανισμοί πρέπει να καταστούν πλήρεις εταίροι στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ιδίως σε τομείς πολιτικής όπως η στέγαση, η ανακαίνιση κτιρίων, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι βιώσιμες μετακινήσεις ή ο οικολογικός προσανατολισμός των πόλεων, καθώς και σε πρωτοβουλίες όπως το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους·

24. επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, το κάλεσμά της για μια Ευρωπαϊκή στρατηγική για τη στέγαση με στόχο την τόνωση της οικονομικά προσιτής, βιώσιμης, κοινωνικής στέγασης και στέγασης έκτακτης ανάγκης. Η εν λόγω στρατηγική, η οποία συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας, θα πρέπει ειδικότερα να περιλαμβάνει στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων έναν ποσοτικό εθνικό στόχο δημόσιων επενδύσεων για οικονομικά προσιτή, βιώσιμη, κοινωνική στέγαση και στέγαση έκτακτης ανάγκης σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, να διευκολύνει την πρόσβαση σε ιδιωτικές επενδύσεις συμπεριλαμβάνοντας την οικονομικά προσιτή, κοινωνική στέγαση και στέγαση έκτακτης ανάγκης στη μελλοντική κοινωνική ταξινόμια της ΕΕ·

25. επαναλαμβάνει την ανάγκη συμμετοχής των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην αξιολόγηση και στην εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, έτσι ώστε να διασφαλιστεί και η συνεπής χρήση των ταμείων ανάκαμψης με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Παρά τη νομική βάση του μέσου στην πολιτική συνοχής, η συμμετοχή αυτή έχει αποδειχθεί υπερβολικά περιορισμένη σε πολλά κράτη μέλη, με συνέπεια να παρεμβάλλονται προσκόμματα στην αποτελεσματική εφαρμογή και να τίθεται θέμα έλλειψης συνεργειών μεταξύ των εθνικών σχεδίων και των περιφερειακών και τοπικών προτεραιοτήτων και των αναπτυξιακών στρατηγικών·

26. επισημαίνει το συνεχιζόμενο και σημαντικό χάσμα στην καινοτομία. Από τις 20 περιφέρειες με τις μεγαλύτερες δαπάνες σε έρευνα και ανάπτυξη, οι 19 είναι από τις πλέον ανεπτυγμένες, ενώ τα δύο τρίτα των 50 περιφερειών με τις χαμηλότερες δαπάνες είναι από τις λιγότερο ανεπτυγμένες. Η ΕτΠ υπογραμμίζει τις μεγάλες δυνατότητες της πιλοτικής δράσης για συμπράξεις περιφερειακής καινοτομίας με σκοπό την προαγωγή της εξεύρεσης λύσεων τοπικού προσανατολισμού και της δημιουργίας κατά τόπους αποστολών από τη βάση προς την κορυφή βάσει του νέου θεματολογίου καινοτομίας της ΕΕ, επαναλαμβάνοντας παράλληλα τη σημασία των κόμβων του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας·

27. τονίζει τη λειτουργία του ψηφιακού μετασχηματισμού ως διατομεακού συντελεστή κάλυψης του χάσματος στην Ευρώπη, καθώς και την ανάγκη για ψηφιακή συνοχή. Με τη νέα «προσέγγιση αποστολής» στη χάραξη πολιτικής, η πολιτική συνοχής πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζει μακροπρόθεσμους (ενωσιακούς) στόχους στο μέλλον. Η γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μέσω ολοκληρωμένων και χωρίς αποκλεισμούς στρατηγικών με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων της δημόσιας διοίκησης είναι απαραίτητη για τη βιώσιμη ανάκαμψη και τη θωράκιση των κοινωνιών·

28. τονίζει ότι, το 2021, το μέσο ποσοστό ανεργίας των νέων ηλικίας 15-29 ετών στην ΕΕ ήταν 13 %, ήτοι 0,9 της ποσοστιαίας μονάδας μικρότερο σε σχέση με το 2020 με σημαντικές, πάντως, αποκλίσεις μεταξύ των περιφερειών —τα ποσοστά ανεργίας των νέων ήταν υψηλότερα στις ισπανικές, στις ελληνικές και στις ιταλικές περιφέρειες. Με αυτά κατά νου, η ΕτΠ προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων, οι οποίες επιδεινώθηκαν εξαιτίας της κρίσης. Επισημαίνει, επίσης, την επείγουσα ανάγκη να καλυφθεί το χάσμα μεταξύ των φύλων στην απασχόληση. Συν τοις άλλοις, προειδοποιεί για τους αυξανόμενους κινδύνους φτώχειας, συμπεριλαμβανομένης της παιδικής φτώχειας·

29. επικροτεί την προτροπή της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιδειχθεί μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και τονίζει την ηγετική δράση της ΕτΠ στη συνεργασία με τους νέους και τις οργανώσεις νεολαίας για τη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρώπης, ιδίως με την εκπόνηση ενός χάρτη της ΕΕ για τη νεολαία και τη δημοκρατία·

30. σημειώνει ότι κατά την περίοδο 2011-2020, αυξήθηκε μεν το ποσοστό των γυναικών που εκλέγονται σε όλα τα πολιτικά επίπεδα (από το τοπικό έως το εθνικό), αλλά εκφράζει την απογοήτευσή της καθότι εξακολουθούν να αποτελούν μόνο το ένα τρίτο του συνόλου σε όλα τα επίπεδα. Το 2021, μόνο σε 16 από τις 285 περιφερειακές συνελεύσεις στην ΕΕ υπήρξε ισάριθμη εκλογή ανδρών και γυναικών. Η ΕτΠ αναγνωρίζει ότι η σύνθεσή της απέχει πολύ από την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων και αναμένει από τα κράτη μέλη να επιληφθούν αυτού του ζητήματος. Συνεπώς, η ΕτΠ θα δρομολογήσει προβληματισμούς σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών στο έργο της, στις ηγετικές θέσεις της και στη σύνθεσή της, και καλεί τα κράτη μέλη να οργανώσουν πρωτοβουλίες με στόχο τη χειραφέτηση των γυναικών στην τοπική και περιφερειακή πολιτική, έτσι ώστε να ξεπεραστούν οι διακρίσεις στην πολιτική και να αρθούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες, μη εξαιρουμένων των στερεοτύπων·

31. προτρέπει τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή, με την πλήρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, όλα τα αναγκαία μέτρα για την ταχεία επίτευξη του στόχου που θέτει η οδηγία της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας· τονίζει επίσης τη σημασία της κύρωσης από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, της Συνθήκης του Συμβουλίου της Ευρώπης που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο για την προστασία των γυναικών από κάθε μορφή βίας, καθώς και για την πρόληψη, τη δίωξη και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας·

32. θεωρεί ότι ο ρόλος των δήμων και των περιφερειών ως εργοδοτών, παρόχων και φορέων ανάθεσης υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας είναι ζωτικής σημασίας για την κοινωνική συνοχή, την ισότητα των φύλων και την απασχόληση στην Ευρώπη. Η ισχυρή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, των δήμων και των περιφερειών, τόσο στην ανάπτυξη όσο και στην υλοποίηση των πρωτοβουλιών της ΕΕ στον κοινωνικό τομέα, είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα έχουν κατάλληλο και αποτελεσματικό αντίκτυπο στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης για τον Ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο διαδραματίζει εν προκειμένω καίριο ρόλο και το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο πρέπει να προβαίνει στη λήψη αποφάσεων και να μπορεί να αποφασίζει σχετικά με τον τρόπο επίτευξης των κοινών στόχων. Η τοπική διάσταση και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν σε μια μεταρρύθμιση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·

33. υποστηρίζει το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην κατάσταση της Ένωσης περί σύγκλησης Συνέλευσης για την αναθεώρηση των Συνθηκών της ΕΕ. Η ΕτΠ θα πρέπει να συμμετέχει πλήρως στην εν λόγω συνέλευση, εκπροσωπώντας τους αιρετούς εκπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, και δεσμεύεται ότι θα προωθήσει την έννοια της ενεργού επικουρικότητας και ότι θα συνεργαστεί περισσότερο με τα περιφερειακά κοινοβούλια και τις ενώσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μια αποτελεσματική και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ, με ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες και τις νόμιμες αρμοδιότητές τους. Εν προκειμένω, η ΕτΠ επικροτεί μεν την εξαγγελία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι θα εντάσσει κατά πάγιο τρόπο τις συνελεύσεις των πολιτών και άλλες μορφές συμμετοχικής δημοκρατίας στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ, αλλά τονίζει τον ρόλο των δημοκρατικά εκλεγμένων αντιπροσώπων που λογοδοτούν στο εκλογικό τους σώμα και δεσμεύεται να συμμετάσχει ενεργά σε αυτές τις διαδικασίες·

34. προτίθεται να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα σχετικά με την τοπική διάσταση των ενωσιακών πολιτικών όσον αφορά την επίτευξη του συνολικού στόχου της συνοχής της ΕΕ, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις προτάσεις της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης και τις ειδικές ανάγκες των παραμεθόριων και περιφερειακών περιοχών·

35. αναθέτει στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει την *Ετήσια έκθεση για την κατάσταση των δήμων και των περιφερειών της ΕΕ*, καθώς και το παρόν ψήφισμα στους προέδρους τους Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς και στους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων των 27 κρατών μελών της ΕΕ, και ενθαρρύνει τους τοπικά και περιφερειακά αιρετούς πολιτικούς ανά την Ευρώπη να μεριμνήσουν για τη διάδοση της έκθεσης στους πολίτες και στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

151Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙ, 11.10.2022 - 12.10.2022

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς μια μακροπεριφερειακή στρατηγική στη Μεσόγειο»

(2022/C 498/02)

Εισηγητής: Nikola DOBROSLAVIĆ (HR/PPE)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕΠΠ)

Η συμβολή των μακροπεριφερειακών στρατηγικών στην εδαφική συνοχή, στην τοπική δημοκρατία και συνεργασία στα εξωτερικά σύνορα

1. θεωρεί ότι οι μακροπεριφέρειες διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εγγύς γειτονία της, μέσω της ενίσχυσης των παραμεθόριων περιοχών όσον αφορά την αντιμετώπιση συγκεκριμένων και κοινών προκλήσεων συλλογικά, μέσω ανταλλαγών, συνεργασίας και υλοποίησης·
2. τονίζει ότι αυτή η προσέγγιση επιτρέπει μεγαλύτερη συνοχή και συμπληρωματικότητα μεταξύ πολιτικών, δράσεων και χρηματοδοτικών προγραμμάτων που υλοποιούνται από διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης σε μια καθορισμένη γεωγραφική περιοχή. Κατά συνέπεια, με την προώθηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, οι μακροπεριφέρειες συμβάλλουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και του αντικτύπου των πολιτικών·
3. υπενθυμίζει ότι οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές βασίζονται στην αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και ότι οι περιφέρειες εντός και εκτός της ΕΕ πρέπει να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην ανάπτυξη, στην οικοδόμηση και στον καθορισμό των κοινών τους στόχων παράλληλα με τα κράτη μέλη της ΕΕ και άλλες ενδιαφερόμενες χώρες·
4. σημειώνει ότι η περιοχή της Μεσογείου περιλαμβάνει αρκετές υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες προς ένταξη χώρες καθώς και χώρες εκτός της ΕΕ και τονίζει τη σημασία των μακροπεριφερειών όσον αφορά την ενίσχυση της συνεργασίας πέραν των ενωσιακών συνόρων. Αυτού του είδους η συνεργασία είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων και για τη συμμετοχή τρίτων χωρών σε βαθύτερη και πιο ενισχυμένη συνεργασία με την Ένωση·
5. υπενθυμίζει την έγκριση του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 3ης Ιουλίου 2012, με τίτλο «Εξέλιξη των μακροπεριφερειακών στρατηγικών της ΕΕ: τρέχουσες πρακτικές και προοπτικές για το μέλλον, κυρίως στη Μεσόγειο»⁽¹⁾·
6. υπενθυμίζει την έκθεση της ARLEM με τίτλο «Στρατηγική συνοχής για τη Μεσόγειο» (2014), στην οποία εκτίθενται οι πρώτες σκέψεις σχετικά με ένα μακροπεριφερειακό πλαίσιο διακυβέρνησης για τη Μεσόγειο, με βάση τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και τη σταδιακή επιδίωξη μιας δομής με μεταβλητή γεωμετρία·

⁽¹⁾ P7_TA (2012) 0269.

7. υπενθυμίζει επίσης ότι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾ επισήμανε ότι είναι ανοικτό στην εξέταση κοινών πρωτοβουλιών που στοχεύουν στη θέσπιση νέων μακροπεριφερειακών στρατηγικών·

Μια μεσογειακή μακροπεριφέρεια, ένα βασικό εργαλείο αντιμετώπισης των προκλήσεων στη Μεσόγειο

8. επισημαίνει τα μοναδικά πλεονεκτήματα της Μεσογείου. Καθώς διαθέτει 46 000 km ακτογραμμής και 22 παράχθιες χώρες, είναι η πατρίδα για περισσότερους από 500 εκατομμύρια άτομα, ενώ το 1/3 του πληθυσμού βρίσκεται συγκεντρωμένο σε παράκτιες περιοχές και περίπου 150 εκατομμύρια θέσεις εργασίας είναι άμεσα συνδεδεμένες με τη Μεσόγειο Θάλασσα·

9. υπογραμμίζει την περιβαλλοντική σημασία της Μεσογείου, η οποία αντιπροσωπεύει το 1 % μόνο των θαλασσών του πλανήτη, ωστόσο συνεισφέρει το 20 % της παγκόσμιας θαλάσσιας παραγωγής⁽³⁾. Είναι επίσης μία από τις σημαντικότερες δεξαμενές θαλάσσιας και παράκτιας βιοποικιλότητας, με το 28 % των ενδημικών ειδών, το 7,5 % της άγριας πανίδας και το 18 % της παγκόσμιας θαλάσσιας χλωρίδας·

10. τονίζει τις δυνατότητες της λεκάνης της Μεσογείου, η οποία είναι μια συνεκτική γεωγραφική περιοχή και της οποίας οι πληθυσμοί έχουν κοινή ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά, αποτέλεσμα μιας μακράς παράδοσης συνεργασίας και ανταλλαγής ιδεών, αγαθών και ανθρώπων μεταξύ των τριών ακτών της·

11. αναγνωρίζει ότι η λεκάνη της Μεσογείου αντιμετωπίζει προκλήσεις στους τομείς της διακυβέρνησης, των κοινωνικοοικονομικών και ανθρωπιστικών θεμάτων, του κλίματος, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος, για τις οποίες απαιτείται κοινή δράση·

12. τονίζει, όπως επισημαίνεται στην πρώτη έκθεση αξιολόγησης της Μεσογείου σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική αλλαγή στη Μεσόγειο, την οποία δημοσίευσε το δίκτυο MedECC, ότι όλες οι επιμέρους περιοχές της λεκάνης της Μεσογείου επηρεάζονται από τις πρόσφατες ανθρωπογενείς αλλαγές στο περιβάλλον και ότι οι κύριοι παράγοντες της αλλαγής είναι το κλίμα, η αύξηση του πληθυσμού, η ρύπανση, οι μη βιώσιμες πρακτικές χρήσης της γης και της θάλασσας και τα μη αυτόχθονα είδη. Στις περισσότερες περιοχές, επηρεάζονται τόσο τα φυσικά οικοσυστήματα όσο και τα μέσα διαβίωσης του ανθρώπου⁽⁴⁾.

13. τονίζει ότι, με τους υφιστάμενους ρυθμούς, η υπερθέρμανση του πλανήτη θα φτάσει στους 2,2 βαθμούς στην περιοχή της Μεσογείου έως το 2040, ενώ η εν λόγω περιοχή θα θερμαίνεται κατά 20 % ταχύτερα από τον παγκόσμιο μέσο όρο. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι ήδη έντονα ορατές μέσω της εξάπλωσης ακραίων φυσικών φαινομένων. Ως εκ τούτου, οι κοινωνίες της Μεσογείου πληττονται στον μέγιστο βαθμό από την κλιματική αλλαγή (αντιπροσωπεύουν ήδη το 50 % του πληθυσμού με τη μεγαλύτερη ένδεια σε νερό, με τη λειψυδρία να επηρεάζει την επισιτιστική ασφάλεια· 49 από τους 51 χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO βρίσκονται επίσης σε κίνδυνο). Οι περισσότερες από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ενισχύονται από άλλες περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως η υπερβολικά εντατική αστικοποίηση, η γεωργία, η αλιεία και ο τουρισμός, η υποβάθμιση της γης, η ερημοποίηση και η ρύπανση (αέρας, έδαφος, γλυκά ύδατα και θαλάσσια ύδατα)·

14. υπογραμμίζει, όπως επισημαίνεται και στη γνωμοδότηση με θέμα «Προς τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων εντός του μεσογειακού νησιωτικού πλαισίου», την ιδιαίτερα ευάλωτη θέση των νησιών της Μεσογείου λόγω της υπερθέρμανσης του πλανήτη, η οποία έχει ήδη οικονομικές (αλιεία, τουρισμός κ.λπ.) και κοινωνικές συνέπειες (αποδημία κ.λπ.) και συνιστά την ανάπτυξη ειδικής προσέγγισης όσον αφορά τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής σε μακροπεριφερειακό επίπεδο για το συγκεκριμένο είδος περιοχής, στην οποία θα λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των αρχιπελαγών και των λοιπών νησιών και θα ενθαρρύνεται η στενότερη συνεργασία μεταξύ αυτών των περιοχών, των κρατών μελών και της ΕΕ για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης·

15. επισημαίνει ότι, παρά τις προφανείς ομοιότητες, η περιοχή της Μεσογείου χαρακτηρίζεται από σημαντικές διαφορές στα επίπεδα ανάπτυξης. Αυτές οι διαφορές, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών στις θεσμικές ικανότητες, στη διασύνδεση των υποδομών και των εμπορικών σχέσεων, επηρεάζουν τη σταθερότητα, την ευημερία και την ασφάλεια των κοινωνιών της Μεσογείου·

16. θεωρεί ότι η κρίση της νόσου COVID-19 υπενθυμίζει την επείγουσα ανάγκη για συντονισμένη προσέγγιση και ενίσχυση από κοινού της ανθεκτικότητας απέναντι στις επιδημίες, τους οικονομικούς κλυδωνισμούς και την κλιματική αλλαγή·

⁽²⁾ 13424/20. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την υλοποίηση των μακροπεριφερειακών στρατηγικών, της 2ας Δεκεμβρίου 2020.
⁽³⁾ Randone. et al. 2017, *Reviving the Economy of the Mediterranean Sea: Actions for a Sustainable Future* (Αναβίωση της οικονομίας της Μεσογείου: Δράσεις για ένα βιώσιμο μέλλον), WWF Mediterranean Initiative (Πρωτοβουλία του WWF για τη Μεσόγειο).

⁽⁴⁾ Κλιματική και περιβαλλοντική αλλαγή στη λεκάνη της Μεσογείου — Τρέχουσα κατάσταση και κίνδυνοι για το μέλλον, MedECC (2020). Πρώτη έκθεση αξιολόγησης της Μεσογείου [σε επιμέλεια Cramer, W., Guiot, J., Marini, K.] Ένωση για τη Μεσόγειο, Γαλάζιο Σχέδιο για τη Μεσόγειο, UNEP/MAP, Μασσαλία.

17. υποστηρίζει ότι η μακροπεριφέρεια της Μεσογείου μπορεί επίσης να χρησιμεύσει ως εργαλείο συντονισμού για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών που επηρεάζουν ιδιαίτερα τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ·
18. υπενθυμίζει ότι, υπό το πρίσμα της επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η Μεσόγειος μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο για τον μετριασμό των επιπτώσεων του πολέμου και την υποδοχή των εκτοπισθέντων πληθυσμών, συνεχίζοντας παράλληλα τις προσπάθειές της για την επίτευξη προόδου όσον αφορά την εδραίωση της ειρήνης σε όλες τις παρόχθιες περιοχές της·
19. ενόψει αυτών των προκλήσεων, επιβεβαιώνει την ανάγκη για πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση και των τριών ακτών, προκειμένου να ενισχυθεί η συνοχή, να αυξηθεί η πανευρωπαϊκή και παγκόσμια βαρύτητα της περιφέρειας καθώς και οι δυνατότητες καινοτομίας και να ενισχυθεί η ευημερία του ανθρώπου και η διατήρηση του περιβάλλοντος·
20. στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, αναγνωρίζει τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών, οι οποίες κινητοποιούνται δυναμικά μέσω πρωτοβουλιών και δικτύων όπως η Ένωση για τη Μεσόγειο (ΕγΜ), η Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM) και η Συμμαχία Μεσογειακής Συνεργασίας (MedCoopAlliance), καθώς και η Διαμεσογειακή Επιτροπή της Διάσκεψης Παράκτιων Περιφερειών (CPMR)·
21. επισημαίνει ότι όλες οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή της Μεσογείου (κλιματική αλλαγή, διάβρωση, απερίθωση, ρύπανση από πλαστικά, μετανάστευση, υπερτουρισμός κ.λπ.) συγκεντρώνονται στα αρχιπελάγη και στα νησιά και, ως εκ τούτου, αποτελούν ιδανικές πιλοτικές περιοχές για την εφαρμογή ολοκληρωμένων πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης στη Μεσόγειο και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει με μια στρατηγική για τα νησιά προσαρμοσμένη στις λεκάνες απορροής·
22. συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται σε στενή συνεργασία με τις γειτονικές χώρες που αντιμετωπίζουν τις ίδιες κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις·
23. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στις τρεις ακτές, οι οποίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, έχουν ζητήσει να συναφθεί μια «Μεσογειακή Πράσινη Συμφωνία»⁽⁵⁾·
24. αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο που (οφείλουν να) διαδραματίζουν οι τοπικές αρχές ως σύμμαχοι των περιφερειών και των χωρών κατά την εφαρμογή των παγκόσμιων και περιφερειακών θεματολογίων·
25. τονίζει επίσης ότι μια μακροπεριφερειακή στρατηγική, η οποία προωθεί την ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου, είναι ουσιαστικής σημασίας για την υλοποίηση του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Φεβρουαρίου 2021 *For a renewed partnership with the Southern Neighbourhood [Μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία]*⁽⁶⁾·

Προς μια ολοκληρωμένη στρατηγική για ολόκληρη τη λεκάνη της Μεσογείου

26. εκφράζει την ικανοποίησή της για τα θετικά αποτελέσματα και την αυξημένη συνεργασία που επιτεύχθηκαν με τη δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών στη Μεσόγειο, και ιδίως των τοπικών και περιφερειακών αρχών· καλεί τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως δε τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, να ενισχύσουν αυτή τη συνεργασία προκειμένου να προετοιμάσουν το έδαφος για τη δημιουργία μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής στη Μεσόγειο·
27. εκφράζει την εκτίμησή της για τη σπουδαία πρόοδο που επιτεύχθηκε όσον αφορά την ολοκλήρωση της Μεσογείου μέσω της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR) και της στρατηγικής για τη θάλασσα λεκάνη WestMED·
28. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει επειγόντως για την πρόοδο της πρωτοβουλίας WestMED παρέχοντάς της τα μέσα, μια σταθερή δομή και μια μακροπρόθεσμη στρατηγική παγίωσης, με σκοπό τη διευκόλυνση της μακροπεριφερειακής ολοκλήρωσης στη δυτική Μεσόγειο·
29. τονίζει ότι οι υφιστάμενες πρωτοβουλίες και προγράμματα συνεργασίας, καθώς και οι βασικοί παράγοντες σε ολόκληρο το φάσμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, πρέπει να συντονίζονται καλύτερα ούτως ώστε να μην αμβλύνονται οι προσπάθειες και ο αντίκτυπός τους. Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητο οι περιοχές της Μεσογείου να αποκτήσουν επιτέλους ένα επιχειρησιακό μέσο το οποίο θα τους επιτρέψει να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν μια ολοκληρωμένη στρατηγική, ένα σαφές σχέδιο δράσης και κοινά σχέδια, σύμφωνα με τις κοινές προτεραιότητες που καθορίζονται σε ήδη υφιστάμενα θεσμικά πλαίσια συνεργασίας όπως η Ένωση για τη Μεσόγειο και η ARLEM, καθώς και σε πρωτοβουλίες όπως, μεταξύ άλλων, η MedCoopAlliance ή η BLUEMED·

⁽⁵⁾ Συνεδρίαση ολομέλειας της Ευρωμεσογειακής Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (ARLEM), 23 Ιανουαρίου 2020.

⁽⁶⁾ JOIN(2021) 2 final. Βλ. επίσης Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία. Νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο» (ΕΕ C 440 της 29.10.2021, σ. 19).

30. Θεωρεί ότι η μακροπεριφερειακή στρατηγική για τη Μεσόγειο θα αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις όχι μέσω της αντικατάστασης των υφιστάμενων στρατηγικών, αλλά μέσω της συμπλήρωσης των δράσεών τους, ούτως ώστε να μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπό τους, με την αναζήτηση απαντήσεων σε κοινές προκλήσεις, όπως αυτές που ανακύπτουν από την προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής και τον ψηφιακό μετασχηματισμό· με τον τρόπο αυτόν καθίστανται μεγάλες ευκαιρίες βιώσιμης ανάπτυξης, και διευκολύνεται η δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς πράσινη μετάβαση με την αξιοποίηση των κοινών ευκαιριών, με έμφαση στην ανθρώπινη διάσταση και στις ευκαιρίες για τους νέους, και τη συνακόλουθη αξιοποίηση του οικονομικού δυναμικού της περιοχής προς όφελος των κατοίκων της.

31. τονίζει ότι, προκειμένου μια μακροπεριφερειακή στρατηγική να παρέχει ουσιαστικές λύσεις σε κοινές προκλήσεις, πρέπει απαραίτητα να είναι σχεδιασμένη στο επίπεδο της λεκάνης της Μεσογείου και να καλύπτει τις τρεις επιμέρους λεκάνες: τη Δυτική, την Ανατολική και τη λεκάνη της Αδριατικής-Ιονίου. Κατά συνέπεια πρέπει να είναι ανοικτή σε όλους, ήδη από τον σχεδιασμό της, και να έχει απώτερο στόχο να καλύπτει ολόκληρη τη μεσογειακή λεκάνη στις τρεις ακτές·

32. ζητεί στη μακροπεριφερειακή στρατηγική για τη Μεσόγειο, όπως σε κάθε θαλάσσια μακροπεριφερειακή στρατηγική, να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα νησιωτικά εδάφη σύμφωνα με το άρθρο 174 της ΣΛΕΕ· ζητεί να ληφθούν πραγματικά υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τα τρωτά σημεία αυτών των περιοχών με τη δημιουργία μιας ισχυρότερης εταιρικής σχέσης, με συγκεκριμένες και συντονισμένες δράσεις μεταξύ αυτών των εδαφών, των κρατών μελών και της ΕΕ·

33. τονίζει ότι η εν λόγω περιφερειακή ολοκλήρωση θα πρέπει να εξελίσσεται σταδιακά, βάσει μιας προαιρετικής προσέγγισης από τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές της Μεσογείου, αναλόγως των προκλήσεων που τίθενται από ορισμένες ασταθείς πολιτικές, διπλωματικές καταστάσεις και καταστάσεις ασφαλείας·

Βασικές αρχές πολυεπίπεδης διακυβέρνησης σε επίπεδο Μεσογείου

34. προτείνει η διακυβέρνηση μιας μελλοντικής μακροπεριφερειακής στρατηγικής στη Μεσόγειο να αντικατοπτρίζει πλήρως την αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η οποία περιλαμβάνει ευρωπαϊκές εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και τις αντίστοιχες ενώσεις και ευρωπαϊκές τους·

35. θεωρεί ότι, προκειμένου μια μεσογειακή μακροπεριφερειακή στρατηγική να είναι λειτουργική, πρέπει να βασίζεται σε ένα σταθερό και αντιπροσωπευτικό σύστημα διακυβέρνησης με: i) μια γενική συνέλευση σε πολιτικό επίπεδο, η οποία να περιλαμβάνει ενωσιακές, εθνικές και περιφερειακές αρχές, ii) μια εκτελεστική επιτροπή στην οποία θα συμμετέχει ένα μέλος (προερχόμενο από την τοπική και περιφερειακή βαθμίδα) εθνικού συντονισμού κάθε χώρας που εκπροσωπείται στη στρατηγική και να προωθεί τη συμπερίληψη των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων καθώς και παρατηρητών από δίκτυα περιφερειακών και τοπικών αρχών, των αντίστοιχων ενώσεων και ευρωπαϊκών τους, και iii) θεματικές ομάδες δράσης για την ανάπτυξη και υλοποίηση συγκεκριμένων σχεδίων συνεργασίας, τα οποία θα κινητοποιούν δημόσιους και ιδιωτικούς κοινωνικοοικονομικούς φορείς, την ακαδημαϊκή κοινότητα και την κοινωνία των πολιτών·

36. προτείνει, με βάση τις ορθές πρακτικές της πρωτοβουλίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας στη δυτική Μεσόγειο (WestMED), να θεσπιστεί μια ετήσια συμπροεδρία εκ περιτροπής, η οποία θα ανατίθεται σε μια δυάδα χωρών από την ΕΕ και τις χώρες εταίρους και θα συνεργάζεται με τη στενή υποστήριξη αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των περιφερειακών και τοπικών αρχών. Η προεδρία θα πρέπει να εξελιχθεί λαμβάνοντας υπόψη τις χώρες της προηγούμενης, της τρέχουσας και της μελλοντικής προεδρίας και διατηρώντας τη δέουσα ισορροπία μεταξύ των χωρών της ΕΕ και των χωρών εταίρων που εκπροσωπούνται στη στρατηγική, με ταυτόχρονη εναλλαγή της υποστήριξης εκ μέρους της εκάστοτε αντιπροσωπευτικής οργάνωσης των περιφερειακών και τοπικών αρχών επίσης στην ίδια βάση. Η εν λόγω δυναμική είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διάφοροι φορείς διακυβέρνησης της μακροπεριφερειακής στρατηγικής λαμβάνονται υπόψη και συνδέονται μεταξύ τους, καθώς και να παρασχεθεί στρατηγική καθοδήγηση για τη δράση της μακροπεριφέρειας, μέσω ετήσιων προγραμμάτων εργασίας. Μια τεχνική γραμματεία (Γραμματεία της Μεσογειακής Μακροπεριφερειακής Στρατηγικής, MRSS) θα πρέπει να συντονίζει και να στηρίζει τη στρατηγική·

37. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητα με υφιστάμενες πρωτοβουλίες, εκπροσώπους βασικών διεθνών και ευρωμεσογειακών θεσμικών οργάνων, φορέων και πρωτοβουλιών, όπως οι ΕγΜ, ARLEM και MedCoopAlliance, προτείνει η γραμματεία αυτή να συμμετέχει στην υλοποίηση της στρατηγικής μαζί με εκπροσώπους των στρατηγικών EUSAIR και WestMED· οι ΕΟΕΣ παρέχουν επίσης ενδιαφέρουσες προοπτικές, ως «εργαστήρια» πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, για την υποστήριξη των στόχων του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο·

Μια μακροπεριφερειακή στρατηγική που εστιάζει σε προκλήσεις προτεραιότητας

38. θεωρεί ότι μια μακροπεριφερειακή στρατηγική στην Μεσόγειο θα πρέπει να στοχεύει σε περιορισμένο αριθμό κοινών προκλήσεων, οι οποίες θα αντιμετωπίζονται σταδιακά με το πέρασμα του χρόνου· υπογραμμίζει ότι ο πράσινος και ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελούν βασικές προκλήσεις, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα·

39. ζητεί, σε πρώτη φάση, οι προσπάθειες να επικεντρώνονται στις βασικές προκλήσεις, δηλαδή την κλιματική αλλαγή, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, το περιβάλλον και την ανθρωπιστική κρίση καθώς και την απαραίτητη πράσινη μετάβαση. Οι ακόλουθες προτεραιότητες απαιτούν επείγοντως συντονισμένη δράση σε μεσογειακό επίπεδο: το μέλλον των αρχιπελαγών και των νησιωτικών, παράκτιων και αστικών περιοχών, η θαλάσσια ρύπανση (ιδίως τα μικροπλαστικά και τα λύματα), η διατήρηση της βιοποικιλότητας, η αγροοικολογία, η κυκλική οικονομία, η διαχείριση και η πρόληψη φυσικών κινδύνων, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, και η απάντηση στην ανθρωπιστική κρίση με τη διασφάλιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

40. προτείνει, σε βραχυπρόθεσμο πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να στηρίξει, μέσω του προγράμματος Interreg Euro-MED ή άλλων σχετικών υφιστάμενων προγραμμάτων (δεδομένου ότι οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές υπακούουν στον κανόνα των τριών «όχι»: όχι νέα νομοθεσία, όχι νέα χρηματοδότηση, όχι νέος θεσμός), την εκκίνηση, το 2024, ενός πιλοτικού σχεδίου για μηδενική θαλάσσια ρύπανση στη Μεσόγειο, συμβάλλοντας επίσης θεματικά στην αποστολή «Ωκεανός» (7) της ΕΕ. Στόχος θα είναι η συμμετοχή σε κοινές εργασίες μεταξύ χωρών και περιοχών που επιθυμούν να αναπτύξουν μια μεσογειακή μακροπεριφερειακή στρατηγική και ως εκ τούτου να δοκιμάσουν τις βασικές αρχές της γύρω από έναν συγκεκριμένο στόχο·

41. οι προσπάθειες θα μπορούσαν έπειτα να επεκταθούν ώστε να περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προκλήσεις, σε σχέση με το νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο·

α) προώθηση ισορροπημένης και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης μέσω κοινών σχεδίων που στοχεύουν στην ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας και της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων, καθώς και της διασυνδεδεμένης επιχειρηματικότητας·

β) ενσωμάτωση της γαλάζιας οικονομίας·

γ) προώθηση της ανθρώπινης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένου του πολιτισμού και της κληρονομιάς, του τουρισμού, της παιδείας, της υγείας, της απασχόλησης, της ανάπτυξης των νέων, της κοινωνικής ένταξης περιθωριοποιημένων ομάδων και της συνδρομής των προσφύγων, καθώς και κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από την παρουσία μεταναστευτικών ροών, ιδίως στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ·

δ) ενίσχυση της συνδεσιμότητας μέσω των μεταφορών και των ψηφιακών υποδομών·

ε) ενίσχυση της επισιτιστικής και ενεργειακής αυτονομίας στη Μεσόγειο, λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και του πολέμου στην Ουκρανία που προξένησε η Ρωσία·

στ) ενίσχυση των εργαλείων και των ικανοτήτων των δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών για τον μετριασμό των αιτίων της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας·

Ένα επιχειρησιακό σχέδιο δράσης με βάση την υφιστάμενη χρηματοδότηση

42. θεωρεί ότι μια μεσογειακή μακροπεριφερειακή στρατηγική πρέπει οπωσδήποτε να στηρίζεται σε ένα επιχειρησιακό σχέδιο δράσης για την μετατροπή των προτεραιοτήτων σε συγκεκριμένες δράσεις σε μεσογειακό επίπεδο. Για να διασφαλιστεί η ορθή ενσωμάτωση της τοπικής διάστασης στο εν λόγω σχέδιο, και να υποβοηθηθούν έτσι, όχι μόνο η πραγμάτωση του κοινού οράματος για καλύτερη, συνεκτική και βιώσιμη ανάπτυξη στη λεκάνη της Μεσογείου, αλλά και η συμμετοχή των κοινωνιών των πολιτών από τις τρεις ακτές της Μεσογείου, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, λόγω της μεγαλύτερης εγγύτητάς τους στους κατοίκους, θα συμμετάσχουν στην κατάρτιση του σχεδίου·

43. τονίζει ότι ένα μεγάλο μέρος της χρηματοδότησης μπορεί να κινητοποιηθεί για τη στήριξη μεσογειακών σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων 7 δισεκατομμυρίων ευρώ που παρασχέθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI). Τα προγράμματα Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας που έχουν ξεκινήσει στη Μεσόγειο (Next-MED, EUROMED, ADRION, MARITTIMO) αποτελούν επίσης σημαντική ευκαιρία για τη διευκόλυνση έργων ικανών να συμβάλουν στους στόχους μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής·

44. τονίζει ότι πολλά προγράμματα που υλοποιούνται κατευθείαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως τα Ορίζων Ευρώπη, LIFE ή Erasmus +, είναι ανοικτά στη συμμετοχή τρίτων χωρών και, κατά συνέπεια, αποτελούν ενδιαφέρουσα πηγή επιπλέον χρηματοδότησης. Επιπλέον, προγράμματα όπως η Εταιρική Σχέση για την καινοτομία της έρευνας στη Μεσόγειο (PRIMA) ή οι διμερείς μηχανισμοί που έχουν αναπτυχθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις χώρες της γειτονίας στηρίζουν άμεσα τη συνεργασία στη Μεσόγειο·

(7) Αποστολή της ΕΕ για την αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας.

45. τονίζει ότι δωρητές όπως η Παγκόσμια Τράπεζα ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, καθώς και θεσμικά όργανα όπως το Ίδρυμα Anna Lindh, δραστηριοποιούνται επίσης στη Μεσόγειο και μπορούν να διευκολύνουν την εμφάνιση κοινών σχεδίων·
46. τονίζει, τέλος, ότι πολλές χώρες, περιοχές και πόλεις υλοποιούν αποκεντρωμένα προγράμματα συνεργασίας, τα οποία συμβάλλουν επίσης στην υλοποίηση μεγαλύτερων σχεδίων συνεργασίας στη Μεσόγειο·
47. τονίζει, επιπλέον, ότι η υλοποίηση των προγραμμάτων ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας για την περίοδο 2021-2027 θα συνοδεύονται από την ανάπτυξη μηχανισμών διακυβέρνησης για τη διευκόλυνση του συντονισμού της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμη στην περιοχή. Η Επιτροπή των Περιφερειών πιστεύει ότι αυτή μπορεί να είναι μια απτή συμβολή στην εμφάνιση μιας μεσογειακής μακροπεριφερειακής στρατηγικής·

Συμπεράσματα

48. επικροτεί τη νέα δυναμική που παρέχεται στη μεσογειακή συνεργασία στο πλαίσιο του Μεσογειακού Παγκόσμιου Φόρουμ που διοργάνωσε η προεδρία της Γαλλίας·
49. προσβλέπει στην επόμενη Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα ασκηθεί από μια μεσογειακή χώρα, και συγκεκριμένα από την Ισπανία, το 2023, με την ελπίδα να δοθεί εκ νέου έμφαση στη μεσογειακή διακυβέρνηση και στις δυνατότητες του ανανεωμένου μακροπεριφερειακού πλαισίου διακυβέρνησης και συνεργασίας της·
50. ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν την ανάπτυξη μιας μακροπεριφερειακής στρατηγικής για τη Μεσόγειο και άλλων αναγκαίων νέων μακροπεριφερειακών στρατηγικών·
51. καλεί επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να υποστηρίξουν το κίνητρο προς μια μακροπεριφερειακή στρατηγική για ολόκληρη τη Μεσόγειο, με στόχο μια καλύτερη, ολοκληρωμένη και συνεκτική Μεσόγειο·
52. καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να παραπέμψει το ζήτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός του 2022, ώστε να καταρτίσει μια μεσογειακή μακροπεριφερειακή στρατηγική η οποία θα συνοδεύεται από ένα σχέδιο δράσης, με σκοπό την έγκριση από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της προεδρίας της Ισπανίας κατά το δεύτερο ήμισυ του 2023.

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος των δήμων και των περιφερειών της ΕΕ στην ανασυγκρότηση της Ουκρανίας»

(2022/C 498/03)

Γενικός εισηγητής: Dario NARDELLA (PES/IT), δήμαρχος Φλωρεντίας

Έγγραφο αναφοράς: Αίτηση γνωμοδότησης της τσεχικής Προεδρίας του Συμβουλίου

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Αρωγή και ανασυγκρότηση της Ουκρανίας

COM(2022) 233 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

1. καταδικάζει και πάλι τον απρόκλητο πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο οποίος συνιστά βάνανυση παραβίαση του διεθνούς δικαίου, των δημοκρατικών αρχών και του κράτους δικαίου και απρόκλητη, αδικαιολόγητη και αναίτια επίθεση τόσο κατά του ουκρανικού λαού όσο και κατά της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας, για την οποία η ΕτΠ επαναλαμβάνει την αταλάντευτη υποστήριξή της. Η ΕτΠ συντάσσεται, ως εκ τούτου, με την παγκόσμια καταδίκη των υποτιθέμενων δημοψηφισμάτων που διεξήχθησαν στα κατεχόμενα από τη Ρωσία ουκρανικά εδάφη στα τέλη Σεπτεμβρίου του 2022, καθώς παραβιάζουν σχεδόν όλα τα δημοκρατικά πρότυπα· καλεί τα κράτη μέλη, τα θεσμικά όργανα και τις χώρες εταίρους της ΕΕ να συνεχίσουν να στηρίζουν ενωμένα την Ουκρανία, η οποία αγωνίζεται επίσης για την ελευθερία μας και για τις ευρωπαϊκές αξίες. Η επιβολή συνεκτικών κυρώσεων είναι απαραίτητη στο πλαίσιο αυτής της στήριξης και για την άσκηση πίεσης στον Ρώσο εισβολέα·
2. εκφράζει τη βαθιά της λύπη για το γεγονός ότι η εισβολή της Ρωσίας έχει οδηγήσει όχι μόνο σε περισσότερους από 10 χιλιάδες θανάτους και πολύ περισσότερους τραυματισμούς, κυρίως αμάχων, αλλά και σε εκατομμύρια εκποτισθέντες εντός της Ουκρανίας και σε τρίτες χώρες. Καταδικάζει το γεγονός ότι στην κατεχόμενη Ουκρανία οι Ρώσοι εισβολείς στοχοποιούν, απαγάγουν και φυλακίζουν τοπικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους, δημοσιογράφους και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· η ΕτΠ συμφωνεί με το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης να ζητηθεί η άμεση και άνευ όρων απελευθέρωσή τους. Τονίζει ότι η ρωσική εισβολή έχει οδηγήσει σε μαζική καταστροφή ουκρανικών υποδομών, κτιρίων, σχολείων, νοσοκομείων, μη στρατιωτικών κατοικιών και της πολιτιστικής κληρονομιάς με τις ζημιές να ανέρχονται, σύμφωνα με τις ορισμένες εκτιμήσεις, σε περισσότερα από 750 δισ. ευρώ και αναμενόμενη απότομη μείωση του ΑΕΠ κατά 35 %, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ. Η ΕτΠ επισημαίνει επίσης ότι η ουκρανική οικονομία έχει χάσει 30 % έως 50 % της παραγωγικής της ικανότητας, με τις απώλειες να συγκεντρώνονται σε περιοχές ζωτικής οικονομικής σημασίας στην ανατολική και νότια Ουκρανία·
3. θεωρεί ότι η ανασυγκρότηση της Ουκρανίας αποτελεί ευρωπαϊκή αναγκαιότητα και ηθική υποχρέωση, η οποία θα απαιτήσει τόσο πρόσθετους πόρους πέραν του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) της ΕΕ, ενδεχομένως με την ενεργοποίηση του άρθρου 122 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και με πρόσθετη νέα χρηματοδότηση εκτός προϋπολογισμού. Δεδομένων των έκτακτων περιστάσεων του πολέμου στην Ουκρανία, η ΕτΠ υποστηρίζει την ιδέα για ενδιάμεση επανεξέταση του ΠΔΠ έως το 2023·
4. τονίζει ότι από τα 9 δισ. ευρώ της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής που υποσχέθηκε η ΕΕ στην Ουκρανία μόνο 6 δισ. ευρώ έχουν συμφωνηθεί μέχρι στιγμής, σε σύγκριση με τις εκτιμώμενες μηνιαίες ανάγκες ύψους 5-7 δισ. ευρώ. Η ΕτΠ υπενθυμίζει ότι οι πολεμικές συνθήκες επιβάλλουν συντελεστή προβλέψεων 70 % στον προϋπολογισμό της ΕΕ, σε αντίθεση με τον συνήθη συντελεστή του 9 %, και ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 δεν διαθέτει πλέον επαρκή περιθώρια για τη χρηματοδότηση δανείων. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ τονίζει την ανάγκη για εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης της βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής περαιτέρω δημόσιων εγγυήσεων από τα κράτη μέλη·
5. τονίζει ότι η διαδικασία ανασυγκρότησης πρέπει να ακολουθήσει μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ουκρανίας και της ΕΕ, και να αξιοποιήσει τη μεταρρύθμιση για την αποκέντρωση της Ουκρανίας, η οποία είχε ήδη προχωρήσει πολύ πριν από τις 24 Φεβρουαρίου 2022. Η ΕτΠ επισημαίνει εν προκειμένω τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στη μελέτη με τίτλο «Προκλήσεις και ευκαιρίες της συμμετοχής των ΟΤΑ στην

ανασυγκρότηση της Ουκρανίας»⁽¹⁾ που δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2022· θεωρεί ότι η αποκεντρωμένη διαδικασία ανασυγκρότησης είναι επίσης ο καλύτερος τρόπος για να δοθούν στους Ουκρανούς πολίτες προοπτικές για να παραμείνουν στη χώρα τους και, ως εκ τούτου, για να μετριαστούν περαιτέρω οι μεταναστευτικές ροές. Παράλληλα, η ΕτΠ απορρίπτει τα τεχνητά εμπόδια στη μετανάστευση των Ουκρανών πολιτών και ζητεί να εξεταστεί σύντομα η αναθεώρηση της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου⁽²⁾ περί προσωρινής προστασίας, προκειμένου να παρέχεται στους πρόσφυγες εγγύηση διαμονής άνω των τριών ετών·

6. χαιρετίζει την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να χορηγήσει στην Ουκρανία καθεστώς υποψήφιας χώρας. Το καθεστώς υποψήφιας χώρας θα πρέπει να αποτελέσει την κινητήρια δύναμη για την καταβολή νέων προσπαθειών εκ μέρους της ουκρανικής διοίκησης για μεταρρυθμίσεις. Επιπλέον, η ανασυγκρότηση θα πρέπει να αποτελέσει ευκαιρία για περαιτέρω εναρμόνιση με τα πρότυπα και τις πολιτικές της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕτΠ τονίζει ότι η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ουκρανίας και της ΕΕ καλύπτει ήδη περίπου το 70 % του κεκτημένου της ΕΕ· αναμένει από την Ουκρανία να συνεχίσει την καταπολέμηση της διαφθοράς, που αναγνωρίστηκε στη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της Ουκρανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως ένας από τους επτά τομείς όπου απαιτούνται επείγουσες μεταρρυθμίσεις⁽³⁾ και θα αξιολογηθεί έως το τέλος του 2022. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει επίσης να παρέχουν εγγυήσεις για τη διαφανή και δίκαιη κατανομή των κονδυλίων της βοήθειας·

7. τονίζει ότι η ΕτΠ θα μπορούσε να δρομολογήσει, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο μιας Μικτής Συμβουλευτικής Επιτροπής, δράσεις για την προετοιμασία ιδίως της προσέγγισης με το κεκτημένο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ, για τη στήριξη της δημιουργίας υποδομών και της χρηστής διακυβέρνησης μέσω της μάθησης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών με ομοτίμους·

Γενικές αρχές για τη διαδικασία ανασυγκρότησης της Ουκρανίας

8. χαιρετίζει τη Διακήρυξη του Λουγκάνο, η οποία αναγνωρίζει το προσχέδιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανάπτυξης που καταρτίζεται υπό την ηγεσία της Ουκρανίας ως ένα γενικό πλαίσιο για τη διαδικασία ανάκαμψης, το οποίο επιτρέπει τη συντονισμένη συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερομένων μερών και τη σύναψη εταιρικών σχέσεων·

9. καλεί τη διεθνή κοινότητα, με επικεφαλής την ΕΕ, να δημιουργήσει μια αποτελεσματική πλατφόρμα συντονισμού μεταξύ της ουκρανικής κυβέρνησης και όλων των διμερών και πολυμερών της εταίρων, οργανισμών και διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και χορηγών για την προετοιμασία και την εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανάπτυξης της Ουκρανίας. Θεωρεί καίριας σημασίας εν προκειμένω τα σχέδια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία μιας πλατφόρμας για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας, η οποία θα συντονίζει όλη τη χρηματοδότηση από χορηγούς που συγκεντρώνεται για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας· υπό την προϋπόθεση ότι η πλατφόρμα θα ενσωματώνει πλήρως την αρχή της εταιρικής σχέσης και θα εμπλέκει τη Συμμαχία Δήμων και Περιφερειών για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας ως πλήρη εταίρο σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού και της υλοποίησής της·

10. συμφωνεί με την άποψη ότι η διαδικασία ανασυγκρότησης της Ουκρανίας θα πρέπει να διαφοροποιηθεί τόσο όσον αφορά τον χρονικό ορίζοντα, τους κινδύνους για την ασφάλεια και την περιφερειακή έκθεση στον πόλεμο όσο και τις ειδικές με τη συνοχή προκλήσεις⁽⁴⁾. Το πρώτο στάδιο, πιθανόν ενόσω ακόμη οι εχθροπραξίες βρίσκονται σε εξέλιξη, θα πρέπει να είναι η αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Το δεύτερο στάδιο θα πρέπει να είναι αφιερωμένο στην αποκατάσταση των υποδομών και των υπηρεσιών κρίσιμης σημασίας και το τρίτο στάδιο θα πρέπει να είναι η προετοιμασία του εδάφους για μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη. Σε καθένα από αυτά τα τρία στάδια της ανασυγκρότησης, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η ενίσχυση των ικανοτήτων των δήμων, ώστε οι τοπικές αρχές στην Ουκρανία να είναι σε θέση να συντονίσουν οι ίδιες την ανασυγκρότηση της επικράτειάς τους·

11. καλεί την ΕΕ και άλλους διεθνείς χορηγούς, συμπεριλαμβανομένων μεμονωμένων κρατών μελών, να παρέχουν κατά το πρώτο στάδιο άμεση χρηματοδότηση για επιχειρήσεις έκτακτης ανάγκης για να συνδράμουν τον ουκρανικό λαό ώστε να μπορέσει να επιβιώσει τον επόμενο χειμώνα. Στις περιοχές της πρώτης γραμμής, η εν λόγω χρηματοδότηση θα πρέπει να στοχεύει στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας (τρόφιμα, καύσιμα, φάρμακα, συστήματα πόσιμου νερού και επεξεργασίας του πόσιμου νερού κ.λπ.), προσωρινής στέγασης (σκηνές, προκατασκευασμένες κατοικίες, συστήματα θέρμανσης κ.λπ.), στην εκκαθάριση ναρκοπεδίων, καθώς και στην υλικοτεχνική υποστήριξη για να παραμείνουν οι περιοχές αυτές συνδεδεμένες και επίσης να παρέχει τα απαραίτητα μέσα μεταφοράς όπως: λεωφορεία, ασθενοφόρα, πυροσβεστικά οχήματα, φορτηγά, εκσκαφείς κ.λπ. Στις σχετικά ασφαλείς περιοχές και σε αυτές που απέχουν αρκετά από το πεδίο της μάχης, θα πρέπει να παρασχεθεί τεχνική υποστήριξη για την παροχή υπηρεσιών, τη στέγαση και την ενσωμάτωση των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων, για τη μετεγκατάσταση των βιομηχανιών και για τη διασφάλιση διαδρόμων μεταφοράς για την εισερχόμενη ανθρωπιστική βοήθεια και για τις εξαγωγές της Ουκρανίας·

⁽¹⁾ <https://cor.europa.eu/el/engage/studies/Pages/default.aspx?from=01/01/2022&to=01/01/2023>

⁽²⁾ Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12).

⁽³⁾ Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της Ουκρανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 17 Ιουνίου 2022, COM(2022) 407.

⁽⁴⁾ Βλ. σχέδιο στρατηγικής για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας: <https://cepr.org/publications/books-and-reports/blueprint-reconstruction-ukraine>

12. εκφράζει, στο πλαίσιο αυτό, την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, στις 16 Σεπτεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύτηκε να διαθέσει στην πρώτη αυτή φάση 150 εκατ. ευρώ για τη στήριξη των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων στην Ουκρανία και 100 εκατ. ευρώ για την ανοικοδόμηση σχολείων που καταστράφηκαν από ρωσικούς βομβαρδισμούς, αλλά θεωρεί ότι τα ποσά αυτά είναι σε μεγάλο βαθμό ανεπαρκή σε σχέση με τις ανάγκες για ταχεία ανάκαμψη σε πρώτο στάδιο, οι οποίες εκτιμώνται σε 17 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 3,4 δισ. ευρώ ήδη το 2022.
13. θεωρεί ότι το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας ανοικοδόμησης θα πρέπει να επικεντρωθεί στην αποκατάσταση ζωτικής σημασίας υποδομών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της κεντρικής θέρμανσης, του ηλεκτρισμού, του νερού και της αποχέτευσης, των σχολείων, των νοσοκομείων και των κατοικιών πολιτών. Τα προγράμματα δημοσίων έργων θα συμβάλουν στην απασχόληση ατόμων σε περιοχές που έχουν υποστεί σημαντικές καταστροφές.
14. προτείνει το τρίτο στάδιο της διαδικασίας ανασυγκρότησης να θέσει τα θεμέλια για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη με βάση μια στρατηγική ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο, με την αξιοποίηση συστημικών προεγγύσεων για βιώσιμες, πράσινες, έξυπνες και χωρίς αποκλεισμούς περιοχές και με βάση την αρχή της «καλύτερης ανοικοδόμησης» του ΟΟΣΑ. Στο στάδιο αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην επίτευξη του στόχου που έθεσε η ουκρανική κυβέρνηση για μείωση έως το 2030 όλων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 65 %. Κάθε επένδυση στον τομέα της ενέργειας θα πρέπει να συμβάλλει στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και στη μείωση της εξάρτησης της Ουκρανίας από τα ορυκτά καύσιμα, δεδομένου ότι το 30 % της ικανότητας παραγωγής ηλιακής ενέργειας και το 90 % των εγκαταστάσεων αιολικής ενέργειας καταστράφηκαν ή βρίσκονται σε εδάφη που κατέλαβαν οι ρωσικές δυνάμεις. Οι επενδύσεις θα πρέπει επίσης να επικεντρωθούν στην αποκατάσταση των συστημάτων κεντρικής θέρμανσης πολλών ουκρανικών δήμων με την αντικατάστασή τους με σύγχρονα συστήματα τηλεθέρμανσης που δεν βασίζονται στην καύση ορυκτών καυσίμων. Θα ήταν επίσης κρίσιμης σημασίας σε αυτό το στάδιο η ανοικοδόμηση των κατοικιών, των σχολείων και των νοσοκομείων με σκοπό την προσέλκυση των Ουκρανών προσφύγων και εκτοπισθέντων να επιστρέψουν στις οικίες τους.
15. προτρέπει την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη και τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να παρέχουν επιχορηγήσεις και όχι δάνεια, δεδομένου ότι η Ουκρανία πιθανόν να μην είναι σε θέση να εξυπηρετήσει και να αποπληρώσει πρόσθετα χρέη βραχυπρόθεσμα. Τα δάνεια θα αύξαναν τον κίνδυνο κρίσης χρέους στο μέλλον, δεδομένου ότι η προπολεμική Ουκρανία είχε ήδη εξωτερικό χρέος ύψους περίπου 130 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 80 % του ΑΕΠ. Όταν τα ιδρύματα δεν μπορούν να παράσχουν επιχορηγήσεις, θα πρέπει να χορηγούν δάνεια με χαμηλό ή πολύ χαμηλό επιτόκιο, ιδίως για έργα που αποσκοπούν στην παροχή βοήθειας σε δήμους.
16. θεωρεί ότι, ενόψει της δρομολογημένης διαδικασίας προσχώρησης της Ουκρανίας στην ΕΕ και προκειμένου να νομιμοποιηθεί ο ισχυρός συντονιστικός ρόλος της ΕΕ στη στρατηγική ανασυγκρότηση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει έναν ουσιαστικό Μηχανισμό για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας, ο οποίος μπορεί να δομηθεί πάνω στην ίδια νομική βάση με τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ με έναρξη της αποπληρωμής από το 2027 και μετά. Ο μηχανισμός αυτός θα επιτρέψει στην ΕΕ να προχρηματοδοτήσει σημαντικό μέρος (40 %) του κόστους ανασυγκρότησης και αποκατάστασης στην Ουκρανία, το οποίο εκτιμήθηκε από κοινού από την κυβέρνηση της Ουκρανίας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Παγκόσμια Τράπεζα, ότι ανέρχεται σε 349 δισ. ευρώ για την περίοδο από τις 24 Φεβρουαρίου έως την 1η Ιουνίου 2022, με ιδιαίτερα σημαντικές επιπτώσεις στους τομείς της στέγασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της βιομηχανίας και την καταστροφή με επίκεντρο τις περιφέρειες Chernihivska, Donetsk, Luhanska, Kharkivska, Kyivska και Zaporizka (oblasts).
17. χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανακοινωθείσα στις 20 Ιουλίου πρόθεση της ομάδας των έξι χωρών πιστωτών της Ουκρανίας να αναστείλει την εξυπηρέτηση του χρέους που έχει συνάψει η Ουκρανία με τα μέλη της έως το τέλος του 2023.
18. ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να προετοιμάσουν τη νομική βάση για τη χρήση των ρωσικών περιουσιακών στοιχείων, τα οποία δεσμεύτηκαν στο πλαίσιο των κυρώσεων, για τη διαδικασία ανασυγκρότησης της Ουκρανίας.
19. επιμένει ότι απαιτείται ανάληψη ταχείας δράσης για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής καταστροφής στην Ουκρανία και ζητεί, ως εκ τούτου, οι προϋποθέσεις να είναι εύλογες και προσαρμοσμένες στις περιστάσεις και να βασίζονται σε μετρήσιμα και επαληθεύσιμα αποτελέσματα.
20. τονίζει ότι η διαδικασία ανασυγκρότησης θα πρέπει να βασίζεται στη βελτίωση των κοινωνικών και των περιβαλλοντικών προτύπων και στην ευθυγράμμισή τους με το κεκτημένο της ΕΕ και καλεί, ως εκ τούτου, τις ουκρανικές αρχές να προσαρμόσουν πλήρως την εργατική νομοθεσία της Ουκρανίας στα πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ).
21. χαιρετίζει την αρχή της δημοκρατικής συμμετοχής στη διακήρυξη του Λουγκάνο, σύμφωνα με την οποία η διαδικασία ανάκαμψης πρέπει να αποτελέσει προσπάθεια του συνόλου της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των εκτοπισμένων πολιτών εντός και εκτός της Ουκρανίας, της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποτελεσματικής αποκέντρωσης. Η ΕΠΕ επικροτεί επίσης τη στήριξη της δήλωσης για τη συμμετοχή ευρέως φάσματος ενδιαφερόμενων μερών και την έμφαση που δίνεται στην ακεραιότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία ως βασικές αρχές για την επιτυχή εφαρμογή του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανάπτυξης.

Ο ρόλος των δήμων και των περιφερειών

22. χαιρετίζει την ιδέα του Προέδρου Zelensky για την ανασυγκρότηση και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της Ουκρανίας που βασίζεται στην αδελφοποίηση δήμων και περιφερειών της Ουκρανίας και της ΕΕ, καθώς και την πρόσκληση που απηύθυνε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προς την ΕτΠ να στηρίξει το σχέδιο ανασυγκρότησης της Ουκρανίας που στηρίζεται σε μια πρακτική και θεμελιωμένη προσέγγιση με τη συνεργασία μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών από την Ουκρανία και την ΕΕ·

23. εφιστά την προσοχή στη Συμμαχία Δήμων και Περιφερειών για την Ανασυγκρότηση της Ουκρανίας, η οποία δρομολογήθηκε στις 30 Ιουνίου 2022, ως μέσο για τη χαρτογράφηση των τοπικών και περιφερειακών αναγκών στην Ουκρανία, για τον συντονισμό των προσπαθειών με τους δήμους και τις περιφέρειες της ΕΕ που είναι έτοιμοι να διαθέσουν πόρους για τη στήριξη μιας αποτελεσματικής και βιώσιμης ανασυγκρότησης της Ουκρανίας και να διευκολύνουν τη συνεργασία των βασικών εταίρων της με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στο πλαίσιο της «πλατφόρμας για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας», καθώς και μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών και ενώσεων της ΕΕ και της Ουκρανίας, και για την προβολή των έργων ανασυγκρότησης των τοπικών αρχών της Ουκρανίας·

24. δεσμεύεται να διευκολύνει, μέσω της Συμμαχίας, την παροχή εμπειρογνομosύνης μέσω ενός προγράμματος ανταλλαγών μεταξύ ομοτίμων και αδελφοποίησης για την ανάπτυξη ικανοτήτων, την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης και την παροχή τεχνικής βοήθειας σε δήμους και περιφέρειες στην Ουκρανία, με στόχο να τους δοθεί η δυνατότητα να υλοποιήσουν τη διαδικασία ανασυγκρότησης που θα περιλαμβάνει όχι μόνο τη βιώσιμη ανοικοδόμηση των υποδομών, αλλά και την κοινωνική διάσταση, την εκπαίδευση, τη δημοκρατία και τη διακυβέρνηση. Η ΕτΠ τονίζει ότι, ενώ τα διμερή προγράμματα μεταξύ ομοτίμων με τους δήμους και τις περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης της αδελφοποίησης, μπορεί να είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για ορισμένες εκ των προσπαθειών ανάπτυξης ικανοτήτων και ανασυγκρότησης σε τοπικό επίπεδο, τα ευρύτερα επενδυτικά προγράμματα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν περισσότερους δήμους και περιφέρειες, καθώς και ενημερωμένους ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ άλλων με σκοπό την προετοιμασία της προσέγγισης με τα πρότυπα διακυβέρνησης της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ·

25. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναγνωρίσει τον κρίσιμο ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε συνεργασία με όλες τις ενώσεις τοπικής αυτοδιοίκησης της Ουκρανίας και της ΕΕ που συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Συμμαχία Δήμων και Περιφερειών για την Ανασυγκρότηση της Ουκρανίας⁽⁵⁾ και αναμένει την παροχή ειδικής στήριξης για την ενίσχυση των ικανοτήτων των τοπικών αρχών στην Ουκρανία και των ενώσεων τους, ο συντονισμός των οποίων μπορεί να διασφαλιστεί μέσω της μελλοντικής «πλατφόρμας για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας»·

26. υπογραμμίζει ότι οι μεταρρυθμίσεις αποκέντρωσης και περιφερειακής ανάπτυξης της Ουκρανίας έχουν συμβάλει σημαντικά στην εδραίωση της τοπικής δημοκρατίας, στην ενίσχυση της αυτοδιοίκησης και στη συνολική ανθεκτικότητα των τοπικών κοινοτήτων της χώρας. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές υλοποιήθηκαν με την ουσιαστική στήριξη των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των ενώσεων τους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος «U-LEAD with Europe» και με στοχευμένη στήριξη από την ΕτΠ, στο πλαίσιο της ειδικής ομάδας της «Ουκρανία» και μέσω δραστηριοτήτων συνεργασίας μεταξύ ομοτίμων. Η επιτυχία αυτών των μεταρρυθμίσεων αποκέντρωσης έφερε την Ουκρανία πιο κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου·

27. επισημαίνει το γεγονός ότι οι περιφέρειες της ΕΕ που γειτνιάζουν με την Ουκρανία έχουν επιδείξει πρωτοφανή αλληλεγγύη φιλοξενώντας μεγάλο αριθμό Ουκρανών που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο και, ως εκ τούτου, χρειάζονται επίσης συντονισμένη και συστηματική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση·

28. προτείνει την ανάπτυξη ενός ενισχυμένου προγράμματος U-LEAD, το οποίο θα καταστεί βασικό πολυμερές μέσο για τη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων και την προώθηση της αποκέντρωσης στην Ουκρανία. Το U-LEAD 2.0 θα βασίζεται σε ειδική γραμμή του προϋπολογισμού για τη στήριξη της συνέχισης των διαδικασιών αποκέντρωσης στην Ουκρανία και για την ανάπτυξη ικανοτήτων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την εφαρμογή του κεκτημένου της πολιτικής συνοχής της ΕΕ το συντομότερο δυνατόν. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα ανταλλαγών μεταξύ ομοτίμων και ένα πρόγραμμα κοινών επενδυτικών έργων, το οποίο θα ενθαρρύνει τη στενή συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της ΕΕ και της Ουκρανίας στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της ανασυγκρότησης που υποστηρίζεται από την ΕΕ·

29. υπενθυμίζει τη μεγάλη εμπειρία μεταξύ ομοτίμων που απέκτησαν τα μέλη της ΕτΠ στην Ουκρανία, αλλά και πέραν αυτής, και επιμένει στον ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει η ΕτΠ και οι εταίροι της στη Συμμαχία ως *κόμβος συνεργασίας μεταξύ ομοτίμων της ΕΕ* σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο στην κινητοποίηση των δήμων και των περιφερειών της ΕΕ για τη στήριξη της ανασυγκρότησης της Ουκρανίας·

(5) <https://cor.europa.eu/el/engage/Pages/European-Alliance-of-Cities-and-Regions-for-the-reconstruction-of-Ukraine.aspx>

30. τονίζει την ύψιστη σημασία της περαιτέρω ενδυνάμωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης ώστε να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση, από κοινού με την κεντρική κυβέρνηση της Ουκρανίας, την ΕΕ και άλλους διεθνείς εταίρους· Η ΕτΠ επαναλαμβάνει την έκκλησή της ότι πρέπει να συνεχιστεί να δίνεται έμφαση στη βελτίωση της χρηστής τοπικής/περιφερειακής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της διαφάνειας, της καταπολέμησης της διαφθοράς, της προστασίας της ελευθερίας των τοπικών μέσων ενημέρωσης και της προώθησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης·
31. ζητεί τη δημιουργία ενός μηχανισμού εύκολης συμμετοχής, την εξάλειψη των γραφειοκρατικών φραγμών και επαρκείς πόρους που θα επιτρέψουν στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στις ευρωπαϊκές κοινότητες, στις περιφέρειες, στις Ευρωπαϊκές Περιφέρειες, στους Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας και στις ενώσεις της ΕΕ να συνδράμουν τους Ουκρανούς ομολόγους τους στις προσπάθειες που καταβάλλουν για την ανοικοδόμηση, καθώς και μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς, η οποία θα συγκεντρώνει δήμους και περιφέρειες με σκοπό τη διατήρηση της συνοχής με τα ήδη υφιστάμενα μέτρα για τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη της Ουκρανίας (στην Ουκρανία και στην ΕΕ)·
32. εφιστά την προσοχή στον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη, στην οποία συμμετέχει η Ουκρανία, στην υποστήριξη της διαδικασίας ανασυγκρότησης της Ουκρανίας. Η στρατηγική παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο συνεργασίας με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·
33. στο πλαίσιο αυτό, χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Eurocities να υπογράψει, στις 19 Αυγούστου, από κοινού με τις αρμόδιες ουκρανικές αρχές ένα «μνημόνιο κατανόησης για τη στήριξη της βιώσιμης ανασυγκρότησης των ουκρανικών πόλεων»⁽⁶⁾, το οποίο συμπληρώνει τη συνεργασία που έχει αναληφθεί στο πλαίσιο της Συμμαχίας·
34. χαιρετίζει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιτρέψει ευελιξία προκειμένου να συνεχιστούν τα προγράμματα διακρατικής συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Γειτονίας και του Interreg και ιδίως να συγχρηματοδοτήσει σε ποσοστό 100 % τα διασυνοριακά προγράμματα με την Ουκρανία και τη Μολδαβία για την υλοποίηση έργων συνεργασίας που έχουν διαταραχθεί από τη ρωσική στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας·
35. ζητεί τα υφιστάμενα προγράμματα Interreg που περιλαμβάνουν περιφέρειες της Ουκρανίας να συμμετέχουν στη διαδικασία ανασυγκρότησης·
36. ζητεί ένα αποτελεσματικό σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης με βάση τις αρχές του ΟΟΣΑ για τις δημόσιες επενδύσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
37. αναμένει ότι οι ουκρανικές τοπικές και περιφερειακές αρχές θα έχουν πρόσβαση σε προγράμματα της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το πρόγραμμα EU4Culture·
38. υπενθυμίζει ότι η Συμμαχία καλεί θεσμικούς χρηματοδοτικούς εταίρους όπως η ΕΤΕπ, ιδίως στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης ΕΤΕπ/ΕτΠ, η ΕΤΑΑ, ο ΟΟΣΑ και η Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης να προετοιμάσουν έργα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο με την υποστήριξη της ενωσιακής τοπικής και περιφερειακής εμπειρογνομosύνης·
39. τονίζει τον κείμενο ρόλο που διαδραματίζουν οι δήμαρχοι και οι περιφερειακοί ηγέτες στην Ουκρανία όσον αφορά την ανθεκτικότητα του έθνους και επαινεί τη γενναιότητά τους να αγωνιστούν για τις αξίες μας, γεγονός που αποτελεί πηγή έμπνευσης για όλους τους Ευρωπαίους και ενισχύει την ισχυρή δυναμική για την τοπική δημοκρατία και την τοπική ενδυνάμωση που πρέπει να αποτελέσουν βασικό στοιχείο της ανασυγκρότησης της Ουκρανίας.

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

⁽⁶⁾ <https://www.president.gov.ua/en/news/u-prisutnosti-prezidenta-pidpisano-memorandum-z-eurocities-s-77165>

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το νέο πλαίσιο αστικής κινητικότητας»

(2022/C 498/04)

Εισηγήτρια:	Linda GAASCH (LU/Πράσινοι), Μέλος του Κοινοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λουξεμβούργου
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Το νέο πλαίσιο αστικής κινητικότητας της ΕΕ COM(2021) 811 final SWD(2021) 470 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕΤΠ)

1. χαιρετίζει τη δημοσίευση του νέου πλαισίου αστικής κινητικότητας (ΠΑΚ) υπό το φως της ανάγκης για επείγουσα δράση με στόχο την προώθηση της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και της αλλαγής μεταφορικών μέσων στις αστικές περιοχές, οι οποίες ακόμη ευθύνονται για το 23 % όλων των εκπομπών άνθρακα από τις μεταφορές·
2. υπογραμμίζει την ανάγκη για μια αποτελεσματική προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης που βασίζεται στην ενεργό επικουρικότητα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα· ζητά την ενίσχυση του άμεσου διάλογου με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) σε επίπεδο ΕΕ για τον σκοπό αυτό και την ενίσχυση των ευκαιριών χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμες στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ ως μέρος μιας ενεργητικής προσέγγισης επικουρικότητας·
3. υπενθυμίζει ότι η οικονομική ανάπτυξη των αστικών κέντρων συνδέεται άμεσα με τη ρευστότητα της κινητικότητας, η δε ρευστότητα της κινητικότητας εξαρτάται από μια ισχυρή βάση δημόσιων μεταφορών· υπογραμμίζει ότι, εκτός από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, η συμφόρηση έχει κόστος 270 δισεκατ. ευρώ ανά έτος⁽¹⁾ σε επίπεδο ΕΕ· υπενθυμίζει τη χρόνια ανεπαρκή χρηματοδότηση των υποδομών για τις δημόσιες μεταφορές τις τελευταίες δεκαετίες και υπογραμμίζει την ανάγκη αύξησης της χρηματοδότησης της ΕΕ προκειμένου να επιταχυνθεί η μετάβαση προς την κινητικότητα και να υποστηριχθούν οι ΟΤΑ στις επενδύσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας της ΕΕ·
4. επιβεβαιώνει την υποστήριξή της για την έμφαση που δίνεται στην εστίαση στα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και στον στόχο μιας πιο εναρμονισμένης προσέγγισης σε ολόκληρη την ΕΕ· τονίζει τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη της ενεργού κινητικότητας όπως το περπάτημα και το ποδήλατο, ιδίως στον τομέα της δημόσιας υγείας, και ζητεί μια φιλόδοξη προσέγγιση στην επικείμενη επικαιροποιημένη καθοδήγηση των ΣΒΑΚ· ζητεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την κατανομή του χώρου και τον χωροταξικό σχεδιασμό με βάση τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα αυτόν και μια συνολική προσέγγιση ασφάλειας στις αστικές περιοχές· τονίζει ιδιαίτερα τη σημασία της ενεργού συμμετοχής των πολιτών, και ειδικότερα των γυναικών και των ατόμων με αναπηρίες, ούτως ώστε να έχουν μεγαλύτερο λόγο στις αλλαγές στην κατανομή του χώρου και στη βελτίωση των δημόσιων συγκοινωνιών στις αστικές περιοχές·
5. τονίζει ότι οι πολιτικές αποφάσεις στον τομέα της κινητικότητας επηρεάζουν τα διαφορετικά φύλα με διαφορετικούς τρόπους, καθώς οι γυναίκες χρησιμοποιούν παραδοσιακά τις δημόσιες συγκοινωνίες περισσότερο από τους άνδρες, ενώ οι άνδρες βασίζονται περισσότερο στο αυτοκίνητο· καλεί τους ΟΤΑ να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο που έχουν οι μελλοντικές προτάσεις πολιτικής στα διάφορα φύλα πριν υποβάλουν τις προτάσεις τους·
6. επισημαίνει την ανάγκη για ένα υποστηρικτικό πλαίσιο που θα συνοδεύει τις προσπάθειες των ΟΤΑ όσον αφορά την εσωτερική του εξωτερικού κόστους και την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», καθώς και την αυξημένη ευελιξία σε σχέση με τις δημοσιονομικές διαδικασίες· Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να εξεταστεί η κατάσταση στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες· Οι εν λόγω περιφέρειες τείνουν να έχουν μεγαλύτερο αριθμό πιο ρυπογόνων οχημάτων (αυτοκίνητα, λεωφορεία). Θα ήταν σημαντικό να ρυθμιστεί η πώληση πιο ρυπογόνων οχημάτων (Euro 1-Euro 4) σε επίπεδο ΕΕ, καθώς τα οχήματα αυτά μεταβαίνουν από την αγορά της Δυτικής Ευρώπης στην αγορά της Ανατολικής

⁽¹⁾ Ειδική έκθεση 06/2020 του ΕΕΣ: <https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=53246>

Ευρώπης. Από την άποψη αυτή, θα ήταν επίσης σημαντικό για τις φτωχότερες περιφέρειες και χώρες να αναπτυχθούν προγράμματα στήριξης που θα τις βοηθήσουν να καλύψουν τη διαφορά που έχουν με τη Δυτική Ευρώπη. Ζητεί μια προσέγγιση σχετικά με την αύξηση των τιμών της βενζίνης ως αποτέλεσμα του γεωπολιτικού πλαισίου η οποία θα συνάδει με τους στόχους της Ένωσης για την απαλλαγή των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές· επισημαίνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν εν προκειμένω δημόσιες επιδοτήσεις για την υποστήριξη των πράσινων δημόσιων συγκοινωνιών και την ενθάρρυνση της αλλαγής μεταφορικών μέσων στις αστικές περιοχές, καθώς και για την καταπολέμηση του αποκλεισμού από την κινητικότητα σε περιαστικές και απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές·

Κεντρικός ρόλος για την ενεργό κινητικότητα

7. υπογραμμίζει ότι το περπάτημα δεν επιβαρύνει οικονομικά τους πεζούς, είναι υγιές και βιώσιμο· τονίζει ότι το ποδήλατο είναι μια οικονομικά προσιτή εναλλακτική λύση μεταφοράς με ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα που μπορεί εύκολα να συνδυαστεί με άλλους τρόπους μεταφοράς· ενθαρρύνει, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να προωθήσει μέτρα για την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση σχετικά με τα οφέλη της ενεργού κινητικότητας έναντι της χρήσης ιδιωτικών οχημάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο της στην πρόληψη ασθενειών που συνδέονται με τον καθιστικό τρόπο ζωής, όπως οι καρδιαγγειακές παθήσεις, το υπερβολικό βάρος και ο διαβήτης·

8. εκφράζει, στο πλαίσιο αυτό, τη λύπη της για το γεγονός ότι, παρά τα πλεονεκτήματα αυτά, οι πλέον ρυπογόνοι τρόποι μεταφοράς στις πόλεις, δηλαδή τα ιδιωτικά βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα οχήματα, καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος του δημόσιου χώρου που προορίζεται για την κινητικότητα· ζητεί επειγόντως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενθαρρύνει, μέσω νέας χρηματοδότησης, τις τοπικές αρχές να επαναφέρουν τον χώρο αυτό σε μια πιο ενεργή κινητικότητα, όπως το περπάτημα ή το ποδήλατο, και σε ισχυρές και καλά διαρθρωμένες δημόσιες συγκοινωνίες·

9. επισημαίνει ότι το περπάτημα και το ποδήλατο είναι ευεργετικά για τη μικροοικονομία μιας γειτονιάς ή μιας κοινότητας, καθώς οι πεζοί και οι αναβάτες τείνουν να συχνάζουν σε επιχειρήσεις και υπηρεσίες που βρίσκονται σε μικρότερη ακτίνα από την κατοικία τους· επισημαίνει επίσης ότι οι μετακινήσεις αυτές είναι επωφελείς για την υγεία των ανθρώπων —ιδίως για ορισμένες ασθένειες όπως οι καρδιαγγειακές παθήσεις— και, ως εκ τούτου, οδηγούν σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων για την κοινότητα·

10. υπογραμμίζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η μικροκινητικότητα ως ευέλικτη και οικονομικά προσιτή λύση για τις μετακινήσεις «του πρώτου και τελευταίου χιλιομέτρου» και όχι μόνο, τονίζει δε τη σημασία των καλών συνθηκών προσβασιμότητας για ενεργούς τρόπους μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων ασφαλών εγκαταστάσεων στάθμευσης ποδηλάτων σε κόμβους δημόσιων συγκοινωνιών (όπως σταθμούς) και λύσεων από κοινού χρήσης του τελευταίου χιλιομέτρου· και ζητά να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη της μικροκινητικότητας σε περιαστικές και αγροτικές περιοχές·

11. υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής κινήτρων για την αγορά ποδηλάτων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών ποδηλάτων, με στόχο την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και την αποσυμφόρηση· επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενθαρρυνθεί η σταδιακή κατάργηση των μέτρων του ιδιωτικού τομέα, όπως τα επιδόματα εταιρικών αυτοκινήτων, και να αντικατασταθούν από πιο βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις κινητικότητας·

12. ζητεί από την Επιτροπή να επιταχύνει το έργο της προς μια ευρωπαϊκή στρατηγική για το ποδήλατο, όπως συζητήθηκε για πρώτη φορά κατά το άτυπο Συμβούλιο των Υπουργών Μεταφορών το 2015, προκειμένου να παράσχει ευρωπαϊκό πλαίσιο και κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές για το ποδήλατο·

13. συνιστά την προώθηση της ενεργού κινητικότητας μέσω της μείωσης των ανισοτήτων ως προς τον χώρο και της βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και υποδομών· συνιστά περαιτέρω να αυξηθούν οι χώροι στάθμευσης ποδηλάτων (τόσο στον προορισμό όσο και στην αφετηρία), οι δημόσιοι σταθμοί με αντλίες αέρα, εργαλεία και οι σταθμοί φόρτισης, καθώς και οι εγκαταστάσεις επισκευής ποδηλάτων· επισημαίνει ότι το κόστος κατασκευής και συντήρησης ποιοτικών ποδηλατοδρόμων είναι πολύ χαμηλότερο από το κόστος κατασκευής νέων δρόμων και/ή διαπλάτυνσης των υφιστάμενων·

14. υπογραμμίζει ότι συστήματα όπως τα τέλη συμφόρησης και οι ζώνες εξαιρετικά χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών συμβάλλουν στη μείωση των μηχανοκίνητων μεταφορών για μεμονωμένα άτομα στις πόλεις, στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από οξείδια του αζώτου και αιωρούμενα σωματίδια, στη βελτίωση της τοπικής δημόσιας υγείας, και μπορούν επίσης να παρέχουν ουσιαστικά έσοδα για την ανάπτυξη και τη βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών όσον αφορά τις δημόσιες μεταφορές και την ενεργό κινητικότητα· με τη μείωση των μηχανοκίνητων ατομικών μεταφορών ενθαρρύνουν επίσης τη μεγαλύτερη οικειοποίηση από τους πολίτες του άμεσου περιβάλλοντός τους και δημιουργούν χώρο για κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και μείωση της απομόνωσης, προωθώντας παράλληλα τη σωματική άσκηση και τον αθλητισμό·

15. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η πρόταση της Επιτροπής για το ΔΕΔ-Μ δεν προβλέπει επί του παρόντος εγκαταστάσεις κοινής χρήσης/αποθήκευσης ποδηλάτων και διαδρομές άμεσης πρόσβασης στους κόμβους πολυτροπικών μεταφορών των αστικών κόμβων ΔΕΔ-Μ·

16. προτείνει μια «στρατηγική ασφαλούς ενεργού κινητικότητας» σε ολόκληρη την ΕΕ προκειμένου να ενθαρρύνει μια συντονισμένη ευρωπαϊκή απάντηση στην πρόκληση του να καταστεί το περπάτημα και το ποδήλατο όσο το δυνατόν ασφαλέστερο·

17. ζητεί ένα άλλο πρότυπο εκπομπών Euro για τα αυτοκίνητα, τα ημιφορτηγά, τα φορτηγά και τα λεωφορεία (Euro 7/VII) προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές τοξικών ρύπων (δηλαδή οξειδίων του αζώτου, αμμωνίας, μονοξειδίου του άνθρακα και σωματιδίων PM 10-2,5) και να αποφευχθούν δεκάδες χιλιάδες πρόωροι θάνατοι κάθε χρόνο· εκφράζει τη βαθιά λύπη της για την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καθυστερήσει εκ νέου τις προτάσεις Euro 7/VII στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2022, γεγονός που θέτει υπό αμφισβήτηση τη φιλοδοξία της για μηδενική ρύπανση και τη δέσμευσή της στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, και θέτει σε κίνδυνο την ικανότητα του κλάδου να προγραμματίζει αλλαγές στον τομέα της μηχανικής·

Προσιτή κινητικότητα για όλους

18. ζητά ένα σύστημα δημόσιων μεταφορών προσβάσιμο σε όλους τους πολίτες, μέσω της συμπερίληψης βάσει σχεδιασμού, το οποίο θα λαμβάνει ιδίως υπόψη τα άτομα με αναπηρία· τονίζει τα οφέλη της συμπερίληψης χρηστών από το αρχικό στάδιο του σχεδιασμού των υποδομών και των υπηρεσιών μεταφορών· επιβεβαιώνει τη σημασία της προσβασιμότητας που περιγράφεται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία 2021-2030 και της ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα· επισημαίνει τη σημασία έργων όπως το «βραβείο πόλης φιλικής προς τα άτομα με αναπηρία»·

19. ζητεί μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής·

20. τονίζει ότι η ανάγκη αντιμετώπισης της φτώχειας όσον αφορά την κινητικότητα είναι κρίσιμη για τα συμφέροντα της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής· ζητεί συνεπώς μια πολυτροπική και ολοκληρωμένη προσέγγιση για την καταπολέμηση του αποκλεισμού της κινητικότητας και τη διασφάλιση ίσης πρόσβασης στα αστικά κέντρα· χαιρετίζει εν προκειμένω τη δέσμευση της Επιτροπής που ορίζεται στο νέο ΠΑΚ με στόχο την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στην πρόσβαση στο δίκτυο δημόσιων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της πρόσβασης στους σιδηροδρομικούς σταθμούς· ζητεί, επίσης, πρόσθετη στήριξη για τις μικρότερες πόλεις, τις περιφερειακές και τις εξαρτώμενες αγροτικές και ορεινές περιοχές, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνδεσιμότητα αυτών των περιοχών και η ίση πρόσβαση στη βιώσιμη μετάβαση της κινητικότητας για τους πολίτες τους·

Η ενίσχυση των δημόσιων συγκοινωνιών ως ραχοκοκαλιά της αστικής κινητικότητας

21. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής και συγκεκριμένα να «συνεργαστεί με τις εθνικές και τοπικές διοικήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να διασφαλιστεί ότι [οι δημόσιες μεταφορές παραμένουν] η ραχοκοκαλιά της αστικής κινητικότητας»· τονίζει την ανάγκη συντονισμού όλων των διαθέσιμων εργαλείων και πόρων για τον σκοπό αυτό, συμπεριλαμβανομένου του σημαντικού ρόλου των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) στη διασφάλιση της συνδεσιμότητας με τα αστικά κέντρα·

22. υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για αύξηση της συνολικής δυναμικότητας των δημόσιων μεταφορών, τόσο όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη όσο και την αυξημένη συχνότητα, ώστε να αντιμετωπιστεί η αναμενόμενη αύξηση του όγκου των επιβατών· υπενθυμίζει τη χρόνια έλλειψη επενδύσεων τις τελευταίες δεκαετίες και το επενδυτικό κενό που αντιμετωπίζουν οι φορείς των δημόσιων μεταφορών, όπως τονίστηκε από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο·

23. υπογραμμίζει ότι οι δημόσιες συγκοινωνίες πρέπει να συμπληρώνονται από εναλλακτικές προτάσεις για τις μεταφορές και πολυτροπικές λύσεις· ζητεί, από αυτήν την άποψη, ευέλικτες λύσεις του πρώτου και τελευταίου χιλιομέτρου που στοχεύουν στην ικανοποίηση της ζήτησης· και τονίζει επίσης τη σημασία της προώθησης της ενεργού κινητικότητας, ιδίως της ποδηλασίας·

24. επισημαίνει την ανάγκη παροχής και επέκτασης βιώσιμων υποδομών δημόσιων μεταφορών, μεταξύ άλλων των κατάλληλων συστημάτων φόρτισης για ηλεκτρικά λεωφορεία που θα επιτρέπουν υπεραστικές διαδρομές υπό αντίξοες εδαφικές και κλιματικές συνθήκες και θα αυξάνουν την εμπορική ταχύτητα·

25. ζητεί την ενίσχυση των πολυτροπικών κόμβων ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση μεταξύ των διαφόρων μέσων μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της προσβασιμότητας στην ενεργό κινητικότητα και της παροχής ασφαλών χώρων στάθμευσης για τα ποδήλατα, προκειμένου να διασφαλιστεί ταχύτερη και αποτελεσματικότερη μεταφορά προσώπων και αγαθών·

26. τονίζει τη σημασία των περιφερειακών συνδέσεων, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών συνδέσεων, δεδομένου ότι οι μετακινήσεις δεν σταματούν στα όρια των πόλεων και πρέπει επίσης να διευκολυνθούν στις αγροτικές περιοχές και πέρα από τα εθνικά σύνορα στις παραμεθόριες περιφέρειες, όπως η παροχή εγκαταστάσεων στάθμευσης που συνδέονται με το δίκτυο μεταφορών·

27. επισημαίνει την ανάγκη λήψης μέτρων για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης υπηρεσιών δημόσιων μεταφορών κατά παραγγελία, ιδίως σε απομακρυσμένες και εξόχως απόκεντρες αγροτικές περιοχές, και καλεί την Επιτροπή να παράσχει υποστήριξη για τη δοκιμή τέτοιων λύσεων και να προτείνει ένα σύστημα χρηματοδότησης και επιδοτήσεων για το συγκεκριμένο είδος υπηρεσιών·

28. υπενθυμίζει ότι οι εξόχως απόκεντρες περιοχές, λόγω του εδάφους τους και της μικρής έκτασής τους, πλήττονται από σημαντική κυκλοφοριακή συμφόρηση στις κύριες πόλεις τους, ιδίως στις παράκτιες ζώνες. Ωστόσο, προκειμένου να καταστούν οι μεταφορές περισσότερο βιώσιμες και καθαρές σε αυτές τις περιοχές, υλοποιούνται έργα που μπορούν να χρησιμεύσουν ως ορθές πρακτικές για άλλες περιφέρειες της ΕΕ και για τις γειτονικές τους χώρες·

29. υπογραμμίζει τη σημασία της έκδοσης εισιτηρίων για τις πολυτροπικές μετακινήσεις προκειμένου να καταστούν τα βιώσιμα μέσα μεταφοράς όσο το δυνατόν πιο προσιτά και αποτελεσματικά για τους χρήστες, καθώς και να προστατεύονται παράλληλα πλήρως τα δικαιώματα των επιβατών σχετικά με καθυστερήσεις και άλλες αδυναμίες των υπηρεσιών·

30. καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τη δυνατότητα υποστήριξης κοινών δημόσιων συμβάσεων για φορείς δημόσιων μεταφορών ή ΟΤΑ που επιθυμούν να ενώσουν τις δυνάμεις τους σε αυτόν τον τομέα, με στόχο να επιτύχουν πιο βιώσιμες και τυποποιημένες διαδικασίες αγοράς· ζητεί έναν ανανεωμένο μηχανισμό χρηματοδότησης της ΕΕ για τη στήριξη της προμήθειας καθαρών λεωφορείων και υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ είναι συμβατοί με την πραγματικότητα της αγοράς τροχαίου υλικού·

31. επισημαίνει την ανάγκη υποστήριξης της μετεκπαίδευσης και της αναβάθμισης δεξιοτήτων των φορέων εκμετάλλευσης δημόσιων μεταφορών και των ΟΤΑ στο πλαίσιο της αυξανόμενης ψηφιοποίησης των υπηρεσιών και συστημάτων δημόσιων μεταφορών·

32. τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού των σιδηροδρομικών υποδομών, ιδίως σε περιοχές όπου υπάρχουν ενδείξεις σημαντικής επιδείνωσης και, στο πλαίσιο αυτό, της ανάπτυξης προγραμμάτων στήριξης·

Όραμα μηδενικών απωλειών

33. υπογραμμίζει την κρίσιμη σημασία μιας πιο φιλόδοξης προσέγγισης για τη διασφάλιση της προστασίας των ευάλωτων χρηστών του οδικού δικτύου ώστε να ενθαρρυνθεί η περαιτέρω στροφή των μεταφορών προς τους ενεργούς τρόπους μεταφοράς·

34. τονίζει ότι μια ανανεωμένη προσέγγιση ως προς την κατανομή του οδικού χώρου σε αστικές περιοχές θα έχει τον πλέον αποφασιστικό αντίκτυπο στην ασφάλεια των ευάλωτων χρηστών του οδικού δικτύου, ενώ θα ενθαρρύνει επίσης την αλλαγή συμπεριφοράς και θα μειώσει τόσο την ατμοσφαιρική ρύπανση και τον θόρυβο, όσο και τη συμφόρηση· χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να παράσχει καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2008/96/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών·

35. υπογραμμίζει τον σημαντικό αντίκτυπο της εισαγωγής γενικών μειώσεων ταχύτητας για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας στις αστικές περιοχές, όπως διατυπώθηκε για πρώτη φορά από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην ανακοίνωσή της για τα «Όρια ταχύτητας στην Κοινότητα»⁽³⁾· επαναλαμβάνει την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκδώσει σύσταση προς τα κράτη μέλη⁽⁴⁾ που να προβλέπει όριο ταχύτητας 30 km/ώρα σε επιλεγμένους δρόμους στις αστικές περιοχές και επισημαίνει τα θετικά αποτελέσματα αυτής της αλλαγής πολιτικής σε διάφορες πόλεις με τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων και την εν γένει θετική επίδρασή της στη δημόσια υγεία στις πόλεις, η οποία εγκρίθηκε επίσης στην 3η Παγκόσμια υπουργική διάσκεψη για την οδική ασφάλεια τον Φεβρουάριο του 2020 και στη συνέχεια στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ·

36. υπογραμμίζει τον θετικό αντίκτυπο που έχουν οι ημέρες χωρίς αυτοκίνητα στις πόλεις, καθώς προσφέρουν ευκαιρίες στους πολίτες να διερευνήσουν εναλλακτικούς τρόπους μεταφοράς και προσφέρουν στους πολίτες ευκαιρίες οικειοποίησης των δημόσιων χώρων· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την αποστολή πρόσκλησης στις πόλεις της ΕΕ να ορίσουν τουλάχιστον μία κοινή για όλες τις χώρες ημέρα ετησίως ως «ημέρα χωρίς αυτοκίνητο»·

37. τονίζει την ανάγκη σχεδιασμού δρόμων με γνώμονα χαμηλές ταχύτητες και καλύτερη ορατότητα για τους πιο ευάλωτους χρήστες του δημόσιου χώρου· υπογραμμίζει την αποτελεσματικότητα των μέτρων που στοχεύουν στην ηπιότερη κυκλοφορία μέσω υποδομών, καθώς και των μέτρων ώθησης·

38. καλεί την Επιτροπή να υιοθετήσει αυτές τις συστάσεις στην προσεχή καθοδήγηση της σχετικά με τις ποιοτικές υποδομές για τους ευάλωτους χρήστες του οδικού δικτύου.

⁽²⁾ Οδηγία 2008/96/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών (ΕΕ L 319 της 29.11.2008, σ. 59).

⁽³⁾ COM(86) 735 final.

⁽⁴⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για την οδική ασφάλεια 2021-2030 — Συστάσεις σχετικά με τα επόμενα βήματα προς το «Όραμα μηδενικών απωλειών» [2021/2014(INI)] (ΕΕ C 132 της 24.3.2022, σ. 45).

Μελλοντικά βιώσιμη αστική κινητικότητα

39. τονίζει ότι, παρότι οι νέες τεχνολογικές λύσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο να γίνουν οι πόλεις πιο βιώσιμες, η υπάρχουσα τεχνολογία όπως τα ηλεκτρικά ποδήλατα (μεταφοράς φορτίου), ή τα ηλεκτρικά λεωφορεία (και τρόλεϊ), τα τραμ και τα τρένα θα πρέπει να αποτελούν τη βάση όσον αφορά τον στόχο εμπορευματικών και επιβατηγών μεταφορών μηδενικών εκπομπών·

40. τονίζει τη σημασία της επιτάχυνσης της προόδου προς την ολοκληρωμένη έκδοση εισιτηρίων σε όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει την ανάπτυξη μιας τυποποιημένης εφαρμογής της ΕΕ, στο πλαίσιο κοινής κανονιστικής πρωτοβουλίας, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στις πόλεις ολόκληρης της ΕΕ και να προωθηθεί η χρήση των δημόσιων συγκοινωνιών, κάτι που θα επηρεάσει θετικά τόσο τον σιδηροδρομικό τουρισμό όσο και τις μετακινήσεις·

41. ζητεί στενή και έγκαιρη συνεργασία με τους ΟΤΑ σχετικά με την πιθανή χρήση των ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας από μεταφορείς και επιβάτες, όπως επισημαίνεται στο νέο ΠΑΚ·

42. υπενθυμίζει ότι η κοινόχρηστη κινητικότητα είναι μια λύση για τη μείωση της κυκλοφορίας στις πόλεις και για τα προβλήματα που συνδέονται με τη συμφόρηση, και ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξή της·

43. επισημαίνει ότι η συλλογή δεδομένων αποτελεί σημαντικό μέσο για τον σχεδιασμό των υποδομών μεταφορών και, κατά συνέπεια, όλα τα δεδομένα που συλλέγονται πρέπει να διατίθενται σε όλους τους σχετικούς φορείς· παρότι είναι σημαντικό να διευκολυνθούν οι εύχρηστες λύσεις, συμπεριλαμβανομένων των συνδυαστικών εφαρμογών για κινητά, πρέπει επίσης να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων· είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί κοινή και συντονισμένη μεθοδολογία για τη συλλογή δεδομένων στις διάφορες περιοχές, ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή ορθών πρακτικών και η σύγκριση αξιόπιστων δεικτών κινητικότητας·

44. τονίζει την ανάγκη να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η διάσταση του φύλου κατά τον σχεδιασμό πολιτικών βιώσιμης κινητικότητας, συνυπολογίζοντας τις ειδικές ανάγκες των γυναικών και τα πρόσθετα τρωτά τους σημεία έναντι της φτώχειας όσον αφορά την κινητικότητα, καθώς και αντίστοιχες ευπάθειες άλλων ομάδων·

Τα ΣΒΑΚ ως βασικό εργαλείο για την απαλλαγή της αστικής κινητικότητας από τις ανθρακούχες εκπομπές

45. επιβεβαιώνει τη στήριξη της ΕτΠ στην αυξημένη έμφαση στα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), στο πλαίσιο του ΠΑΚ και, ως υποχρεωτική απαίτηση για τους 400+ αστικούς κόμβους που ορίζονται στην προτεινόμενη αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Μ. Ωστόσο οι δήμοι και οι κοινότητες που έχουν ήδη αναπτύξει σχέδια που πληρούν τις απαιτήσεις των ΣΒΑΚ θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν αυτά τα σχέδια·

46. υποστηρίζει επίσης τη σύσταση οι πόλεις να υιοθετήσουν τα ΣΒΑΚ· τονίζει, ωστόσο, την ανάγκη κατάρτισης ΣΒΑΚ που θα μπορούν να επεκταθούν σε περιοχές με πολλούς δήμους που λειτουργούν ως μητροπολιτικές περιοχές ή αστικοί οικισμοί·

47. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να ζητήσει από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μακροπρόθεσμα προγράμματα υποστήριξης των ΣΒΑΚ προκειμένου να συμβάλουν στη δημιουργία δυναμικού και τη στήριξη της εφαρμογής των ΣΒΑΚ σύμφωνα με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, και ζητεί υποχρεωτική στενή συνεργασία με τους ΟΤΑ σε αυτό το πλαίσιο· καλεί την Επιτροπή να απαιτήσει επιτόπια στενή συνεργασία μεταξύ των προβλεπόμενων διαχειριστών εθνικών προγραμμάτων για τα ΣΒΑΚ και των εκπροσώπων των ΟΤΑ, καθώς και να παρακολουθεί τη συνεργασία αυτή στην πράξη·

48. τονίζει ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η μετάβαση της κινητικότητας στις αστικές περιοχές, είναι κρίσιμη σημασίας τα ΣΒΑΚ να καλύπτουν αποτελεσματικά τις λειτουργικές περιοχές στο σύνολό τους· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τρόπους παροχής κινήτρων για βελτιωμένη συνδεσιμότητα και πρόσβαση σε υπηρεσίες κινητικότητας σε προαστιακές, περιαστικές και στις περιβάλλουσες αγροτικές περιοχές·

49. χαιρετίζει το εξορθολογισμένο σύνολο δεικτών και εργαλείων συγκριτικής αξιολόγησης που έχει ανακοινωθεί και έχει προγραμματιστεί να δημοσιευθεί έως τα τέλη του 2022, καθώς και τη σχεδιαζόμενη υποστηρικτική δράση του προγράμματος για τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» με στόχο την υποστήριξη των αστικών κόμβων ΔΕΔ-Μ σε αυτήν την περιοχή. Ωστόσο, πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε η ανάπτυξη και η παρακολούθηση των δεικτών να μην οδηγεί σε υπερβολικό φόρτο εργασίας για τους δήμους και τις κοινότητες·

50. τονίζει την ανάγκη για εναρμονισμένη συλλογή δεδομένων σε βασικούς τομείς (π.χ. σχετικά με τη χιλιομετρική έκταση των ποδηλατικών λωρίδων, τους ημερήσιους χρήστες, τα ατυχήματα, τους τύπους δικτύων) σε συνεργασία με τους ΟΤΑ ώστε οι μελλοντικές επιλογές λήψης αποφάσεων και επενδύσεων σχετικά με την ενεργό κινητικότητα να είναι καλύτερα ενημερωμένες, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των ΣΒΑΚ· ο διοικητικός φόρτος για τη συλλογή, την παροχή και τη διατήρηση των δεδομένων πρέπει να ελαχιστοποιείται·

51. επισημαίνει τους στόχους ένταξης και προσβασιμότητας του νέου ΠΑΚ και χαιρετίζει τον δείκτη σχετικά με την οικονομική προσιτότητα των δημόσιων μεταφορών στο πλαίσιο της ενημερωμένης καθοδήγησης των ΣΒΑΚ· αυτό μπορεί να συμβάλει στον μετριασμό των πιθανών κινδύνων που απορρέουν από τη φτώχεια όσον αφορά την κινητικότητα·

52. επιμένει ότι, υποστηρίζοντας την ανάπτυξη των ΣΒΑΚ, και με μέλημα τον σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να συμβουλευέται άμεσα τους ευρωπαϊκούς δήμους και τις ενώσεις τους κατά τον υπό εξέλιξη όσο και μελλοντικό καθορισμό νέων δεικτών για τα ΣΒΑΚ. Η ΕτΠ επισημαίνει τη συμμετοχή περίπου 50 δήμων στο πρόσφατο πιλοτικό έργο ανάπτυξης δεικτών βιώσιμης αστικής κινητικότητας (SUMI) και, παράλληλα, σημειώνει ότι πολλοί ευρωπαϊκοί δήμοι έχουν ήδη αναπτύξει ποιοτικά ΣΒΑΚ με λειτουργικούς δείκτες. Η ΕτΠ θα μπορούσε να διευκολύνει στο μέλλον την ευρύτερη προβολή και την αμεσότερη ροή πληροφοριών μεταξύ του ενωσιακού επιπέδου και των ΟΤΑ, με μέλημα οι δείκτες που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μην επιβαρύνουν τους ΟΤΑ με γραφειοκρατικές και λοιπές περιττές διατυπώσεις·

53. χαιρετίζει την εστίαση του νέου ΠΑΚ στις αστικές εμπορευματικές μεταφορές και την προτεινόμενη ενσωμάτωση της αστικής εφοδιαστικής στα ΣΒΑΚ, ιδίως ενόψει της σημαντικής αύξησης του ηλεκτρονικού εμπορίου και των αλλαγών στα πρότυπα διανομής εμπορευμάτων που προκλήθηκαν από την πανδημία COVID-19· τονίζει το σημαντικό δυναμικό των λύσεων, τεχνολογιών και οχημάτων μηδενικών εκπομπών για την αστική εφοδιαστική· ενθαρρύνει τη χρήση σύγχρονων ποδηλάτων μεταφοράς φορτίου και τρέιλερ ποδηλάτων, δεδομένου ότι περίπου οι μισές από όλες τις μηχανοκίνητες μετακινήσεις για τη μεταφορά εμπορευμάτων εντός των ευρωπαϊκών πόλεων θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν με ποδήλατα· υπενθυμίζει ότι αυτός ο στόχος είχε ήδη τεθεί από τους υπουργούς μεταφορών της ΕΕ στη «δήλωση των κρατών μελών για το ποδήλατο ως φιλικό προς το περιβάλλον μέσο μεταφοράς» του 2015·

54. ζητεί τη λήψη μέτρων για τη στήριξη της χρήσης αστικών σιδηροδρόμων για εμπορευματικές μεταφορές·

55. χαιρετίζει την πρόθεση να ενθαρρυνθεί ο διάλογος και η συνεργασία μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, και να υποστηριχθεί η ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με την αστική εφοδιαστική ως βάση για την παρακολούθηση της προόδου και τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό· ζητεί την ενεργό συμμετοχή των ΟΤΑ όσον αφορά τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται σε σχέση με τους εξορθολογισμένους δείκτες βιώσιμης αστικής κινητικότητας·

Χρηματοδότηση

56. υπογραμμίζει ότι η σημαντική στροφή των μεταφορών προς τα δημόσια και ενεργά μέσα μεταφοράς που προβλέπονται από το νέο ΠΑΚ και τη στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα θα είναι δυνατή μόνο μέσω ενισχυμένης και συντονισμένης υποστήριξης από τις δημόσιες αρχές σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ιδίως μέσω πιο στοχευμένης χρηματοδότησης·

57. καλεί την Επιτροπή να παράσχει λεπτομερέστερη επισκόπηση των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης για την αστική κινητικότητα και των τρόπων με τους οποίους οι ΟΤΑ μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτούς τους πόρους· υπογραμμίζει παράλληλα την κρίσιμη σημασία των μακροπρόθεσμων στρατηγικών και προϋπολογισμών για την παροχή ενός σταθερού πλαισίου για τον σχεδιασμό και τις επενδύσεις όσον αφορά την αστική κινητικότητα·

58. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι η διαθέσιμη χρηματοδότηση για την αστική κινητικότητα στο πλαίσιο των μέσων της ΕΕ είναι είτε ιδιαίτερα περιορισμένη στην πράξη, είτε δύσκολα προσβάσιμη ή ακατάλληλη για τους ΟΤΑ και/ή εξαρτάται από αυθαίρετους παράγοντες όπως η ευνοϊκή συνεργασία μεταξύ εθνικών και υποεθνικών επιπέδων διακυβέρνησης· ζητεί την αύξηση των ποσών για τα προγράμματα και τα εργαλεία που είναι προσβάσιμα ως άμεση χρηματοδότηση για τους ΟΤΑ, εντός του επόμενου ΠΔΠ και σύμφωνα με τους εθνικούς κανονισμούς ίδιου σκοπού·

59. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι ορισμένες πτυχές των κανόνων που προβλέπονται στο σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της ΕΕ (ΕΣΛ) ενδεχομένως είναι δύσκολο να συνάδουν στην πράξη με σημαντικές επενδύσεις υποδομών από τους ΟΤΑ, ειδικότερα δε η απαίτηση καταγραφής τέτοιων δαπανών εντός ενός μόνο οικονομικού έτους, κάτι που δημιουργεί υπερβολικά υψηλό έλλειμμα στους αντίστοιχους περιφερειακούς λογαριασμούς· συνιστά τη βελτιστοποίηση του δυναμικού της διαθέσιμης χρηματοδότησης από την ΕΕ, κάτι που δίνει τη δυνατότητα στους ΟΤΑ να καταγράψουν τις εν λόγω δαπάνες στους λογαριασμούς τους σταδιακά κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής των υποδομών·

60. επισημαίνει τις προσδοκίες πολλών ΟΤΑ να προβλεφθούν ισχυρότερα μέτρα για την ενθάρρυνση της εσωτερικής του εξωτερικού κόστους στον τομέα των μεταφορών και για την πιο συστηματική εφαρμογή των αρχών «ο ρυπαίνων πληρώνει» και «ο χρήστης πληρώνει» σε επίπεδο ΕΕ· επισημαίνει την ανάγκη για ένα υποστηρικτικό πλαίσιο που θα συνοδεύει τις προσπάθειες των ΟΤΑ εν προκειμένω·

61. επιμένει ότι τα έσοδα από τη φορολόγηση του CO₂ θα πρέπει να διοχετεύονται στο σιδηροδρομικό ή ποδηλατικό δίκτυο και σε άλλα έργα βιώσιμων υποδομών που είναι απαραίτητα για τη μετάβαση του συστήματος μεταφορών. Συνολικά, η αποτελεσματική και λογική φορολόγηση του CO₂ αποτελεί κεντρικό στοιχείο μιας φιλικής προς το κλίμα πολιτικής για την κινητικότητα·

Διακυβέρνηση και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών

62. υπογραμμίζει την ανάγκη για μια αποτελεσματική προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης με βάση την ενεργό επικουρικότητα· χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να συνδέσει στενότερα τους ΟΤΑ στην αναδιαμορφωμένη ομάδα εμπειρογνομόνων για την αστική κινητικότητα (EGUM) μαζί με εκπροσώπους των κρατών μελών, και καλεί την Επιτροπή να προβλέψει τη συμμετοχή της ΕτΠ σε αυτό το πλαίσιο· τονίζει τη σημασία ενίσχυσης της συμμετοχής στον σχεδιασμό της αστικής κινητικότητας των κύριων παραγόντων της ενεργού κινητικότητας (πεζοί και ποδηλάτες), καθώς και των χρηστών των δημόσιων συγκοινωνιών·

63. ζητεί την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με έμφαση σε κατάλληλες υποδομές που παρέχουν ασφαλείς και άνετους χώρους για ενεργό κινητικότητα, όπως το περπάτημα και το ποδήλατο· από την άποψη αυτή, υπογραμμίζει τη σημασία των χωριστών λωρίδων για τους πεζούς και τους ποδηλάτες·

64. όσον αφορά την οδική ασφάλεια, ζητεί ανταλλαγή των μέχρι σήμερα βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών προκειμένου να εξασφαλιστεί μια προσέγγιση που συμβάλλει στην πρόκληση αλλαγής συμπεριφοράς·

65. χαιρετίζει το υψηλό επίπεδο ενδιαφέροντος που εξέφρασαν οι δήμοι της ΕΕ για την αποστολή σχετικά με τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις της ΕΕ, κάτι που αντικατοπτρίζει τόσο την ισχυρή δέσμευση πολλών δήμων της ΕΕ στην υλοποίηση της μετάβασης κινητικότητας, όσο και την ανάγκη για πρόοδη οικονομική, τεχνική και στρατηγική στήριξη σε επίπεδο ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να διατηρήσει αυτήν τη δυναμική, μέσα από την πρόβλεψη όσο το δυνατόν πιο ενεργής συμμετοχής όλων των πόλεων της ΕΕ που επιθυμούν να συμμετέχουν·

66. επιμένει, ειδικότερα, ότι η αποστολή της ΕΕ για κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις και οι «100 κλιματικά ουδέτερες πόλεις» δεν θα πρέπει να αυξάνουν τις ανισότητες και τις αποκλίσεις μεταξύ των πλέον προηγμένων πόλεων και των πόλεων που υστερούν. Ζητεί δε να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στον στόχο της αποστολής να υποστηρίξει όλους τους δήμους της ΕΕ στην πράσινη μετάβαση·

67. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να δώσουν το παράδειγμα και να υιοθετήσουν παρόμοια προγράμματα με τις «100 κλιματικά ουδέτερες πόλεις»·

68. ζητεί ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την οικονομική προσιτότητα των δημόσιων μεταφορών· ζητά περαιτέρω από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διεξαγάγει μελέτη σχετικά με τη σκοπιμότητα της εφαρμογής ενός δωρεάν συστήματος δημόσιων μεταφορών σε ολόκληρη την ΕΕ, προκειμένου να δοθεί κίνητρο για τη στροφή των μεταφορών. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να εξετάσει τόσο τις κοινωνικές όσο και τις οικονομικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένου του σημερινού ρόλου των πωλήσεων εισιτηρίων στην αντιστάθμιση του αυξανόμενου λειτουργικού κόστους που βαρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τους φορείς δημόσιων μεταφορών.

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος της ΕπΤ στην ενίσχυση της υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας ενόψει της COP27 και της COP28»

(2022/C 498/05)

Εισηγητής: Olgierd GEBLEWICZ (PL/EPP), περιφερειάρχης Δυτικής Πομερανίας

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕπΤ)

1. επισημαίνει τη σημασία των υποεθνικών αρχών για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων για το κλίμα με εστίαση στη μελλοντική υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών και για την εκπλήρωση των διατάξεων της συμφωνίας του Παρισιού, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του περιορισμού της υπερθέρμανσης του πλανήτη στον 1,5 °C·
2. εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη αναγνώρισης του ρόλου των υποεθνικών αρχών στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 21ης Φεβρουαρίου 2022 με θέμα «Κλιματική διπλωματία της ΕΕ: επιταχύνοντας την υλοποίηση των αποτελεσμάτων της διάσκεψης της Γλασκόβης». Στα συμπεράσματα τονίζεται η καίρια σημασία της κλιματικής διπλωματίας και η προσέγγιση της ΕΕ με τρίτες χώρες για την επιτάχυνση της υλοποίησης του συμφώνου της Γλασκόβης για το κλίμα COP26·
3. προτρέπει τις εθνικές κυβερνήσεις, κατά τη διαπραγμάτευση των όρων των παγκόσμιων στόχων για το κλίμα και τον καθορισμό των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών (ΕΚΣ) και των Εθνικών Σχεδίων Προσαρμογής (ΕΣΠ), να εμπλέκουν πραγματικά τις τοπικές και τις περιφερειακές κυβερνήσεις τους, καθώς είναι οι φορείς που υλοποιούν συγκεκριμένα τις διεθνείς δεσμεύσεις και υποχρεώσεις τους· θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι οι ΕΚΣ που δεν έχουν εγκριθεί από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές δεν είναι πιθανό να εφαρμοστούν επιτυχώς και ότι η UNFCCC θα πρέπει να ελέγχει συστηματικά αυτό το βήμα προτού τις αποδεχθεί· στο πλαίσιο αυτό, καλεί τις εθνικές κυβερνήσεις να συμπεριλάβουν τόσο περιφερειακούς όσο και τοπικούς αντιπροσώπους στις εθνικές αντιπροσωπείες διαπραγμάτευσης της διάσκεψης κορυφής της UNFCCC για το κλίμα·
4. τονίζει το γεγονός ότι οι δήμοι και οι περιφέρειες βρίσκονται στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, όπως οι καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα, οι κοινωνικές επιπτώσεις, όπως η ενεργειακή φτώχεια και τα αυξανόμενα προβλήματα υγείας που σχετίζονται με τις καιρικές συνθήκες, περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως η δραματική απώλεια βιοποικιλότητας, οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους, και οι υφιστάμενες ανισότητες που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή· υπογραμμίζει ότι η υποεθνική κλιματική διπλωματία είναι απαραίτητη για την επίτευξη των εθνικά καθορισμένων στόχων για το κλίμα, καθώς οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές καταρτίζουν και εφαρμόζουν λεπτομερή σχέδια προσαρμογής και μετριασμού τα οποία λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές περιβαλλοντικές συνθήκες, τις κοινωνικοοικονομικές απαιτήσεις, την ενεργειακή και την κλιματική δικαιοσύνη·
5. τονίζει ότι οι επιτυχείς δράσεις των δήμων και των περιφερειών για το κλίμα μπορούν να είναι πιο φιλόδοξες από τους εθνικούς στόχους, χωρίς να παρεμποδίζουν την ανάπτυξη και να βλάπτουν την εδαφική συνοχή. Αυτό δείχνει έναν ισχυρό «χαρακτήρα επίδειξης» και παρέχει μόχλευση στις εθνικές και υποεθνικές πολιτικές ομάδες που στοχεύουν στην υιοθέτηση πιο προοδευτικών πολιτικών για το κλίμα·
6. πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να υποστηριχθούν τα δίκτυα δράσης για το κλίμα των δήμων και των περιφερειών και να ενισχυθούν οι υποεθνικές τους δραστηριότητες κλιματικής διπλωματίας, προκειμένου να αυξηθεί η πολιτική ανθεκτικότητα έναντι της οπισθοδρόμησης σε εθνικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, να διασφαλιστεί η υλοποίηση των παγκόσμιων στόχων για το κλίμα·

7. αναγνωρίζει ότι, μέσω της συνεργασίας με τους σχετικούς τοπικούς και περιφερειακούς ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ άλλων με τις επιχειρήσεις, τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τους πολίτες, οι δήμοι και οι περιφέρειες συμβάλλουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και της αποδοχής από το κοινό των δράσεων για το κλίμα σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο και καθιστούν δυνατή και προωθούν μια καλή ζωή για όλους εντός των ορίων του πλανήτη·

8. υπενθυμίζει ότι το θεματολόγιο για το κλίμα ήταν ένα από τα κύρια θέματα που έθιξαν οι ομάδες πολιτών και η ολομέλεια της διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, με αποτέλεσμα να υποβληθούν 49 προτάσεις που συνοδεύονται από λεπτομερή μέτρα. Οι πολίτες της ΕΕ ζητούν την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, έμφαση στην εκπαίδευση, καλύτερη επικοινωνία και εξέταση του θέματος της κοινωνικής δικαιοσύνης⁽¹⁾·

9. υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή έχει διακριτή διάσταση φύλου, καθώς οι γυναίκες παγκοσμίως πλήττονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής· ως εκ τούτου, η συμμετοχή των γυναικών ηγετών στις διαπραγματεύσεις για το κλίμα είναι υψίστης σημασίας για την αποτελεσματική δράση για το κλίμα, και η υποεθνική κλιματική διπλωματία μπορεί να συμβάλει στη γεφύρωση αυτού του χάσματος, καθώς αναλογικά περισσότερες γυναίκες δραστηριοποιούνται στην τοπική πολιτική·

10. τονίζει ότι οι δήμοι φιλοξενούν νέους που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της δράσης για το κλίμα και οι οποίοι σχηματίζουν νέα κινήματα και νέες πρωτοβουλίες, όπως το Κίνημα των Νέων για το Κλίμα, ασκώντας ένα νέο είδος πίεσης προς τις τοπικές, περιφερειακές και κεντρικές κυβερνήσεις. Μέσω της συνεργασίας τους με οργανώσεις νεολαίας, οι δήμοι παρέχουν στους νέους τα κατάλληλα εργαλεία, πλατφόρμες και καταφύγια για να εκφράζουν τις απόψεις τους μέσω πορειών ή μέσω της συμμετοχής τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Τελικά, οι δήμοι και οι περιφέρειες συμβάλλουν ενεργά στη δημιουργία των ηγετών του αύριο, οι οποίοι είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τα τοπικά προβλήματα και να εκπροσωπήσουν την κοινότητά τους·

11. επισημαίνει ότι η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον εντοπισμό των ευκαιριών και των κινδύνων των προβλεπόμενων κλιματικών δραστηριοτήτων για την απασχόληση, το εισόδημα και την οικονομική δραστηριότητα διαφορετικών φύλων, ηλικιακών ομάδων, επαγγελματικών ομάδων και επιχειρηματικών τομέων είναι ιδιαίτερα σημαντική·

12. θεωρεί ότι, δεδομένης της εγγύτητάς τους με τους πολίτες, οι δήμοι και οι περιφέρειες είναι τα μέσα για την ενδυνάμωση της κοινότητας και την ενίσχυση της αυτοδιάθεσης και της χρηστής διακυβέρνησης: η υποεθνική διπλωματία δημιουργεί άμεση σύνδεση μεταξύ των πολιτών και των παγκόσμιων δρώντων, υπερβαίνοντας τα δημοκρατικά ελλείμματα της παραδοσιακής πολυμερούς χάραξης πολιτικής όπου οι πολίτες δεν συμμετέχουν στις αποφάσεις που λαμβάνονται·

13. πιστεύει ότι η υποεθνική κλιματική διπλωματία μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η διακρατική διπλωματία, όπως τα συχνά αδιέξοδα και τα χάσματα μεταξύ Βορρά και Νότου·

14. εφιστά την προσοχή στις διεθνείς ενώσεις δήμων και περιφερειών για την προστασία του κλίματος, όπως η Συμμαχία Under2, οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στη διεθνή πολιτική για την κλιματική αλλαγή σε υποεθνικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στις διαπραγματεύσεις των Ηνωμένων Εθνών· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει αυτές τις συμμαχίες στην κλιματική διπλωματία της·

15. επισημαίνει διάφορα επίπεδα στα οποία οι υποεθνικοί φορείς προωθούν το διεθνές και το ενωσιακό θεματολόγιο για το κλίμα:

- α) υιοθέτηση προοδευτικών πολιτικών για το κλίμα εντός της δικαιοδοσίας τους, με παράλληλη συμμετοχή των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων και εκπροσώπων διαφόρων ομάδων με στόχο την ενίσχυση της υλοποίησής τους·
- β) συμμετοχή άλλων υποεθνικών φορέων στην οριζόντια διπλωματία ώστε να δεσμευτούν για την επίτευξη φιλόδοξων στόχων για το κλίμα, δημιουργώντας έτσι ευρύτερες και ισχυρότερες κοινότητες κλιματικά φιλόδοξων περιοχών·
- γ) επηρεασμός των εθνικών πολιτικών για το περιβάλλον και το κλίμα και παροχή ισχυρής φωνής στη συζήτηση για το κλίμα και στις διαπραγματεύσεις μεταξύ κρατών μέσω της κάθετης δημοκρατίας· περιορισμός της δυνητικής ζημίας σε περίπτωση αντίθετων εθνικών πολιτικών·

⁽¹⁾ Πρόταση 3 / Μέτρο 11: ζητεί την ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της ΕΕ και την ανάληψη ισχυρότερου ρόλου και ευθύνης για την προώθηση της φιλόδοξης δράσης για το κλίμα, μια δίκαιη μετάβαση και υποστήριξη για την αντιμετώπιση των απωλειών και ζημιών στο διεθνές πλαίσιο.

- δ) προώθηση των εργασιών της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC) για την προστασία του κλίματος σε τοπικό επίπεδο· συμβολή σε μια διακριτή προοπτική στη διαδικασία διαπραγμάτευσης της UNFCCC·
- ε) διευκόλυνση της συμμετοχής των πολιτών και του διαλόγου με μεγάλο αριθμό πολιτών διαφορετικών υποβάθρων για την ενίσχυση της δράσης για το κλίμα και την αύξηση της αποδοχής περαιτέρω πολιτικών για το κλίμα·
- στ) συνεργασία με τα κράτη για τη βελτίωση της παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης σε εθνικό επίπεδο, καθώς οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να παρέχουν λεπτομερέστερες και ακριβέστερες πληροφορίες·
- ζ) παροχή στήριξης για την ανάπτυξη ικανοτήτων, θεσμικής στήριξης ή τεχνικής βοήθειας σε τρίτες χώρες·

16. προσδιορίζει τις κύριες προκλήσεις όσον αφορά τη συνεργασία για τη μελλοντική ανάπτυξη της υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ και σε τρίτες χώρες:

- α) η εξάρτηση από το επίπεδο της αποκέντρωσης, της πολιτικής αυτονομίας και της τοπικής δημοκρατίας·
- β) το περιορισμένο νομικό πλαίσιο στο οποίο περιγράφονται οι κανόνες για τη συνεργασία μεταξύ δήμων και περιφερειών, καθώς και η άνιση και ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ δήμων/περιφερειών και εθνικών κυβερνήσεων·
- γ) ανεπαρκής χρηματοδότηση και συνεργασία μεταξύ δήμων/περιφερειών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων·
- δ) έλλειψη τεχνικού προσωπικού και τεχνικής υποστήριξης, ελλιπής δημιουργία ικανοτήτων και ανεπαρκής ενθάρρυνση, ιδίως των μικρότερων και λιγότερο ανεπτυγμένων δήμων και περιφερειών·
- ε) ελλιπή δεδομένα σχετικά με τις πρωτοβουλίες συνεργασίας, πράγμα που παρεμποδίζει την ορθή παρακολούθηση της υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας και την αξιολόγηση του πλήρους αντικτύπου και της σημασίας της·
- στ) έλλειψη δομημένου τακτικού διαλόγου με το υποεθνικό επίπεδο στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για το κλίμα και κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων COP·
- ζ) έλλειψη συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών κυβερνήσεων στην προετοιμασία των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών·

17. καλεί, ως εκ τούτου, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις και τους περιορισμούς και να ενισχύσει την υποεθνική κλιματική διπλωματία μεταξύ των δήμων και των περιφερειών της ΕΕ και αυτών των γειτονικών χωρών και των χωρών εταίρων της ενόψει των επόμενων Διασκέψεων των μερών στην Αίγυπτο, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και πέραν αυτών·

18. αναγνωρίζει τη σημασία της έμφασης στις μεγάλες πόλεις, δεδομένης της οικονομικής ισχύος τους και του σημαντικού ρόλου τους τόσο στην πρόκληση της κλιματικής κρίσης όσο και, ενδεχομένως, στην εξεύρεση καιρίων λύσεων· ωστόσο, η φύση της κλιματικής αλλαγής απαιτεί μια πλήρως ολοκληρωμένη απάντηση σε ολόκληρη την επικράτεια και ζητεί, ως εκ τούτου, να δοθεί έμφαση και στις μικρές και ενδιάμεσες πόλεις, οι οποίες δεν συμμετέχουν επαρκώς σε δίκτυα και στη διπλωματία των πόλεων και χαιρούν χαμηλότερης διεθνούς αναγνώρισης· επιπλέον, τα υφιστάμενα διεθνή και τοπικά αγροτικά δίκτυα θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων·

19. υπογραμμίζει πως οι αρχιπελαγικές και νησιωτικές περιοχές είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή, και ζητεί τη βελτίωση της ανταλλαγής κλιματικών γνώσεων μεταξύ των νησιών της ΕΕ, καθώς και μεταξύ αυτών και των νησιών του υπόλοιπου κόσμου·

20. δηλώνει έτοιμη να λειτουργήσει ως το κύριο συντονιστικό θεσμικό όργανο για την υποεθνική κλιματική διπλωματία στην ΕΕ και στις γειτονικές της χώρες. Η ΕτΠ είναι έτοιμη αναλάβει μεγαλύτερη ευθύνη στις συνεδριάσεις της COP, να διαδραματίσει συντονιστικό ρόλο και να εκπροσωπήσει τις θέσεις των τοπικών και των περιφερειακών αρχών από την ΕΕ, σε συνεργασία με τα Δυτικά Βαλκάνια και την Τουρκία, καθώς και με τις χώρες της Ανατολικής και Νότιας Γειτονίας·

21. δεσμεύεται να παρουσιάσει τις προτάσεις της Ευρωμεσογειακής Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (ARLEM) και της διάσκεψης των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών για την Ανατολική Εταιρική Σχέση (ΔΤΠΑΑΕΣ) για θέματα κλίματος στην UNFCCC, μέσω της συμμετοχής της στην επίσημη αντιπροσωπεία της ΕΕ στην COP· ζητεί τη συμπερίληψη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και των διαπραγματεύσεων της COP·

22. καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και όλους τους διεθνείς εταίρους, μεταξύ άλλων τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ, που θα συμβάλουν στην επανοικοδόμηση και την ανασυγκρότηση των ουκρανικών δήμων και πόλεων και των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας που καταστράφηκαν από τον ρωσικό πόλεμο, να επενδύσουν στην ανοικοδόμηση με σκοπό τόσο την επίτευξη των βασικών πτυχών της συμφωνίας του Παρισιού όσο και την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και συγκεκριμένα του στόχου για μηδενικές καθαρές εκπομπές έως το 2050, για ενεργειακή αυτονομία βασισμένη στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για μια οικονομία απαλλαγμένη από τις ανθρακούχες εκπομπές, έναν βιώσιμο αγροτικό τομέα και για τη διατήρηση και την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας·

23. εκφράζει την ικανοποίησή της για την κατάρτιση ειδικού θεματολογίου στο πλαίσιο της διαδικασίας UNFCCC —το βελτιωμένο πρόγραμμα εργασίας της Λίμα σχετικά με την ισότητα των φύλων και το σχέδιο δράσης της για την ισότητα των φύλων — για την αντιμετώπιση της έλλειψης εφαρμογής πολιτικών για το κλίμα με γνώμονα τη διάσταση του φύλου και για τη διασφάλιση της συμμετοχής των γυναικών στην παγκόσμια συζήτηση και τις διεθνείς διαπραγματεύσεις για την κλιματική αλλαγή. Χαιρετίζει ειδικότερα τον ορισμό εθνικών σημείων επαφής για θέματα φύλου και την κλιματική αλλαγή για κάθε πολιτικό κόμμα· δηλώνει έτοιμη να συνεργαστεί με την UNFCCC και άλλους σχετικούς εταίρους στον τομέα αυτό·

24. κατανοεί τον ρόλο που διαδραματίζουν οι δήμοι στο παγκόσμιο φαινόμενο της κλιματικής μετανάστευσης με την παροχή θέσεων εργασίας και καταφυγίων σε εκείνους που προσπαθούν να ξεφύγουν από τις δυσμενείς και εχθρικές περιβαλλοντικές συνθήκες. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αντιμετωπίζουν επί του παρόντος πρωτοφανείς οικονομικές και ανθρωπιστικές προκλήσεις λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, δεδομένου ότι υποδέχονται κλιματικούς πρόσφυγες, γεγονός που επιβαρύνει τους ήδη περιορισμένους πόρους που παρέχουν οι δήμοι. Παράλληλα, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, από κοινού με τις τοπικές οργανώσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, μπορούν να ανταποκριθούν εγκαίρως σε ζητήματα όπως η κοινωνική δυσφορία και οι οικολογικές καταστροφές που προκαλούνται από την εισροή ανθρώπων στις αστικές περιοχές·

Η δέσμευση των οργάνων εξωτερικών σχέσεων της ΕτΠ ως προς το παγκόσμιο θεματολόγιο για το κλίμα

25. αναγνωρίζει ότι η συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας, π.χ. μέσω της δημιουργίας συμμαχιών και δράσεων για την προώθηση, την επέκταση και τη χρηματοδότηση υφιστάμενων και νέων πρωτοβουλιών που υποστηρίζουν την ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών από ευρωπαϊκά, εθνικά, περιφερειακά και τοπικά δίκτυα, καθώς και της συνεργασίας μεταξύ δήμων, όπως αξιολογήσεις από ομότιμους και δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης, επιτόπιες επισκέψεις, πράσινη αδελφοποίηση, καθοδήγησης μεταξύ εταίρων και καθοδήγηση·

26. επισημαίνει ότι όλα τα όργανα και οι πλατφόρμες εξωτερικών σχέσεων της ΕτΠ (ARLEM, ΔΤΠΑΑΕΣ, ομάδες εργασίες, μεικτές συμβουλευτικές επιτροπές, συνεργασία μεταξύ ομοτίμων και το φόρουμ «Πόλεις και περιφέρειες για διεθνείς εταιρικές σχέσεις») συμμετέχουν ενεργά στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για το κλίμα, υπέρ των οποίων έχουν δεσμευτεί στα αντίστοιχα σχέδια δράσης και στα προγράμματα εργασίας τους·

27. εκτιμά το σημαντικό και αναξιοποίητο δυναμικό της υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας για την ενίσχυση της αναγνώρισης του ρόλου των δήμων και των περιφερειών στο πλαίσιο της UNFCCC· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η συμμετοχή μελών και εταίρων της ARLEM στον Παγκόσμιο Νότο οδήγησε στην επαναφορά της «πολυεπίπεδης συνεργασίας» στο κείμενο του συμφώνου της Γλασκόβης για το κλίμα στην COP26·

ARLEM

28. αναγνωρίζει ότι η δράση για το κλίμα είναι καίριας σημασίας για το έργο της ARLEM στο πλαίσιο του θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και τους ΣΒΑ, το οποίο έχει πυροδοτήσει την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην περιοχή της Μεσογείου, δηλαδή στο τομέα της υποεθνικής διπλωματίας, για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που θέτει η κλιματική αλλαγή για όλες τις περιοχές·

29. εξαιρεί την ενεργό συμμετοχή της ARLEM στις σχετικές υπουργικές διασκέψεις της Ένωσης για τη Μεσόγειο (ΕγΜ), όπως οι υπουργικές σύνοδοι της ΕγΜ σχετικά με τη γαλάζια οικονομία, την ενέργεια, το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, όπου οι εκπρόσωποι της ARLEM τονίζουν τακτικά τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν·

30. ενώ εξαιρεί τη μακροχρόνια συνεργασία στον τομέα της δράσης για το κλίμα μεταξύ των πόλεων της Μεσογείου, ιδίως μεταξύ των παράκτιων πόλεων, σημειώνει ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη γεωγραφική συνεργασία με μη παράκτιες τοπικές και περιφερειακές αρχές·

ΔΤΠΑΑΕΣ

31. σημειώνει ότι οι προτεραιότητες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (ΑΕΣ) σε σχέση με το θεματολόγιο για το κλίμα έχουν δώσει σαφή έμφαση στην επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, με την υιοθέτηση παράλληλα κατευθύνσεων που προωθούνται από τη συμφωνία του Παρισιού, το θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για τους ΣΒΑ και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Υπάρχει πραγματικό ενδιαφέρον για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία συχνά θεωρείται μέρος των ευρύτερων εθνικών προσπαθειών που καταβάλλονται για την έγκριση των εθνικών πράσινων θεματολογίων που ευθυγραμμίζονται με τις διεθνείς δεσμεύσεις, ιδίως μέσω των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών (ΕΚΣ) και των ΣΒΑ.
32. υπογραμμίζει ότι όλοι οι τομείς παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας εντοπίζονται στις εθνικές στρατηγικές των χωρών της ΑΕΣ, με την ενέργεια να βρίσκεται στο επίκεντρο.
33. υπογραμμίζει την ανάγκη στήριξης, μέσω παροχής χρηματοδότησης και τεχνικής βοήθειας, των χωρών της ΑΕΣ που προσπαθούν να διαφοροποιήσουν τον ενεργειακό τους εφοδιασμό από τις ρωσικές εισαγωγές ενέργειας και να δώσουν προτεραιότητα στην καθαρή ενέργεια.
34. εφιστά την προσοχή στην ισχυρή δέσμευση των δήμων και των περιφερειών της ΑΕΣ (Ουκρανία, Δημοκρατία της Μολδαβίας και Γεωργία) στο πράσινο θεματολόγιο της ΕΕ μέσω των συμφωνιών εταιρικής σχέσης τους, και επικροτεί θερμά στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να χορηγήσει καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Ουκρανία και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας.
35. σημειώνει ότι το «ανατολικό σκέλος» του συμφώνου των Δημάρχων συνιστά σημαντικό δίκτυο δράσης για το κλίμα στις χώρες της ΑΕΣ. Το σύμφωνο των Δημάρχων των ανατολικών χωρών (CoM East) έχει συγκεντρώσει 361 νέους υπογράφοντες από τις τοπικές αρχές, οι οποίοι δηλώνουν πρόθυμοι να δεσμευτούν στον στόχο της μείωσης των εκπομπών CO₂ κατά 30 % έως το 2030 και της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας μέσω της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Εταίροι της διεύρυνσης

36. υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο του πράσινου θεματολογίου και της βιώσιμης συνδεσιμότητας στη δέσμη μέτρων του 2021 για τη διεύρυνση και υποστηρίζει την υλοποίηση του οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια, το οποίο μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην πράσινη μετάβαση της περιοχής⁽²⁾.
37. αναγνωρίζει το δυναμικό του δικτύου βαλκανικών δήμων B40 στην περιοχή των Βαλκανίων ως σημαντικό ορόσημο για την κλιματική διπλωματία στην περιοχή· η βιώσιμη ανάπτυξη και η δράση για το κλίμα αποτελούν ορισμένους από τους τομείς ύψιστης προτεραιότητας. Στο δίκτυο συμμετέχουν πλέον 24 δήμοι και στόχος είναι η περαιτέρω επέκτασή του στην περιοχή.

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

38. ζητεί τη θέσπιση ενός καλά σχεδιασμένου πολυεπίπεδου πλαισίου διακυβέρνησης που θα καθορίζει τους κανόνες της συνεργασίας για την κλιματική διπλωματία σε ευρωπαϊκό, εθνικό και υποεθνικό επίπεδο εντός της ΕΕ και πιθανόν και στις χώρες εταίρους. Δεδομένης της έλλειψης στήριξης και συμμετοχής των δήμων και των μικρότερων και λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών, το πλαίσιο θα πρέπει να λαμβάνει ιδιαίτερος υπόψη τις εν λόγω υποεκπροσωπούμενες τοπικές και περιφερειακές αρχές, διασφαλίζοντας δίκαιη και ισότιμη συμμετοχή στη διαδικασία.
39. προτείνει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ορισμού πρεσβευτών για το κλίμα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στα όργανα εξωτερικών σχέσεων της ΕτΠ, λαμβάνοντας υπόψη τους ήδη υφιστάμενους πρεσβευτές του συμφώνου των Δημάρχων της ΕτΠ και τους πρεσβευτές του συμφώνου για το κλίμα και δημιουργώντας συνεργείες μεταξύ τους, για τον εσωτερικό συντονισμό της συμβολής τους στην επίσημη αντιπροσωπεία της ΕτΠ στις COP.
40. ζητεί ισχυρότερο συντονισμό μεταξύ των δήμων και των περιφερειών για την έκδοση κοινών δηλώσεων πριν από τις εκδηλώσεις των COP της UNFCCC και τον Παγκόσμιο Απολογισμό του 2023, σε στενή συνεργασία με τους παγκόσμιους εταίρους, συμπεριλαμβανομένων της ομάδας Τοπικών κυβερνήσεων και Δημοτικών Αρχών, του ICLEI, της ομάδας Regions4, της συμμαχίας Under2 και του Παγκοσμίου συμφώνου των Δημάρχων· ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των κρατών μελών και των χωρών εταίρων, ιδίως τα μέλη της ARLEM, της ΔΤΠΑΑΕΣ και από τα Δυτικά Βαλκάνια, να διοργανώσουν πολυμερείς συναντήσεις μεταξύ των πρεσβευτών για το κλίμα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των εκπροσώπων των κρατών μελών.
41. υπογραμμίζει τη δυναμική σύνδεση μεταξύ της υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας και της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ, ιδίως τη σημασία της ενεργειακής ασφάλειας στο πλαίσιο της παγκόσμιας δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας μέσω της εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής και διπλωματίας, για την αντιμετώπιση τόσο της ενεργειακής κρίσης που επιδεινώνεται από την παράνομη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία όσο και της υπαρξιακής απειλής που συνιστά η κλιματική αλλαγή.

(2) CDR 109/2022, Δέσμη μέτρων για τη διεύρυνση 2021.

42. καλεί την ΕΕ να εντύνει τη δέσμευσή της σε ολόκληρο τον κόσμο μέσω της σύναψης ειδικών εταιρικών σχέσεων με τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών στους τομείς της ενεργειακής ασφάλειας, της ενεργειακής μετάβασης σε ένα αποδοτικό και ανανεώσιμο μοντέλο και της στρατηγικής επάρκειας·

43. υπογραμμίζει τον ρόλο των δήμων και των περιφερειών ως παγκόσμιων κόμβων κλιματικής καινοτομίας, καθώς αναπτύσσουν νέες πολιτικές και θέτουν πιο φιλόδοξους στόχους μείωσης των εκπομπών και μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή από ό,τι οι εθνικά καθορισμένες συνεισφορές (ΕΚΣ)· επαναλαμβάνει την έκκλησή της για θέσπιση ενός συστήματος περιφερειακά και τοπικά καθορισμένων συνεισφορών που θα συμπληρώνει τις ΕΚΣ για την αναγνώριση, την παρακολούθηση και την ενθάρρυνση των προσπάθειών των υποεθνικών αρχών για τη μείωση των εκπομπών CO₂·

Κόμβος καινοτομίας

44. τάσεται υπέρ της συνεργασίας μεταξύ του ιδιωτικού τομέα, των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και του θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών για καινοτόμες ιδέες για το κλίμα, με σκοπό την εύρεση μοναδικών και διασυνοριακών λύσεων που θα συμβάλουν στην προώθηση του παγκόσμιου θεματολογίου για το κλίμα. Επιπλέον, μεμονωμένοι δήμοι και περιφέρειες μπορούν να εφαρμόσουν καινοτόμες πολιτικές, οι οποίες, εφόσον στεφθούν με επιτυχία, μπορούν να κλιμακωθούν ή να αναπαραχθούν αλλού. Προτείνει την αξιοποίηση πρωτοβουλιών, όπως η Innovate4Cities, στο πλαίσιο του πυλώνα καινοτομίας του Παγκόσμιου συμφώνου των Δημάρχων·

45. εκπροσωπεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των κρατών μελών και τις συνεργαζόμενες διεθνείς πρωτοβουλίες τους κατά τη διάρκεια των ευρωπαϊκών και παγκόσμιων συζητήσεων για την κλιματική καινοτομία· προωθεί παραδείγματα επιτυχούς συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των εταιρών της για καινοτόμες λύσεις για το κλίμα·

Οικονομικές πτυχές

46. τονίζει ότι η κλιματική διπλωματία και οι φιλόδοξοι στόχοι για το κλίμα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο απαιτούν κατάλληλη χρηματοδότηση και επενδύσεις· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της διάθεσης άμεσης χρηματοδότησης στις υποεθνικές κυβερνήσεις για την υλοποίηση της δράσης για το κλίμα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·

47. τονίζει την ανάγκη συνέργειας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης σε παγκόσμιο, ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και ζητεί μεγαλύτερη χρηματοδοτική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων άμεσων κονδυλίων, για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ και τους εξωτερικούς ομοτίμους τους για την επιτάχυνση της κλιματικής διπλωματίας και της υλοποίησης των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού·

48. ζητεί η ενωσιακή κλιματική χρηματοδότηση για μέτρα μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή να είναι συγκεκριμένη και να απευθύνεται στο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η εστίαση της αποστολής της ΕΕ στην προσαρμογή, και η έμφαση στη στήριξη 150 περιφερειών με στόχο την προσαρμογή, κρίνεται ιδιαίτερα θετικά, ωστόσο θα μπορούσε να επεκταθεί και να αναπαραχθεί στο πλαίσιο της εξωτερικής κλιματικής χρηματοδότησης και βοήθειας της ΕΕ σε άλλες περιοχές της Αφρικής, της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας·

49. σημειώνει ότι οι δήμοι και οι περιφέρειες παγκοσμίως έχουν σε διαφορετικό βαθμό λειτουργικές «πράσινες» αγορές ή επενδύσεις· υποστηρίζει τη συμμετοχή σε έργα και δίκτυα μεταξύ ομοτίμων, τα οποία επιτρέπουν στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να μαθαίνουν από πιο έμπειρους ομολόγους τους σχετικά με τις προσεγγίσεις που εφαρμόζονται αλλού και να εμπνέονται για τα δικά τους τοπικά ή περιφερειακά θεματολόγια. Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να στηριχθούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην προετοιμασία των δικών τους στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή για την ενίσχυση της προστασίας και της ανθεκτικότητας των τοπικών κοινοτήτων και των φυσικών βιοτόπων·

Έρευνα

50. αναγνωρίζει την ανάγκη για μια πιο διαρθρωμένη προσέγγιση όσον αφορά την αξιολόγηση της συνεχιζόμενης διεθνούς υποεθνικής κλιματικής διπλωματίας, καθώς και την ανάγκη για ενισχυμένη συλλογή δεδομένων προκειμένου να γίνει πλήρως κατανοητό το πεδίο εφαρμογής της, ιδίως στον Νότο· ζητεί να καταβληθούν προσπάθειες συντονισμού για την παροχή πλήρους επισκόπησης της τρέχουσας πολυμερούς δράσης για το κλίμα που αναλαμβάνεται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ιδίως από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ και τις πρωτοβουλίες εταιρικής σχέσης τους·

51. ζητεί την παροχή εργαλειοθήκης και πλατφόρμας για την αυτοαξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σχετικά με τη δράση για το κλίμα και τη διεθνή κλιματική διπλωματία.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς μια διαρθρωτική συμπερίληψη των δήμων και των περιφερειών στην 27η διάσκεψη των μερών (COP 27) της UNFCCC»

(2022/C 498/06)

Εισηγήτρια: Alison GILLILAND (IE/PES), δημοτική σύμβουλος Δουβλίνου
Έγγραφο αναφοράς: Διερευνητική γνωμοδότηση

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

Παροχή επείγουσας αντίδρασης μεγάλης κλίμακας στην κλιματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης με τον συνδυασμό αποτελεσματικών μέτρων προσαρμογής και μετριασμού μέσω πολυεπίπεδης δράσης

1. εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία σχετικά με τα ευρήματα της 6ης έκθεσης αξιολόγησης της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Αλλαγή του Κλίματος, (IPCC) στην οποία υπογραμμίζεται ότι οι κλιματικοί κίνδυνοι έχουν προκαλέσει σημαντική βλάβη στα οικοσυστήματα ανά την υφήλιο, επιβεβαιώνοντας εκ νέου ότι πολλές από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι ήδη αμετάκλητες· λαμβάνει υπό σημείωση τα αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση, τα οποία υπογραμμίζουν πώς τα υφιστάμενα μέτρα προσαρμογής του κλίματος είναι συχνά αναποτελεσματικά λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης και κακού προγραμματισμού, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί μέσω μιας χωρίς αποκλεισμούς διακυβέρνησης·
2. υπογραμμίζει ότι οι εκθέσεις της IPCC αναγνωρίζουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ως τους βασικούς φορείς για την υλοποίηση λύσεων προσαρμογής και μετριασμού· επαναλαμβάνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του 70 % των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και του 90 % των μέτρων προσαρμογής σε αυτήν⁽¹⁾· υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω λύσεις πρέπει να παρέχονται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και σε συνεργασία με αυτές, ως άμεσες απαντήσεις στις απειλές της κλιματικής αλλαγής που επηρεάζουν τα χωριά, τις κωμοπόλεις, τις πόλεις και τις ευρύτερες περιφέρειές τους, με το δικό τους ιδιαίτερο κλιματικό πλαίσιο· υπογραμμίζει ότι περισσότεροι από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι σε οικισμούς με χαμηλό υψόμετρο αντιμετωπίζουν κινδύνους όπως η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η υποχώρηση των ακτών ή οι πλημμύρες κατά την παλίρροια, ενώ 350 εκατομμύρια κάτοικοι των πόλεων ζουν με την απειλή της λειψυδρίας παγκοσμίως·
3. εφιστά, στο πλαίσιο αυτό, την προσοχή στη συμφωνία COP26 για τη συνέχιση των προσπαθειών περιορισμού της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα⁽²⁾ και ζητεί την ταχύτερη εφαρμογή της δράσης για το κλίμα, παράλληλα με μεγαλύτερη χρηματοδοτική στήριξη και καθοδήγηση για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·
4. επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC) για συνεργασία με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλομορφία (ΣΒΠ) και το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών προς ένα συνεκτικό χρονοδιάγραμμα για την ουδετερότητα και την ανθεκτικότητα του κλίματος, την προστασία της βιοποικιλότητας και τη βιώσιμη ανάπτυξη, αποφεύγοντας τις επικαλυπτόμενες στρατηγικές· επικροτεί τη δήλωση του Εδιμβούργου σχετικά με το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020⁽³⁾, που αποτελεί ένα παράδειγμα της προσέγγισης της «συνολικής διακυβέρνησης»·
5. επαναλαμβάνει ότι ο ρόλος της ΕΕ είναι να επιδείξει ηγετικές ικανότητες επηρεάζοντας την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ώστε να καταστεί η πρώτη ουδέτερη από κλιματική άποψη ήπειρος· τονίζει ότι είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι προσπάθειες της ΕΕ ώστε να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, εφαρμόζοντας συστηματικά την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», προσπαθώντας να αποφευχθεί ο εγκλωβισμός στη χρήση άνθρακα και η διαρροή άνθρακα· χαιρετίζει την πορεία που

⁽¹⁾ Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ) με θέμα «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές» (ΕΕ C 79 της 10.3.2020, σ. 1).

⁽²⁾ Σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα, παράγραφος 15.

⁽³⁾ Δήλωση του Εδιμβούργου σχετικά με το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020.

χάραξε το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα και η δέσμη μέτρων «Fit for 55» και με στοχευμένες πρωτοβουλίες, όπως οι αποστολές της ΕΕ για την προσαρμογή και τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις· επισημαίνει τη σημασία εξέτασης της τρέχουσας γεωπολιτικής κρίσης και των οικονομικών της συνεπειών, ενίσχυσης της στήριξης και παράλληλα επίτευξης προόδου προς αυτήν την κατεύθυνση· υπογραμμίζει τη σημασία της εξάλειψης της ενεργειακής φτώχειας και της αντιμετώπισης των κοινωνικών συνεπειών της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα, κατά την εφαρμογή των σχεδίων για το κλίμα και την παροχή μακροπρόθεσμων λύσεων για την ενεργειακή επάρκεια·

6. υπογραμμίζει ότι ο στόχος της παγκόσμιας ενεργειακής ασφάλειας δεν πρέπει να θεωρείται εναλλακτική στη Συμφωνία του Παρισιού και ζητεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να επιταχύνουν τη στροφή προς ένα ενεργειακό σύστημα που τροφοδοτείται πλήρως από ανανεώσιμη ενέργεια και να προωθήσουν την ενεργειακή επάρκεια· επικροτεί την αντίδραση του σχεδίου REPowerEU στη διαταραχή της παγκόσμιας αγοράς ενέργειας που προκαλεί η παράνομη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, ως σαφές σήμα ότι η δράση για το κλίμα μπορεί και πρέπει να επιταχυνθεί· υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι οι πλέον κατάλληλες για να στηρίξουν μια δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη μετάβαση με την εφαρμογή μέτρων για τη στήριξη των πλέον ευάλωτων ομάδων που πλήττονται από την ενεργειακή φτώχεια και την οικονομική αδυναμία μετακινήσεων, με την εδραίωση εταιρικών σχέσεων που να κινητοποιούν τον επιχειρηματικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών και με την ανάπτυξη αποκεντρωμένων καινοτόμων λύσεων, που να αυξάνουν σημαντικά την ασφάλεια του εφοδιασμού και παράλληλα να μειώνουν τις απώλειες μεταφοράς και τις εκπομπές·

Ενίσχυση της φιλοδοξίας της ΕΕ για το κλίμα βάσει αποτελεσματικής πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

7. υπογραμμίζει πώς το σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα τονίζει την «επείγουσα ανάγκη για πολυεπίπεδη και συνεργατική δράση⁽⁴⁾» και επισήμως «αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο των μη συμβαλλόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των νέων, των παιδιών, των τοπικών και περιφερειακών κυβερνήσεων, στη συμβολή στην πρόοδο προς την επίτευξη του στόχου της Συμφωνίας του Παρισιού⁽⁵⁾»· ως εκ τούτου επισημαίνει ότι η επιτυχία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της Συμφωνίας του Παρισιού εξαρτάται από την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης·

8. εκφράζει την ετοιμότητά της να συνεργαστεί με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ για την ανάπτυξη συνεκτικής επιχειρησιακής στρατηγικής πριν από την COP 27· επισημαίνει ότι είναι ανοικτή και έτοιμη για μια αποτελεσματική τακτική διαβούλευση και συνεργασία τόσο στο στάδιο προετοιμασίας όσο και κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων·

9. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναδείξει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στην COP 27 με την ενίσχυση της προβολής της υποεθνικής δράσης για το κλίμα σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο του προγράμματος και των παράλληλων εκδηλώσεων του περιπτέρου της ΕΕ σε συνεργασία με την ΕτΠ·

10. αναγνωρίζει τη σημασία των εθνικών κυβερνήσεων να δεσμευτούν για τους στόχους του Παρισιού και της Γλασκόβης, καθώς και τον ρόλο τους όσον αφορά την υποστήριξη των τοπικών και περιφερειακών αρχών· καλεί το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναγνωρίσει επισήμως τον καθοριστικό ρόλο των υποεθνικών κυβερνήσεων στην επιτάχυνση της δίκαιης κλιματικής μετάβασης και καθιστώντας την κοινωνικά συμβατή με τις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες στα συμπεράσματά του σχετικά με τις προετοιμασίες για την COP 27· καλεί την τσεχική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ να ανοίξει διάλογο με τις πόλεις και τις περιφέρειες μέσω της ΕτΠ·

11. χαιρετίζει την αναγνώριση του ρόλου των υποεθνικών κυβερνήσεων στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την COP 26 και ενθαρρύνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να υπογραμμίσει περαιτέρω αυτό το μήνυμα στο ψήφισμά του για την COP 27· υπογραμμίζει τη σημασία της ισχυρής, συντονισμένης δράσης μεταξύ της αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της αντιπροσωπείας της ΕτΠ στην COP 27 και ζητεί την από κοινού προετοιμασία των αντίστοιχων αντιπροσωπειών·

12. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την τσεχική Προεδρία και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να στηρίξουν ένθερμα τη διοργάνωση της πρώτης COP της UNFCCC με υπουργική συνεδρίαση με θέμα τη στέγαση και την αστική ανάπτυξη στις πόλεις και την κλιματική αλλαγή, και να χαιρετίσουν την απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα ενδιατήματα⁽⁶⁾·

(4) Σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα, προοίμιο, παράγραφος 9.

(5) Σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα, παράγραφος 55.

(6) <https://unhabitat.org/sites/default/files/2022/04/hsp-eb-2022-crp2-rev.3.pdf>

Μετάβαση από την αναγνώριση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην αποτελεσματική εφαρμογή της πολυεπίπεδης δράσης

13. αναγνωρίζει ότι, μολονότι δεν κατάφερε να συλλάβει τον επείγοντα χαρακτήρα και την κλίμακα των απαιτούμενων ενεργειών, το σύμφωνο της Γλασκώβης για το κλίμα πέτυχε πράγματι να ενεργοποιήσει τη δεύτερη φάση της Συμφωνίας του Παρισιού, ολοκληρώνοντας όλα τα εκκρεμή ζητήματα του εγχειριδίου κανόνων του Παρισιού (?). παραμένει ωστόσο βαθιά προβληματισμένη για το γεγονός ότι οι επί του παρόντος υποβληθείσες εθνικά καθορισμένες συνεισφορές (ΕΚΣ) έχουν θέσει τον κόσμο σε τροχιά αύξησης της θερμοκρασίας κατά 2,5 °C.

14. επαναλαμβάνει τα αιτήματα που διατυπώνονται στην τελική έκθεση της διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης για επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης· εξακολουθεί να ανησυχεί για την οικονομική προσιτότητα της ενέργειας για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, ιδίως εν μέσω της τρέχουσας κρίσης· τονίζει την ανάγκη προστασίας των πιο ευάλωτων ομάδων και περιοχών από τυχόν ανεπιθύμητες αρνητικές επιπτώσεις της ενεργειακής μετάβασης, υπενθυμίζοντας τα πορίσματα της έκθεσης στρατηγικής ανάλυσης προοπτικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2022.

15. υπογραμμίζει πώς η κλίμακα δράσης που απαιτείται επιβάλλει ολοκληρωμένες, πολυεπίπεδες πολιτικές και διατομεακές λύσεις· ως εκ τούτου, τονίζει ότι είναι απαραίτητο να αναγνωριστεί επίσημως ο ρόλος που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής· υπογραμμίζει ότι η αποτελεσματική και συστηματική συμμετοχή των αρχών αυτών τόσο στο στάδιο προετοιμασίας όσο και κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων θα πρέπει να διευκολυνθεί·

16. υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο που διαδραματίζει η ΕΤΠ ως θεσμικός αντιπρόσωπος περισσότερων από ένα εκατομμύριο τοπικών και περιφερειακών ηγετών και ενός δικτύου δικτύων· υπογραμμίζει τη μοναδική της θέση ως παράγοντα εφαρμογής δράσεων για το κλίμα σε τοπικό επίπεδο και την ετοιμότητά της να συνεργαστεί και να συμπράξει με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα μέρη της Συμφωνίας του Παρισιού για περαιτέρω πολυεπίπεδη συνεργασία στην πορεία προς την COP27 και πέραν αυτής·

17. τονίζει τη σημασία του συνασπισμού «Under2 Coalition» ως της πρώτης παγκόσμιας συμφωνίας για το κλίμα για τις υποεθνικές κυβερνήσεις που δρομολογήθηκε ενόψει της συμφωνίας του Παρισιού· επισημαίνει τους επικαιροποιημένους και πιο φιλόδοξους στόχους U2 C στο μνημόνιο συνενόησης του 2021, με τη δέσμευση να αναληφθεί δράση για την επίτευξη του στόχου του 1,5 °C και των καθαρών μηδενικών εκπομπών έως το 2050 ή νωρίτερα· καλεί τα μέλη της ΕΤΠ να υπογράψουν την εν λόγω συμφωνία και τους προηγούμενους υπογράφοντες του συνασπισμού «Under2 Coalition» να προσχωρήσουν στο πιο φιλόδοξο μνημόνιο συνενόησης του 2021·

18. υπογραμμίζει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζει η ομάδα Τοπικών κυβερνήσεων και Δημοτικών Αρχών (LGMA) στη συγκέντρωση των απόψεων των τοπικών και περιφερειακών αρχών παγκοσμίως και στην ενίσχυση ενός παγκόσμιου δικτύου υποεθνικών κυβερνήσεων που είναι πρόθυμες να καταπολεμήσουν την κλιματική αλλαγή· ενθαρρύνει όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της UNFCCC να συνεργαστούν με την ομάδα LGMA και όλους τους μη κρατικούς φορείς ώστε να συμβάλουν εποικοδομητικά στη διαδικασία που οδηγεί στην COP 27 και στην εδραίωση ισχυρότερης συνεργασίας με τους «Φίλους της πολυεπίπεδης δράσης» της UNFCCC·

Διατήρηση της φιλοδοξίας μετριασμού και ενίσχυση της ικανότητας με την κλιμάκωση της έρευνας και της καινοτομίας

19. υπενθυμίζει ότι περίπου 10 000 τοπικές και περιφερειακές αρχές σε ολόκληρη την Ευρώπη έχουν αναλάβει φιλόδοξες δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, συμμετέχοντας σε πρωτοβουλίες όπως το σύμφωνο των Δημάρχων, αναπτύσσοντας στρατηγικές και δράσεις για το κλίμα, όπως τα σχέδια δράσης για τη βιώσιμη ενέργεια και το κλίμα (SECAP) και άλλα τοπικά σχέδια δράσης για το κλίμα βασισμένα σε περιφερειακές πρωτοβουλίες· υπογραμμίζει ότι το 75 % του συνόλου άνω των 11 000 υπογραφόντων το παγκόσμιο σύμφωνο των Δημάρχων έχουν θέσει πιο φιλόδοξους στόχους μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου⁽⁸⁾ από τις αντίστοιχες εθνικές κυβερνήσεις, και άνω του 50 % επιταχύνουν τον ρυθμό με τον οποίο στοχεύουν στη μείωση των εκπομπών τους·

20. υπογραμμίζει πώς η δέσμευση και η δράση των τοπικών και περιφερειακών αρχών συμπληρώνει και υποστηρίζει τις προσπάθειες που αναλαμβάνονται στις διεθνείς διαδικασίες και σε εθνικό επίπεδο και πώς είναι απαραίτητη για την επίτευξη εθνικών και διεθνών στόχων· επαναλαμβάνει την ανάγκη για επίσημη ένταξη των περιφερειακά και τοπικά καθορισμένων συνεισφορών (RLDC), για συμπλήρωση των ΕΚΣ και την επίσημη αναγνώριση, παρακολούθηση και ενθάρρυνση της μείωσης των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου από τις υποεθνικές κυβερνήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο·

(?) Ενώ η συμφωνία του Παρισιού παρέχει το πλαίσιο για διεθνή δράση, το εγχειρίδιο κανόνων του Παρισιού θέτει σε εφαρμογή την παρούσα συμφωνία, καθορίζοντας τα μέσα και τις διαδικασίες που θα επιτρέψουν την πλήρη, δίκαιη και αποτελεσματική εφαρμογή της.

(8) Πηγή: 2021 Global Covenant of Mayors (GCoM) Impact Report.

21. συνιστά την ένταξη ειδικού τμήματος υποεθνικής κυβέρνησης στις εθνικές εκθέσεις απογραφής ως μέρος του πλαισίου διαφάνειας της Συμφωνίας του Παρισιού, ώστε να ενισχυθεί η λογοδοσία, η εκτίμηση επιπτώσεων και η διαφάνεια της παγκόσμιας δράσης για το κλίμα· προσυπογράφει την έγκριση και τη χρήση του κοινού πλαισίου υποβολής εκθέσεων από το παγκόσμιο σύμφωνο των Δημάρχων ως ένα βήμα προς τη συγκρισιμότητα ⁽⁹⁾ των τοπικών και περιφερειακών προσαρμογών·

22. θεωρεί ότι στην ΕΕ ο ρόλος και οι συνεισφορές των τοπικών και περιφερειακών αρχών θα πρέπει να τυποποιηθούν μέσω της κατοχύρωσής τους στις διατάξεις του κανονισμού για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, και ιδίως καθιστώντας τις περιφερειακά και τοπικά καθορισμένες συνεισφορές (RLDC) αναπόσπαστο μέρος των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ)·

23. υπογραμμίζει ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες ήδη προωθούν την καινοτομία, με την εφαρμογή τεχνικών και χρηματοδοτικών λύσεων, και διαμορφώνουν καινοτόμες διαδικασίες διακυβέρνησης· επικροτεί σε αυτό το πλαίσιο την παρουσίαση του παγκόσμιου κόμβου καινοτομίας στην COP 26, τις αποστολές της ΕΕ για την προσαρμογή και τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις, καθώς και την παρουσίαση της παγκόσμιας αποστολής για τις αστικές μεταβάσεις ⁽¹⁰⁾, και ενθαρρύνει τη συνεργασία και τις συνέργειες μεταξύ τους·

24. υπογραμμίζει την ανάγκη για ισχυρότερη συνεργασία και ολοκλήρωση σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ενωσιακό και παγκόσμιο επίπεδο στον τομέα της πρόσβασης σε δεδομένα, ώστε να παρέχεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές πρόσβαση στη χάραξη πολιτικής που βασίζεται στα δεδομένα και την επιστήμη·

25. τονίζει ότι είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η επανειδίκευση και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού ώστε να συνάδουν με την ανάγκη προσαρμογής των επαγγελματικών πρακτικών στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής·

Ενίσχυση της αποτελεσματικής και διατομεακής δράσης προσαρμογής και αντιμετώπιση απωλειών και ζημιών

26. Επικροτεί το πρόγραμμα εργασίας Γλασκόβη — Σαρμ ελ Σέιχ σχετικά με τον παγκόσμιο στόχο για την προσαρμογή (GGA)· επισημαίνει ότι οι προκλήσεις που αφορούν την προσαρμογή μπορεί να παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις ανά χώρα και περιφέρεια, και ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι οι καταλληλότεροι φορείς για τον ορισμό των στόχων προσαρμογής, καθώς διαθέτουν γνώση από πρώτο χέρι τόσο των αναγκών ανθεκτικότητας όσο και των λύσεων συγκεκριμένων τοποθεσιών·

27. τονίζει ότι είναι ανάγκη τα συμβαλλόμενα μέρη να συνεργαστούν με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ώστε να ενσωματώσουν περαιτέρω την προσαρμογή στον τοπικό, εθνικό και περιφερειακό σχεδιασμό· ως εκ τούτου, ζητεί την επίσημη ένταξη των συνεισφορών των υποεθνικών κυβερνήσεων στην προσαρμογή ώστε να συμπληρώσουν τα εθνικά προγράμματα δράσης και τις ΕΚΣ·

28. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να προληφθεί η «κακή προσαρμογή» και η εφαρμογή δράσεων προσαρμογής που εντείνουν περαιτέρω τις υπάρχουσες κοινωνικές ανισότητες· υπογραμμίζει πώς οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής επηρεάζουν δυσανάλογα τις περιθωριοποιημένες και ευάλωτες κοινότητες·

29. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι υπεύθυνες να παρέχουν στις κοινότητές τους βασικές υπηρεσίες και άμεσες απαντήσεις και να βοηθούν στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, όπως οι κλιματικές καταστροφές, οι κοινωνικές επιπτώσεις όπως η ενεργειακή φτώχεια και τα αυξανόμενα προβλήματα ενεργειακής υγείας που σχετίζονται με τις καιρικές συνθήκες, καθώς και τις υπάρχουσες ανισότητες που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή· τονίζει ότι είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις όσον αφορά τις ικανότητες μέσω τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων με υποχρέωση λογοδοσίας σε τοπικό επίπεδο, η οποία διευκολύνεται μέσω της πρόσβασης σε επιστημονικά στοιχεία, τεχνολογία και τοπική γνώση ώστε να στηριχθεί η διευρυμένη εφαρμογή των λύσεων προσαρμογής· τονίζει ότι οι καινοτόμες λύσεις που βασίζονται στη φύση αποτελούν βασικά εργαλεία που στηρίζουν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, και, σε συμφωνία με το σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα, ενθαρρύνει τα συμβαλλόμενα μέρη να υιοθετήσουν ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αποφάσεων πολιτικής και σχεδιασμού·

30. επικροτεί τη θέσπιση του διαλόγου της Γλασκόβης για το κλίμα όσον αφορά τις απώλειες και τις ζημιές και, ελλείψει χρηματοδοτικών ροών, υπογραμμίζει ότι είναι απαραίτητο οι τοπικές και περιφερειακές αρχές τόσο των ανεπτυγμένων όσο και των αναπτυσσόμενων χωρών να εντοπίσουν και να αξιοποιήσουν εναλλακτικά μέσα αντιμετώπισης των απωλειών και των ζημιών·

⁽⁹⁾ <https://www.globalcovenantofmayors.org/our-initiatives/data4cities/common-global-reporting-framework/>

⁽¹⁰⁾ <http://mission-innovation.net/missions/urban-transitions-mission/>

31. υπενθυμίζει τα παραδείγματα που έδωσαν οι οικονομικές δεσμεύσεις από τη Σκωτία και τη Βαλονία στην COP 26 ⁽¹¹⁾ για να αντιμετωπίσουν τις απώλειες και τις ζημιές, τονίζει ως εκ τούτου τον ρόλο και τη συνεισφορά που μπορούν να παρέχουν η υποεθνική κλιματική διπλωματία και συνεργασία μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών του βόρειου και νότιου ημισφαιρίου για την αύξηση των φιλοδοξιών μεταξύ επιπέδων, πριν από την COP27 και την COP28·

Διασφάλιση επαρκούς πρόσβασης σε χρηματοδότηση για το κλίμα και προώθηση της δίκαιης μετάβασης μέσω συνεργασίας και συμμετοχής

32. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διατεθεί άμεση χρηματοδότηση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές ώστε να υλοποιήσουν δράσεις για το κλίμα, και ότι είναι αναγκαίο οι εν λόγω αρχές να συνεργαστούν με τον ιδιωτικό τομέα και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ώστε να πραγματοποιήσουν βιώσιμες επενδύσεις· υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να θεσπιστεί απευθείας σύνδεση μεταξύ πρόσβασης σε χρηματοδότηση και ολοκληρωμένης ανάπτυξης σχεδίων και μέτρων σε συνεργασία με το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο ώστε να διευκολυνθεί η οικονομικά αποδοτική εφαρμογή·

33. τονίζει ότι, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, αναγνωρίζεται «η σημασία ολοκληρωμένων, ολιστικών και ισορροπημένων προσεγγίσεων εκτός της αγοράς ⁽¹²⁾ οι οποίες είναι διαθέσιμες στα μέρη και συμβάλλουν στην εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους [...] με συντονισμένο και αποτελεσματικό τρόπο»· ενθαρρύνει τους ενδιαφερόμενους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να συμμετάσχουν ενεργά στην έρευνα, την ανάπτυξη και την εφαρμογή προσεγγίσεων εκτός της αγοράς·

34. χαιρετίζει την απόφαση της COP 26 να ενισχύσει την εταιρική σχέση του Μαρακές για παγκόσμια δράση για το κλίμα ως χώρο που ενθαρρύνει τους μη κρατικούς φορείς να αναλάβουν άμεση δράση για το κλίμα· επικροτεί την επέκταση των πρωτοβουλιών «Race to Zero» και «Race to Resilience» ως βασικών πρωτοβουλιών για τη στήριξη και την παρουσίαση φιλόδοξων δράσεων για το κλίμα από τη βάση στην κορυφή, διευκολύνοντας ταυτόχρονα την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση των δεσμεύσεων μη συμβαλλόμενων ενδιαφερόμενων μερών·

35. χαιρετίζει το πρόγραμμα εργασίας της Γλασκόβης όσον αφορά τις συμμετοχικές δράσεις για το κλίμα (ACE) ⁽¹³⁾· εκφράζει την ετοιμότητα να συνεχίσει να εργάζεται για την εφαρμογή δράσεων στο πλαίσιο των έξι στοιχείων της —εκπαίδευση, κατάρτιση, ευαισθητοποίηση, δημόσια συμμετοχή, δημόσια πρόσβαση στις πληροφορίες και διεθνής συνεργασία· καλεί τα συμβαλλόμενα μέρη να συνεχίσουν να στηρίζουν αυτές τις διαδικασίες·

36. επισημαίνει ότι οι ευάλωτες ομάδες είναι αυτές που πλήττονται περισσότερο από τις αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης που σχετίζεται με το κλίμα· υπογραμμίζει ότι μια δίκαιη μετάβαση πρέπει να λαμβάνει πλήρως υπόψη τις κοινωνικές επιπτώσεις μέσω καθορισμένης στήριξης και χρηματοδότησης, όπως ζητείται επίσης στο πλαίσιο της Ατζέντας 2030·

37. υπογραμμίζει ότι στις εκθέσεις της IPCC αναγνωρίζεται ότι οι ικανότητες των γυναικών να προσαρμόζονται και να καταπολεμούν την κλιματική αλλαγή συχνά περιορίζεται λόγω των ρόλων τους στο νοικοκυριό τους και στην κοινωνία, λόγω θεσμικών φραγμών και κοινωνικών κανόνων· ενθαρρύνει τα συμβαλλόμενα μέρη να συνεχίσουν να προωθούν πολιτική για την αλλαγή του κλίματος στην οποία να συνεκτιμάται η διάσταση του φύλου με την εφαρμογή περαιτέρω του προγράμματος εργασίας της Λίμα σχετικά με την ισότητα των φύλων και το σχέδιο δράσης για θέματα φύλου και με τη διασφάλιση της ισότιμης εκπροσώπησης των γυναικών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων· πιστεύει ακράδαντα ότι οι γυναίκες δεν πρέπει να θεωρούνται ευάλωτοι δικαιούχοι, αλλά αποτελεσματικοί φορείς που μετριάζουν και προσαρμόζονται στην κλιματική αλλαγή·

38. αναγνωρίζει ότι η δράση για το κλίμα απαιτεί τη συμβολή όλων των γενεών· επισημαίνει τον ρόλο των νέων στην προώθηση της κοινωνικής προόδου και στην έμπνευση πολιτικής αλλαγής, καθώς και την ανάγκη για ουσιαστική και τεκμηριωμένη συμμετοχή των νέων στη διαμόρφωση της πολιτικής για την αλλαγή του κλίματος· δεσμεύεται για περαιτέρω συμμετοχή των Νέων Αιρετών Πολιτικών της ΕιΠ στις προετοιμασίες της COP 27, με βάση τα συμπεράσματα της διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης και τους στόχους του ευρωπαϊκού έτους Νεολαίας·

⁽¹¹⁾ 2 εκατομμύρια λίρες Αγγλίας (2,6 εκατομμύρια δολάρια) και 1 εκατομμύριο ευρώ (1,1 εκατομμύριο δολάρια) αντιστοίχως.

⁽¹²⁾ Συμφωνία του Παρισιού, άρθρο 6.8 (Προσεγγίσεις εκτός της αγοράς για τη χρηματοδότηση του κλίματος).

⁽¹³⁾ Πρόγραμμα εργασίας της Γλασκόβης όσον αφορά τις συμμετοχικές δράσεις για το κλίμα.

Ενίσχυση της συνεργασίας και της σύμπραξης με την UNFCCC

39. ενθαρρύνει τη UNFCCC να συνεργαστεί με την ομάδα Τοπικών κυβερνήσεων και Δημοτικών Αρχών (LGMA) με τη συμμετοχή της στους τεχνικούς διαλόγους για τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό (GST): χαιρετίζει την απόφαση του Επικουρικού Οργάνου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών (SBSTA) και του Επικουρικού Οργάνου Εφαρμογής (SBI) να σχεδιάσουν τον GST στο πνεύμα των χωρίς αποκλεισμούς, ανοικτών και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους διαλόγων της Ταλanoa· καλεί την UNFCCC να συμπεριλάβει, να αναγνωρίσει και να παρακολουθεί τις δεσμεύσεις στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών «Race to Resilience» και «Race to Zero» στις εκθέσεις GST προκειμένου να έχουμε μετρήσιμη επισκόπηση της προόδου σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

40. επικροτεί τη συμπερίληψη μιας εμφατικής προτεραιότητας στις βιώσιμες πόλεις και την αστικοποίηση στο πλαίσιο της ατζέντας της COP 27 από την αιγυπτιακή προεδρία· επίζητεί ευκαιρίες συνεργασίας με την προεδρία προκειμένου να ενισχύσει περαιτέρω τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών και είναι έτοιμη να στηρίξει την επέκταση των ευρωπαϊκών εβδομάδων των περιφερειών για το κλίμα, ως ευκαιρία για ενίσχυση της δέσμευσης των υποεθνικών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία της UNFCCC·

41. υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο που διαδραματίζει η ΕτΠ ως ο θεσμικός αντιπρόσωπος των ευρωπαϊκών πόλεων και περιφερειών· καλεί, ως εκ τούτου, τη Γραμματεία της UNFCCC να εδραιώσει δομημένη συνεργασία με την ΕτΠ ώστε να διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων·

42. επικροτεί το ανακοινωθέν της συνάντησης των υπουργών ανάπτυξης της G7⁽¹⁴⁾, στο οποίο αναγνωρίζεται ο ρόλος των πόλεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης στην προώθηση μιας δίκαιης κλιματικής και ενεργειακής μετάβασης· επισημαίνει ότι είναι πρόθυμη να στηρίξει το έργο της ομάδας Urban7 ώστε να ενισχυθεί η πολυεπίπεδη συνεργασία ως αποτελεσματική αρχή βιώσιμης, αποτελεσματικής δράσης για το κλίμα πριν από την COP 27·

43. χαιρετίζει την αναγγελθείσα ευθυγράμμιση των προτεραιοτήτων των προεδριών της COP 27 και της COP 26 (μετριασμός, προσαρμογή, χρηματοδότηση και συνεργασία), και τις συνδέσεις με τις αναγγελθείσες προτεραιότητες των υψηλού επιπέδου προασπιστών του κλίματος (ολιστική προσέγγιση, ανθεκτικότητα, χρηματοδότηση, περιφερειοποίηση, τοπική προσαρμογή)· προσβλέπει δε στη στήριξη των πλέον αποτελεσματικών συνεργειών και συμπληρωματικοτήτων μεταξύ αυτών των προτεραιοτήτων στην πορεία προς και κατά τη διάρκεια της COP 27·

44. σημειώνει ότι τα κοινωνικά κινήματα στις πόλεις και τις περιφέρειες έχουν αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ανάγκη για επείγουσα χωρίς αποκλεισμούς δράση για το κλίμα· σύμφωνα με τα συμπεράσματα του SBSTA και του SBI σχετικά με θέματα που σχετίζονται με τον παγκόσμιο απολογισμό βάσει της Συμφωνίας του Παρισιού, ενθαρρύνει τα μέλη της ΕτΠ να διοργανώσουν τοπικούς διαλόγους της Ταλanoa⁽¹⁵⁾ ή παρεμφερείς διαδικασίες χωρίς αποκλεισμούς σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

45. δεσμεύεται να ενεργεί ως απευθείας σύνδεσμος, παρέχοντας πρόσβαση στην πληροφόρηση και τακτικές επικαιροποιήσεις στα μέλη της ΕτΠ και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης σχετικά με την πρόοδο των διαπραγματεύσεων, κατά τις δύο εβδομάδες της COP 27· χαιρετίζει τη συνεργασία και τη στήριξη άλλων θεσμικών οργάνων της ΕΕ στην επίτευξη αυτών των πληροφοριών τακτικά, φέρνοντας τις τοπικές και περιφερειακές αρχές πιο κοντά στις διεθνείς διαπραγματεύσεις.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO

⁽¹⁴⁾ 220519-G7-Development-Ministers-Meeting-Communique.pdf (bmz.de)

⁽¹⁵⁾ Οι διάλογοι της Ταλanoa των πόλεων και των περιφερειών θεσπίστηκαν το 2018 με σκοπό τη σύγκληση τοπικών και περιφερειακών κυβερνήσεων και των εθνικών υπουργείων για το κλίμα, το περιβάλλον και την αστικοποίηση, καθώς και οργανισμών υποδοχής και ενδιαφερόμενων μερών για το κλίμα, με σκοπό τον απολογισμό, τη διαμόρφωση και την ενίσχυση των ΕΚΣ.

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δίκαιη και βιώσιμη μετάβαση στις περιφέρειες υψηλής έντασης γαιάνθρακα και ενέργειας»

(2022/C 498/07)

Γενική εισηγήτρια:	Sari RAUTIO (FI/EPP), πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψής του Häme
Έγγραφο αναφοράς:	Επιστολή αίτησης γνωμοδότησης της τσεχικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ της 16ης Ιουνίου 2022

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕΤΠ)

1. επικροτεί την αποστολή όσον αφορά την επίτευξη μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2050, η οποία θα απαιτήσει μια ψηφιακή και πράσινη μετάβαση στους δήμους και τις περιφέρειες της Ευρώπης και θα επηρεάσει ουσιαστικά τον τρόπο εργασίας και διαβίωσης των ανθρώπων·
2. σημειώνει ο πόλεμος που ξεκίνησε η Ρωσία τον Φεβρουάριο του 2022 κατέστησε τη δίκαιη μετάβαση δυσκολότερη και ακόμη πιο επείγουσα, καθώς η Ευρώπη πρέπει να καταστεί λιγότερο εξαρτημένη από τον εξωτερικό ενεργειακό εφοδιασμό σε σύντομο χρονικό διάστημα. Υπογραμμίζει ότι η μετάβαση σε μια κοινωνία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα πρέπει να επιτευχθεί λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των πλέον ευάλωτων πολιτών, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ίσων ευκαιριών στις αγροτικές περιοχές και στις περιφέρειες που εξαρτώνται από τον άνθρακα·
3. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι υποβλήθηκαν 74 σχέδια από τα κράτη μέλη, τα οποία βασίζονται όλα στις διαφορετικές συνθήκες που επικρατούν στις αντίστοιχες περιφέρειες· υπογραμμίζει ότι το μεταβαλλόμενο παγκόσμιο τοπίο οδήγησε σε ενεργειακή κρίση, η οποία ανάγκασε ορισμένα κράτη μέλη να βρουν προσωρινά ευέλικτες περιφερειακές λύσεις για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος·
4. επισημαίνει τις επαχθείς διαδικασίες για την έγκριση των σχεδίων και τονίζει ότι ορισμένες περιφέρειες αντιμετωπίζουν προβλήματα όσον αφορά τον έγκαιρο σχεδιασμό και την εκτέλεση έργων λόγω του γεγονότος ότι το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων, που προέρχονται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έχει προγραμματιστεί για την περίοδο 2021-2023, παρέχοντας ελάχιστες ευκαιρίες για βιώσιμη υλοποίηση έργων προς το τέλος της περιόδου προγραμματισμού· εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι μόνο ένα μέρος των προγραμμάτων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο παράτασης της προθεσμίας απορρόφησης των πόρων του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης που χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας· Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας·
5. είναι της γνώμης —ξεκινώντας από αυτή την παραδοχή— ότι το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση του Ταμείου θα πρέπει να αναθεωρηθεί προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχία του Ταμείου·
6. υπογραμμίζει ότι το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) θα πρέπει να ενσωματωθεί στην πολιτική συνοχής, ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν πλήρως οι συνέργειες και οι δευτερογενείς επιπτώσεις·
7. υπενθυμίζει ότι μια δίκαιη μετάβαση εστιάζεται εύλογα στις περιφέρειες εκείνες όπου η αλλαγή και οι κίνδυνοι που αυτή συνεπάγεται είναι μεγαλύτεροι, καθώς τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες έχουν πολύ διαφορετικά σημεία εκκίνησης. Σημειωτέον ότι η επιτυχία του Ταμείου εξαρτάται από τις μεγαλύτερες δικαιούχους χώρες, την Πολωνία και τη Γερμανία, οι οποίες από κοινού αντιπροσωπεύουν περίπου το ένα τρίτο της συνολικής χρηματοδότησης του Ταμείου, δηλαδή σχεδόν το 33 %. Η Ρουμανία, η Τσεχική Δημοκρατία και η Βουλγαρία είναι επίσης σημαντικοί δικαιούχοι. Αυτά τα πέντε κράτη μέλη μαζί απορροφούν σχεδόν το 60 % των πόρων. Η έγκαιρη εφαρμογή των σχεδίων αυτών των κρατών μελών (territorial just transition plan, TJTP [εδαφικό σχέδιο δίκαιης μετάβασης]) θα καθορίσει την επιτυχία του προγράμματος στο σύνολό του·
8. επισημαίνει ότι, όσον αφορά το ΤΔΜ, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη η υπό εξέλιξη μεγάλη ενεργειακή κρίση. Η ενεργειακή κρίση συνιστά επίσης σοβαρή απειλή για μια δίκαιη και πράσινη μετάβαση, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Ειδικότερα, ο τομέας της ενέργειας, οι ενεργοβόρες βιομηχανίες, η μεταποιητική βιομηχανία και οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πρωτοφανείς πιέσεις στις τιμές, οι οποίες ασκούν πρόσθετη πίεση στην πράσινη μετάβαση· υπογραμμίζει ότι οι φιλοδοξίες της βιομηχανίας για ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα εξαρτώνται επίσης από τη διαθεσιμότητα πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας για την παραγωγή υδρογόνου, καθώς και από εναλλακτικές πηγές ενέργειας για την αντικατάσταση του φυσικού αερίου· επικροτεί το γεγονός ότι το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του στόχου·

9. επισημαίνει ότι το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης είναι εξ ορισμού πιο περιορισμένο μέσο από τα παραδοσιακά διαρθρωτικά ταμεία, αλλά ορισμένοι από τους στόχους του είναι κοινοί· καλεί τις περιφέρειες να αξιοποιήσουν τις συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής·

10. ζητεί την εφαρμογή μιας ισχυρότερης κοινωνικής συνιστώσας στο ΤΔΜ ως τοποκεντρικού μέσου με ισχυρή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και τάσσεται υπέρ της διατήρησης της τοποκεντρικής προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή ως κύριου στοιχείου του Ταμείου, καθώς κάθε περιφέρεια αντιπροσωπεύει ένα μοναδικό κοινωνικοοικονομικό οικοσύστημα·

11. σημειώνει ότι η βάση και οι στόχοι του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης είναι υγιείς και ότι το Ταμείο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για τις περιφέρειες, αλλά και για τις βιομηχανίες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο· ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να καταστεί ο μηχανισμός όσο το δυνατόν πιο ευέλικτος όσον αφορά τις επιλέξιμες δράσεις, προκειμένου να επιτευχθεί η οικονομική διαφοροποίηση των εδαφών. Υπενθυμίζει ότι ο εγκριθείς κανονισμός υποστηρίζει μεγάλες εταιρείες και εταιρείες στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ, οι οποίες περιλαμβάνονται ως δυνητικοί δικαιούχοι στον κανονισμό ΤΔΜ ως διαφορεικό στοιχείο με τα διαρθρωτικά ταμεία· υπογραμμίζει ότι το μελλοντικό Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης θα πρέπει να ενσωματωθεί πλήρως στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων, τηρώντας την αρχή της εταιρικής σχέσης, και ότι ο προϋπολογισμός του θα πρέπει να προστεθεί στην τρέχουσα χρηματοδότηση για τη συνοχή·

12. τονίζει ότι, λόγω των διαφορετικών περιφερειακών διαδικασιών μετάβασης προς το ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα, οι εν λόγω αλλαγές στο Ταμείο θα πρέπει να περιλαμβάνουν μια μεθοδολογία για την περιφερειακή κατανομή των πόρων, η οποία θα συνάδει με ευρύ πεδίο εφαρμογής και με κριτήρια για τη γεωγραφική κατανομή των πόρων του περισσότερο προσαρμοσμένα στην εδαφική πολυμορφία της ΕΕ·

13. ζητεί σαφή δέσμευση για τη δημιουργία ενός ΤΔΜ 2.0, το οποίο θα καλύπτει ευρύτερο φάσμα περιφερειών που αντιμετωπίζουν την πρόκληση του πράσινου μετασχηματισμού της βιομηχανίας και του τομέα της μεταποίησης, καθώς και ευρεία συζήτηση σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και το μέγεθος του μέσου στο πλαίσιο της προετοιμασίας του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου·

14. τονίζει ότι ο συνδυασμός των πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ από το ΠΔΠ με τα έσοδα από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (από το 2021 έως το 2023) έχει προκαλέσει σημαντικές δυσκολίες στις περιφέρειες όσον αφορά τόσο τον σχεδιασμό όσο και την εκτέλεση έργων, λόγω του γεγονότος ότι το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων, που προέρχονται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έχει προγραμματιστεί για την περίοδο 2021-2023, παρέχοντας ελάχιστες ευκαιρίες για βιώσιμη υλοποίηση έργων προς το τέλος της περιόδου προγραμματισμού·

15. εξαιρεί τη σημασία της ενεργού συμμετοχής όλων των περιφερειών της ΕΕ στην επίτευξη των κλιματικών στόχων για το 2030 και το 2050, χωρίς να μένει κανείς στο περιθώριο· καλεί τον ιδιωτικό τομέα να επικαιροποιήσει τα σχέδιά του, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ενεργειακές ανάγκες και η μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη·

16. θεωρεί ότι, δεδομένης της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης και της αβέβαιης γεωπολιτικής κατάστασης παγκοσμίως, το ζήτημα της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού καθίσταται ολοένα και πιο επιτακτικό ζήτημα, όπως επίσης και η παραγωγή ενέργειας φιλικής προς το κλίμα. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τους ενεργοβόρους βιομηχανικούς τομείς, αλλά τελικά καθορίζει και την κατανάλωση ενέργειας των νοικοκυριών·

17. κρίνει σκόπιμο η ΕΕ να βοηθήσει ιδιαίτερα τις περιοχές που εξαρτώνται περισσότερο από ορυκτές πηγές ενέργειας, ώστε να μην διευρυνθεί περαιτέρω το χάσμα μεταξύ των περιφερειών όσον αφορά τις μελλοντικές επενδύσεις· τονίζει ότι τα διαθέσιμα κονδύλια της ΕΕ για τις περιφέρειες πρέπει να στοχεύουν στην καλύτερη επίτευξη των στόχων τους·

18. θα πρέπει να δοθεί πρόσθετη προσοχή στις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιών και των εξόχως απόκεντρων περιοχών που αντιμετωπίζουν σοβαρές κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις, ιδίως των απομονωμένων περιφερειών που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα·

19. εν προκειμένω, υπενθυμίζει τις ειδικές ανάγκες των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, οι οποίες, λόγω του μικρού μεγέθους, της απόστασης και της απομόνωσής τους, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα και δεν μπορούν να συνδεθούν με το ηπειρωτικό δίκτυο. Ωστόσο, αυτές οι περιοχές δεν καλύπτονται από το ΤΔΜ·

20. αναγνωρίζει ότι το ΤΔΜ από μόνο του δεν θα επιλύσει την κλιματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης, αλλά μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο· τονίζει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για επενδύσεις στις διάφορες περιφέρειες της ΕΕ όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά και σε κατάλληλη κλίμακα, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης αποτελεσματικότητά του· επισημαίνει ότι είναι δύσκολο για τους φορείς λήψης αποφάσεων και τους εμπειρογνώμονες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, όπως εκείνοι που προετοιμάζουν τον σχεδιασμό του προγράμματος ΤΔΜ, να συνδεθούν με μεγαλύτερες επενδύσεις υπό την καθοδήγηση της κεντρικής κυβέρνησης ή να αναπτύξουν συνέργειες·

21. σημειώνει ότι η παραγωγή και η παροχή ενέργειας σε πελάτες (βιομηχανία και καταναλωτές) βρίσκεται συχνά στα χέρια μεγάλων, ακόμη και πολυεθνικών, εταιρειών, γεγονός που παρεμποδίζει τη συνεργασία από την πλευρά των περιφερειακών και των τοπικών αρχών·
22. επισημαίνει ότι η πράσινη μετάβαση στον τομέα της ενέργειας είναι σταδιακή και δεν θα αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα παρά μόνο κατά τη δεκαετία του 2030, παρά την τρέχουσα εντατική ανάπτυξη προϊόντων και τον πειραματισμό με νέες τεχνολογίες·
23. επισημαίνει, επιπλέον, ότι η ενδεχόμενη μακροχρόνια επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει επιτείνει τη σημασία της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η σημασία της ασφάλειας του εφοδιασμού πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις ενεργειακές λύσεις κατά τα επόμενα χρόνια, προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροπρόθεσμος στόχος για καθαρή, οικονομικά προσιτή και ασφαλή ενέργεια, που προωθεί η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ·
24. τονίζει ότι οι στόχοι του ΤΔΜ συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη των στόχων του σχεδίου REPowerEU που διαμορφώθηκε στη συνέχεια. Οι στόχοι του προγράμματος REPowerEU θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη κατά την υλοποίηση του ΤΔΜ στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες·
25. θεωρεί ότι, με σκοπό την επίτευξη της βέλτιστης δυνατής δίκαιης μετάβασης, τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα και οι ισχύουσες πρακτικές της Ένωσης θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω και να προσαρμοστούν σε διαφορετικές καταστάσεις, ώστε να μπορούν να εξευρεθούν συνέργειες μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων·
26. επισημαίνει ότι τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής αξιολογούνται συνεχώς· καλεί τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές να διασφαλίσουν ότι τα εν λόγω προγράμματα συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη δίκαιης μετάβασης·
27. επιμένει σε σαφή καθοδήγηση σχετικά με τις πιθανές συνέργειες με το ΕΚΤ+ και άλλα κονδύλια των ΕΔΕΤ· ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει πρόσθετη βοήθεια από εμπειρογνώμονες στις ενδιαφερόμενες περιφέρειες προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης·
28. μεταξύ των εργαλείων της πολιτικής συνοχής, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ χρησιμεύουν για τον μετριασμό των περιφερειακών ανισοτήτων και θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν συνέργειες για την επίτευξη των βέλτιστων αποτελεσμάτων μέσω της χρηματοδότησης του ΤΔΜ·
29. σημειώνει ότι η πολιτική συνοχής της ΕΕ αποσκοπεί στην επίτευξη καλύτερης οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής ισορροπίας στην Ευρώπη. Η πολιτική συνοχής πρέπει να θέτει τα θεμέλια για μακροπρόθεσμη εδαφική ανάπτυξη, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση αιφνιδίων κρίσεων και στηρίζοντας την οικονομική ανάκαμψη· υπογραμμίζει ότι η δράση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο είναι ιδιαίτερα σημαντική για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας στις κρίσεις· τονίζει ότι οι μακροπρόθεσμοι στόχοι της πολιτικής συνοχής δεν θα πρέπει να παραμερίζονται σε περίπτωση ενδεχόμενης κρίσης·
30. επισημαίνει ότι ο προγραμματισμός του ΤΔΜ θα πρέπει να είναι ταχύτερος με στόχο την έγκαιρη κινητοποίηση της χρηματοδότησης. Η χρηματοδότηση του ΜΑΑ κατέστη διαθέσιμη εντός ενός έτους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη εργάστηκαν για το ΤΔΜ σχεδόν επί μία τριετία. Εάν το πρόγραμμα του ΤΔΜ δεν τεθεί σε λειτουργία το 2022, υπάρχει κίνδυνος απώλειας των διαθέσιμων πόρων ολόκληρου του έτους, ύψους 25 %·
31. τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει εγκαίρως τις αναγκαίες προτάσεις για τη συνέχιση του σχεδιασμού του προγράμματος του ΤΔΜ, σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους για το κλίμα· παροτρύνει τον συννομοθέτη να μεριμνήσει για τη δέουσα συμμετοχή των περιφερειών στο μελλοντικό πρόγραμμα του ΤΔΜ και ζητεί πιο συμμετοχικά στοιχεία κατά την εφαρμογή των εδαφικών σχεδίων δίκαιης μετάβασης, ώστε να αποφεύγονται οι αποφάσεις υπό κεντρική διαχείριση χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές ανάγκες των περιφερειών·
32. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι σημαντικό οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) να ενσωματωθούν στην εφαρμογή όλων των μέσων. Σε περιφερειακό επίπεδο, τα καλύτερα και αποτελεσματικότερα μέσα μπορούν να ευοδωθούν μόνον όταν οι περιφέρειες και οι πόλεις συμμετέχουν πραγματικά σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού και της υλοποίησης.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ψηφιακή συνοχή»

(2022/C 498/08)

Εισηγητής: Gaetano ARMAO (IT/EPP), Αντιπεριφερειάρχης και υπουργός της Περιφέρειας της Σικελίας

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

Εισαγωγή

1. υπενθυμίζει εξαρχής ότι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους που αναφέρονται στη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άρθρο 174) και αφορά ακριβώς την επίτευξη αρμονικής και ισορροπημένης ανάπτυξης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις περιφέρειές της·
2. τονίζει πως η έννοια της «ψηφιακής συνοχής» απαιτεί την αναγνώριση του ζωτικού ρόλου της τεχνολογίας στη ζωή μας, και την ενσωμάτωση των στόχων συνοχής στα ψηφιακά δικαιώματα, αρχές και πολιτικές της Ένωσης, πράγμα που απαιτεί την ανάλογη αναθεώρηση του Άρθρου 175 της ΣΛΕΕ·
3. υπενθυμίζει πως στην έκθεση Ετήσιου Περιφερειακού και Τοπικού Βαρομέτρου του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) ανέδειξε την ψηφιακή συνοχή ως σημαντική βάση για τη δημιουργία κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς στην ΕΕ: Η «ψηφιακή συνοχή» είναι μια σημαντική πρόσθετη διάσταση της παραδοσιακής έννοιας της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής που ορίζεται στη Συνθήκη ΕΕ⁽¹⁾. Η ψηφιοποίηση μπορεί να συμβάλει στη μείωση των κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων συμπεριλαμβάνοντας πολίτες που διαφορετικά θα ήταν αποκλεισμένοι από ορισμένες υπηρεσίες ή θα υποεξυπηρετούνταν·
4. υπενθυμίζει πως η έννοια της ψηφιακής συνοχής⁽²⁾, καθώς και ό,τι απαιτείται για την επίτευξή της, όπως περιγράφεται σε σημαντική πρόσφατη μελέτη προοπτικών της ΕτΠ⁽³⁾, προϋποθέτουν ότι κάθε πολίτης της Ευρώπης θα έχει επαρκή πρόσβαση στο διαδίκτυο και στις ψηφιακές υπηρεσίες και πως θα ενισχυθεί η κυριαρχία και η ανθεκτικότητα των ψηφιακών υποδομών της ΕΕ·
5. τονίζει πως η ΕΕ χρειάζεται να καταβάλει προσπάθειες για να διασφαλίσει ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ επωφελούνται όσο το δυνατόν περισσότερο από τον ψηφιακό μετασχηματισμό και να επιδείξει ιδιαίτερη μέριμνα για τη στήριξη των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών, καθώς και όσων εμφανίζουν μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα, όπως των αρχιπελαγών, των εξόχως απόκεντρων, των νησιωτικών, των διασυννοριακών και των ορεινών περιοχών, ώστε να επιταχύνουν τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό, δεδομένων των μοναδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν, και παράλληλα να μεγιστοποιήσουν τα προτερήματά τους· τονίζει επίσης τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ ομοτιμών·
6. αναγνωρίζει πως, αν και η τεχνολογία αποτελεί βασικό εργαλείο που μας βοηθά να προσαρμοστούμε σε δύσκολες καταστάσεις που επηρεάζουν όλες τις πτυχές της κοινωνίας, ο δεσπόζων ρόλος της ψηφιακής τεχνολογίας στην απάντηση και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας ως προς τη νόσο COVID-19 ανέδειξε τις ελλείψεις στις ψηφιακές υποδομές και τον ψηφιακό γραμματισμό, και ενέτεινε ακόμα περισσότερο τις ψηφιακές διαφορές στην ΕΕ·

(1) Ετήσιο περιφερειακό και τοπικό βαρόμετρο της ΕΕ, Κεφάλαιο IV — Ψηφιακή μετάβαση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, σ. 63.

(2) Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ) με θέμα «Ψηφιακή Ευρώπη για όλους: υλοποίηση έξυπνων και χωρίς αποκλεισμούς λύσεων στην πράξη» (ΕΕ C 39 της 5.2.2020, σ. 83).

(3) Fontana, Susana, Fabio Bisogni (Fondazione FORMIT), Simona Cavallini, Rossella Soldi (Progress Consulting S.r.l.), Μελέτη εδαφικών προοπτικών για την αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος και την προώθηση της ψηφιακής συνοχής, 16 Μαΐου 2022 (σχέδιο).

Προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν

7. υπενθυμίζει ότι το «ψηφιακό χάσμα» αναφέρεται σε «διαφορετικά επίπεδα πρόσβασης και χρήσης των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών και, πιο συγκεκριμένα, στα χάσματα όσον αφορά την πρόσβαση και χρήση ψηφιακών υπηρεσιών στο Διαδίκτυο»⁽⁴⁾· υπογραμμίζει πως η συνδεσιμότητα υψηλών ταχυτήτων για όλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από τις πόλεις έως τις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, πρέπει να αποτελεί υπηρεσία γενικού συμφέροντος και να αντιμετωπίζεται ανάλογα·

8. τονίζει ότι οι ψηφιακές μορφές επικοινωνίας δημιουργούν επίσης νέες προκλήσεις για τις δημοκρατικές διαδικασίες. Για πολλούς ανθρώπους τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης αποτελούν την κύρια πηγή ενημέρωσής τους, των οποίων οι πάροχοι σπανίως διασφαλίζουν τις πληροφορίες που αναρτώνται. Η συζήτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να οδηγήσει σε κοινωνική πόλωση και κατακερματισμό. Οι δυνατότητες επιρροής είναι ιδιαίτερα αυξημένες, ιδίως μέσω της χρήσης αλγορίθμων που καθοδηγούν τη συμπεριφορά των χρηστών·

9. τονίζει πως η ψηφιακή συνοχή πρέπει να αντιμετωπίζει τα αίτια του αυξανόμενου ψηφιακού χάσματος στην Ένωση και τις προκλήσεις που συναντούν περιφέρειες οι οποίες, προσπαθώντας να γεφυρώσουν το ψηφιακό χάσμα, εξακολουθούν ωστόσο να υστερούν, παρότι η διεύρυνση του ψηφιακού χάσματος δεν αναγνωρίζεται επίσημα ως απειλή για τη συνοχή της ΕΕ·

10. επισημαίνει πως οι εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα νησιά, οι διασυννοριακές περιοχές, οι περιοχές που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις και οι ορεινές περιοχές⁽⁵⁾ έχουν ιδιαίτερα γεωγραφικά, οικονομικά, δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά που δημιουργούν μοναδικές προκλήσεις. Σε αυτά περιλαμβάνονται το περιορισμένο μέγεθος (επιφάνεια, πληθυσμός, πυκνότητα, οικονομία), η περιορισμένη τοπική αγορά και η δυσκολία επίτευξης οικονομικών κλίμακας, το υψηλό κόστος των μεταφορών, οι ελάχιστα ανεπτυγμένες διαβιομηχανικές σχέσεις, οι ελλείψεις επιχειρηματικών δεξιοτήτων, υποδομών και παροχής υπηρεσιών στις επιχειρήσεις (σε σχέση με την ηπειρωτική χώρα) και οι μειωμένες κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες κατάρτισης για τους πολίτες. Επιπλέον, τα αρχιπελάγη, με διπλό ή τριπλό νησιωτικό χαρακτήρα αντιμετωπίζουν ένα άλλο επίπεδο επιβάρυνσης, όπως ορίστηκε πιο πρόσφατα στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «Νησιά και πολιτική συνοχής: τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις»⁽⁶⁾·

11. διαπιστώνει με ανησυχία πως οι υφιστάμενες ψηφιακές αποκλίσεις δεν μειώνονται αλλά, αντιθέτως, αυξάνονται αναφορικά με τα ακόλουθα βασικά στοιχεία του ψηφιακού μετασχηματισμού στην ΕΕ⁽⁷⁾:

- δεδομένα για το επίπεδο των βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων δεν είναι διαθέσιμα σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο. Αντίθετα, χρησιμοποιήθηκε ένας προσεγγιστικός δείκτης για την ικανότητα των ατόμων να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο καθημερινά. Ενώ σε ορισμένα δυτικοευρωπαϊκά κράτη μέλη το ψηφιακό χάσμα μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών μειώνεται όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες (Γερμανία, Σουηδία, Κάτω Χώρες, Βέλγιο), το χάσμα είναι ακόμη σημαντικό σε όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη·
- στον τομέα της συνδεσιμότητας και των ψηφιακών υποδομών, οι αγροτικές περιοχές εξακολουθούν να υστερούν όσον αφορά την κάλυψη της Πρόσβασης Νέας Γενιάς (NGA) και τη συνολική κάλυψη των νοικοκυριών με δίκτυα υψηλής χωρητικότητας·
- Ο ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων που μετρήθηκε μέσω του αριθμού των εταιρειών-μονόκερων (νεοφυείς επιχειρήσεις με συνολική αγοραία αξία άνω των 1 δις. δολαρίων ΗΠΑ) με έδρα στην ΕΕ δείχνει ότι αυτές βρίσκονται κατά κύριο λόγο συγκεντρωμένες στην ηπειρωτική Ευρώπη και στις πρωτεύουσες·
- το χάσμα στην ψηφιοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών μεταξύ ατόμων που ζουν στις πόλεις και αυτών που ζουν σε αστικές περιοχές διευρύνθηκε ακόμη περισσότερο από το 2019 στο 2020·
- τονίζει πως δεν μπορεί να λησμονηθεί η ειδική περίπτωση των εξόχως απόκεντρων περιοχών, η μοναδική και σύνθετη κατάσταση των οποίων, όπως αναγνωρίζει το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, απαιτεί την προσαρμογή των ευρωπαϊκών πολιτικών στις ιδιαιτερότητές τους, όχι μόνο όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική συνοχή, αλλά και την ψηφιακή·

⁽⁴⁾ ΟΟΣΑ (2021), Bridging Connectivity Divides (Γεφυρώνοντας χάσματα συνδεσιμότητας), OECD Digital Economy Papers, αριθ. 315, Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι. Διατίθεται στην ιστοσελίδα: <https://doi.org/10.1787/e38f5db7-en>

⁽⁵⁾ Συνολικά 17,7 εκατομμύρια άνθρωποι κατοικούν σε 362 νησιά άνω των 50 κατοίκων σε 15 ευρωπαϊκές χώρες· σε αυτές τις περιοχές το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ βρίσκεται κάτω από το 80 % του μέσου όρου της ΕΕ, ενώ σημαντικό μέρος τους εξακολουθούν να ανήκουν στην κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών (Πηγή: <https://www.regione.sicilia.it/la-regione-informa/estimation-insularity-cost-sicily>).

⁽⁶⁾ (A9-0144 / 2022-159), [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/2079\(INI\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/2079(INI)&l=en).

⁽⁷⁾ Πηγή: Ετήσιο περιφερειακό και τοπικό βάρόμετρο της ΕΕ για το 2021, Κεφάλαιο IV — Ψηφιακή μετάβαση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, Α. Κατάσταση του ψηφιακού μετασχηματισμού, σελ. 69.

12. επισημαίνει πως το εύρος των μέτρων για την αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος καλύπτει πολυάριθμους τομείς πολιτικής, πράγμα που καθιστά την ψηφιακή συνοχή οριζόντιο εγχείρημα. Για αυτόν τον λόγο επικροτεί την αναγνώριση της ψηφιακής συνοχής από την COFE ως συμπληρωματικής στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή⁽⁸⁾. θεωρεί την ψηφιακή συνοχή συστατικό μέρος της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής που πρέπει να αντιμετωπίζεται ως δημόσιο αγαθό.

13. τονίζει πως το ψηφιακό χάσμα επηρεάζει τις υπηρεσίες που παρέχονται σε τοπικό επίπεδο στους ακόλουθους τομείς:

- Υγεία: έλλειψη πρόσβασης σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες υγείας, μειωμένη ευαισθητοποίηση και μεγαλύτερη έκθεση στη νόσο COVID-19 και σε κάθε μελλοντική πανδημία για τα μη συνδεδεμένα άτομα.
- Εκπαίδευση: άνιση πρόσβαση στους εκπαιδευτικούς πόρους, τελμάτωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δυσκολίες των φοιτητών όσον αφορά την τεχνολογική στήριξη από το οικογενειακό τους περιβάλλον.
- Άλλες βασικές υπηρεσίες: αύξηση του ψηφιακού αποκλεισμού λόγω της τάσης προς μια κοινωνία χωρίς μετρητά, μειωμένη πρόσβαση του μη συνδεδεμένου πληθυσμού στα δημόσια οφέλη λόγω της χρήσης αποκλειστικά ψηφιακών υπηρεσιών. Κοινωνικοοικονομικές συνθήκες: διεύρυνση του κοινωνικοοικονομικού χάσματος μεταξύ όσων μπορούν να εργαστούν εξ αποστάσεως με ψηφιακά μέσα και όσων δεν μπορούν.
- Αύξηση του κοινωνικού αποκλεισμού: το ψηφιακό χάσμα ενδέχεται να εμποδίσει άτομα να συμμετάσχουν σε κοινωνικές πρωτοβουλίες που διεξάγονται διαδικτυακά και να ασκούν τα δημοκρατικά τους δικαιώματα.

14. επισημαίνει πως, κατά τον σχεδιασμό ψηφιακών υπηρεσιών, οι δημόσιες αρχές και λοιποί οργανισμοί που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες θα πρέπει να συνεκτιμούν την προσβασιμότητα για άτομα με αισθητηριακή αναπηρία ή με κενά ψηφιακών δεξιοτήτων, και να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω υπηρεσίες θα είναι προσβάσιμες από συνδέσεις με περιορισμένες υποδομές πρόσβασης.

15. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι η συμπερίληψη αρχής όσον αφορά την ψηφιακή συνοχή προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι καμία περιφέρεια και κανένα άτομο δε θα μείνει στο περιθώριο από άποψη συνδεσιμότητας και προσβασιμότητας δεν αποτέλεσε επίσημο μέρος της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια «Ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία»⁽⁹⁾.

16. επικροτεί στοχευμένες δράσεις όπως η πρόσφατη τροποποίηση του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά Κατηγορία με την οποία τροποποιούνταν οι διατάξεις για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα και η εν εξελίξει αναθεώρηση των κατευθυντηρίων γραμμών για την Ευρυζωνικότητα. Παρ' όλα αυτά, η ΕΠ ζητεί μεγαλύτερη σαφήνεια ως προς την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά τις ψηφιακές υποδομές, καθώς και περαιτέρω απλοποίησή τους⁽¹⁰⁾.

17. επισημαίνει ότι μέσω της στοχευμένης χρήσης ψηφιακών λύσεων μπορεί να επιτευχθεί μεγαλύτερη εξοικονόμηση CO2. Ωστόσο, σημαντική πρόκληση αποτελεί η αυξανόμενη κατανάλωση ενέργειας των κέντρων δεδομένων, των τερματικών εξοπλισμών και των δικτύων μεταφοράς. Η ψηφιοποίηση χωρίς κοινωνικό-περιβαλλοντικό πλαίσιο θα ήταν πλημμελής. Η ίδια η ψηφιοποίηση πρέπει να συνοδεύεται από πρόσθετα μέτρα προκειμένου να περιοριστεί η κατανάλωση πόρων και να αποφευχθούν φαινόμενα υποτροπής, στο πλαίσιο των οποίων η βελτίωση της αποδοτικότητας οδηγεί σε αύξηση της κατανάλωσης.

Επίτευξη ψηφιακής συνοχής

18. επισημαίνει πως οι ψηφιακές δεξιότητες και υποδομές είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη όλων των υπολοίπων διαστάσεων της Ψηφιακής Πυξίδας και για αυτό συνιστά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει και να δεσμευτεί ως προς μια ειδική μακροπρόθεσμη στρατηγική, με ικανούς πόρους και μηχανισμούς συντονισμού, για τη μόχλευση έργων μεγάλης κλίμακας με βάση τη συνεργασία των κρατών μελών, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι κάθε πολίτης θα διαθέτει επικαιροποιημένες ψηφιακές δεξιότητες και υποδομές.

⁽⁸⁾ Έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, Μάιος 2022, 12η πρόταση: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και περαιτέρω εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς, Μέτρο 14, σελ. 56.

⁽⁹⁾ Ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία, 26 Ιανουαρίου 2022.

⁽¹⁰⁾ Βλ. έκθεση του δικτύου RegHub Κανόνες του 21ου αιώνα για υποδομές του 21ου αιώνα — Εξάλειψη των εμποδίων στις μεταφορές και την ανάπτυξη ψηφιακών και πράσινων υποδομών, διαθέσιμη στη διεύθυνση <https://cor.europa.eu/en/engage/Documents/RegHub/RegHub%20report%20on%2021%20century%20rules.pdf>.

19. συνιστά οι ψηφιακές δεξιότητες καθεαυτές να καταστούν μέρος όλων των πολιτικών για τη δια βίου μάθηση προκειμένου όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες να χειραφετηθούν ώστε να ωφελούνται από το γενικό δικαίωμα πρόσβασης στο διαδίκτυο. Η εκπαίδευση δεν θα πρέπει να νοείται μόνο υπό την έννοια της κατάρτισης, αλλά θα πρέπει να επιτρέπει στους πολίτες να συμμετέχουν ενεργά και να τους βοηθά να υιοθετούν μία αναστοχαστική προσέγγιση όσον αφορά την πληροφόρηση·

20. τονίζει πως, σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να δοθεί ειδική προσοχή στον ψηφιακό γραμματισμό των πλέον ευάλωτων ομάδων, όπως οι ηλικιωμένοι, και να διασφαλιστεί ότι διαθέτουν τουλάχιστον στοιχειώδεις δεξιότητες, καθώς και να στηριχθούν οι νέοι στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, οι σχολικές επιδόσεις των οποίων επηρεάστηκαν περισσότερο από την κρίση λόγω του ψηφιακού χάσματος και της έλλειψης πρόσβασης σε κατάλληλη διαδικτυακή εκπαίδευση σε πολυάριθμες περιφέρειες. Οι πολιτικές της ΕΕ πρέπει να δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στις περιφερειακές διαφορές —ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες— όσον αφορά την κατανομή του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση, προκειμένου να ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης όπως αυτή των τελευταίων χρόνων. Το ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο θα πρέπει επίσης να ενσωματώνει δυνατότητες για παιδιά εθνοτικών μειονοτήτων, εξασφαλίζοντας έτσι την ισότητα ανεξαρτήτως κοινωνικού υποβάθρου·

21. τονίζει ότι αναπόσπαστο μέρος του ψηφιακού γραμματισμού για όλες τις πληθυσμιακές ομάδες είναι επίσης ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας για την αξιολόγηση της σοβαρότητας των πληροφοριών, ιδίως στους τομείς της υγείας, των οικονομικών και της επικαιρότητας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα λόγω της αύξησης φαινομένων όπως οι ψευδείς ειδήσεις και η ρητορική μίσους·

22. προτείνει, σε συνέχεια της πρόσφατης Ευρωπαϊκής διακήρυξης σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει ολοκληρωμένο πλαίσιο, με νομικές πράξεις και μέσα για την επιβολή των ευρωπαϊκών ψηφιακών δικαιωμάτων, και να καλλιεργήσει τη στενότερη συνεργασία με τους Ευρωπαίους πολίτες προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ψηφιακές αρχές θα είναι κοινές και θα απαντούν στις κοινωνικές ανάγκες. Μάλιστα, θα πρέπει να προβλεφθεί η αναθεώρηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που θεσπίστηκε το 2000, στην οποία θα συνυπολογίζονται τα πρόσφατα διακηρυχθέντα ψηφιακά δικαιώματα·

23. επικροτεί τη σύσταση που κατατέθηκε στη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης όσον αφορά την κατοχύρωση της ίσης πρόσβασης στο διαδίκτυο ως θεμελιώδους δικαιώματος κάθε Ευρωπαίου πολίτη. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι καθοριστικής σημασίας η ύπαρξη αξιόπιστης πρόσβασης στο διαδίκτυο και τις ψηφιακές υπηρεσίες μέσω κυρίαρχων και ανθεκτικών ψηφιακών υποδομών της ΕΕ. Πρέπει να ληφθούν μέτρα για την εξασφάλιση δίκαιου και ανοιχτού ανταγωνισμού και την πρόληψη μονοπωλίων και γενικότερης κατάχρησης της ισχύος αγοράς, εγκλωβισμού, συγκέντρωσης των δεδομένων και εξάρτησης από τρίτες χώρες όσον αφορά υποδομές και υπηρεσίες·

24. προτείνει, σύμφωνα με τη σύσταση που περιέχεται στις Ειδικές συστάσεις προς τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τις οποίες εξέδωσε ο Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες⁽¹⁾, την ενίσχυση της κοινοχρησίας υποδομών (μεταξύ παρόχων τηλεπικοινωνιών και άλλων παρόχων υπηρεσιών όπως επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, σιδηροδρόμων κλπ.) με στόχο τη μείωση του κόστους ανάπτυξης ευρυζωνικών δικτύων σε απομακρυσμένες περιοχές·

25. επισημαίνει ότι πολλές περιφέρειες έχουν θετικές εμπειρίες από συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα τόσο για την αύξηση των ψηφιακών υποδομών όσο και για τη μείωση του ψηφιακού χάσματος· τονίζει δε τον ρόλο των περιφερειακών ψηφιακών κόμβων στην εξάπλωση της ψηφιοποίησης·

26. καλεί μετ' επιτάσεως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που παρέχει η αποκεντρωμένη εργασία προωθώντας τη διαβίωση στην ύπαιθρο, σε νησιά και ορεινές περιφέρειες και σε περιοχές με πολύ χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού και πληθυσμιακή διασπορά και μεγιστοποιώντας τα οφέλη της διαβίωσης σε αυτές τις περιοχές, πράγμα που θα οδηγήσει σε περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά πιο βιώσιμη και προσιτή διαβίωση εφόσον, μεταξύ άλλων βασικών προϋποθέσεων, διασφαλιστεί η ψηφιακή συνοχή, με άλλα λόγια διατίθεται το σύνολο των βασικών ψηφιακών υπηρεσιών·

27. επισημαίνει τα οφέλη της ανταλλαγής παραδειγμάτων βέλτιστης πρακτικής, από όλες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες, όσον αφορά πολιτικές που επιτρέπουν βιώσιμες δυνατότητες αποκεντρωμένης εργασίας, ώστε να εξασφαλιστεί πως η αποκεντρωμένη εργασία θα αποτελεί μόνιμο χαρακτηριστικό του εργασιακού κόσμου κατά τρόπο που θα μεγιστοποιεί τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη·

⁽¹⁾ Iclaves & Esade, *Study on post-COVID measures to close the digital divide* (Μελέτη για τα μεταπανδημικά μέτρα γεφύρωσης του ψηφιακού χάσματος), τελική έκθεση, Οκτώβριος 2021.

28. τονίζει τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών σχολείων, πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και οικοσυστημάτων στη συμμετοχή ή ακόμα και στην ανάληψη ηγετικού ρόλου στους Κόμβους Ψηφιακής Καινοτομίας, καθώς αυτοί συχνά δεν συντονίζονται μέσω περιφερειακών πολιτικών με αποτέλεσμα την κατασπατάληση εκτεταμένης τεχνολογίας και διανοητικής ικανότητας· προς τούτο, πρέπει να θεσπιστούν μέτρα για την αποφυγή της διαρροής εγκεφάλων και η αποκεντρωμένη εργασία, με δίκαιους όρους, μπορεί να αποτελέσει μέρος της λύσης, ιδίως όσον αφορά μειονεκτούσες περιοχές·

29. τονίζει πως όσον αφορά τις ΜΜΕ πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για τη στήριξη της ψηφιοποίησής τους. Υστερούν έναντι των μεγαλύτερων επιχειρήσεων με περισσότερους πόρους, και πρέπει να αναπτυχθεί ένα νέο σύνολο δεξιοτήτων. Ο διοικητικός φόρτος της πρόσβασης στα κονδύλια της ΕΕ (όχι μόνο στον ψηφιακό τομέα) για τις ΜΜΕ και ιδίως τις πολύ μικρές επιχειρήσεις πρέπει να μειωθεί σημαντικά. Οι διοικητικές απαιτήσεις πρέπει να είναι ανάλογες προς το μέγεθος της επιχείρησης, και να εξασφαλίζουν τη δίκαιη μεταχείριση των ιδιοκτητών ΜΜΕ όσον αφορά τη λήψη ενωσιακής χρηματοδότησης⁽¹²⁾. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να δοκιμάσει τις τρέχουσες πρακτικές ως προς τις ΜΜΕ και να καταθέσει προτάσεις για τη μείωση του διοικητικού φόρτου ιδίως για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις (π.χ. μέσω εξαιρέσεων από την υποχρέωση λογιστικού ελέγχου)·

30. η κατανομή των πόρων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) σε ψηφιακές πρωτοβουλίες και ιδίως σε ΜΜΕ θα πρέπει να παρακολουθείται στενά, και να αξιολογείται το κατά πόσον η χρηματοδότηση που διατίθεται σε ΜΜΕ είναι ανάλογη προς τη συμβολή των ΜΜΕ στα εθνικά (και περιφερειακά) ΑΕγχΠ·

Ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ψηφιακή ανθεκτικότητα

31. τάσσεται υπέρ της προώθησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μιας πιο στοχευμένης εκστρατείας ευαισθητοποίησης, που θα απευθύνεται στους πολίτες, ως προς τις υφιστάμενες πλατφόρμες ηλεκτρονικής συμμετοχής σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μέσω καλύτερου συντονισμού με τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών·

32. προτείνει τα κράτη μέλη να αφιερώσουν ειδικούς πόρους στην ανάπτυξη συμπράξεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, εκστρατειών ευαισθητοποίησης και κατάρτισης προκειμένου οι πολίτες, και ιδίως οι νεότεροι, οι επιχειρήσεις και ο δημόσιος τομέας να είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν το έγκλημα στον κυβερνοχώρο ως οριζόντιο ζήτημα του ψηφιακού μετασχηματισμού. Στο πρόγραμμα χρηματοδότησης της βοήθειας μετά την κρίση θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν επενδύσεις αναφορικά με την ψηφιακή εκπαίδευση, την ευρυζωνική συνδεσιμότητα, την απόκτηση του αναγκαίου εξοπλισμού, καθώς και την κατάρτιση των εκπαιδευτικών για τέτοιες καταστάσεις. Η διαχείριση περιεχομένου στην ψηφιακή εκπαίδευση πρέπει επίσης να επανεξεταστεί, λαμβανομένων υπόψη των προκλήσεων και των προβλημάτων που θα μπορούσε να δημιουργήσει η χρήση ψηφιακού, διαδικτυακού περιεχομένου·

33. προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τους διακρατικούς κανονιστικούς και σχετικούς με τη διαλειτουργικότητα φραγμούς που εμποδίζουν την πλήρη υλοποίηση της Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς και την κλιμάκωση των επιχειρηματικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη. Επιπλέον, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να διευκολύνουν τη σκιαγράφηση ενός κοινού προτύπου μέσω, π.χ., της Πλατφόρμας για την Ευρυζωνικότητα·

34. συνιστά η διαλειτουργικότητα των περιφερειακών και τοπικών πληροφορικών συστημάτων με αυτά του εθνικού επιπέδου να αποτελεί αφετηρία για κάθε ψηφιακή πρωτοβουλία, ιδίως όπου υφίστανται ήδη ενωσιακά πληροφορικά πρότυπα ή κοινές ενωσιακές τεχνικές προδιαγραφές. Η διαλειτουργικότητα θα πρέπει να συνοδεύεται πάντοτε από την τεχνολογική ουδετερότητα των λύσεων και των υπηρεσιών, μεταξύ άλλων προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα εγκλωβισμού· επιπλέον, θα πρέπει να δοκιμάζεται ως προς τις ΜΜΕ κάθε ψηφιακή δημόσια υπηρεσία που απευθύνεται σε αυτές· εκπρόσωποι τοπικών και περιφερειακών αρχών πρέπει να συμμετέχουν ως μέλη στις σχετικές επιτροπές σε εθνικό επίπεδο και να κατέχουν συμβουλευτικό ρόλο όσον αφορά κύριες πρωτοβουλίες διαλειτουργικότητας·

⁽¹²⁾ Η δήλωση άμεσων δαπανών προσωπικού για ιδιοκτήτες ΜΜΕ που δεν λαμβάνουν μισθό και άλλα φυσικά πρόσωπα που δεν λαμβάνουν μισθό βασίζεται σε μοναδιαίες δαπάνες που ισοδυναμούν με μισθό για ερευνητές (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf).

35. τονίζει τη σημασία της διαθεσιμότητας λογισμικού ανοιχτού κώδικα· επιπλέον, τα δημόσια ανοιχτά δεδομένα για όλα τα υψηλής αξίας σύνολα δεδομένων, όπως ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹³⁾ για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, θα πρέπει να θεωρούνται επίσης ψηφιακό δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ που εξασφαλίζει τη χειραφέτησή τους· η επιστήμη των πολιτών θα πρέπει επίσης να καλλιεργηθεί, και προς τούτο θα πρέπει να χαρτογραφηθούν οι κύριες κοινότητες σε ενωσιακό επίπεδο και να αξιοποιηθούν καταλλήλως, μεταξύ άλλων για τη συλλογή «τοπικών» δεδομένων για την παρακολούθηση της ψηφιακής συνοχής και συστάσεων για τον τρόπο επίτευξής της·

36. επιμένει, σύμφωνα με την πρόσφατη γνωμοδότηση της ΕτΠ αναφορικά με την Πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη, πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διευρύνει την αξιολόγηση αντικτύπου των τεχνολογιών ΤΝ στους πολίτες, ιδίως δε στις ευπαθείς ομάδες, με την υποχρεωτική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών και/ή των εκπροσώπων τους στη διαβούλευση και με τον καθορισμό αυστηρότερων υποχρεώσεων διαφάνειας και πληροφόρησης όσον αφορά τις υψηλού κινδύνου τεχνολογίες ΤΝ⁽¹⁴⁾.

Παρακολούθηση και μέτρηση του ψηφιακού χάσματος

37. υπογραμμίζει πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, την Eurostat, τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και το ΚΚΕρ θα πρέπει να προωθήσουν τη σταδιακή, πλην συνεχή, αύξηση του γεωγραφικού κατακερματισμού των υφιστάμενων δεδομένων και να διευρύνουν το πλαίσιο πληροφοριών προκειμένου να συμπεριλαμβάνονται δεόντως πτυχές της ψηφιακής οικονομίας και της ψηφιακής κοινωνίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών θα συμμετέχει ως βασικός φορέας προώθησης των αναγκών των τοπικών και περιφερειακών αρχών όσον αφορά τα δεδομένα και την πληροφόρηση, καθώς και τα κατάλληλα εργαλεία για τη μέτρηση της ψηφιακής ωριμότητας·

38. προτείνει την ανάπτυξη ενός στιβαρού και ολοκληρωμένου συστήματος τοπικών ψηφιακών δεικτών για τη μέτρηση της ψηφιακής ωριμότητας, το οποίο θα λειτουργεί ως υπόβαθρο για τη λήψη αποφάσεων, μεταξύ άλλων ως κριτήριο για τον καθορισμό των πόρων για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στο πλαίσιο του ισχύοντος Κανονισμού Κοινών Διατάξεων·

39. προτείνει τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με στόχο μια Ψηφιακή Πυξίδα που θα λαμβάνει έμπρακτα υπόψη την εδαφική διάσταση. Αυτό θα επιτρέψει τη στροφή από την αξιολόγηση της προόδου όσον αφορά την ψηφιοποίηση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό στην Ευρώπη στην εξέλιξη της ψηφιακής συνοχής σε όλες τις περιοχές.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

⁽¹³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56).

⁽¹⁴⁾ Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Ευρωπαϊκή προσέγγιση της τεχνητής νοημοσύνης — Πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη» (ΕΕ C 97 της 28.2.2022, σ. 60).

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «8η έκθεση για την οικονομική, την κοινωνική και την εδαφική συνοχή»

(2022/C 498/09)

Εισηγητής:	Nathalie SARRABEZOLLES (FR/PSE), Νομαρχιακή σύμβουλος Φινιστέρ
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την 8η έκθεση για τη συνοχή: συνοχή στην Ευρώπη με ορίζοντα το 2050 COM(2022) 34 final SWD(2022) 24 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)**

1. χαιρετίζει την έκδοση της 8ης έκθεσης για τη συνοχή, στην οποία εκτίθενται οι κυριότερες εξελίξεις και οι εδαφικές ανισότητες που παρατηρήθηκαν στις ευρωπαϊκές περιφέρειες κατά την τελευταία δεκαετία, ενώ τίθενται επίσης οι βάσεις του προβληματισμού σχετικά με το μέλλον της συνοχής μετά το 2027·
2. συμφωνεί με την ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ιστορική συγκυρία που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ): η πανδημία COVID-19 και αυτό που χαρακτηρίζεται στην έκθεση για τη συνοχή ως νέες «μείζονες τάσεις», όπως η κλιματική αλλαγή και η ψηφιακή υπερσυνδεσιμότητα, συνιστούν νέες πηγές εδαφικών ανισοτήτων και τροφοδοτούν τη λεγόμενη «γεωγραφία της δυσaréσκειας έναντι της ΕΕ»·
3. σημειώνει ότι η αργή ανάκαμψη της διαδικασίας σύγκλισης τα τελευταία χρόνια κρύβει πολύ διαφορετικές τάσεις: πολλές λιγότερο ανεπτυγμένες ή υπό μετάβαση περιφέρειες της νότιας και της βορειοδυτικής Ευρώπης εμφάνισαν χαμηλή ή και αρνητική οικονομική ανάπτυξη. Παράλληλα, η περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη στα ανατολικά σηματοδοτείται ενίοτε από σημαντικές διαφορές μεταξύ των περιφερειών πρωτεύουσας και των λοιπών περιφερειών·
4. τονίζει τον αντίκτυπο του Brexit στην ευρωπαϊκή οικονομία, ιδίως δε στη διαπεριφερειακή συνεργασία, στα οικοσυστήματα έρευνας και κατάρτισης και στη δημογραφία πολλών ευρωπαϊκών περιφερειών·
5. επισημαίνει την ανάγκη συνοχής στην Ευρώπη, η οποία εντείνεται λόγω της εμπόλεμης κατάστασης στην Ουκρανία, στα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
6. ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει έναν ανοιχτό και στρατηγικό προβληματισμό σχετικά με τον ρόλο της πολιτικής για τη συνοχή στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών πολιτικών μετά το 2027·

Η πολιτική συνοχής ως μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή πολιτική

7. εκτιμά ότι οι περιφερειακές ανισότητες που τεκμηριώνονται στην έκθεση για τη συνοχή ενισχύουν πλήρως τη νομιμοποίηση της πολιτικής για τη συνοχή όπως αυτή ορίζεται στις Συνθήκες, ήτοι τη μείωση των αποκλίσεων μεταξύ των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τον πλούτο και την ανάπτυξη·
8. συνεπώς, θεωρεί θετική την ανάλυση που παρουσιάζεται στην έκθεση για τη συνοχή σχετικά με τον αντίκτυπο της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου 2014-2020 στον τομέα των επενδύσεων ανά τις περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
9. σημειώνει ότι η πολιτική συνοχής διαδραματίζει συχνά πρωταρχικό ρόλο στη διατήρηση επαρκούς επιπέδου δημόσιων επενδύσεων, έναντι της μείωσης των εθνικών επενδύσεων·
10. υπενθυμίζει ότι ο θετικός αντίκτυπος των επενδύσεων που στηρίζονται από την πολιτική συνοχής επιβεβαιώνεται σε μακροπρόθεσμη βάση, όπως τονίζεται στο κεφάλαιο 9 της έκθεσης για τη συνοχή·
11. υπενθυμίζει επίσης ότι οι ειδικές ρυθμίσεις προγραμματισμού της πολιτικής για τη συνοχή επιτρέπουν τη χρηματοδότηση ορισμένων έργων έως και τρία χρόνια μετά τη λήξη μιας περιόδου προγραμματισμού, γεγονός που καθιστά αδύνατη την όποια σύγκριση με τα λοιπά ευρωπαϊκά προγράμματα υπό άμεση διαχείριση·

12. τονίζει την αποτελεσματικότητα της πολιτικής για τη συνοχή όσον αφορά την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης COVID-19, κυρίως χάρη στα μέτρα ευελιξίας που εφαρμόστηκαν από τον Απρίλιο του 2020 (τις δύο δέσμες της «πρωτοβουλίας επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού»).

13. ωστόσο, θεωρεί ότι είναι πρωταρχικής σημασίας να διατηρηθεί το επίκεντρο της πολιτικής συνοχής στην ενίσχυση της εδαφικής, της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη.

Ορισμός της έννοιας της «μη υπονόμευσης της συνοχής»

14. θεωρεί ευκαιρία την εισαγωγή μιας νέας έννοιας στην έκθεση για τη συνοχή, η οποία επιδιώκει να επεκτείνει μια σφαιρική προσέγγιση της πολιτικής για τη συνοχή σε κάθε ευρωπαϊκή δημόσια πολιτική με εδαφικό αντίκτυπο.

15. τονίζει ότι η έννοια αυτή υποστηρίζει πλήρως την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών για την απόδειξη του ρόλου της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής ως θεμελιώδους αξίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

16. θεωρεί ότι η έννοια αυτή ενδέχεται να δώσει τη δυνατότητα σε κάθε ευρωπαϊκή πολιτική να λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των συνθηκών που επικρατούν στις διάφορες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αυξήσει την αποτελεσματικότητα των εν λόγω πολιτικών και να βελτιώσει την προβολή της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώπιον των πολιτών.

17. ωστόσο, αντιτίθεται στην υπερβολικά περιοριστική ερμηνεία της έννοιας αυτής, σύμφωνα με την οποία η εν λόγω αρχή εφαρμόζεται αποκλειστικά σε επίπεδο επιχειρησιακών προγραμμάτων και ούτε καν σε επίπεδο συμφωνιών εταιρικής σχέσης· τονίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η αρχή αυτή της «μη υπονόμευσης της συνοχής» πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές, ώστε να περιορίζονται οι αντιθέτες προς τη συνοχή συνέπειες ορισμένων ευρωπαϊκών πολιτικών ή προγραμμάτων.

18. υποστηρίζει όλως ιδιαίτερος την ανάγκη ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) να στηρίζει τη συνοχή στην Ευρώπη, όπως αναφέρεται στην έκθεση για τη συνοχή.

19. ζητά από τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσουν ότι ο ΜΑΑ και ο πιθανός διάδοχός του να ενσωματώσουν την προσέγγιση της πολιτικής για τη συνοχή που στηρίζεται στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τη σύμπραξη.

20. εξάλλου, τονίζει ότι απαιτείται καλύτερη ευθυγράμμιση και αύξηση των συνεργειών μεταξύ της πολιτικής για τη συνοχή και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», ώστε να τονωθεί η καινοτομία σε όλες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες έρευνας και καινοτομίας των περιφερειών, πράγμα που επιτρέπει στην ΕΕ να ανταγωνίζεται σε παγκόσμια κλίμακα επενδύοντας στην περιφερειακή αριστεία και θα μπορούσε να προσφέρει μια λύση στην παγίδα ανάπτυξης των περιφερειών μέσω εισοδήματος.

21. από την άποψη αυτή, υπενθυμίζει ότι για τις περιφέρειες αυτές, που βρίσκονται εγκλωβισμένες στην παγίδα ανάπτυξης των περιφερειών μέσω εισοδήματος, είναι ενδιαφέρον να τους προσφέρεται ειδική συνδρομή, είτε βάσει της υπαγωγής τους στην κατηγορία των περιφερειών μέσω εισοδήματος είτε μέσω διευκόλυνσης της πρόσβασής τους στα μέσα εδαφικής συνεργασίας στον τομέα της καινοτομίας.

22. ζητά την εδραίωση της προσέγγισης που βασίζεται σε στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και το οικοσύστημα καινοτομίας, με βάση κατά τόπους προσαρμοσμένες στρατηγικές και ενίσχυση της εδαφικής συνεργασίας.

23. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ορίσει την έννοια της «μη υπονόμευσης της συνοχής» και να την αναγάγει σε αυθεντικό μηχανισμό που θα επιτρέπει να αξιολογείται ο αντίκτυπος των ευρωπαϊκών πολιτικών επί της συνοχής στην Ευρώπη· προτείνει να ενταχθεί στον μηχανισμό αυτό η αγροτική θωράκιση, που προβλέπεται στην ανακοίνωση «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ», ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των περιοχών αυτών· ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει ειδικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη συγκεκριμένη οργάνωση της έννοιας αυτής, ακόμη και μέσω νομοθετικής πράξης κατόπιν διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών.

Η πολιτική συνοχής στο επίκεντρο μιας μακροπρόθεσμης ευρωπαϊκής στρατηγικής

24. υπενθυμίζει ότι η πολιτική συνοχής, παρά το γεγονός ότι βρίσκεται στο επίκεντρο της υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, δεν αποτελεί μέρος μιας κυριολεκτικά μακροπρόθεσμης ευρωπαϊκής στρατηγικής, σε αντίθεση με την πολιτική συνοχής της περιόδου 2014-2020 που εντασσόταν άμεσα στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

25. ως εκ τούτου, ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταρτίσει μια νέα μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή στρατηγική για το 2030, η οποία θα συνδέει τις επιταγές της οικολογικής και της ψηφιακής μετάβασης, ενισχύοντας παράλληλα την οικονομική, την κοινωνική και την εδαφική συνοχή της Ένωσης· τονίζει ότι η στρατηγική αυτή θα πρέπει να πλαισιώνει όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τα ευρωπαϊκά ταμεία, υποστηρίζοντας τις επενδύσεις σύμφωνα με την αρχή της «μη υπονόμησης της συνοχής» που εισάγεται στην έκθεση για τη συνοχή·

26. εκφράζει τη λύπη της για την απουσία μηχανισμού που να συντονίζει και να συναρθρώνει τον ΜΑΑ με την πολιτική συνοχής, καθώς και για τον κίνδυνο επικαλύψεων και παραγκוניσμού, δεδομένης της απουσίας ενός πραγματικού μηχανισμού που να εξακριβώνει την προσθετικότητα των χρηματοδοτήσεων του ΜΑΑ·

27. τονίζει ότι απαιτείται να τεθούν σε ισότιμη βάση οι ευρωπαϊκές επενδυτικές πολιτικές, ώστε να αποτραπεί ο ανταγωνισμός στο πεδίο μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών πολιτικών, δεδομένου ότι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις αποτελούν σήμερα εμπόδιο στην εφαρμογή της πολιτικής συνοχής σε σύγκριση με άλλες πολιτικές·

28. επί του προκειμένου, ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβληματιστεί επί της ουσίας για την εξέλιξη του ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου περί κρατικών ενισχύσεων, ώστε τα έργα που στηρίζονται από τα διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα και ταμεία να υπόκεινται στους ίδιους κανόνες·

Καθορισμός καλύτερης ενσωμάτωσης της πολιτικής για τη συνοχή στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

29. διαπιστώνει ότι στην έκθεση για τη συνοχή παραλείπεται η οποιαδήποτε αναφορά στον συσχετισμό μεταξύ πολιτικής για τη συνοχή και πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, παρά τον αυξημένο ρόλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στην κατάρτιση της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου προγραμματισμού 2021-2027·

30. χαιρετίζει την εισαγωγή νέου τμήματος που αφορά τις κατά τόπους ανισότητες στις εκθέσεις ανά χώρα της εαρινής δέσμης μέτρων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, που δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2022, υπό τον όρο η εισαγωγή αυτή να αποσκοπεί αποκλειστικά στην ενίσχυση της εδαφικής συνοχής στην Ευρώπη, και όχι στην επιβολή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων πλήρως αποσυνδεδεμένων από τους μακροπρόθεσμους στόχους της πολιτικής για τη συνοχή·

31. ζητά από την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την ενίσχυση της προσοχής που αποδίδεται στις προκλήσεις εδαφικής συνοχής που αφορούν τις ευρωπαϊκές περιοχές και περιφέρειες στις εκθέσεις ανά χώρα, καθώς και στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις·

32. απευθύνει έκκληση για έναν ευρύτερο προβληματισμό, με στόχο τη μεταρρύθμιση του υφιστάμενου πλαισίου συντονισμού των οικονομικών πολιτικών, ούτως ώστε οι διάφορες φάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου να μπορέσουν να ενσωματώσουν την αρχή της «μη υπονόμησης της συνοχής» και να επιτύχουν την καλύτερη συμμετοχή των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)·

33. με βάση την 8η έκθεση για τη συνοχή, διαπιστώνει ότι το έλλειμμα δημόσιων επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά ένα κρυφό χρέος· επομένως, επαναλαμβάνει το αίτημα που έχει συχνά διατυπώσει για έναν «χρυσό κανόνα της συγχρηματοδότησης», σύμφωνα με τον οποίο οι δαπάνες που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης ως συγχρηματοδότηση των Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, εντός των εκάστοτε εφαρμοστέων ορίων συγχρηματοδότησης της Ένωσης, δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται στις δημόσιες ή συναφείς διαρθρωτικές δαπάνες όπως αυτές ορίζονται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ)· τονίζει ότι οι δημόσιες επενδύσεις, όπως αυτές που αφορούν τη βιώσιμη οικολογική, ψηφιακή και κοινωνική μετάβαση και τη διατήρηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, είναι σημαντικές για τις μελλοντικές γενεές και, συνεπώς, θα πρέπει να αντιμετωπίζονται καταλλήλως όσον αφορά τις δημόσιες δαπάνες, ακόμη και μέσω τροποποίησης των ευρωπαϊκών λογιστικών κανόνων·

34. επαναλαμβάνει το αίτημα που διατύπωσε σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της⁽¹⁾ όσον αφορά τη θέσπιση κώδικα δεοντολογίας για τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Ο κώδικας δεοντολογίας είναι αναγκαίος για να καταστεί το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο πιο διαφανές, χωρίς αποκλεισμούς και δημοκρατικότερο, αλλά και αποτελεσματικότερο μέσω της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Αυτό αυξάνει την ανάληψη ευθύνης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, βελτιώνοντας έτσι την εφαρμογή των επιθυμητών οικονομικών μεταρρυθμίσεων στα κράτη μέλη·

(1) Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ) με θέμα «Σχέδιο ανάκαμψης της Ευρώπης για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19: Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και μηχανισμός τεχνικής υποστήριξης» (ΕΕ C 440 της 18.12.2020, σ. 160).

Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και η πολιτική συνοχής: προσαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στις μακροπρόθεσμες επενδύσεις» (ΕΕ C 275 της 14.8.2019, σ. 1).

Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Βελτίωση της διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου: ένας κώδικας δεοντολογίας για τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών» (ΕΕ C 306 της 15.9.2017, σ. 24).

Προς ένα νέο στρατηγικό πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων...

35. διαπιστώνει μια τάση αύξησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο των επενδυτικών ταμείων, εκ των οποίων άλλα λειτουργούν υπό άμεση διαχείριση, άλλα υπό κοινή διαχείριση (όπως τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία — ΕΔΕΤ) και άλλα με προεξέχοντα ρόλο του κράτους στην εφαρμογή τους (τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που υποστηρίζονται από τον ΜΑΑ).

36. εκφράζει την ανησυχία της για την τρέχουσα τάση, που αποσκοπεί να εντείνει τη μεταφορά των ΕΔΕΤ προς άλλες πολιτικές ή προγράμματα, όπως τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ή τα προγράμματα υπό άμεση διαχείριση, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» επί του προκειμένου, εκφράζει τη σθεναρή της αντίθεση στη μεταφορά πόρων από την πολιτική συνοχής και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) προς τον ΜΑΑ: ο ΜΑΑ, ο οποίος έχει ως νομική βάση το άρθρο 175 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), έχει στόχο να συμπληρώνει τις προσπάθειες της πολιτικής για τη συνοχή για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 174 της ΣΛΕΕ και όχι το αντίστροφο· επιπροσθέτως, υπενθυμίζει ότι η πολιτική συνοχής αντιπροσωπεύει ήδη μια μείζονα συμβολή στις ευρωπαϊκές πράσινες επενδύσεις και τις επενδύσεις υπέρ της ενεργειακής αυτονομίας της ΕΕ· συμπεραίνει, λοιπόν, ότι δεν δικαιολογείται η επιστροφή στον συγκεντρωτισμό των ευρωπαϊκών ταμείων μέσω της μεταφοράς των προαναφερθέντων πόρων στον ΜΑΑ·

37. επισημαίνει ότι η τάση αυτή έχει διττό επιβλαβές αποτέλεσμα, δεδομένου ότι συντελεί, αφενός, στη μείωση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή ως μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής πολιτικής και, αφετέρου, στην υποβάθμιση της σε απλή γραμμή του προϋπολογισμού εντός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

38. ως εκ τούτου, ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταρτίσει νέο στρατηγικό πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2027, το οποίο να επικεντρώνεται στη σύμπραξη και στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και να θεσπίζει γενικές διατάξεις για το σύνολο των επενδυτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν εδαφική διάσταση, ήτοι: τα ΕΔΕΤ, το ενδεχόμενο μελλοντικό Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, το ΕΓΤΑΑ και, ενδεχομένως, τον μελλοντικό ΜΑΑ·

39. τονίζει όλως ιδιαίτερος την αναγκαία επανένταξη του ΕΓΤΑΑ στο νέο αυτό στρατηγικό πλαίσιο·

40. ζητά επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο μέλλον του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), ώστε να αποκτήσει πιο σημαντική εδαφική διάσταση και να αναβαθμιστεί ο ρόλος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην εφαρμογή του·

...που θα αποσκοπεί στην πραγματική απλούστευση της εφαρμογής των ΕΔΕΤ...

41. σημειώνει ότι το νομοθετικό πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου 2021-2027 περιλαμβάνει αξιοσημείωτα μέτρα απλούστευσης, όπως η διεύρυνση των επιλογών απλουστευμένου κόστους, τα οποία θα πρέπει να υποβληθούν σε αξιολόγηση αφού εφαρμοστούν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027·

42. ωστόσο, υπενθυμίζει ότι η αύξηση των ταμείων και των κανόνων, των προθεσμιών και των διαδικασιών εφαρμογής των ταμείων υπό κοινή διαχείριση οδήγησε πρόσφατα σε αύξηση του διοικητικού φόρτου για τις διαχειριστικές αρχές των ταμείων, οι οποίες συχνά ανήκουν στο περιφερειακό επίπεδο·

43. διαπιστώνει ότι ο εν λόγω διοικητικός φόρτος προξενεί καθυστερήσεις στην αξιοποίηση των ΕΔΕΤ, για τις οποίες συχνά θεωρούνται υπεύθυνες οι περιφέρειες, και οι οποίες υπονομεύουν την εικόνα της πολιτικής για τη συνοχή ως αποτελεσματικής επενδυτικής πολιτικής στα μάτια των Ευρωπαίων πολιτών·

44. υπενθυμίζει τον πρωταρχικό ρόλο των περιφερειών στην εξάλειψη των στεγανών κατά την εφαρμογή των ΕΔΕΤ και στη σύνδεσή τους με ένα σκεπτικό πεδίου, προκειμένου να στηρίζονται αναπτυξιακές στρατηγικές με τοπική διάσταση·

45. καλεί την Επιτροπή να κινήσει ήδη μια μακροπρόθεσμη διαδικασία προβληματισμού με τη συμμετοχή των διαχειριστικών αρχών των ΕΔΕΤ σε περιφερειακό επίπεδο, με στόχο την απλούστευση των κανόνων διαχείρισης και λογιστικών και λοιπών ελέγχων, η οποία θα οδηγήσει σε μια αυθεντική μεταρρύθμιση ενόψει της προσεχούς δέσμης νομοθετικών μέτρων της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου μετά το 2027·

46. προκειμένου να αποκατασταθεί η ελκυστικότητα των ΕΔΕΤ για τους φορείς έργων, επαναλαμβάνει το αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών να εφαρμοστεί ένα «συμβόλαιο εμπιστοσύνης» μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των διαχειριστικών αρχών της πολιτικής για τη συνοχή, ώστε τα προγράμματα που είχαν πολύ χαμηλό εναπομένον ποσοστό σφάλματος κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 να μπορούν να επωφεληθούν από απλούστευση των κανόνων διαχείρισης και λογιστικών και λοιπών ελέγχων για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού·

...και θα επικεντρώνεται σε μια αυθεντική σύμπραξη εμπιστοσύνης με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης...

47. διακρίνει έναν βαθμό συγκεντρωτισμού στην πολιτική συνοχής της περιόδου 2021-2027 και κάποια υπονόμηση της αρχής της σύμπραξης και του ρόλου των περιφερειακών αρχών στον καθορισμό των επενδυτικών αναγκών στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων·

48. χαιρετίζει την πρόθεση που προβάλλεται στην έκθεση για τη συνοχή να ενισχυθεί η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και η αρχή της σύμπραξης·

49. υποστηρίζει την πρόσφατη σχετική πρωτοβουλία για μια ευρωπαϊκή κοινότητα πρακτικών σύμπραξης 2021-2027, που αναμένεται να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση·

50. επισημαίνει τη μοναδική προσέγγιση της πολιτικής για τη συνοχή, σύμφωνα με την οποία τα επιχειρησιακά προγράμματα των ΕΔΕΤ βασίζονται σε ανάλυση των κατά τόπους αναγκών που καθορίζονται σε τοπικό επίπεδο και ακολουθούν μια πλήρως συμμετοχική και δημοκρατική διαδικασία, σε αντίθεση με τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης που υποστηρίζονται από τον ΜΑΑ, τα οποία σχεδιάστηκαν σε μεγάλο βαθμό χωρίς τη συμμετοχή των περιφερειών·

51. ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να αναβαθμίσει τον ρόλο των περιφερειών στη διαχείριση των ΕΔΕΤ και να ενισχύσει τις νομοθετικές διατάξεις που συνδέονται με τη σύμπραξη, ιδίως ενόψει της περιόδου μετά το 2027·

Η πολιτική συνοχής ως μέσο αντιστροφής της δημογραφικής παρακμής στην ενδοχώρα και στις αγροτικές και ορεινές περιοχές

52. εκφράζει την ανησυχία της για τη σταδιακή γήρανση του πληθυσμού, τη μείωση των ποσοστών γεννήσεων και την ερήμωση των περιοχών της ενδοχώρας, ιδίως των αγροτικών και των ορεινών περιοχών·

53. σημειώνει ότι οι οικονομικές και κοινωνικές αναταραχές, με πιο πρόσφατες αυτές που προκάλεσαν η πανδημία COVID-19 και η σύγκρουση στην Ουκρανία, επηρεάζουν τις μελλοντικές προσδοκίες των νέων·

54. τονίζει τη σημασία της χάραξης μιας στρατηγικής της ΕΕ για τη δημογραφία, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι νόμιμες μεταναστευτικές ροές εντός της Ένωσης μας, με παράλληλη ενίσχυση του συντονισμού σε θέματα παράνομης μετανάστευσης και παροχή στήριξης και προστασίας στους πρόσφυγες·

Ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες που πλήττονται από μόνιμα γεωγραφικά μειονεκτήματα

55. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η έκθεση για τη συνοχή εξετάζει πολύ επιφανειακά τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες με μόνιμα γεωγραφικά μειονεκτήματα και οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες·

56. ζητά να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες με μόνιμα γεωγραφικά μειονεκτήματα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 174 της ΣΛΕΕ, δηλαδή κυρίως οι νησιωτικές, οι αραιοκατοικημένες, οι διασυνωριακές και οι ορεινές περιοχές, και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες σε κάθε σχέδιο μεταρρύθμισης σχετικά με το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή·

57. τονίζει το σημαντικό έργο που έχει επιτελέσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσον αφορά το ζήτημα της συνοχής των νησιωτικών περιοχών και αναγνωρίζει τη σημασία ενός συμφώνου των ευρωπαϊκών νησιών·

58. όσον αφορά τις αγροτικές περιοχές, χαιρετίζει το γεγονός ότι η έκθεση για τη συνοχή αναγνωρίζει την ενδεχομένως αρνητική επίδραση των δημογραφικών μεταβολών επί της συνοχής στην Ευρώπη· επί του προκειμένου, ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει στο μέλλον την παρέμβαση των χρηματοδοτήσεων και μέσω της πολιτικής για τη συνοχή και των στρατηγικών σχεδίων της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), ιδίως με τη θέσπιση κατώτατων ορίων λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό του πληθυσμού και την έκταση των αγροτικών περιοχών σε ολόκληρη την ΕΕ, για τις περιοχές που αναγνωρίζονται στο άρθρο 174 και τις συνεργασίες μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, καθώς η καθεμιά από αυτές διαθέτει συγκριτικά και συμπληρωματικά πλεονεκτήματα για την αρμονική τοπική ανάπτυξη·

59. ταυτόχρονα υπογραμμίζει τον θετικό ρόλο που διαδραματίζουν οι μητροπολιτικές περιφέρειες στη διασφάλιση συνεκτικής ανάπτυξης μέσω της διανομής πλούτου και οφελών σε μια δεδομένη περιοχή και της δημιουργίας πιο αποτελεσματικών δεσμών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Επαναλαμβάνει ότι το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ δεν παρέχει πλήρη εικόνα του επιπέδου ανάπτυξης και συνιστά τη χρήση της μεθοδολογίας του Δείκτη Κοινωνικής Προόδου (SPI) για τον εντοπισμό των πιο επειγουσών προκλήσεων που πρέπει να χρηματοδοτηθούν στις μητροπολιτικές περιφέρειες από τους πόρους της πολιτικής συνοχής⁽²⁾·

(2) Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Οι προκλήσεις των μητροπολιτικών περιφερειών και η θέση τους στη μελλοντική πολιτική συνοχής μετά το 2020» (ΕΕ C 79 της 10.3.2020, σ. 8).

Ενίσχυση της εδαφικής συνεργασίας

60. υπενθυμίζει ότι ο προϋπολογισμός που διατίθεται στην πτυχή «εδαφική συνεργασία» της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου 2021-2027 μειώθηκε δραστικά σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο, υπονομεύοντας την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναλαμβάνει δράση για την αντιμετώπιση των σημαντικών προκλήσεων σε θέματα συνοχής στις διασυνοριακές περιοχές·

61. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι αναφέρεται στην έκθεση για τη συνοχή η ενίσχυση της διασυνοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας· ζητά να αντικατοπτρίζεται πλήρως στη μελλοντική πολιτική για τη συνοχή της περιόδου μετά το 2027 η αυξανόμενη ανάγκη ενίσχυσης της συνοχής, μακροπρόθεσμης διατήρησης των υφιστάμενων μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ των περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανταπόκρισης στις νέες προκλήσεις συνεργασίας που αναδύονται υπό τις παρούσες συνθήκες.

62. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι περιοχές που πλήττονται περισσότερο από αυτή τη μείωση είναι οι περιφέρειες του άρθρου 174 της ΣΛΕΕ, οι οποίες, λόγω των μόνιμων φυσικών τους μειονεκτημάτων, έχουν ιδιαίτερη ανάγκη ενίσχυσης της εδαφικής, οικονομικής και κοινωνικής τους συνοχής με τις λοιπές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δρόμοι προς τη σχολική επιτυχία»

(2022/C 498/10)

Εισηγήτρια: Inga BĒRZIŅA (LV/Renew E.), δημοτική σύμβουλος Kuldīga
Έγγραφο αναφοράς: Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με δρόμους προς τη σχολική επιτυχία
 COM(2022) 316 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με δρόμους προς τη σχολική επιτυχία

COM(2022) 316

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(2) Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025, περιλαμβάνοντας τη συμμετοχικότητα ως μία από τις έξι διαστάσεις του ⁽¹⁾. Στις 18 Φεβρουαρίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε το ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030) ⁽²⁾.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 625 final. ⁽²⁾ EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1.</p>	<p>(2) Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025, περιλαμβάνοντας τη συμμετοχικότητα ως μία από τις έξι διαστάσεις του ⁽¹⁾. Στις 18 Φεβρουαρίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε το ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030) ⁽²⁾. Στις 19 Μαρτίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών ενέκρινε γνωμοδότηση με θέμα «Υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025» ⁽³⁾.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 625 final. ⁽²⁾ EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1. ⁽³⁾ EE C 175 της 7.6.2021, σ. 6.</p>

Αιτιολογία

Προτείνεται να προστεθεί αναφορά στη γνωμοδότηση της ΕτΠ σχετικά με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 5

(Νέα αιτιολογική σκέψη)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><i>Στην τελική έκθεση της διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης η ΕΕ καλείται επίσης να διασφαλίσει ότι όλοι οι πολίτες της μπορούν να επωφεληθούν από την ψηφιοποίηση, προς τούτο δε πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε αυτοί να διαθέτουν τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες και ευκαιρίες ⁽¹⁾. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει προτάσεις για μια σύσταση σχετικά με τη βελτίωση της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και για ένα ευρωπαϊκό πιστοποιητικό ψηφιακών δεξιοτήτων ⁽²⁾.</i></p> <p>⁽¹⁾ <i>Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, Έκθεση επί του τελικού αποτελέσματος, Μάιος 2022, πρόταση 32, σ. 74.</i></p> <p>⁽²⁾ <i>COM(2022) 404 final.</i></p>

Αιτιολογία

Θα πρέπει να τονιστεί η σημασία της αξιοποίησης των οφελών της ψηφιοποίησης, μέσω της διασφάλισης ότι όλοι οι πολίτες ενδυναμώνονται με τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες και ευκαιρίες.

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 25

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(25) Ο στόχος για μείωση των χαμηλών επιδόσεων και της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και για προώθηση της σχολικής επιτυχίας πρέπει να αντιμετωπιστεί με συστηματικό τρόπο μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε ολόκληρη την ΕΕ. Σε επίπεδο συστήματος, απαιτείται συνοχή των μέτρων πολιτικής, συντονισμός με άλλους συναφείς τομείς πολιτικής (όπως υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, απασχόληση, στέγαση, δικαιοσύνη, μετανάστευση και ένταξη) και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων σε όλα τα επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό, σχολικό) για τη συντονισμένη στήριξη των παιδιών, των νέων και των οικογενειών τους. Παράλληλα, σε σχολικό επίπεδο, θα πρέπει να προωθηθούν ολιστικές σχολικές προσεγγίσεις, που ενσωματώνουν όλους τους τομείς δραστηριότητας (διδασκαλία και μάθηση· σχεδιασμός και διακυβέρνηση κ.λπ.) και εξασφαλίζουν τη συμμετοχή όλων των βασικών παραγόντων: εκπαιδευομένων, διευθυντών σχολείων, διδακτικού και μη διδακτικού προσωπικού, γονέων και οικογενειών, τοπικών και ευρύτερων κοινοτήτων ⁽¹⁾.</p> <p>⁽¹⁾ Βλέπε ορισμό στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.</p>	<p>(25) Ο στόχος για μείωση των χαμηλών επιδόσεων και της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και για προώθηση της σχολικής επιτυχίας πρέπει να αντιμετωπιστεί με συστηματικό τρόπο μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε ολόκληρη την ΕΕ. Σε επίπεδο συστήματος, απαιτείται συνοχή των μέτρων πολιτικής, συντονισμός με άλλους συναφείς τομείς πολιτικής (όπως υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, απασχόληση, στέγαση, δικαιοσύνη, μετανάστευση και ένταξη) και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων σε όλα τα επίπεδα (σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό, καθώς και σε σχολικό επίπεδο) για τη συντονισμένη στήριξη των παιδιών, των νέων και των οικογενειών τους, σύμφωνα με τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Παράλληλα, σε σχολικό επίπεδο, θα πρέπει να προωθηθούν ολιστικές σχολικές προσεγγίσεις, που ενσωματώνουν όλους τους τομείς δραστηριότητας (διδασκαλία και μάθηση· σχεδιασμός και διακυβέρνηση κ.λπ.) και εξασφαλίζουν τη συμμετοχή όλων των βασικών παραγόντων: εκπαιδευομένων, διευθυντών σχολείων, διδακτικού και μη διδακτικού προσωπικού, γονέων και οικογενειών, τοπικών και ευρύτερων κοινοτήτων ⁽¹⁾.</p> <p>⁽¹⁾ Βλέπε ορισμό στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.</p>

Αιτιολογία

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση θα βελτιώνονταν εάν εφαρμόζονταν οι αρχές και οι πρακτικές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, όπως περιγράφονται στο ψήφισμα της ΕτΠ με θέμα «Χάρτης για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στην Ευρώπη»⁽¹⁾.

Τροπολογία 4

Σημείο 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Να αναπτύξουν ή να ενισχύσουν περαιτέρω έως το 2025 μια ενοποιημένη και ολοκληρωμένη στρατηγική για τη σχολική επιτυχία, στο κατάλληλο επίπεδο, σύμφωνα με τη δομή του οικείου συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης, με σκοπό την αποσύνδεση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων από την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, την προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση (μεταξύ άλλων, μέσω της αντιμετώπισης του διαχωρισμού στην εκπαίδευση) και την περαιτέρω μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και των χαμηλών επιδόσεων σε βασικές δεξιότητες, όπως προτείνεται στο πλαίσιο πολιτικής του παραρτήματος. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ευημερία στο σχολείο ως βασική συνιστώσα της σχολικής επιτυχίας. Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης (συμπεριλαμβανομένων μέτρων που προσφέρονται στο πλαίσιο των εγγυήσεων για τη νεολαία), να βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία και να συνδυάζει καθολικά μέτρα με στοχευμένες και/ή εξατομικευμένες διατάξεις για εκπαιδευόμενους που χρειάζονται πρόσθετη προσοχή και στήριξη σε περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς (όπως εκπαιδευόμενοι που προέρχονται από κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικά περιβάλλοντα, από οικογένειες μεταναστών —συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων— ή Ρομά, εκπαιδευόμενοι με ορατές και μη ορατές αναπηρίες, άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή προβλήματα ψυχικής υγείας). Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει επίσης να βασίζεται σε δομημένη συνεργασία μεταξύ φορέων που εκπροσωπούν διαφόρους τομείς πολιτικής, επίπεδα διακυβέρνησης και εκπαιδευτικές βαθμίδες, να επωφελείται από επαρκή χρηματοδότηση και να συνοδεύεται από σαφές σχέδιο εφαρμογής και αξιολόγησης.</p>	<p>1. Να αναπτύξουν ή να ενισχύσουν περαιτέρω έως το 2025 μια ενοποιημένη και ολοκληρωμένη στρατηγική για τη σχολική επιτυχία, στο κατάλληλο επίπεδο, σύμφωνα με τη δομή του οικείου συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης και λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα αποκεντρωμένα συστήματα, με σκοπό την αποσύνδεση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων από την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, την προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση (μεταξύ άλλων, μέσω της αντιμετώπισης του διαχωρισμού στην εκπαίδευση) και την περαιτέρω μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και των χαμηλών επιδόσεων σε βασικές δεξιότητες, όπως προτείνεται στο πλαίσιο πολιτικής του παραρτήματος. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ευημερία και τις περιβαλλοντικές και υγειονομικές συνθήκες στο σχολείο και γύρω από αυτό, ως βασική συνιστώσα της σχολικής επιτυχίας. Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα σχεδιασμού, πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης (συμπεριλαμβανομένων μέτρων που προσφέρονται στο πλαίσιο των εγγυήσεων για τη νεολαία), να βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία και να συνδυάζει καθολικά μέτρα με στοχευμένες και/ή εξατομικευμένες διατάξεις για εκπαιδευόμενους που χρειάζονται πρόσθετη προσοχή και στήριξη σε περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς (όπως εκπαιδευόμενοι που προέρχονται από κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικά περιβάλλοντα, από οικογένειες μεταναστών —συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων— ή Ρομά, εκπαιδευόμενοι με ορατές και μη ορατές αναπηρίες, άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή προβλήματα ψυχικής υγείας). Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει επίσης να βασίζεται σε δομημένη συνεργασία μεταξύ φορέων που εκπροσωπούν διαφόρους τομείς πολιτικής, επίπεδα διακυβέρνησης και εκπαιδευτικές βαθμίδες, να επωφελείται από επαρκή χρηματοδότηση και να συνοδεύεται από σαφές σχέδιο εφαρμογής, αξιολόγησης και παρακολούθησης.</p>

Αιτιολογία

Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση του οράματος του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης είναι πολύ σημαντικός λόγω της άμεσης και οργανικής σύνδεσής τους με τις κοινότητες όπου πρέπει να υλοποιηθούν οι εκπαιδευτικές πολιτικές που καθορίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις οποίες αυτές οι πολιτικές έχουν, στη συνέχεια, άμεσο αντίκτυπο⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 174 της 7.6.2014, σ. 1.

⁽²⁾ Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025» (ΕΕ C 175 της 7.5.2021, σ. 6).

Τροπολογία 5

Σημείο 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
3. Στο πλαίσιο μιας ενοποιημένης και ολοκληρωμένης στρατηγικής, να συνδυάζουν μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης, όπως αυτά που ορίζονται στο πλαίσιο πολιτικής του παραρτήματος με σκοπό τη στήριξη:	3. Στο πλαίσιο μιας ενοποιημένης, χωρίς αποκλεισμούς και ολοκληρωμένης στρατηγικής, να συνδυάζουν μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης, όπως αυτά που ορίζονται στο πλαίσιο πολιτικής του παραρτήματος με σκοπό τη στήριξη:

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 6

Σημείο 3.3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
3.3. των σχολείων με την ανάπτυξη «ολιστικής σχολικής προσέγγισης» για τη σχολική επιτυχία, στην οποία όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας (διευθυντές σχολείων, εκπαιδευτικοί, εκπαιδευτές και λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό, εκπαιδευόμενοι, γονείς και οικογένειες και η τοπική κοινότητα), καθώς και εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμμετέχουν ενεργά και με συνεργατικό τρόπο για την προώθηση της εκπαιδευτικής επιτυχίας για όλους τους εκπαιδευόμενους.	3.3. των σχολείων με την ανάπτυξη «ολιστικής σχολικής προσέγγισης» για τη σχολική επιτυχία, στην οποία όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας (διευθυντές σχολείων, εκπαιδευτικοί, εκπαιδευτές και λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό, εκπαιδευόμενοι, γονείς και οικογένειες και η τοπική κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών), καθώς και εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμμετέχουν ενεργά και με συνεργατικό τρόπο για την προώθηση της εκπαιδευτικής επιτυχίας για όλους τους εκπαιδευόμενους.

Αιτιολογία

Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι αρμόδιες για τα σχολεία και προωθούν την ανάπτυξη «ολιστικών σχολικών προσεγγίσεων», μεταξύ άλλων με την εφαρμογή της προσέγγισης τετραπλής έλικας, ενός συνεργατικού μοντέλου που δίνει ιδιαίτερη έμφαση στους ανθρώπους και τις ανάγκες τους, παράλληλα με τους ενδιαφερόμενους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και την επιστημονική κοινότητα.

Τροπολογία 7

Σημείο 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
4. Να βελτιστοποιήσουν τη χρήση των εθνικών και ενωσιακών πόρων για επενδύσεις σε υποδομές, κατάρτιση, εργασία και πόρους για την ενίσχυση της ένταξης, της ισότητας και της ευημερίας στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων και της εμπειρογνομίας της ΕΕ για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε υποδομές, εργασία, παιδαγωγικές μεθόδους και για τη δημιουργία υγιών περιβαλλόντων μάθησης, και ειδικότερα του Erasmus+, του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζων Ευρώπη», του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης, του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης κ.λπ., και να διασφαλίσουν ότι η χρήση των κονδυλίων εναρμονίζεται με τη συνολική στρατηγική.	4. Να βελτιστοποιήσουν τη χρήση των τοπικών, περιφερειακών , εθνικών και ενωσιακών πόρων για επενδύσεις σε υποδομές, κατάρτιση, εργασία και πόρους για την ενίσχυση της ένταξης, της ισότητας και της ευημερίας στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων και της εμπειρογνομίας της ΕΕ για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε υποδομές, εργασία, παιδαγωγικές μεθόδους και για τη δημιουργία υγιών περιβαλλόντων μάθησης, και ειδικότερα του Erasmus+, του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζων Ευρώπη», του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης, του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης κ.λπ., και να διασφαλίσουν ότι η χρήση των κονδυλίων εναρμονίζεται με τη συνολική στρατηγική.

Αιτιολογία

Προτείνεται η συμμετοχή του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου επίσης.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

Ο ιδιαίτερος ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών

1. πιστεύει ότι τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που είναι υψηλής ποιότητας, χωρίς αποκλεισμούς και εξίσου προσβάσιμα σε όλους, ανεξάρτητα από τα προσωπικά χαρακτηριστικά και την οικογενειακή, πολιτιστική και κοινωνικοοικονομική κατάσταση των εκπαιδευομένων, όχι μόνο δημιουργούν δρόμους προς τη σχολική επιτυχία, αλλά χαράσσουν και την κοινή μας πορεία προς την κοινωνική συνοχή και προς μια πιο βιώσιμη οικονομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
2. εκτιμά ιδιαίτερα τη «συνολική σχολική προσέγγιση» που ενθαρρύνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συμπεριλαμβάνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, η οποία αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για τη μεταρρύθμιση της πολιτικής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση και για την επίτευξη βασικών στόχων της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως η μείωση του ποσοστού των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις στις βασικές δεξιότητες και η αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
3. επισημαίνει ότι τα μέτρα κατά της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου⁽³⁾ υλοποιούνται συχνά σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, γεγονός που καθιστά δυνατή την αντιμετώπιση συναφών ζητημάτων·
4. θεωρεί σημαντική την προώθηση της ευημερίας των μαθητών και του προσωπικού των σχολείων στον τόπο διδασκαλίας, μέσω της μείωσης του εκπαιδευτικού χάσματος μεταξύ απομακρυσμένων, αγροτικών και αστικών περιοχών, καθώς και μέσω της άμβλυνσης των διαφορών μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω επαρκούς χρηματοδότησης για την προώθηση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της δυνατότητας λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων· σε κάθε περίπτωση δε, μόνο με βάση μια προσέγγιση ευρεία, και όχι αποκλειστικά οικονομική, είναι δυνατό να βελτιωθεί η ποιότητα του αποκεντρωμένου εκπαιδευτικού συστήματος·
5. τονίζει τη σημασία της συλλογής και της ανάλυσης δεδομένων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Η μελέτη αυτών των δεδομένων θα μπορούσε να αποκαλύψει κοινές τάσεις σχετικά με την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και να οδηγήσει στην πρόταση λύσεων κατάλληλων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων με βάση μια τοποκεντρική προσέγγιση. Για παράδειγμα, στη Λετονία, αναπτύχθηκε ένα εθνικό διαδραστικό εργαλείο για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τους μαθητές από τη στιγμή που ο εκπαιδευτικός εντοπίζει τον κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να δημιουργηθεί σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο μια ευρεία στατιστική βάση σχετικά με τα αίτια και τις τάσεις όσον αφορά την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου·
6. ζητεί την ευρύτερη χρήση των τοπικών και των περιφερειακών βέλτιστων πρακτικών για την οικοδόμηση ενός ισχυρού οικοσυστήματος ψηφιακής εκπαίδευσης και για την προώθηση ενός βιώσιμου ψηφιακού μετασχηματισμού. Αυτό θα συμβάλλει στην υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς γενική εκπαίδευση, ενισχύοντας παράλληλα την ψηφιακή συνοχή προκειμένου να μειωθούν οι περιφερειακές ανισότητες. Για παράδειγμα, η γαλλική περιφέρεια Île-de-France έχει αναπτύξει την πλατφόρμα δωρεάν εκμάθησης γλωσσών QIOZ για να προσαρμοστεί στις συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία COVID-19·

Αντίκτυπος των κρίσεων στα εκπαιδευτικά συστήματα

7. επισημαίνει ότι ο αριθμός των νέων που εγκαταλείπουν το σχολείο μειώθηκε σταθερά κατά την τελευταία δεκαετία. Ωστόσο, υπάρχει φόβος ότι αυτή η θετική τάση θα αντιστραφεί από την πανδημία⁽⁴⁾. Αυτό αποδεικνύεται από τα πορίσματα σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε κατά το σχολικό έτος 2021-2022 και τον συσχετισμό της με τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19. Για παράδειγμα, στις βελγικές περιφέρειες της Βαλονίας και των Βρυξελλών, ο αριθμός των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο αυξήθηκε κατά 28 %, ιδίως στις τάξεις 7 έως 12·

⁽³⁾ Ο δείκτης της ΕΕ για την πρόωρη εγκατάλειψη της εκπαίδευσης και κατάρτισης (ELET) μετρά το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 18-24 ετών με ανώτατο μορφωτικό επίπεδο κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία δεν παρακολουθούν πλέον προγράμματα τυπικής ή μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

⁽⁴⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού, Έκθεση παρακολούθησης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για το 2021: συνοπτική παρουσίαση, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/480191>.

8. Ζητεί να μην παραβλεφθεί ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 στην ψυχική και τη σωματική υγεία των μαθητών καθώς και στη συνολική ευημερία τους. Επιπλέον, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στο γεγονός ότι, ως αποτέλεσμα αυτής της κρίσης, μειώθηκαν επίσης τα κίνητρα για μάθηση των ομάδων μαθητών που δεν αντιμετώπιζαν προηγουμένως κανέναν κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου ενώ ταυτόχρονα επηρεάστηκαν δυσανάλογα οι μαθητές που προέρχονται από ευάλωτα και μειονεκτούντα περιβάλλοντα. Ζητεί, ως εκ τούτου, καινοτόμες δραστηριότητες παροχής κινήτρων για τα παιδιά που μαθαίνουν με επιτυχία.

9. Ζητεί εκπαίδευση χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και ψυχολογικά προσαρμοσμένη για όλα τα σε ηλικία σχολικής παιδιά από την Ουκρανία, τα οποία διαμένουν σε κράτη μέλη της ΕΕ λόγω του πολέμου στην Ουκρανία· ζητεί επίσης ειδικά σχεδιασμένα και καλά μελετημένα προγράμματα εκμάθησης γλωσσών (όπως αυτά που προσφέρονται στην περιφέρεια της Φλάνδρας στο Βέλγιο ⁽⁵⁾) για μαθητές που δεν ομιλούν τη γλώσσα του οικείου κράτους μέλους της ΕΕ, προκειμένου να προωθηθεί η ένταξή τους και να βελτιωθούν οι επιδόσεις τους·

Συμπεράσματα

10. συμφωνεί με το συμπέρασμα της ανεξάρτητης αξιολόγησης ⁽⁶⁾ της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2011 σχετικά με τις πολιτικές για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου ⁽⁷⁾ ότι η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης (ευρωπαϊκού, εθνικού, περιφερειακού, τοπικού) παραμένει περιορισμένη και κατακερματισμένη. Πρόκειται για έναν από τους τομείς στους οποίους απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, ιδίως μέσω της συνεργασίας στο πλαίσιο του οικοσυστήματος καινοτομίας·

11. επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, στην προώθηση ίσων ευκαιριών για όλους και στην οικοδόμηση ενός ασφαλούς, χωρίς αποκλεισμούς και αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος, δίνοντας επίσης προσοχή στην αύξηση του εκφοβισμού/του κυβερνοεκφοβισμού· τονίζει τη σημασία της μακροπρόθεσμης στήριξης από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ για τοπικά έργα εκσυγχρονισμού του μαθησιακού περιβάλλοντος και για τη διασφάλιση της ποιοτικής συντήρησης των υφιστάμενων εκπαιδευτικών υποδομών, δεδομένων των επιπτώσεων που έχουν για τους εθνικούς και τοπικούς προϋπολογισμούς ο ρωσικός πόλεμος στην Ουκρανία, η ενεργειακή κρίση και η μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού·

12. ζητεί να αντιμετωπιστούν οι μελλοντικές προκλήσεις μέσω μιας «ολιστικής σχολικής προσέγγισης». Ένα από τα ζητήματα είναι η ανανέωση των γενεών του διδακτικού προσωπικού και η δημιουργία ενός ευρέος προγράμματος κινήτρων για τους εκπαιδευτικούς και το προσωπικό των σχολείων, με παραδείγματα που ήδη υπάρχουν σε μεμονωμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές, όπως υποτροφίες για φοιτητές που βρίσκονται στο τελευταίο έτος των σπουδών τους στον κλάδο της εκπαίδευσης, ιδίως για μελλοντικούς εκπαιδευτικούς στους τομείς των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) ή σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού (ψυχολόγοι, κοινωνικοί παιδαγωγοί κ.λπ.). Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να προωθούνται προγράμματα κατάρτισης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών και, κατά περίπτωση, τα προγράμματα επανειδίκευσης.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

⁽⁵⁾ Onthaalonderwijs voor anderstalige kinderen (OKAN) [Εκπαίδευση υποδοχής για παιδιά που δεν ομιλούν τη μητρική γλώσσα].

⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού (2019), Donlevy, V., Day, L., Andriescu, M., Downes, P., *Assessment of the implementation of the 2011 Council recommendation on policies to reduce early school leaving* [Αξιολόγηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου του 2011 σχετικά με πολιτικές για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου], τελική έκθεση, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 191 της 1.7.2011, σ. 1.

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

151Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ, 11.10.2022 - 12.10.2022

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (αναθεωρημένη)»

(2022/C 498/11)

Εισηγήτρια:	Martine PINVILLE (FR/PES), Περιφερειακή σύμβουλος Νέας Ακουιτανίας
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία της γεωγραφικής ένδειξης βιοτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1001 και (ΕΕ) 2019/1753 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754 του Συμβουλίου COM(2022) 174 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία της γεωγραφικής ένδειξης βιοτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1001 και (ΕΕ) 2019/1753 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754 του Συμβουλίου

COM(2022) 174 final

2022/0115 (COD)

Τροπολογία 1

Άρθρο 2

(νέο άρθρο)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Στόχοι</p> <p>Ο παρών τίτλος προβλέπει ένα ενιαίο και αποκλειστικό σύστημα γεωγραφικών ενδείξεων, το οποίο προστατεύει τις ονομασίες των βιομηχανικών και βιοτεχνικών προϊόντων των οποίων η ποιότητα, η φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά συνδέονται με τη γεωγραφική καταγωγή τους, διασφαλίζοντας έτσι τα ακόλουθα:</p> <p>α) οι παραγωγοί που ενεργούν συλλογικά διαθέτουν τις αναγκαίες εξουσίες και αρμοδιότητες για να διαχειρίζονται τη γεωγραφική τους ένδειξη, μετξύ άλλων προκειμένου να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της κοινωνίας για γνήσια προϊόντα με πατρογονική αξία που προκύπτουν από τη βιώσιμη παραγωγή στις τρεις διαστάσεις της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής αξίας, καθώς και για να δραστηριοποιούνται στην αγορά·</p> <p>β) τον θεμιτό ανταγωνισμό για τους παραγωγούς στην αλυσίδα εμπορίας·</p> <p>γ) οι καταναλωτές λαμβάνουν αξιόπιστες πληροφορίες και εγγύηση της γνησιότητας των εν λόγω προϊόντων και μπορούν να τα εντοπίζουν εύκολα στην αγορά, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου·</p> <p>δ) την απλή και αποτελεσματική καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων, λαμβάνοντας υπόψη την κατάλληλη προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας· και</p> <p>ε) την αποτελεσματική επιβολή της νομοθεσίας και εμπορία σε ολόκληρη την Ένωση και στο ηλεκτρονικό εμπόριο, που διασφαλίζουν τη συνοχή της εσωτερικής αγοράς· και</p> <p>στ) την τοπική οικονομική ανάπτυξη μέσω της οποίας διασφαλίζεται η προστασία της τεχνογνωσίας και της κοινής κληρονομιάς.</p>

Αιτιολογία

Με την προσθήκη αυτού του άρθρου επιδιώκεται ο παραλληλισμός με τον κανονισμό σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις (ΓΕ) για τα γεωργικά προϊόντα και υπογραμμίζεται ότι δεν πρόκειται απλώς για ένα μέσο διανοητικής ιδιοκτησίας αλλά για ένα αγαθό δημόσιας πολιτικής.

Τροπολογία 2

Άρθρο 3

[νέο στοιχείο α)]

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>«γεωγραφική ένδειξη»: η ονομασία που ταυτοποιεί ένα βιομηχανικό ή βιοτεχνικό προϊόν:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) ως καταγόμενο από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα· ii) του οποίου ένα συγκεκριμένο ποιοτικό χαρακτηριστικό, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κυρίως στη γεωγραφική του καταγωγή· και iii) του οποίου ένα τουλάχιστον από τα στάδια της παραγωγής εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

Αιτιολογία

Είναι καίριας σημασίας να δοθεί ένας ορισμός για τις ΓΕ των βιομηχανικών και βιοτεχνικών προϊόντων και ο εν λόγω ορισμός να περιληφθεί στο παρόν άρθρο (παραλληλισμός με τον κανονισμό σχετικά με τις ΓΕ για τα γεωργικά προϊόντα).

Τροπολογία 3

Άρθρο 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Άρθρο 5</p> <p>Απαιτήσεις για γεωγραφική ένδειξη</p> <p>Για να πληροί η ονομασία ενός βιοτεχνικού και βιομηχανικού προϊόντος τις προϋποθέσεις ώστε να τυγχάνει προστασίας της «γεωγραφικής ένδειξης», το προϊόν πρέπει να πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) το προϊόν κατάγεται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα· β) ένα συγκεκριμένο ποιοτικό χαρακτηριστικό, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό του μπορεί να αποδοθεί κυρίως στη γεωγραφική του καταγωγή· και γ) ένα τουλάχιστον από τα στάδια της παραγωγής του προϊόντος εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής. 	

Αιτιολογία

Απορρέει από την τροπολογία επί του άρθρου 3.

Τροπολογία 4

Άρθρο 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Οι αιτήσεις καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων υποβάλλονται μόνο από ομάδα παραγωγών ενός προϊόντος (στο εξής: αιτούσα ομάδα παραγωγών), η ονομασία του οποίου προτείνεται για καταχώριση. Περιφερειακοί ή τοπικοί δημόσιοι φορείς μπορούν να βοηθήσουν στην προετοιμασία της αίτησης και στη σχετική διαδικασία.</p> <p>2. Η αρχή που ορίζεται από ένα κράτος μέλος μπορεί να θεωρηθεί ως αιτούσα ομάδα παραγωγών για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, εάν δεν είναι εφικτό για τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς να σχηματίσουν ομάδα λόγω του αριθμού τους, της γεωγραφικής θέσης τους ή των οργανωτικών χαρακτηριστικών τους. Σε περίπτωση εκπροσώπησης, στην αίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 παρατίθενται οι λόγοι της εν λόγω εκπροσώπησης.</p> <p>3. Ένας μεμονωμένος παραγωγός μπορεί να θεωρηθεί αιτούσα ομάδα παραγωγών για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, εφόσον πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) το εν λόγω πρόσωπο είναι ο μοναδικός παραγωγός ο οποίος επιθυμεί να υποβάλει αίτηση καταχώρισης γεωγραφικής ένδειξης·</p> <p>β) η σχετική γεωγραφική περιοχή ορίζεται με βάση φυσικά χαρακτηριστικά χωρίς αναφορά σε όρια ιδιοκτησιών και διαθέτει χαρακτηριστικά που διαφέρουν αισθητά από εκείνα των γειτονικών περιοχών ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος διαφέρουν από εκείνα των προϊόντων που παράγονται στις γειτονικές περιοχές.</p>	<p>1. Οι αιτήσεις καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων μπορούν να υποβάλλονται από ομάδα παραγωγών (στο εξής: αιτούσα ομάδα παραγωγών), η ονομασία της οποίας προτείνεται για καταχώριση. Περιφερειακοί ή τοπικοί δημόσιοι φορείς μπορούν να βοηθήσουν στην προετοιμασία της αίτησης και στη σχετική διαδικασία.</p> <p>2. Η αρχή που ορίζεται από ένα κράτος μέλος, ιδίως ένας οργανισμός περιφερειακής ή τοπικής αυτοδιοίκησης, μπορεί να θεωρηθεί ως αιτούσα ομάδα παραγωγών για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, εάν δεν είναι εφικτό για τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς να σχηματίσουν ομάδα λόγω του αριθμού τους, της γεωγραφικής θέσης τους ή των οργανωτικών χαρακτηριστικών τους. Σε περίπτωση εκπροσώπησης, στην αίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 παρατίθενται οι λόγοι της εν λόγω εκπροσώπησης.</p> <p>3. Ένας μόνος παραγωγός μπορεί να θεωρηθεί αιτούσα ομάδα παραγωγών για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, εφόσον πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) το εν λόγω πρόσωπο είναι ο μοναδικός παραγωγός ο οποίος επιθυμεί να υποβάλει αίτηση καταχώρισης γεωγραφικής ένδειξης·</p> <p>β) η πρόσβαση στη γεωγραφική ένδειξη παραμένει ανοικτή σε κάθε νέο παραγωγό/κατασκευαστή που συμμορφώνεται με τις προδιαγραφές προϊόντος της γεωγραφικής ένδειξης.</p>

Αιτιολογία

Ο αιτών της ΓΕ δεν είναι απαραίτητα μια ομάδα παραγωγών· θα πρέπει να προβλεφθεί μεγαλύτερη ευελιξία και να δοθεί στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, που ήδη ασκούν αυτόν τον ρόλο σε ορισμένες χώρες, η δυνατότητα να θεωρούνται αιτούντες. Επιπλέον, ο όρος του «μεμονωμένου» παραγωγού θα πρέπει να αντικατασταθεί από τον όρο ένας «μόνος παραγωγός», διότι ένας «μεμονωμένος» παραγωγός από γεωγραφική σκοπιά δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Τροπολογία 5

Άρθρο 7 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Τα βιοτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα των οποίων οι ονομασίες είναι καταχωρισμένες ως γεωγραφικές ενδείξεις πληρούν τις προδιαγραφές προϊόντος, οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον:</p>	<p>1. Τα βιοτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα των οποίων οι ονομασίες είναι καταχωρισμένες ως γεωγραφικές ενδείξεις πληρούν τις προδιαγραφές προϊόντος, οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής αντικειμενικά και αμερόληπτα στοιχεία:</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) την ονομασία που πρέπει να προστατεύεται ως γεωγραφική ένδειξη, η οποία μπορεί να είναι είτε γεωγραφική ονομασία του τόπου παραγωγής συγκεκριμένου προϊόντος είτε ονομασία που χρησιμοποιείται στο εμπόριο ή στην καθομιλουμένη για την περιγραφή του συγκεκριμένου προϊόντος στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή·	α) την ονομασία που πρέπει να προστατεύεται ως γεωγραφική ένδειξη, η οποία μπορεί να είναι γεωγραφική ονομασία του τόπου παραγωγής συγκεκριμένου προϊόντος και ονομασία που χρησιμοποιείται στο εμπόριο ή στην καθομιλουμένη για την περιγραφή του συγκεκριμένου προϊόντος στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή·
β) περιγραφή του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των πρώτων υλών·	β) τον τύπο του(των) προϊόντος(-των) που καλύπτεται (-ονται) από την ονομασία·
γ) τις προδιαγραφές της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής που δημιουργεί τον δεσμό που αναφέρεται στο στοιχείο ζ)·	γ) περιγραφή του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των πρώτων υλών·
δ) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το προϊόν προέρχεται από την οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 5 στοιχείο γ)·	δ) τις προδιαγραφές της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής που δημιουργεί τον δεσμό που αναφέρεται στο στοιχείο ζ)·
ε) περιγραφή της μεθόδου παραγωγής ή λήψης του προϊόντος και, κατά περίπτωση, των χρησιμοποιούμενων παραδοσιακών μεθόδων και ειδικών πρακτικών·	ε) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το προϊόν προέρχεται από την οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 5 στοιχείο γ)·
στ) πληροφορίες σχετικά με τη συσκευασία, εφόσον το αποφασίσει η αιτούσα ομάδα παραγωγών και αιτιολογήσει επαρκώς γιατί το συγκεκριμένο προϊόν πρέπει να συσκευάζεται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα, η καταγωγή ή ο έλεγχος, λαμβανομένου υπόψη του δικαιού της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών·	στ) περιγραφή της μεθόδου παραγωγής ή λήψης του προϊόντος και, κατά περίπτωση, των χρησιμοποιούμενων παραδοσιακών μεθόδων και ειδικών πρακτικών·
ζ) λεπτομέρειες που αποδεικνύουν τον δεσμό μεταξύ συγκεκριμένου ποιοτικού χαρακτηριστικού, της φήμης ή άλλου χαρακτηριστικού του προϊόντος και της γεωγραφικής καταγωγής κατά την έννοια του άρθρου 5 στοιχείο β)·	ζ) πληροφορίες σχετικά με τη συσκευασία, εφόσον το αποφασίσει η αιτούσα ομάδα παραγωγών και αιτιολογήσει επαρκώς γιατί το συγκεκριμένο προϊόν πρέπει να συσκευάζεται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα, η καταγωγή ή ο έλεγχος, λαμβανομένου υπόψη του δικαιού της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών·
η) τυχόν ειδικούς κανόνες επισήμανσης σχετικά με το συγκεκριμένο προϊόν·	η) λεπτομέρειες που αποδεικνύουν τον δεσμό μεταξύ συγκεκριμένου ποιοτικού χαρακτηριστικού, της φήμης ή άλλου χαρακτηριστικού του προϊόντος και της γεωγραφικής καταγωγής κατά την έννοια του άρθρου 5 στοιχείο β)·
θ) άλλες εφαρμοστέες απαιτήσεις, εφόσον προβλέπονται από τα κράτη μέλη ή από ομάδα παραγωγών, κατά περίπτωση, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να είναι αντικειμενικές, αμερόληπτες και συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο.	θ) τυχόν ειδικούς κανόνες επισήμανσης σχετικά με το συγκεκριμένο προϊόν·
	ι) την αρμόδια αρχή ελέγχου του προϊόντος·
	ια) άλλες εφαρμοστέες απαιτήσεις, εφόσον προβλέπονται από τα κράτη μέλη ή από ομάδα παραγωγών, κατά περίπτωση, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να είναι αντικειμενικές, αμερόληπτες και συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο.

Αιτιολογία

- Πρέπει να αποφεύγεται η αναγνώριση νέας ονομασίας η οποία δεν συνδέεται με την τοπική κληρονομιά ή τη χρήση των παραγόντων του τόπου: μια ΓΕ αποτελεί στοιχείο άυλης κληρονομιάς το κύρος της οποίας εκτιμάται από την πρακτική και τη χρήση που γίνεται.
- Οι προδιαγραφές προϊόντος πρέπει να είναι πιο λεπτομερείς και να παρέχουν διευκρινίσεις όσον αφορά τον ορισμό του καλυπτόμενου προϊόντος, όπως οι ΓΕ για τα γεωργικά προϊόντα: το κριτήριο «τύπος προϊόντος» συμβαδίζει με αυτόν τον ορισμό προσδιορίζοντας την οικογένεια προϊόντων (π.χ. κεραμικά, πορσελάνη, φυσικές πέτρες).

Τροπολογία 6

Άρθρο 8 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Το ενιαίο έγγραφο περιλαμβάνει:</p> <p>α) τα ακόλουθα κύρια σημεία των προδιαγραφών προϊόντος:</p> <p>i) την ονομασία·</p> <p>ii) περιγραφή του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, ειδικών κανόνων για τη συσκευασία και την επισήμανση·</p> <p>iii) συνοπτική οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής.</p>	<p>1. Το ενιαίο έγγραφο περιλαμβάνει:</p> <p>α) τα ακόλουθα κύρια σημεία των προδιαγραφών προϊόντος:</p> <p>i) την ονομασία·</p> <p>ii) τον τύπο του προϊόντος·</p> <p>iii) περιγραφή του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων, όπου ενδείκνυται, ειδικών κανόνων που αφορούν τη συσκευασία και επισήμανση, καθώς και των κυρίων σταδίων της διαδικασίας παρασκευής·</p> <p>iv) συνοπτική οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής·</p>

Αιτιολογία

Το ενιαίο έγγραφο αποτελεί μια σύνθεση των προδιαγραφών προϊόντος· πρόκειται για το έγγραφο στο οποίο θα βασιστεί το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) προκειμένου να αξιολογήσει τις αιτήσεις χορήγησης γεωγραφικής ένδειξης. Εν προκειμένω, πρέπει να ενσωματωθεί σε αυτό κάθε ουσιαστική και σχετική πληροφορία που απαιτείται για την αξιολόγηση του φακέλου σε επίπεδο ΕΕ: ο τύπος του προϊόντος και η διαδικασία κατασκευής του προϊόντος είναι απαραίτητα στοιχεία για την ορθή κατανόηση της αίτησης ΓΕ και για την επιλεξιμότητά της με βάση τα απαιτούμενα κριτήρια.

Τροπολογία 7

Άρθρο 22 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Κατόπιν ένστασης, η ονομασία για την οποία έχει υποβληθεί αίτηση καταχώρισης δεν καταχωρίζεται, εάν:</p> <p>α) η προτεινόμενη γεωγραφική ένδειξη δεν πληροί τις απαιτήσεις προστασίας που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό·</p> <p>β) η καταχώριση της προτεινόμενης γεωγραφικής ένδειξης θα αντέβαινε στα άρθρα 37, 38 ή 39·</p>	<p>2. Κατόπιν ένστασης, η ονομασία για την οποία έχει υποβληθεί αίτηση καταχώρισης δεν καταχωρίζεται, εάν:</p> <p>α) η προτεινόμενη γεωγραφική ένδειξη δεν πληροί τις απαιτήσεις προστασίας που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό·</p> <p>β) η καταχώριση της προτεινόμενης γεωγραφικής ένδειξης θα αντέβαινε στα άρθρα 35, 37, 38 ή 39·</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>γ) η καταχώριση της προτεινόμενης γεωγραφικής ένδειξης θα έβλαπτε την ύπαρξη πλήρως ή μερικώς ταυτόσημης ονομασίας ή εμπορικού σήματος ή την ύπαρξη προϊόντων τα οποία κυκλοφορούν νομίμως στην αγορά επί 5 τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης που προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3.</p>	<p>γ) η καταχώριση της προτεινόμενης γεωγραφικής ένδειξης θα έβλαπτε την ύπαρξη πλήρως ή μερικώς ταυτόσημης ονομασίας ή εμπορικού σήματος ή την ύπαρξη προϊόντων τα οποία κυκλοφορούν νομίμως στην αγορά επί 5 τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης που προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3.</p>

Αιτιολογία

Η προσθήκη παραπομπής στο άρθρο 35 καθιστά δυνατή, σε περίπτωση ένστασης, την προσφυγή σε όλες τις νομικές βάσεις που χρησιμοποιούνται για την προστασία των ΓΕ. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της προστασίας των ήδη αναγνωρισμένων ΓΕ και την αποφυγή της υποβολής αιτήσεων από ανταγωνιστικές/παράνομες ΓΕ.

Τροπολογία 8

Άρθρο 23

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Το Γραφείο μπορεί να αποφασίσει να παρατείνει τη διάρκεια της χορηγούμενης βάσει της παραγράφου 1 μεταβατικής περιόδου έως τα 15 έτη ή να επιτρέψει τη συνέχιση της χρήσης για έως 15 έτη, όταν διαπιστώνεται επιπροσθέτως ότι:</p> <p>α) η ονομασία στον χαρακτηρισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει χρησιμοποιηθεί νομίμως, κατά πάγια και θεμιτή πρακτική, επί τουλάχιστον 25 χρόνια πριν από την υποβολή της αίτησης καταχώρισης της οικείας γεωγραφικής ένδειξης στο Γραφείο·</p> <p>β) ουδέποτε χρησιμοποιήθηκε η ονομασία στον χαρακτηρισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 με σκοπό την εκμετάλλευση της φήμης της ονομασίας του προϊόντος που έχει καταχωριστεί ως γεωγραφική ένδειξη· και</p> <p>γ) ο καταναλωτής δεν έχει παραπλανηθεί ή δεν θα μπορούσε να έχει παραπλανηθεί όσον αφορά την πραγματική καταγωγή του προϊόντος.</p> <p>5. Για την υπέρβαση προσωρινών δυσκολιών με μακροπρόθεσμο στόχο την εξασφάλιση της συμμόρφωσης όλων των παραγωγών προϊόντος που προσδιορίζεται με γεωγραφική ένδειξη στη συγκεκριμένη περιοχή με τις σχετικές προδιαγραφές προϊόντος, ένα κράτος μέλος μπορεί να εγκρίνει μεταβατική περίοδο συμμόρφωσης έως 10 έτη, με ισχύ από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο Γραφείο, υπό τον όρο ότι οι σχετικές επιχειρήσεις έχουν διαθέσει νόμιμα στην αγορά το εν λόγω προϊόν, χρησιμοποιώντας τις σχετικές ονομασίες αδιαλείπτως επί 5 τουλάχιστον έτη πριν από την υποβολή της αίτησης στις αρχές του εν λόγω κράτους μέλους, και έχουν αναφέρει το γεγονός αυτό στο πλαίσιο της εθνικής διαδικασίας ενστάσεων που αναφέρεται στο άρθρο 13.</p>	<p>5. Για την υπέρβαση προσωρινών δυσκολιών με μακροπρόθεσμο στόχο την εξασφάλιση της συμμόρφωσης όλων των παραγωγών προϊόντος που προσδιορίζεται με γεωγραφική ένδειξη στη συγκεκριμένη περιοχή με τις σχετικές προδιαγραφές προϊόντος, ένα κράτος μέλος μπορεί να εγκρίνει μεταβατική περίοδο συμμόρφωσης έως πέντε έτη, με ισχύ από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο Γραφείο, υπό τον όρο ότι οι σχετικές επιχειρήσεις έχουν διαθέσει νόμιμα στην αγορά το εν λόγω προϊόν, χρησιμοποιώντας τις σχετικές ονομασίες αδιαλείπτως επί 5 τουλάχιστον έτη πριν από την υποβολή της αίτησης στις αρχές του εν λόγω κράτους μέλους, και έχουν αναφέρει το γεγονός αυτό στο πλαίσιο της εθνικής διαδικασίας ενστάσεων που αναφέρεται στο άρθρο 13.</p>

Αιτιολογία

Οι μεταβατικές περίοδοι πρέπει να περιοριστούν ώστε να μην μειωθεί η προστασία των ΓΕ και να μην παγιωθούν οι υφιστάμενες καταχωρήσεις.

Τροπολογία 9

Άρθρο 26 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. Με την έναρξη ισχύος της απόφασης για την καταχώριση προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, το Γραφείο καταχωρίζει τα ακόλουθα δεδομένα στο ενωσιακό μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων για τα βιοτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα:</p> <p>α) την καταχωρισμένη ονομασία του προϊόντος·</p> <p>β) την κατηγορία του προϊόντος·</p> <p>γ) τα στοιχεία αναφοράς του νομικού μέσου καταχώρισης της ονομασίας·</p> <p>δ) την ένδειξη της χώρας ή των χωρών καταγωγής.</p>	<p>3. Με την έναρξη ισχύος της απόφασης για την καταχώριση προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, το Γραφείο καταχωρίζει τα ακόλουθα δεδομένα στο ενωσιακό μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων για τα βιοτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα:</p> <p>α) την ονομασία της προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης που καταχωρίζεται για το προϊόν·</p> <p>β) το είδος του προϊόντος·</p> <p>γ) τους δικαιούχους της προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης·</p> <p>δ) τα στοιχεία αναφοράς του νομικού μέσου καταχώρισης της ονομασίας·</p> <p>ε) την ένδειξη της χώρας ή των χωρών καταγωγής.</p>

Αιτιολογία

Αποσαφήνιση

Τροπολογία 10

Άρθρο 29 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Το Γραφείο δύναται, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης κράτους μέλους, τρίτης χώρας ή φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, να αποφασίσει την ακύρωση της καταχώρισης μιας γεωγραφικής ένδειξης στις ακόλουθες περιπτώσεις:</p> <p>α) όταν δεν μπορεί πλέον να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις των προδιαγραφών προϊόντος·</p> <p>β) όταν δεν έχει διατεθεί στην αγορά προϊόν με τη γεωγραφική ένδειξη επί τουλάχιστον επτά συναπτά έτη.</p>	<p>1. Το Γραφείο δύναται, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης κράτους μέλους, τρίτης χώρας ή φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, να αποφασίσει την ακύρωση της καταχώρισης μιας γεωγραφικής ένδειξης στις ακόλουθες περιπτώσεις:</p> <p>α) όταν δεν μπορεί πλέον να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις των προδιαγραφών προϊόντος·</p> <p>β) όταν δεν έχει διατεθεί στην αγορά προϊόν με τη γεωγραφική ένδειξη επί τουλάχιστον δέκα συναπτά έτη.</p>

Αιτιολογία

Η επταετής περίοδος φαίνεται να είναι σχετικά τυχαία. Λόγω των ενδεχόμενων δυσχερειών όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού και της δυνατότητας διάθεσης των αποθεμάτων, μπορεί να χορηγηθεί μια πιο γενναϊώδης προθεσμία εκπνοής.

Τροπολογία 11

Άρθρο 33 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
5. Η συμβουλευτική επιτροπή αποτελείται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους και από έναν αντιπρόσωπο της Επιτροπής, καθώς και από τους αναπληρωτές τους.	5. Η συμβουλευτική επιτροπή αποτελείται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους, έναν αντιπρόσωπο της Επιτροπής και έναν αναγνωρισμένο ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα για τον τύπο του/των σχετικού/ών προϊόντος/ων, συμπεριλαμβανομένου εκπροσώπου περιφερειακών ή τοπικών αρχών, κατά περίπτωση, καθώς και από τους αναπληρωτές τους.

Αιτιολογία

Η σύνθεση της συμβουλευτικής επιτροπής θα πρέπει να παραμείνει ευέλικτη και να επιτρέπει τον διορισμό ανεξάρτητων εμπειρογνομένων των οποίων η εμπειρογνομοσύνη μπορεί να συμβάλει στη στήριξη του EUIPO όσον αφορά την αξιολόγηση των αιτήσεων.

Τροπολογία 12

Άρθρο 44 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Στην περίπτωση βιοτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων καταγωγής Ένωσης, τα οποία διατίθενται στην αγορά με γεωγραφική ένδειξη, στην επισήμανση και στο διαφημιστικό υλικό μπορεί να εμφανίζεται το σχετικό σύμβολο της Ένωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Η γεωγραφική ένδειξη εμφανίζεται στο ίδιο οπτικό πεδίο με το σύμβολο της Ένωσης.	2. Στην περίπτωση βιοτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων καταγωγής Ένωσης, τα οποία διατίθενται στην αγορά με γεωγραφική ένδειξη, στην επισήμανση, στο διαφημιστικό υλικό ή στο υλικό επικοινωνίας πρέπει να εμφανίζεται το σχετικό σύμβολο της Ένωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Η γεωγραφική ένδειξη εμφανίζεται στο ίδιο οπτικό πεδίο με το σύμβολο της Ένωσης.

Αιτιολογία

Η υποχρεωτική χρήση ενός ευρωπαϊκού λογότυπου είναι απαραίτητη ώστε να μπορούν οι καταναλωτές ή πελάτες να αναγνωρίζουν και να εντοπίζουν τα συγκεκριμένα προϊόντα. Καθώς η επισήμανση δεν αφορά όλες τις ΓΕ για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα, είναι σκοπιμότερο να γίνεται λόγος για «υλικό επικοινωνίας».

Τροπολογία 13

Άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
β) ο εξουσιοδοτημένος οργανισμός πιστοποίησης προϊόντων:	β) ο εξουσιοδοτημένος οργανισμός πιστοποίησης προϊόντων ή το φυσικό πρόσωπο:
<ul style="list-style-type: none"> i) πρέπει να διαθέτει την εμπειρογνομοσύνη, τον εξοπλισμό και τις υποδομές που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων επίσημων ελέγχων που του έχουν ανατεθεί· ii) πρέπει να διαθέτει επαρκές προσωπικό με κατάλληλα προσόντα και πείρα· iii) πρέπει να είναι αμερόληπτος και απαλλαγμένος από οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων, και συγκεκριμένα δεν πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση που μπορεί, άμεσα ή έμμεσα, να επηρεάσει την αμεροληψία της επαγγελματικής συμπεριφοράς του όσον αφορά την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων επίσημων ελέγχων που του έχουν ανατεθεί· και 	<ul style="list-style-type: none"> i) πρέπει να διαθέτει την εμπειρογνομοσύνη, τον εξοπλισμό και τις υποδομές που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων επίσημων ελέγχων που του έχουν ανατεθεί, συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής επιχειρήσεων· ii) πρέπει να διαθέτει επαρκές προσωπικό με κατάλληλα προσόντα και πείρα· iii) πρέπει να είναι αμερόληπτος και απαλλαγμένος από οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων, και συγκεκριμένα δεν πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση που μπορεί, άμεσα ή έμμεσα, να επηρεάσει την αμεροληψία της επαγγελματικής συμπεριφοράς του όσον αφορά την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων επίσημων ελέγχων που του έχουν ανατεθεί· και

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>iv) πρέπει να διαθέτει επαρκή εξουσία για την εκτέλεση των καθηκόντων επίσημων ελέγχων που του έχουν ανατεθεί·</p> <p>καιγ) όταν το καθήκον επίσημων ελέγχων ανατίθεται σε φυσικά πρόσωπα, τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα:</p> <p>i) πρέπει να διαθέτουν την εμπειρογνώσια, τον εξοπλισμό και τις υποδομές που απαιτούνται για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων επίσημων ελέγχων που τους έχουν ανατεθεί·</p> <p>ii) πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα και την κατάλληλη πείρα·</p> <p>iii) πρέπει να ενεργούν με αμεροληψία και να είναι ανεπηρέαστα από ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων όσον αφορά τα εν λόγω καθήκοντα επίσημων ελέγχων που τους ανατίθενται· και</p>	<p>iv) πρέπει να διαθέτει επαρκή εξουσία για την εκτέλεση των καθηκόντων επίσημων ελέγχων που του έχουν ανατεθεί·</p>

Αιτιολογία

Οι απαιτήσεις που προβλέπονται για τους οργανισμούς ή τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχουν ανατεθεί τα καθήκοντα επίσημων ελέγχων δεν θα πρέπει να διαφοροποιούνται.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

1. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία ανταποκρίνεται σε ένα ισχυρό αίτημα των τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ. Για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, μια ΓΕ για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα συμβάλλει στην προστασία της κληρονομιάς και στη διατήρηση της προστιθέμενης αξίας και των θέσεων εργασίας ενός τόπου ενώ παράλληλα ενισχύει την ταυτότητά του·
2. υπενθυμίζει ότι, στη γνωμοδότησή της του Οκτωβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών ζητούσε τη θέσπιση συστήματος ειδικής φύσεως με σκοπό την προστασία των ΓΕ για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να διαθέτει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο στον τομέα των γεωγραφικών ενδείξεων, με το οποίο να διασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο προστασίας ανεξαρτήτως της φύσης της ΓΕ·
3. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η παρούσα πρόταση στηρίζεται στην εμπειρία των ΓΕ για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα και ότι δίδεται προτεραιότητα στην υιοθέτηση εναρμονισμένης προσέγγισης μεταξύ των διαφόρων καθεστώτων·
4. επαναλαμβάνει την έκκλησή της, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των δύο συστημάτων, να συγκροτηθεί ισχυρός μηχανισμός συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του EUIPO·
5. συνιστά οι αρμοδιότητες του EUIPO για την επαλήθευση των γεωγραφικών ενδείξεων να καθορίζονται με σαφήνεια σε νομική πράξη, ώστε να μπορέσει το EUIPO να αποκτήσει σε εύθετο χρόνο την εμπειρογνομοσύνη που απαιτείται για την αξιολόγηση των αιτήσεων και της επιλεξιμότητάς τους με γνώμονα τα απαιτούμενα κριτήρια
6. υπογραμμίζει την ανάγκη κατάρτισης κοινού μητρώου γεωγραφικών ενδείξεων προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση των καταναλωτών, των παραγωγών, των κρατών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ενημέρωσή·
7. εφιστά, ωστόσο, την προσοχή των συννομοθετών στην ιδιαιτερότητα και την ποικιλομορφία των γεωργικών προϊόντων και των οικοσυστημάτων που επηρεάζονται από την παρούσα πρόταση σε σχέση με τα γεωργικά προϊόντα, και απευθύνει έκκληση για επαγρύπνηση ώστε να ληφθεί πλήρως υπόψη, και με συνέπεια, στο σύνολο της πρότασης·

8. διαπιστώνει ότι ο ορισμός που προτείνεται για τα «βιοτεχνικά προϊόντα» δεν ανταποκρίνεται στις πρακτικές ορισμένων κρατών μελών και καλεί, ως εκ τούτου, την Ευρωπαϊκή Ένωση να μεριμνήσει για τη διατύπωση ενός ορισμού που θα καλύπτει τις υφιστάμενες διαδικασίες κατασκευής στην ΕΕ, είτε χρησιμοποιούν μόνο χειροκίνητα εργαλεία είτε μηχανικά μέσα ή και τα δύο·
9. υπενθυμίζει τη μεγάλη σημασία που αποδίδει στην καινοτομία και την έρευνα, που δεν πρέπει να παρεμποδίζονται από τις προδιαγραφές προϊόντος ούτε από την υπερβολικά στενή ερμηνεία των όρων «παράδοση» και «παραδοσιακό»·
10. τονίζει ότι είναι σημαντικό, σε ειδικές και αιτιολογημένες περιπτώσεις, να παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης καταχώρισης ΓΕ στις περιφερειακές ή τοπικές αρχές·
11. υπενθυμίζει ότι πολλές από αυτές τις αρχές ήδη στηρίζουν τους σχετικούς κλάδους, τόσο κατά τη διάρθρωση και κατά τη φάση ανάπτυξης ΓΕ για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα όσο και κατά την εφαρμογή και προώθησή τους·
12. επισημαίνει την ύπαρξη διαδικασίας άμεσης καταχώρισης και ζητεί να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση στο σύνολο των διαδικασιών, με ή χωρίς εθνικό στάδιο καταχώρισης·
13. υπενθυμίζει την ανάγκη εφαρμογής αξιόπιστων ελέγχων με τους οποίους θα εξασφαλίζεται η τήρηση των προδιαγραφών προϊόντος από τους κατασκευαστές καθώς και η ασφάλεια και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, και επαναλαμβάνει ότι πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στους εξωτερικούς ελέγχους ώστε να εξασφαλίζεται ο αξιόπιστος και ανεξάρτητος έλεγχος σε οικονομικά αποδεκτό κόστος·
14. ανησυχεί, συνεπώς, για τη διαδικασία ελέγχου βάσει δήλωσης όπως προτείνεται από την Επιτροπή, η οποία δεν προσφέρει επαρκείς εγγυήσεις σε επίπεδο ελέγχου και είναι πιθανόν να έχει δυνητικά επίζημιες επιπτώσεις για την αξιοπιστία του συστήματος·
15. τονίζει το ενδιαφέρον που παρουσιάζει η επιλογή παρόμοιας προσέγγισης με εκείνη που ακολουθείται για τις ΓΕ για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα, η οποία έχει αποδείξει την αξία της, με σκοπό την εναρμόνιση των καθεστώτων·
16. επαναλαμβάνει την ανάγκη χρονικά περιορισμένης διαδικασίας καταχώρισης και συνιστά, συγκεκριμένα, για τον σκοπό αυτόν, να καθοριστεί η μέγιστη διάρκεια της απόφασης σχετικά με την εθνική και ενωσιακή αίτηση·
17. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι τα έξοδα, ιδίως όσον αφορά την προσφυγή, όπως το τέλος προσφυγής, δεν εισάγουν διακρίσεις, ώστε κάθε κάτοχος δικαιώματος ΓΕ να έχει πρόσβαση σε αυτήν·
18. υπογραμμίζει την ανάγκη να προταθούν, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέτρα που αποσκοπούν στη στήριξη των δράσεων πιστοποίησης, οργάνωσης των επαγγελματιών καθώς και ενημέρωσης και προώθησης των ΓΕ για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα. Τα εν λόγω μέτρα στήριξης θα διευκολύνουν την ανάπτυξη συστήματος της ΕΕ, με αποτέλεσμα την προστασία και την ανάπτυξη μη επιδεχόμενης μετεγκατάσταση οικονομικής δραστηριότητας στις περιοχές·
19. συμφωνεί με την ανάλυση της Επιτροπής όσον αφορά την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας από την παρούσα πρόταση. Πράγματι, η εν λόγω πρόταση αποσκοπεί στη δημιουργία μιας εύρυθμης εσωτερικής αγοράς για τις ΓΕ των βιομηχανικών και βιοτεχνικών προϊόντων, η προστασία των οποίων εμπίπτει στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιτύχουν αυτόν τον στόχο ενεργώντας μεμονωμένα λόγω των διαφορετικών κανόνων που έχουν αναπτυχθεί σε εθνικό επίπεδο και οι οποίοι δεν αναγνωρίζονται αμοιβαία. Η διατήρηση μόνον των εθνικών προσεγγίσεων θα οδηγήσει σε νομική αβεβαιότητα για τους παραγωγούς, θα παρακλώσει τη διαφάνεια της αγοράς για τους καταναλωτές, θα επηρεάσει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της ΕΕ και θα ανοίξει τον δρόμο για τον άνισο ανταγωνισμό κατά την εμπορία προϊόντων με ΓΕ. Η πρόταση της Επιτροπής προσφέρει, συνεπώς, πραγματική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι προσανατολισμοί για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ Μ)»

(2022/C 498/12)

Εισηγήτρια:	Isabelle BOUDINEAU (FR/PES), Περιφερειακή σύμβουλος Νέας Ακουιτανίας
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 COM(2021) 812 final Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Σχέδιο δράσης για την προώθηση των σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών μεγάλων αποστάσεων και των διασυνοριακών σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών COM(2021) 810 final Τροποποιημένη πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 COM(2022) 384 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013

COM(2021) 812 final

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(4) Η υλοποίηση του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών δημιουργεί, από την άποψη της βάσης υποδομών, τις συνθήκες που επιτρέπουν να καταστούν όλοι οι τρόποι μεταφοράς πιο βιώσιμοι, οικονομικά προσιτοί και χωρίς αποκλεισμούς, ώστε να καταστούν ευρύτερα διαθέσιμες βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις στο πλαίσιο ενός πολυτροπικού συστήματος μεταφορών και να δημιουργηθούν τα κατάλληλα κίνητρα για την προώθηση της μετάβασης, ιδίως μέσω της διασφάλισης μιας δίκαιης μετάβασης, σύμφωνα με τους στόχους που παρουσιάζονται στη σύσταση (ΕΕ) [...] του Συμβουλίου, της [...], για τη διασφάλιση μιας δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα.	(4) Η υλοποίηση του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών δημιουργεί, από την άποψη της βάσης υποδομών, τις συνθήκες που επιτρέπουν να καταστούν όλοι οι τρόποι μεταφοράς πιο βιώσιμοι, οικονομικά προσιτοί και χωρίς αποκλεισμούς σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ , ώστε να καταστούν ευρύτερα διαθέσιμες βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις στο πλαίσιο ενός πολυτροπικού συστήματος μεταφορών και να δημιουργηθούν τα κατάλληλα κίνητρα για την προώθηση της μετάβασης, ιδίως μέσω της διασφάλισης μιας δίκαιης μετάβασης, σύμφωνα με τους στόχους που παρουσιάζονται στη σύσταση (ΕΕ) [...] του Συμβουλίου, της [...], για τη διασφάλιση μιας δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα.

Αιτιολογία

Καμία περιφέρεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα πρέπει να παραμεληθεί κατά τις προσπάθειες μετάβασης.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 16

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(16) Τα συμφέροντα των περιφερειακών και τοπικών αρχών καθώς και αυτά του ευρέος κοινού που επηρεάζονται από έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα υπόψη στις φάσεις σχεδιασμού και κατασκευής των έργων.	(16) Τα συμφέροντα των περιφερειακών και τοπικών αρχών καθώς και αυτά του ευρέος κοινού που επηρεάζονται από έργα κοινού ενδιαφέροντος πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα υπόψη στις φάσεις σχεδιασμού και κατασκευής των έργων.

Αιτιολογία

Η πλήρης συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον σχεδιασμό των έργων αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Δεν δικαιολογείται, συνεπώς, η δυναμική διατύπωση.

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 52

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(52) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν ένα εθνικό πρόγραμμα υποστήριξης του ΣΒΑΚ με σκοπό την προώθηση της αφομοίωσης των ΣΒΑΚ και τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των περιφερειών, των πόλεων και των κωμοπόλεων. Θα πρέπει να υποστηρίζει τις περιφέρειες και τις αστικές περιοχές προκειμένου να αναπτύξουν υψηλής ποιότητας ΣΒΑΚ και να ενισχύσουν την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των ΣΒΑΚ μέσω νομοθετικών μέτρων, καθοδήγησης, ανάπτυξης ικανότητας, βοήθειας και πιθανώς χρηματοδοτικής στήριξης.	(52) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν ένα εθνικό πρόγραμμα υποστήριξης του ΣΒΑΚ με σκοπό την προώθηση της αφομοίωσης των ΣΒΑΚ και τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των περιφερειών, των πόλεων και των κωμοπόλεων. Θα πρέπει να υποστηρίζει τις περιφέρειες και τις αστικές περιοχές προκειμένου να αναπτύξουν υψηλής ποιότητας ΣΒΑΚ και να ενισχύσουν την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των ΣΒΑΚ μέσω νομοθετικών μέτρων, καθοδήγησης, ανάπτυξης ικανότητας, βοήθειας και πιθανώς χρηματοδοτικής στήριξης. Για να συμπληρώσει την υποστήριξη που προσφέρουν τα εθνικά προγράμματα στήριξης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διευκολύνει τις ανταλλαγές μεταξύ των κόμβων στα «φόρουμ του διαδρόμου».

Αιτιολογία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να επικουρεί τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που δεν διαθέτουν εμπειρία στην ανάπτυξη σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας (ΣΒΑΚ), κυρίως διευκολύνοντας την ανταλλαγή εμπειρίας.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 66

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(66) Οι ευρωπαϊκοί διάδρομοι μεταφορών θα πρέπει να βοηθούν στην ανάπτυξη της υποδομής του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών με τρόπο που να αντιμετωπίζονται τα σημεία συμφόρησης, να βελτιώνονται οι διασυνοριακές συνδέσεις και να βελτιώνεται η απόδοση και η βιωσιμότητα. Θα πρέπει να συμβάλλουν στη συνοχή μέσω βελτιωμένης εδαφικής συνεργασίας. Θα πρέπει να ανταποκρίνονται επίσης σε ευρύτερους στόχους της πολιτικής μεταφορών και να διευκολύνουν τη διαλειτουργικότητα, την ενοποίηση διαφορετικών τρόπων μεταφοράς και τις πολυτροπικές μεταφορές. Η προσέγγιση ανά διάδρομο θα πρέπει να είναι διαφανής και σαφής και η διαχείριση των εν λόγω διαδρόμων δεν θα πρέπει να δημιουργεί επιπλέον διοικητική επιβάρυνση ή κόστος.	(66) Οι ευρωπαϊκοί διάδρομοι μεταφορών θα πρέπει να βοηθούν στην ανάπτυξη της υποδομής του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών με τρόπο που να αντιμετωπίζονται τα σημεία συμφόρησης, να βελτιώνονται οι διασυνοριακές συνδέσεις και να βελτιώνεται η απόδοση και η βιωσιμότητα. Θα πρέπει να συμβάλλουν στη συνοχή μέσω βελτιωμένης εδαφικής συνεργασίας. Θα πρέπει να ανταποκρίνονται επίσης σε ευρύτερους στόχους της πολιτικής μεταφορών και να διευκολύνουν τη διαλειτουργικότητα, την ενοποίηση διαφορετικών τρόπων μεταφοράς και τις πολυτροπικές μεταφορές. Η προσέγγιση ανά διάδρομο θα πρέπει να είναι διαφανής και σαφής και η διαχείριση των εν λόγω διαδρόμων δεν θα πρέπει να δημιουργεί επιπλέον διοικητική επιβάρυνση ή κόστος. Θα πρέπει επίσης να ευνοεί την ανάπτυξη δομών ολοκληρωμένης διαχείρισης, όπως π.χ. οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας, ώστε να επιταχύνεται η υλοποίηση των διασυνοριακών τμημάτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη διαβουλεύονται με τις περιφέρειες και τα ενδιαφερόμενα μέρη όταν αποφασίζουν για την υλοποίηση του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών.

Αιτιολογία

Οι δομές ολοκληρωμένης διαχείρισης, όπως οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας, έχουν αποδείξει ότι μπορούν να συντελέσουν στην αντιμετώπιση των δυσχερειών στον τομέα της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως δε στην υλοποίηση των διασυνοριακών τμημάτων του ΔΕΔ-Μ. Θα πρέπει να υπάρχει σχετική αναφορά στον κανονισμό.

Τροπολογία 5

Άρθρο 3 στοιχείο στ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
στ) «αστικός κόμβος»: αστική περιοχή όπου τα στοιχεία της υποδομής μεταφορών του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, όπως λιμένες, περιλαμβανομένων επιβατικών τερματικών σταθμών, αερολιμένες, σιδηροδρομικοί σταθμοί, τερματικοί σταθμοί λεωφορείων, πλατφόρμες και εγκαταστάσεις εφοδιαστικής και εμπορευματικοί τερματικοί σταθμοί, που βρίσκονται μέσα στο πολεοδομικό συγκρότημα και γύρω από αυτό συνδέονται με άλλα στοιχεία της υποδομής αυτής και με την υποδομή περιφερειακής και τοπικής κυκλοφορίας·	στ) «αστικός κόμβος»: Λειτουργική αστική περιοχή όπου τα στοιχεία της υποδομής μεταφορών του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, όπως λιμένες, περιλαμβανομένων επιβατικών τερματικών σταθμών, αερολιμένες, σιδηροδρομικοί σταθμοί, τερματικοί σταθμοί λεωφορείων, πλατφόρμες και εγκαταστάσεις εφοδιαστικής και εμπορευματικοί τερματικοί σταθμοί, που βρίσκονται μέσα στο πολεοδομικό συγκρότημα και γύρω από αυτό συνδέονται με άλλα στοιχεία της υποδομής αυτής και με την υποδομή περιφερειακής και τοπικής κυκλοφορίας

Αιτιολογία

Η «λειτουργική αστική περιοχή» αντικατοπτρίζει καλύτερα ένα ολοκληρωμένο σύστημα μεταφορών μιας πόλης και της ζώνης μετακίνησής της και επιτελεί καθοριστικό ρόλο στον σχεδιασμό των αστικών περιοχών και την απαλλαγή του συστήματος μεταφορών της από τις ανθρακούχες εκπομπές. Η προσθήκη της λέξης «λειτουργική» στον ορισμό των αστικών κόμβων ταιριάζει καλύτερα με τη λογική των ΣΒΑΚ του άρθρου 3 εδάφιο ιε).

Τροπολογία 6

Άρθρο 3 στοιχείο ιβ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
ιβ) «πολυτροπικός κόμβος επιβατών»: σημείο σύνδεσης μεταξύ τουλάχιστον δύο τρόπων μεταφοράς επιβατών, στο οποίο παρέχονται πληροφορίες για τις μετακινήσεις, πρόσβαση στις δημόσιες μεταφορές και μετεπιβιβάσεις μεταξύ τρόπων μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών στάθμευσης ιδιωτικών αυτοκινήτων με σκοπό τη συνέχιση της διαδρομής με δημόσια συγκοινωνία και των ενεργών τρόπων μεταφοράς, και το οποίο λειτουργεί ως διεπαφή μεταξύ αστικών κόμβων και δικτύων μεταφορών μεγαλύτερων αποστάσεων·	ιβ) «πολυτροπικός κόμβος επιβατών»: σημείο σύνδεσης μεταξύ τουλάχιστον δύο τρόπων μεταφοράς επιβατών, στο οποίο παρέχονται πληροφορίες για τις μετακινήσεις, πρόσβαση στις δημόσιες μεταφορές και μετεπιβιβάσεις μεταξύ τρόπων μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών στάθμευσης ιδιωτικών αυτοκινήτων με σκοπό τη συνέχιση της διαδρομής με δημόσια συγκοινωνία και των ενεργών τρόπων μεταφοράς, και το οποίο λειτουργεί ως διεπαφή μεταξύ και εντός αστικών κόμβων και δικτύων μεταφορών μεγαλύτερων αποστάσεων·

Αιτιολογία

Η τροπολογία αυτή θα σήμαινε ότι τα έργα πολυτροπικών επιβατικών κόμβων μεταξύ και εντός αστικών κόμβων θα λάβουν χρηματοδότηση.

Τροπολογία 7

Άρθρο 3 στοιχείο ιε)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
ιε) «σχέδιο βιώσιμης αστικής κινητικότητας» (ΣΒΑΚ): έγγραφο στρατηγικού σχεδιασμού κινητικότητας, που αποσκοπεί στη βελτίωση της προσβασιμότητας στη λειτουργική αστική περιοχή και της κινητικότητας εντός αυτής (συμπεριλαμβανομένων των ζωνών μετακίνησης ατόμων από και προς την εργασία τους) για τα άτομα, τις επιχειρήσεις και τα εμπορεύματα·	ιε) «σχέδιο βιώσιμης αστικής κινητικότητας» (ΣΒΑΚ): έγγραφο στρατηγικού σχεδιασμού κινητικότητας, που αποσκοπεί στη βελτίωση της προσβασιμότητας στη λειτουργική αστική περιοχή και της κινητικότητας εντός αυτής (συμπεριλαμβανομένων των ζωνών μετακίνησης ατόμων από και προς την εργασία τους) για τα άτομα, τις επιχειρήσεις και τα εμπορεύματα. Τα σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας (ΣΒΑΚ) μπορούν να περιλαμβάνονται σε υφιστάμενα σχέδια και/ή σε ευρύτερα σχέδια που ενσωματώνουν επίσης σχέδια χρήσης γης, για παράδειγμα, δεδομένων των διασυνδέσεων μεταξύ χρήσης γης και κινητικότητας.

Αιτιολογία

Με την παρούσα τροπολογία διασφαλίζεται ότι τα ΣΒΑΚ μπορούν να βασίζονται σε υφιστάμενα και/ή ευρύτερα σχέδια σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Τροπολογία 8

Άρθρο 3 στοιχείο κστ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
κστ) «θαλάσσιος λιμένας»: χερσαία και θαλάσσια έκταση που αποτελείται από υποδομές και εξοπλισμό που επιτρέπουν, κυρίως, την υποδοχή πλοίων, τη φόρτωση και εκφόρτωσή τους, την αποθήκευση εμπορευμάτων, την παραλαβή και παράδοση των εν λόγω εμπορευμάτων και την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών, πληρωμάτων και άλλων ατόμων, καθώς και κάθε άλλη υποδομή που χρειάζονται οι επιχειρήσεις μεταφορών εντός της ζώνης του λιμένα·	κστ) «θαλάσσιος λιμένας»: χερσαία και θαλάσσια έκταση, η οποία αποτελείται από υποδομές και εξοπλισμό που επιτρέπουν, κυρίως, την υποδοχή πλοίων, τη φόρτωση και εκφόρτωσή τους, την αποθήκευση εμπορευμάτων, την παραλαβή και παράδοση των εν λόγω εμπορευμάτων και την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών, πληρωμάτων και άλλων ατόμων, και που συνιστούν πύλες για το εμπόριο, βιομηχανικούς συνεργατικούς σχηματισμούς και κόμβους ενέργειας , καθώς και από κάθε άλλη υποδομή που χρειάζονται οι επιχειρήσεις μεταφορών εντός της ζώνης του λιμένα·

Αιτιολογία

Είναι σκόπιμο να ορίζονται οι θαλάσσιοι λιμένες στον κανονισμό με αναφορά όλων των ρόλων που ανατίθενται στις υποδομές τους, ώστε να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν καλύτερα στις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν.

Τροπολογία 9

Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο γ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	viii) την προσαρμογή των ρυθμιστικών προδιαγραφών στην εκάστοτε κατά τόπους πραγματικότητα·

Αιτιολογία

Για να εξασφαλιστεί το αδιάλειπτο του δικτύου, καθώς και η υλοποίησή του εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 του κανονισμού προθεσμιών, πρέπει οπωσδήποτε να προσαρμόζονται τα τεχνικά μέτρα στις τυχόν προκλήσεις που θέτει η εφαρμογή τους σε ορισμένες περιοχές, κυρίως εκείνες που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 26 του κανονισμού: στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και άλλες απομακρυσμένες, νησιωτικές, απόκεντρες και ορεινές περιοχές, στις αραιοκατοικημένες περιοχές ή στα απομονωμένα ή μερικώς απομονωμένα δίκτυα.

Τροπολογία 10

Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
β) είναι οικονομικά βιώσιμα, βάσει ανάλυσης κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους·	β) είναι οικονομικά βιώσιμα, βάσει ανάλυσης κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους και η ερμηνεία της αποδοτικότητας θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες των κρατών μελών και τον ευρύτερο οικονομικό αντίκτυπο των έργων·

Αιτιολογία

Στα κράτη μέλη με ροή προσώπων και εμπορευμάτων μικρότερη από τη μέση, τα σιδηροδρομικά έργα τείνουν να μην είναι αποδοτικά εάν εξετάζονται αυστηρά με βάση μόνο τη μέθοδο ανάλυσης κόστους-οφέλους. Η ερμηνεία της αποδοτικότητας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες και την ευρύτερη αποτελεσματικότητα των έργων.

Τροπολογία 11

Άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
β) κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγήει με εκτελεστικές πράξεις άλλες εξαιρέσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οποιαδήποτε αίτηση εξαίρεσης βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους και σε εκτίμηση των επιπτώσεων στη διαλειτουργικότητα. Οι εξαιρέσεις πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/797 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι συντονισμένες και έχουν συμφωνηθεί με το/τα γειτονικό/-ά κράτος/-η μέλος/-η, κατά περίπτωση.	β) κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, περιφερειακής αρχής ή ομάδας αρμόδιων αρχών , σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγήει με εκτελεστικές πράξεις άλλες εξαιρέσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οποιαδήποτε αίτηση εξαίρεσης βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους και σε εκτίμηση των επιπτώσεων στη διαλειτουργικότητα και της συμβολής στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής . Οι εξαιρέσεις πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/797 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι συντονισμένες και έχουν συμφωνηθεί με το/τα γειτονικό/-ά κράτος/-η μέλος/-η, κατά περίπτωση.

Αιτιολογία

Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση του δικτύου εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 του κανονισμού προθεσμιών, πρέπει να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να διευκολυνθεί η χορήγηση εξαιρέσεων.

Η πρόδος που έχει σημειωθεί στην υλοποίηση του εκτεταμένου δικτύου του ΔΕΔ-Μ δεν επαρκεί για να προβλέπεται ότι θα επιτευχθεί έως το 2050 το σύνολο των επιδιωκόμενων απαιτήσεων. Κάτι τέτοιο θα απαιτούσε υπερβολικά σημαντική κινητοποίηση χρηματοδοτικών πόρων, καθώς ορισμένα τμήματα δεν είναι κατάλληλα για την υλοποίηση ορισμένων απαιτήσεων, όπως ο εξηλεκτρισμός όλων των σιδηροδρομικών γραμμών. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να προωθηθεί η πρόδος του δικτύου και να διευκολυνθεί ο εντοπισμός των τμημάτων για τα οποία οι απαιτήσεις του κανονισμού είναι πιο εύστοχο να υποστούν προσαρμογές.

Τροπολογία 12

Άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο γ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
γ) επιτρέπει επικρατούσα ελάχιστη ταχύτητα λειτουργικής γραμμής 160 km/h για τις επιβατικές αμαξοστοιχίες στις γραμμές επιβατικών μεταφορών του εκτεταμένου κεντρικού δικτύου.	γ) επιτρέπει επικρατούσα ελάχιστη μέση ταχύτητα λειτουργικής γραμμής 160 km/h για τις επιβατικές αμαξοστοιχίες στις γραμμές επιβατικών μεταφορών του εκτεταμένου κεντρικού δικτύου.

Αιτιολογία

Η εφαρμογή της συγκεκριμένης τεχνικής απαίτησης, που θα ήταν υπερβολικά δαπανηρή, δεν προσφέρει ουσιαστική προστιθέμενη αξία. Κρίνεται πιο ενδεδειγμένο να προκριθεί μια πιο ρεαλιστική και αποτελεσματική προσέγγιση, ώστε να εξασφαλιστεί η υλοποίηση του δικτύου εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και να διατεθούν στους χρήστες του δικτύου αποτελεσματικές και υπαρκτές συνδέσεις.

Τροπολογία 13

Άρθρο 16 παράγραφος 5 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
β) κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί με εκτελεστικές πράξεις άλλες εξαιρέσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 4. Οποιαδήποτε εξαίρεση βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους και σε εκτίμηση των επιπτώσεων στη διαλειτουργικότητα. Οι εξαιρέσεις πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/797, είναι συντονισμένες και έχουν συμφωνηθεί με το/τα γειτονικό/-ά κράτος/-η μέλος/-η, κατά περίπτωση.	β) κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, περιφερειακής αρχής ή ομάδας αρμόδιων αρχών , σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί με εκτελεστικές πράξεις άλλες εξαιρέσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 4. Οποιαδήποτε εξαίρεση βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους και σε εκτίμηση των επιπτώσεων στη διαλειτουργικότητα και της συμβολής στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής . Οι εξαιρέσεις πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/797, είναι συντονισμένες και έχουν συμφωνηθεί με το/τα γειτονικό/-ά κράτος/-η μέλος/-η, κατά περίπτωση.

Αιτιολογία

Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση του δικτύου εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 του κανονισμού προθεσμιών, πρέπει να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να διευκολυνθεί η χορήγηση εξαιρέσεων.

Πολλά τμήματα σιδηροδρομικών γραμμών του κεντρικού δικτύου και του εκτεταμένου κεντρικού δικτύου δεν είναι κατάλληλα για την εφαρμογή των θεσπιζόμενων απαιτήσεων. Η υλοποίησή τους θα αποδειχθεί αδύνατη, λόγω ειδικών γεωγραφικών περιορισμών ή σημαντικών φυσικών περιορισμών που εμποδίζουν την ανάπτυξή τους ή δημιουργούν αδικαιολόγητες πρόσθετες δαπάνες.

Τροπολογία 14

Άρθρο 17, παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
6. Κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί με εκτελεστικές πράξεις εξαιρέσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5. Οποιαδήποτε αίτηση εξαίρεσης βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους και σε εκτίμηση των επιπτώσεων στη διαλειτουργικότητα. Οι εξαιρέσεις πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/797 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι συντονισμένες και έχουν συμφωνηθεί με το/τα γειτονικό/-ά κράτος/-η μέλος/-η, κατά περίπτωση.	6. Κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, περιφερειακής αρχής ή ομάδας αρμόδιων αρχών , σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί με εκτελεστικές πράξεις εξαιρέσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5. Οποιαδήποτε αίτηση εξαίρεσης βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους και σε εκτίμηση των επιπτώσεων στη διαλειτουργικότητα. Οι εξαιρέσεις πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/797 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι συντονισμένες και έχουν συμφωνηθεί με το/τα γειτονικό/-ά κράτος/-η μέλος/-η, κατά περίπτωση.

Αιτιολογία

Η ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας (ERTMS) δεν θα μπορέσει να πραγματοποιηθεί εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών σε ορισμένα τμήματα του δικτύου, ιδίως λόγω της κλίμακας των επενδύσεων που θα απαιτούσε. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση του δικτύου εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 του κανονισμού προθεσμιών, πρέπει να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να διευκολυνθεί η χορήγηση εξαιρέσεων, στο μέτρο που οι εξαιρέσεις αυτές δεν υπονομεύουν τη διαλειτουργικότητα του δικτύου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τροπολογία 15

Άρθρο 17 παράγραφος 19 στοιχείο ζ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
ζ) ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών εναλλακτικών καυσίμων για τους σιδηροδρόμους, όπως το υδρογόνο για τα τμήματα που εξαιρούνται από την απαίτηση ηλεκτροδότησης.	ζ) ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών σε θέματα τροχαίου υλικού και εναλλακτικών καυσίμων για τους σιδηροδρόμους, όπως το υδρογόνο, τα βιοκαύσιμα ή οι αμαξοστοιχίες με συσσωρευτή , για τα τμήματα που εξαιρούνται από την απαίτηση ηλεκτροδότησης.

Αιτιολογία

Τα τμήματα που εξαιρούνται από την υποχρέωση εξηλεκτρισμού πρέπει να θεωρούνται χώροι στους οποίους μπορούν να αναπτυχθούν καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις που θα συμβάλουν στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Προς τούτο, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να υιοθετήσει μια ουδέτερη από τεχνολογική άποψη προσέγγιση ώστε να εξασφαλίσει μεγαλύτερη κλιματική και οικονομική αποτελεσματικότητα των τεχνολογιών που θα αναπτυχθούν.

Τροπολογία 16

Άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	xi) υποδομές για πεζούς και ποδήλατα·

Αιτιολογία

Οι υψηλής ποιότητας υποδομές οδικών μεταφορών για την κυκλοφορία μεγάλων αποστάσεων πρέπει να συνοδεύονται από την ανάπτυξη υποδομών για τα ποδήλατα και τους πεζούς, ιδίως στους αστικούς κόμβους.

Τροπολογία 17

Άρθρο 33, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να χορηγεί εξαιρέσεις με εκτελεστικές πράξεις αναφορικά με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), γ) και ζ). Κάθε αίτηση εξαίρεσης βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους ή σχετίζεται με τους ειδικούς γεωγραφικούς ή σημαντικούς φυσικούς περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένης της απουσίας συστήματος σιδηροδρόμου στο έδαφος.</p>	<p>2. Κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, περιφερειακής αρχής ή ομάδας αρμόδιων αρχών, η Επιτροπή μπορεί, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να χορηγεί εξαιρέσεις με εκτελεστικές πράξεις αναφορικά με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), γ) και ζ). Κάθε αίτηση εξαίρεσης βασίζεται σε ανάλυση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους ή σχετίζεται με τους ειδικούς γεωγραφικούς ή σημαντικούς φυσικούς περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένης της απουσίας συστήματος σιδηροδρόμου στο έδαφος.</p>

Αιτιολογία

Για να εξασφαλιστεί το αδιάλειπτο του δικτύου, καθώς και η υλοποίησή του εντός των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 του κανονισμού προθεσμιών, πρέπει οπωσδήποτε να προσαρμόζονται τα τεχνικά μέτρα στις τυχόν προκλήσεις που θέτει η εφαρμογή τους σε ορισμένες περιοχές.

Τροπολογία 18

Άρθρο 35, παράγραφος 3 τελευταία περίοδος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
<p>Τα κράτη μέλη διαβουλεύονται με πράκτορες διαμετακόμισης, φορείς εκμετάλλευσης μεταφορών και φορείς εκμετάλλευσης εφοδιαστικής που δραστηριοποιούνται στο έδαφός τους. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της ανάλυσης.</p>	<p>Τα κράτη μέλη διαβουλεύονται με τοπικές και περιφερειακές αρχές των αστικών κόμβων, πράκτορες διαμετακόμισης, φορείς εκμετάλλευσης μεταφορών και φορείς εκμετάλλευσης εφοδιαστικής που δραστηριοποιούνται στο έδαφός τους. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της ανάλυσης.</p>

Αιτιολογία

Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν ολοκληρωμένη αρμοδιότητα επί των πολυτροπικών εμπορευματικών τερματικών σταθμών και των σχετικών απαιτήσεων για τις μεταφορικές υποδομές ΔΕΑ-Μ (άρθρο 37), γι' αυτό θα πρέπει να ζητείται η γνώμη τους κατά την προετοιμασία των σχεδίων δράσης των κρατών μελών για δίκτυο πολυτροπικών εμπορευματικών τερματικών σταθμών.

Τροπολογία 19

Άρθρο 37, παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>5. Κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις των παραγράφων 1 έως 4 με εκτελεστικές πράξεις σε περίπτωση που οι επενδύσεις στις υποδομές δεν μπορούν να αιτιολογηθούν με βάση τη σχέση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους, ιδίως όταν ο τερματικός σταθμός ευρίσκεται σε χωρικά περιορισμένη περιοχή.</p>	<p>5. Κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις των παραγράφων 1 έως 4 με εκτελεστικές πράξεις σε περίπτωση που οι επενδύσεις στις υποδομές δεν μπορούν να αιτιολογηθούν με βάση τη σχέση κοινωνικοοικονομικού κόστους-οφέλους, ιδίως όταν ο τερματικός σταθμός ευρίσκεται σε χωρικά περιορισμένη περιοχή, κυρίως δε στους αστικούς κόμβους. Εξαιρέσεις θα πρέπει επίσης να είναι δυνατές στους αστικούς κόμβους, εάν η ζήτηση της αγοράς δεν υποστηρίζει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που έχουν καθοριστεί για τους τερματικούς σταθμούς.</p>

Αιτιολογία

Οι πλατφόρμες που βρίσκονται σε αστικούς κόμβους (όπως αναφέρονται στο άρθρο 40) καλούνται να αντιμετωπίσουν ισχυρότατες πιέσεις σε επίπεδο εγγείου ιδιοκτησίας και περιορισμένης έκτασης χώρο. Η θέση τους περιπλέκει την εφαρμογή ορισμένων τεχνικών απαιτήσεων που ορίζονται στις παραγράφους 1 έως 4 του υπό εξέταση άρθρου. Συνεπώς, για τις περιπτώσεις αυτές, είναι σκόπιμο να προκριθούν αποστολές αστικής υλικοτεχνικής υποστήριξης που να μην απαιτούν υπερβολική επέκταση σε χώρο.

Τροπολογία 20

Άρθρο 40 στοιχείο β) σημείο ii) και τελευταία περίοδος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p><i>συλλογή και υποβολή στην Επιτροπή δεδομένων αστικής κινητικότητας ανά αστικό κόμβο σχετικά με τις ελάχιστες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, την κυκλοφοριακή συμφόρηση, τα ατυχήματα και τους τραυματισμούς, το μερίδιο μεταφορών και την πρόσβαση σε υπηρεσίες κινητικότητας, καθώς και τα δεδομένα σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση και την ηχορύπανση. Στη συνέχεια, τα εν λόγω δεδομένα υποβάλλονται κάθε έτος·</i></p> <p>[...]</p> <p><i>Η Επιτροπή εκδίδει, το αργότερο ένα έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, εκτελεστικό κανονισμό για τη θέσπιση μεθοδολογίας για τα δεδομένα που πρέπει να συλλέγει το κράτος μέλος και τα οποία αναφέρονται στο στοιχείο β) σημείο ii). Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 59 παράγραφος 3.</i></p>	<p><i>ενημέρωση της Επιτροπής ανά έτος σχετικά με την πορεία της εφαρμογής των ΣΒΑΚ·</i></p> <p>[...]</p>

Αιτιολογία

Είναι μεν κατανοητό να επιθυμεί η Επιτροπή να οργανώσει την αυστηρή παρακολούθηση της εφαρμογής των ΣΒΑΚ, ωστόσο η διενέργεια συλλογής δεδομένων τέτοιας έκτασης σε ετήσια βάση φαίνεται μάλλον άστοχη. Επιπλέον, η επεξεργασία τους θα οδηγήσει σε πληθώρα μελετών, ιδιαίτερα επαχθή για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε η κατάρτιση των ΣΒΑΚ και των σχετικών δεικτών να μην προκαλεί διοικητικό φόρτο για την επίτευξη των στόχων του ΔΕΔ-Μ. Ως εκ τούτου, προτείνεται να απλουστευθεί η διαδικασία για την παρακολούθηση της εφαρμογής των ΣΒΑΚ, με παράλληλη διατήρηση της υποχρέωσης ενημέρωσης σχετικά με την πρόοδό τους.

Τροπολογία 21

Άρθρο 40 στοιχείο δ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>δ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2040: την ανάπτυξη τουλάχιστον ενός πολυτροπικού εμπορευματικού τερματικού σταθμού με επαρκή ικανότητα μεταφόρτωσης εμπορευμάτων εντός ή εγγύς του αστικού κόμβου.</p>	<p>δ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2040: την ανάπτυξη τουλάχιστον ενός πολυτροπικού εμπορευματικού τερματικού σταθμού με επαρκή ικανότητα μεταφόρτωσης εμπορευμάτων εντός ή εγγύς του αστικού κόμβου, ώστε να εξασφαλίζεται η αστική εφοδιαστική και η σύνδεση του τελευταίου χιλιομέτρου.</p>

Αιτιολογία

Φαίνεται προβληματικό να αποφασίζεται η δημιουργία πολυτροπικών εμπορευματικών τερματικών σταθμών χωρίς να συνυπολογίζονται οι δυναμικές των ροών σε περιφερειακό επίπεδο και χωρίς να καλύπτονται όσο το δυνατόν καλύτερα οι ανάγκες των επιχειρήσεων, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων της εκάστοτε περιοχής σε επίπεδο εγγείου ιδιοκτησίας και σε τεχνικό επίπεδο. Συνεπώς, προτείνεται να τονίζεται ο ρόλος των σταθμών αυτών ως κόμβων αστικής εφοδιαστικής.

Τροπολογία 22

Άρθρο 44 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) τη στήριξη και την προώθηση της απαλλαγής των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω της μετάβασης σε οχήματα, πλοία και αεροσκάφη μηδενικών και χαμηλών εκπομπών καθώς και άλλους καινοτόμους και βιώσιμους τρόπους μεταφοράς και τεχνολογίες δικτύου όπως τα συστήματα hyperloop·	α) τη στήριξη και την προώθηση της απαλλαγής των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω της μετάβασης σε οχήματα, πλοία, τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό και αεροσκάφη μηδενικών και χαμηλών εκπομπών καθώς και άλλους καινοτόμους και βιώσιμους τρόπους μεταφοράς και τεχνολογίες δικτύου όπως τα συστήματα hyperloop·

Αιτιολογία

Είναι σκόπιμο να ενθαρρυνθεί η τεχνολογική καινοτομία για όλα τα μέσα μεταφοράς, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Στον τομέα των σιδηροδρόμων επίσης είναι εφικτή και ευκαταία η εφαρμογή καινοτομιών, ιδίως στα τμήματα που εξαιρούνται από την εφαρμογή των τεχνικών προδιαγραφών.

Τροπολογία 23

Άρθρο 44 στοιχείο α)

(νέο στοιχείο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<i>την προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης οικολογικών και καινοτόμων εναλλακτικών λύσεων στις περιοχές που εξαιρούνται από τα τεχνικά μέτρα του ΔΕΔ-Μ, όπως τα νησιά και οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες·</i>

Αιτιολογία

Μολονότι οι εξαιρέσεις που χορηγούνται σε ορισμένες περιοχές βάσει του κανονισμού ή κατόπιν αιτήματος συμβάλλουν στην εξασφάλιση της άρτιας υλοποίησης του ΔΕΔ-Μ χάρη στην προσαρμογή του στις προκλήσεις των περιοχών αυτών, πρέπει να ενθαρρυνθεί η εξεύρεση εναλλακτικών τεχνολογικών ή ενεργειακών λύσεων που θα καταστήσουν τις περιοχές αυτές εργασιώδη καινοτομίας.

Τροπολογία 24

Άρθρο 52, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Το «Φόρουμ του διαδρόμου» συγκροτείται επίσημα και προεδρεύεται από τον Ευρωπαϊό Συντονιστή. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συμφωνούν για τη συμμετοχή τους στο φόρουμ του διαδρόμου όσον αφορά το τμήμα τους του ευρωπαϊκού διαδρόμου μεταφορών και εξασφαλίζουν την εκπροσώπηση των διοικητικών δομών των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών.	2. Το «Φόρουμ του διαδρόμου» συγκροτείται επίσημα και προεδρεύεται από τον Ευρωπαϊό Συντονιστή. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συμφωνούν για τη συμμετοχή τους στο φόρουμ του διαδρόμου όσον αφορά το τμήμα τους του ευρωπαϊκού διαδρόμου μεταφορών και εξασφαλίζουν την εκπροσώπηση των διοικητικών δομών των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών, όπως και των περιφερειακών αρχών, των τοπικών αρχών, των επιχειρηματιών και της βιομηχανίας, καθώς και των αστικών κόμβων του ΔΕΔ-Μ.

Αιτιολογία

Οι περιφερειακές αρχές αναλαμβάνουν σημαντικό μερίδιο της συγχρηματοδότησης των έργων του ΔΕΔ-Μ. Επιπλέον, διαθέτουν αρμοδιότητες όσον αφορά τον σχεδιασμό του δικτύου και τη διαχείριση των υπηρεσιών μαζικών μεταφορών σε περιφερειακό επίπεδο. Εξάλλου, συνιστούν αναγκαίο μεσολαβητή για τη διαβίβαση των αναγκών κινητικότητας των πολιτών. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν πλήρως στη διακυβέρνηση των διαδρόμων του ΔΕΔ-Μ.

Τροπολογία 25

Άρθρο 52, παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>6. Ο Ευρωπαϊός Συντονιστής μπορεί να διαβουλευέται με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, τους διαχειριστές υποδομής, τους φορείς εκμετάλλευσης μεταφορών, ιδίως εκείνους που είναι μέλη των διοικητικών δομών των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών, τον κλάδο προμήθειας, τους χρήστες των υπηρεσιών μεταφορών και τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών και την υλοποίησή του. Επιπλέον, ο αρμόδιος Ευρωπαϊός Συντονιστής για το ERTMS συνεργάζεται στενά με τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι», και ο αρμόδιος Ευρωπαϊός Συντονιστής για τον ευρωπαϊκό θαλάσσιο χώρο με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα.</p>	<p>6. Ο Ευρωπαϊός Συντονιστής διαβουλευέται με τις τοπικές αρχές, τους διαχειριστές υποδομής, τους φορείς εκμετάλλευσης μεταφορών, ιδίως εκείνους που είναι μέλη των διοικητικών δομών των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών, τον κλάδο προμήθειας, τους χρήστες των υπηρεσιών μεταφορών και τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών και την υλοποίησή του. Επιπλέον, ο αρμόδιος Ευρωπαϊός Συντονιστής για το ERTMS συνεργάζεται στενά με τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι», και ο αρμόδιος Ευρωπαϊός Συντονιστής για τον ευρωπαϊκό θαλάσσιο χώρο με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα.</p>

Αιτιολογία

Όλοι οι Συντονιστές έχουν δημιουργήσει μηχανισμούς διαβούλευσης με το σύνολο των σχετικών φορέων στην περιοχή δραστηριοποίησής τους. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη.

Τροπολογία 26

Άρθρο 53, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>2. Το πρόγραμμα εργασιών καταρτίζεται σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με το φόρουμ του διαδρόμου και τις διοικητικές δομές των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών, ή το συμβουλευτικό φόρουμ των οριζόντιων προτεραιοτήτων. Το πρόγραμμα εργασιών των ευρωπαϊκών διαδρόμων μεταφορών εγκρίνεται από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Η Επιτροπή διαβιβάζει το πρόγραμμα εργασιών, προς ενημέρωση, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.</p>	<p>2. Το πρόγραμμα εργασιών καταρτίζεται σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και τις ενδιαφερόμενες περιφερειακές αρχές, και κατόπιν διαβούλευσης με το φόρουμ του διαδρόμου και τις διοικητικές δομές των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών ή το συμβουλευτικό φόρουμ των οριζόντιων προτεραιοτήτων. Το πρόγραμμα εργασιών των ευρωπαϊκών διαδρόμων μεταφορών εγκρίνεται από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Η Επιτροπή διαβιβάζει το πρόγραμμα εργασιών, προς ενημέρωση, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.</p>

Αιτιολογία

Λόγω του ρόλου τους στην εφαρμογή του προγράμματος εργασιών, καθώς και του αντίκτυπου που το πρόγραμμα αυτό έχει στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, οι περιφερειακές αρχές πρέπει να κληθούν να συμμετάσχουν στην κατάρτισή του.

Τροπολογία 27

Άρθρο 56 παράγραφος 1 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>β) αποκλείει θαλάσσιους λιμένες και λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας και αερολιμένες του εκτεταμένου δικτύου, εφόσον έχει αποδειχθεί ότι κατά την τελευταία εξαετία ο μέσος όγκος κυκλοφορίας σε αυτά ήταν χαμηλότερος του 85 % του αντίστοιχου ορίου·</p>	<p>β) κινεί διαδικασία στήριξης προτού προβεί σε αποκλεισμό θαλάσσιων λιμένων και λιμένων εσωτερικής ναυσιπλοΐας και αερολιμένων του εκτεταμένου δικτύου, εφόσον έχει αποδειχθεί ότι κατά την τελευταία εξαετία ο μέσος όγκος κυκλοφορίας σε αυτά ήταν χαμηλότερος του 85 % του αντίστοιχου ορίου. Κατά τη διαδικασία στήριξης, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, λαμβάνει υπόψη τους ποιοτικούς δείκτες και τους τυχόν συγκυριακούς παράγοντες που ενδέχεται να δικαιολογούν την πτώση του όγκου κυκλοφορίας της συγκεκριμένης υποδομής. Οι μεταβολές του όγκου των μεταφορών λόγω προσωρινών ή εξαιρετικών παραγόντων δεν πρέπει να αποτελούν λόγο αποκλεισμού από το δίκτυο·</p>

Αιτιολογία

Λαμβανομένων υπόψη των επενδύσεων που προϋποθέτει η ένταξη στο ΔΕΔ-Μ, καθώς και των θετικών διαδικασιών που προκύπτουν από αυτήν, κυρίως σε επίπεδο οικολογικής μετάβασης των υποδομών, κρίνεται προτιμότερο να αποφεύγεται ο αποκλεισμός θαλάσσιων λιμένων ή αερολιμένων από το εκτεταμένο δίκτυο. Ωστόσο, καθώς οι δυναμικές των μεταφορικών ροών βρίσκονται σε διαρκή εξέλιξη, το δίκτυο πρέπει να είναι προσαρμοσίμο. Συνιστάται λοιπόν, αντί των εξαιρέσεων, να κινείται διαδικασία στήριξης για τη λεπτομερέστερη αξιολόγηση της δυναμικής στον συγκεκριμένο θαλάσσιο λιμένα ή αερολιμένα, ώστε να αποφασίζεται κατά πόσον θα αποκλειστεί ή όχι από το δίκτυο.

Τροπολογία 28

Άρθρο 57

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Άρθρο 57</p> <p>Συμμετοχή ενδιαφερομένων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα</p> <p>Οι εθνικές διαδικασίες αναφορικά με τη συμμετοχή ή τις διαβουλεύσεις με περιφερειακές και τοπικές αρχές και την κοινωνία των πολιτών που επηρεάζονται από έργα κοινού ενδιαφέροντος λαμβάνονται κατάλληλα υπόψη, εφόσον ενδείκνυται, στα στάδια σχεδιασμού και κατασκευής των έργων. Η Επιτροπή προάγει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον τομέα αυτόν, ιδίως σε ό,τι αφορά τις διαβουλεύσεις και τη συμπερίληψη ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση.</p>	<p>Άρθρο 57</p> <p>Συμμετοχή ενδιαφερομένων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα</p> <p>Οι εθνικές διαδικασίες αναφορικά με τη συμμετοχή ή τις διαβουλεύσεις με περιφερειακές και τοπικές αρχές και την κοινωνία των πολιτών που επηρεάζονται από έργα κοινού ενδιαφέροντος λαμβάνονται κατάλληλα υπόψη στα στάδια σχεδιασμού και κατασκευής των έργων. Η Επιτροπή προάγει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον τομέα αυτόν, ιδίως σε ό,τι αφορά τις διαβουλεύσεις και τη συμπερίληψη ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση.</p>

Αιτιολογία

Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να καλούνται να συμμετέχουν κάθε φορά που επηρεάζονται από την ανάπτυξη ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος.

Τροπολογία 29

Παράρτημα V σημείο 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
<p>4. Αποτελεσματική λειτουργία του ΔΕΔ-Μ: στο ΣΒΑΚ θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι επιπτώσεις των διαφόρων αστικών μέτρων για τις ροές τόσο της επιβατικής όσο και της εμπορευματικής κυκλοφορίας στο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών, με στόχο την εξασφάλιση αδιάλειπτης διαμετακόμισης, παράκαμψης ή διασύνδεσης μέσω των αστικών κόμβων και γύρω από αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων μηδενικών εκπομπών. Ειδικότερα, το ΣΒΑΚ περιλαμβάνει δράσεις για τον μετριασμό της συμφόρησης, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης που επηρεάζουν τις ροές κυκλοφορίας στο ΔΕΔ-Μ.</p>	<p>4. Αποτελεσματική λειτουργία του ΔΕΔ-Μ: στο ΣΒΑΚ θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι επιπτώσεις των διαφόρων αστικών μέτρων για τις ροές τόσο της επιβατικής όσο και της εμπορευματικής κυκλοφορίας στο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών, με στόχο την εξασφάλιση αδιάλειπτης διαμετακόμισης, παράκαμψης ή διασύνδεσης μέσω των αστικών κόμβων και γύρω από αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων μηδενικών εκπομπών. Ειδικότερα, το ΣΒΑΚ περιλαμβάνει δράσεις για τον μετριασμό της συμφόρησης, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης που επηρεάζουν τις ροές κυκλοφορίας στο ΔΕΔ-Μ. Ταυτόχρονα, στα μέτρα για το ΔΕΔ-Μ θα πρέπει να συνεκτιμώνται οι επιπτώσεις στις περιφερειακές και τοπικές κυκλοφοριακές ροές, τόσο επιβατικές όσο και εμπορευματικές.</p>

Αιτιολογία

Η αλληλεπίδραση των περιφερειακών και τοπικών επιβατικών και εμπορευματικών κυκλοφοριακών ροών με τις κυκλοφοριακές ροές στους διεθνείς διαδρόμους ΔΕΔ-Μ είναι αμφίδρομη, γι' αυτό ο αντίκτυπος των μέτρων θα πρέπει να συνεκτιμάται σε βάση αμοιβαιότητας προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα σύστημα απρόσκοπτης κυκλοφορίας με αποδοτικές συνδέσεις πρώτου και τελευταίου χιλιόμετρου.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕΤΠ)

1. χαιρετίζει τη συνολική ποιότητα της πρότασης της Επιτροπής. Εκτιμά ότι έχει πρωταρχική σημασία η θέσπιση ενός κανονισμού για τη χάραξη στρατηγικής για τον σχεδιασμό των μεταφορικών υποδομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μόνο έτσι μπορεί να εξασφαλιστεί ένα ικανοποιητικό επίπεδο συνοχής, συντονισμού και διαλειτουργικότητας·
2. εκτιμά ότι η διεθνική διάσταση του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) προσφέρει ισχυρή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Οι πρωτοβάθμιοι και δευτεροβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) επιβεβαιώνουν τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από τα διασυνοριακά έργα στις περιοχές δικαιοδοσίας τους·
3. σημειώνει τις γεωπολιτικές συνέπειες της ρωσικής επίθεσης στην Ουκρανία και την ανάγκη αντιμετώπισης της τρωτότητας του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών, το οποίο σήμερα είναι εν μέρει αποσυνδεδεμένο από την παγκόσμια αγορά, κυρίως των ειδών διατροφής· υποστηρίζει την αναστολή των ευρωπαϊκών επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ ως προς τα έργα που αφορούν τη Ρωσία και τη Λευκορωσία, ζητά όμως την ανάπτυξη καλύτερων σιδηροδρομικών συνδέσεων με την Ουκρανία, ιδίως για να διευκολυνθεί η μεταφορά βασικών πρώτων υλών. Για τον σκοπό αυτό, η προβλεπόμενη αύξηση του προϋπολογισμού του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» είναι ευπρόσδεκτη·
4. επικροτεί τους στόχους που ορίζονται για το ΔΕΔ-Μ. Τονίζει τη σημασία της συμβολής του κανονισμού στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, ιδίως χάρη στη στήριξη που προσφέρει στην ανάπτυξη των βέλτιστων από την άποψη αυτή μεταφορικών μέσων. Τονίζει παράλληλα την ανάγκη εξασφάλισης της προσαρμογής των μεταφορικών υποδομών στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, καθώς και στην εμφάνιση νέων κινδύνων·

Εδαφική συνοχή

5. χαιρετίζει το γεγονός ότι η εδαφική συνοχή επιβεβαιώνεται εκ νέου ως στόχος προτεραιότητας του κανονισμού για το σύνολο του κεντρικού, του εκτεταμένου κεντρικού και του εκτεταμένου δικτύου. Διαπιστώνει επί του προκειμένου ότι το ΔΕΔ Μ ακολουθεί τη σύσταση της όγδοης έκθεσης για τη συνοχή, σύμφωνα με την οποία κάθε πολιτική της ΕΕ θα πρέπει να συντελεί στην ευρωπαϊκή συνοχή·

6. συνιστά στην Επιτροπή να ορίσει την αρχή της «μη υπονόμευσης της συνοχής», την οποία αναπτύσσει στην όγδοη έκθεση για τη συνοχή, ώστε να είναι δυνατό να ελέγχεται κατά πόσον εφαρμόζεται στο ΔΕΔ-Μ, ιδιαίτερα δε στα έργα κοινού ενδιαφέροντος·
7. εκτιμά ότι στο ΔΕΔ-Μ πρέπει να συνυπολογίζονται οι ποικίλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες της Ένωσης. Επί του προκειμένου, χαιρετίζει την προσοχή που δίνεται στις αγροτικές, απομονωμένες, ορεινές, αραιοκατοικημένες, απόκεντρες, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και υπενθυμίζει ότι οι περιφέρειες που δεν υπάγονται στις κατηγορίες αυτές έχουν επίσης μεγάλη ποικιλία εδαφών και αντιμετωπίζουν μεγάλη ποικιλία προκλήσεων·
8. υπενθυμίζει ότι η υλοποίηση του στόχου της εδαφικής συνοχής απαιτεί το δίκτυο, στο σύνολό του, να διαθέτει στέρεη και αποτελεσματική σύνδεση με τα δευτερεύοντα δίκτυα μεταφορών, πέρα από το πλαίσιο του ΔΕΔ-Μ·
9. αναγνωρίζει τον εύστοχο καθορισμό κοινών και φιλόδοξων τεχνικών μέτρων για την εξασφάλιση της συνέχειας και της διαλειτουργικότητας του δικτύου. Ωστόσο, υπενθυμίζει ότι η ποικιλομορφία των ευρωπαϊκών περιφερειών καθιστά δύσχερη την τήρηση του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής των τεχνικών προδιαγραφών που ορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής, ιδίως δε των απαιτήσεων ελάχιστης ταχύτητας, εξηλεκτρισμού και περιτυπώματος φόρτωσης, για τα τμήματα του σιδηροδρομικού δικτύου που θα απαιτούσαν υπερβολικές επενδύσεις·
10. επισημαίνει ότι, εκτός από τους κύριους ευρωπαϊκούς άξονες μεταφορών του κεντρικού και του εκτεταμένου δικτύου, η γεφύρωση των ελλειπόντων κρίκων μπορεί επίσης να συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη των διασυνοριακών σιδηροδρομικών συνδέσεων. Με την καλύτερη σύνδεση των παραμεθόριων περιοχών, η Ευρώπη αναπτύσσεται με από τρόπο και παρέχει στους πολίτες τη δυνατότητα να μετακινούνται με φιλικό προς το κλίμα τρόπο σε διασυνοριακό επίπεδο·

Διακυβέρνηση

11. τονίζει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης συμβάλλουν ενεργά στον σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση των μεταφορικών υποδομών στις περιοχές δικαιοδοσίας τους, ορισμένες εκ των οποίων συμπεριλαμβάνονται στο ΔΕΔ-Μ. Ως εκ τούτου, ζητά την καλύτερη ένταξή τους στο σύστημα διακυβέρνησης του ΔΕΔ-Μ, κυρίως με την πλήρη συμμετοχή τους στο φόρουμ του διαδρόμου, όχι απλώς με την ιδιότητα του παρατηρητή, όπως προβλέπεται επί του παρόντος·
12. ωστόσο, αναγνωρίζει ότι, παρά τις ενδεχόμενες αυτές βελτιώσεις, η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τηρεί την αρχή της επικουρικότητας: το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών προσφέρει πραγματικά μια αδιαμφισβήτητη ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία πέρα από τα σύνορα των κρατών μελών, καθώς συγκεντρώνει σωρευτικά τις προσπάθειες προγραμματισμού των κρατών, των περιφερειών και των δήμων, ιδίως χάρη στον αυξημένο ρόλο που αποδίδεται στους αστικούς κόμβους με το νέο σχέδιο κανονισμού·
13. παρατηρεί πολλά παραδείγματα διασυνοριακών τμημάτων, η υλοποίηση των οποίων δεν τυγχάνει της δέουσας πολιτικής προσοχής σε εθνικό επίπεδο, ενώ διαπιστώνει απουσία συντονισμού και επαχθείς και μη συντονισμένες διοικητικές διατυπώσεις·
14. ζητά να ενισχυθεί σημαντικά η διακυβέρνηση του ΔΕΔ-Μ, ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή του, κυρίως για τις ελλείπουσες διασυνοριακές συνδέσεις. Επί του προκειμένου, χαιρετίζει τις προτάσεις της Επιτροπής για την ενίσχυση του ρόλου των Συντονιστών και την προώθηση του συντονισμού των εθνικών σχεδίων με τις ευρωπαϊκές πολιτικές·
15. εκτιμά ότι η συγχώνευση των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου και των σιδηροδρομικών εμπορευματικών διαδρόμων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαδρόμων μεταφορών προσφέρει σημαντική βελτίωση στη διαχείριση του δικτύου και αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση του συντονισμού και της υλοποίησής του. Ως προς το σημείο αυτό, εκφράζει την έκπληξή της για το γεγονός ότι η ευθυγράμμιση που προκρίνει η Επιτροπή στην πρότασή της δεν αφορά τους θαλάσσιους λιμένες που βρίσκονται στους σιδηροδρομικούς εμπορευματικούς διαδρόμους·

Αστικοί κόμβοι

16. υπενθυμίζει ότι η βιωσιμότητα της αστικής κινητικότητας, σε συνδυασμό με τη βιωσιμότητα των μετακινήσεων μεγάλων αποστάσεων, αποτελεί κείμερο στοιχείο για την υλοποίηση των στόχων του ΔΕΔ-Μ και, γενικότερα, της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
17. τονίζει ότι η τρίτη έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή αντιμετωπίζει τις πολεοδομικές πολιτικές, ιδίως δε την αστική κινητικότητα, ως ευκαιρία για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Υπενθυμίζει επί αυτού τη σημασία της ενεργού κινητικότητας, η ανάπτυξη της οποίας απαιτεί συνεπείς υποδομές σε επίπεδο αστικών κόμβων·
18. επισημαίνει την ανάγκη κατάρτισης των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ). Εκτιμά ότι τα ΣΒΑΚ συντελούν στην ενίσχυση ενός μοντέλου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, καθώς εντάσσουν στο πλαίσιο του ΔΕΔ-Μ τις στρατηγικές σχεδιασμού της κινητικότητας και χωροταξικού σχεδιασμού σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

19. παρατηρεί ότι, για τις αραιοκατοικημένες και τις νησιωτικές περιοχές, θα πρέπει να υιοθετηθεί μια προσέγγιση πιο κατάλληλη για τις ιδιαιτερότητές τους·

20. προτείνει τα κριτήρια για σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας να δίνουν έμφαση στην ευελιξία, ώστε αυτά τα σχέδια να μπορούν να ενσωματωθούν αποτελεσματικά στα υφιστάμενα σχέδια. Οι αστικοί κόμβοι δεν θα πρέπει να επιβαρύνονται από μαζική παροχή δεδομένων και συναφείς μεθόδους. Καθώς αυξάνεται ο αριθμός των αστικών κόμβων, η χρηματοδότηση της ΕΕ για τους αστικούς κόμβους πρέπει να αυξηθεί αναλόγως·

Μεταφορικά μέσα

21. επισημαίνει ότι οι πλωτές και σιδηροδρομικές μεταφορές είναι φιλικόι προς το κλίμα τρόποι μεταφοράς και, ως εκ τούτου, ενθαρρύνει την ανάπτυξή τους στο πλαίσιο του ΔΕΔ-Μ·

22. χαιρετίζει τις σημαντικές βελτιώσεις στην αντιμετώπιση των σιδηροδρομικών υποδομών. Τονίζει τις προσπάθειες που πρέπει ακόμη να καταβληθούν από άποψη διαλειτουργικότητας και συνέχειας, ώστε να επιτευχθεί ένα αποτελεσματικό σιδηροδρομικό δίκτυο για τις εμπορευματικές και τις επιβατικές μεταφορές σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

23. χαιρετίζει την ενίσχυση της θαλάσσιας συνιστώσας του ΔΕΔ-Μ, ιδίως δε την επέκταση της επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση σε όλα τα θαλάσσια τμήματα μεταξύ των λιμένων του ΔΕΔ-Μ, χάρη στην οποία αναμένεται να προαχθεί η ανάπτυξη της ακτοπλοΐας, ώστε να τονωθεί η στροφή από τις οδικές στις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και η συνδεσιμότητα των νησιωτικών και των εξόχως απόκεντρων περιφερειών·

Χρηματοδότηση του ΔΕΔ-Μ

24. υπενθυμίζει ότι η υλοποίηση του ΔΕΔ-Μ εντός των ορισθεισών προθεσμιών αποτελεί προτεραιότητα για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Τονίζει, ωστόσο, ότι ο προϋπολογισμός του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» εξακολουθεί να είναι αμελητέος σε σύγκριση με τα ποσά που πρέπει να κινητοποιηθούν και εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι πολλές περιφέρειες αδυνατούν να προσφύγουν στα διαρθρωτικά ταμεία για να καλύψουν εν μέρει αυτό το έλλειμμα χρηματοδότησης. Επιπλέον, η αξιολόγηση της οικονομικής βιωσιμότητας των έργων κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, εκτός από την ανάλυση οφέλους-κόστους, τις διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές και γεωγραφικές συνθήκες των κρατών μελών, όπως οι αποστάσεις και ο όγκος της κυκλοφορίας, καθώς και τον ευρύτερο οικονομικό αντίκτυπό τους. Επίσης, πρέπει να διασφαλιστεί ότι λαμβάνεται υπόψη η σκοπιμότητα των απαιτήσεων που επιβάλλουν τα κράτη μέλη από άποψη χρόνου και οικονομικών συνθηκών.

25. επισημαίνει ότι στην τρίτη έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή συνιστάται να ενθαρρυνθούν οι λύσεις αποτελεσματικότερες από κλιματική άποψη κινητικότητας. Ως εκ τούτου, εκφράζει τη λύπη της για την απουσία μηχανισμού κινήτρων για τη στροφή του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών προς λύσεις φιλικότερες προς το περιβάλλον·

26. τονίζει ότι απαιτείται χρηματοδοτική στήριξη για τη συντήρηση του ΔΕΔ-Μ καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των έργων και ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η διαρκής χρηματοδότηση των μεταφορικών υποδομών σε μακροπρόθεσμη βάση·

Σχέδιο δράσης για την προώθηση των σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών μεγάλων αποστάσεων και των διασυνοριακών σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών

27. χαιρετίζει το γεγονός ότι το σχέδιο δράσης ενθαρρύνει τη θέσπιση ενιαίου ευρωπαϊκού πλαισίου και την άρση των φραγμών που εμποδίζουν ακόμη τις υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών μεγάλων αποστάσεων και διασυνοριακών σιδηροδρομικών μεταφορών·

28. τονίζει τον καίριο ρόλο των νυχτερινών αμαξοστοιχιών για την υλοποίηση των στόχων του σχεδίου δράσης·

29. εκτιμά ότι η προώθηση των σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών μεγάλων αποστάσεων και των διασυνοριακών σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών απαιτεί την ανάπτυξη μηχανισμών κινήτρων και χρηματοδότησης σε ενωσιακό επίπεδο, καθώς και την εξασφάλιση δίκαιων όρων ανταγωνισμού έναντι των αεροπορικών μεταφορών·

30. τονίζει το ενδιαφέρον των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση των στόχων αυτών. Ως εκ τούτου, αναμένει με ενδιαφέρον τη νομοθετική πρόταση που προβλέπει η Επιτροπή για τη διευκόλυνση της χρήσης των σιδηροδρομικών εισιτηρίων από τους χρήστες.

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενεργειακή δέσμη μέτρων για τις εκπομπές αερίου, υδρογόνου και μεθανίου»

(2022/C 498/13)

Εισηγητής:	Jakub CHEŁSTOWSKI (ECR/PL), περιφερειάρχης Σιλεσίας
Έγγραφα αναφοράς:	<p>Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου</p> <p>COM(2021) 803 final</p> <p>Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου</p> <p>COM(2021) 804 final</p> <p>Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942</p> <p>COM(2021) 805 final</p>

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου

COM(2021) 803 final

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
[...]τους συμμετέχοντες στην αγορά να λαμβάνουν υπόψη τους τον μεταβατικό ρόλο του ορυκτού αερίου κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων τους για την αποφυγή φαινομένων εγκλωβισμού και τη διασφάλιση της σταδιακής και έγκαιρης κατάργησης του ορυκτού αερίου, ιδίως σε όλους τους σχετικούς βιομηχανικούς τομείς και για σκοπούς θέρμανσης.	[...] τους συμμετέχοντες στην αγορά να λαμβάνουν υπόψη τους τον μεταβατικό ρόλο του ορυκτού αερίου και να μεριμνούν έτσι ώστε οι νεότευκτες υποδομές φυσικού αερίου να είναι κατάλληλες για τη λειτουργία με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές αερίων και εκπομπές ανανεώσιμων αερίων για την αποφυγή φαινομένων εγκλωβισμού κατά την απόσβεση, καθώς και τη διασφάλιση της σταδιακής και έγκαιρης κατάργησης του ορυκτού αερίου, ιδίως σε όλους τους σχετικούς βιομηχανικούς τομείς και για σκοπούς θέρμανσης.

Αιτιολογία

Στην προσπάθεια να αυξηθεί η χρήση μη ανθρακούχων αερίων, είναι σημαντικό στα επενδυτικά σχέδια για νέες υποδομές αερίου — συμπεριλαμβανομένων των αγωγών, των τερματικών σταθμών ΥΦΑ και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου— να συνεκτιμώνται ο σχεδιασμός και η κατασκευή των υποδομών κατά τρόπο ώστε να είναι προσαρμοσμένες στα μη ανθρακούχα αέρια από την έναρξη της λειτουργίας τους.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>[...] Ωστόσο, τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, μπορούν να συμβάλουν στην ενεργειακή μετάβαση, ιδίως βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα για την ταχεία μείωση των εκπομπών των υφιστάμενων καυσίμων, και να στηρίξουν την υιοθέτηση ανανεώσιμων καυσίμων, όπως το ανανεώσιμο υδρογόνο. Για να υποστηριχθεί η μετάβαση, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί κατώτατο όριο για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όσον αφορά το υδρογόνο και τα συνθετικά αέρια καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. [...]</p>	<p>[...] Ωστόσο, τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, μπορούν να συμβάλουν στην ενεργειακή μετάβαση, ιδίως βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα για την ταχεία μείωση των εκπομπών των υφιστάμενων καυσίμων, και να στηρίξουν την υιοθέτηση ανανεώσιμων καυσίμων, όπως το ανανεώσιμο υδρογόνο. Το βιομεθάνιο είναι επίσης σημαντικό ανανεώσιμο καύσιμο για την επίτευξη των στόχων για το κλίμα· είναι σχετικά εύκολα συμβατό με τις υφιστάμενες υποδομές φυσικού αερίου (υποκατάστατο καύσιμο) και η ΕΕ διαθέτει μεγάλο δυναμικό στο εσωτερικό της για την παραγωγή του. Για να διασφαλιστεί η ανάπτυξη της αγοράς βιομεθανίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν ιδίως να πραγματοποιήσουν επενδύσεις σύμφωνες με τις αρχές της κλιμακωτής χρήσης βιομάζας και με σκοπό τη σημαντική αύξηση της παραγωγής βιοαερίου και βιομεθανίου από διαθέσιμα απόβλητα σε διεσπαρμένη μορφή σε τομείς όπως η γεωργία, η δασοκομία και η δημοτική διαχείριση. Θα πρέπει να αποκλείονται η καλλιέργεια φυτών για αποκλειστική χρήση σε μονάδες παραγωγής βιοαερίου και η κατασκευή μονάδων παραγωγής βιοαερίου που εξαρτώνται από τη διατήρηση της μαζικής κτηνοτροφίας. Για να υποστηριχθεί η μετάβαση, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί κατώτατο όριο για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όσον αφορά το υδρογόνο και τα συνθετικά αέρια καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.</p>

Αιτιολογία

Η ανάπτυξη του τομέα του βιοαερίου και του βιομεθανίου είναι σημαντική βραχυπρόθεσμα για τη μερική μείωση της εξάρτησης από τον εφοδιασμό με φυσικό αέριο από τη Ρωσία, καθώς και για την ανάπτυξη των τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων σε τομείς όπως η γεωργία, η δασοκομία ή η δημοτική διαχείριση, όπου τα απόβλητα μπορούν να μετατραπούν σε υπόστρωμα παραγωγής. Ωστόσο, θα πρέπει να διευκρινιστεί ρητά ότι μόνο το ήδη υφιστάμενο βιομεθάνιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως καύσιμο. Η καλλιέργεια φυτών για την τροφοδότηση μονάδων παραγωγής βιοαερίου και η διατήρηση της μαζικής κτηνοτροφίας μόνο για την παραγωγή βιοαερίου και βιομεθανίου για ενεργειακούς σκοπούς πρέπει να αποκλειστούν, καθώς επιβραδύνουν την πράσινη μετάβαση.

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 20

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>[...] Μολονότι ο εξηλεκτρισμός αποτελεί βασικό στοιχείο της πράσινης μετάβασης, στο μέλλον τα νοικοκυριά θα συνεχίσουν να καταναλώνουν φυσικό αέριο, καθώς και αυξανόμενο όγκο ανανεώσιμων αερίων.</p>	<p>[...] Μολονότι ο εξηλεκτρισμός αποτελεί βασικό στοιχείο της πράσινης μετάβασης, στο μέλλον τα νοικοκυριά θα συνεχίσουν να καταναλώνουν φυσικό αέριο, καθώς και αυξανόμενο όγκο ανανεώσιμων αερίων. Με μέλημα τη διασφάλιση της δυνατότητας των νοικοκυριών να υιοθετήσουν και να χρησιμοποιούν τα ανανεώσιμα αέρια, τα κράτη μέλη — σε συνεργασία με την Επιτροπή— θα πρέπει να ξεκινήσουν διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς με θέμα την τεχνολογική διαθεσιμότητα του κατάλληλου εξοπλισμού, καθώς και το δυνητικό κόστος της διάδοσής του.</p>

Αιτιολογία

Σε μια ανεπτυγμένη αγορά μη ανθρακούχων αερίων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πελάτες λιανικής, δηλαδή τα νοικοκυριά και μέρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Χωρίς την αναβάθμιση ή την αγορά νέου εξοπλισμού θέρμανσης και ψύξης, οι τελικοί πελάτες θα αντιμετωπίζουν τεχνικές δυσκολίες ή δεν θα είναι σε θέση να μεταστραφούν από τα ορυκτά καύσιμα στα μη ανθρακούχα αέρια.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 108

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>[...] η προσφορά και η ζήτηση, οι υποδομές μεταφοράς, η ποιότητα εξυπηρέτησης, το διασυνοριακό εμπόριο, οι επενδύσεις, οι τιμές καταναλωτή, η ρευστότητα της αγοράς.</p>	<p>[...] η προσφορά και η ζήτηση, οι υποδομές μεταφοράς, η ποιότητα εξυπηρέτησης, το διασυνοριακό εμπόριο, οι επενδύσεις, οι τιμές καταναλωτή, η ρευστότητα της αγοράς. Η διαφάνεια της αγοράς θα πρέπει επίσης να συνίσταται στον λεπτομερή καθορισμό του κόστους κατασκευής νέων υποδομών για μη ανθρακούχα αέρια σε όλα τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, σε συνεργασία με τους εθνικούς φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, θα πρέπει να προβαίνουν σε λεπτομερείς οικονομικούς υπολογισμούς του μελλοντικού επενδυτικού κόστους για την επέκταση της απαλλαγμένης από ανθρακούχες εκπομπές υποδομής φυσικού αερίου. Με τον τρόπο αυτό θα σχεδιάζεται ρεαλιστικά η ανάπτυξη του δικτύου, θα υπολογίζεται το δυνητικό χρηματοδοτικό κενό και θα δημιουργούνται ευκαιρίες διαμόρφωσης τιμολογιακής πολιτικής επωφελούς τόσο για τους φορείς εκμετάλλευσης όσο και για τους καταναλωτές.</p>

Αιτιολογία

Το κόστος κατασκευής υποδομών για μη ανθρακούχα αέρια μπορεί να διαφέρει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η προοπτική του τοπικού κόστους, έτσι ώστε να σχεδιάζεται σωστά η ανάπτυξη της αγοράς ελάχιστα ανθρακούχων αερίων και των αερίων από ΑΠΕ.

Τροπολογία 5

Άρθρο 4 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>[...] για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου σε ενεργειακά φτωχούς ή ευάλωτους οικιακούς πελάτες. Οι εν λόγω δημόσιες παρεμβάσεις υπόκεινται στους όρους των παραγράφων 4 και 5.</p>	<p>[...] για τον καθορισμό των τιμών προμήθειας φυσικού αερίου σε ενεργειακά φτωχούς, ευάλωτους οικιακούς ή προστατευόμενους πελάτες, σύμφωνα με τον ορισμό του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Οι εν λόγω δημόσιες παρεμβάσεις υπόκεινται στους όρους των παραγράφων 4 και 5.</p> <p>Σε περίπτωση μακροχρόνιων και σημαντικών ανατιμήσεων, οι παρεμβάσεις που πληρούν τα κριτήρια τα οποία ορίζονται στις παραγράφους 4 και 5 είναι δυνατόν να επεκτείνονται και σε άλλη κατηγορία πελατών, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι επιπτώσεις της ενεργειακής φτώχειας.</p>

Αιτιολογία

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι πολύ περιοριστική σε περίπτωση απότομων ανατιμήσεων. Η τροπολογία αφορά τη δυνατότητα προσθήκης κατηγοριών προστατευόμενων πελατών, όπως ορίζονται στον κανονισμό για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο (ΕΕ) 2017/1938.

Τροπολογία 6

Άρθρο 8 παράγραφος 11

(νέα παράγραφος)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>11. Για να μπορούν να επιδεικνύουν στους τελικούς καταναλωτές την ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό μείγμα ενός συγκεκριμένου προμηθευτή ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών σε σχέση με την ενέργεια που διατίθεται στην αγορά και παρέχεται στους καταναλωτές βάσει συμβολαίων, τα κράτη μέλη μεριμνούν έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα οι εγγυήσεις προέλευσης να εκδίδονται κατόπιν αιτήματος παραγωγού ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 7 σημείο ii) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για το αέριο, συμπεριλαμβανομένου του βιοαερίου, του βιομεθανίου, του υδρογόνου, της αμμωνίας, της μεθανόλης και των συνθετικών αέριων καυσίμων. Συν τοις άλλοις, πρέπει οι τελικοί πελάτες να γνωρίζουν τη σημασία της πράσινης μετάβασης και να ενημερώνονται ως προς την ποικιλομορφία των ανανεώσιμων καυσίμων ή των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και τα δικαιώματά τους να ζητούν εγγυήσεις προέλευσης.</p>

Αιτιολογία

Η ανάπτυξη μιας διασυνδεδεμένης ευρωπαϊκής αγοράς καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμων καυσίμων προϋποθέτει τη χρήση μέσων για την παροχή πληροφοριών σχετικών με την προέλευση των αερίων που παράγονται και παρέχονται στους τελικούς καταναλωτές.

Τροπολογία 7

Άρθρο 10 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>[...] διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης. Από την άποψη αυτή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν διακρίσεις κατά προμηθευτών που έχουν ήδη καταχωριστεί σε άλλο κράτος μέλος.</p>	<p>[...] διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης και διαθέτει τις άδειες που απαιτεί δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 2 η ρυθμιστική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται ο εφοδιασμός με φυσικό αέριο. Από την άποψη αυτή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν διακρίσεις κατά προμηθευτών που έχουν ήδη καταχωριστεί σε άλλο κράτος μέλος.</p>

Αιτιολογία

Η υποχρέωση των προμηθευτών να τηρούν τα πρότυπα στα κράτη μέλη αποτελεί εγγύηση για την ασφάλεια του εφοδιασμού των πελατών. Στην υπόλοιπη διάταξη λαμβάνεται μέριμνα έτσι ώστε ότι τα πρότυπα αυτά να μην εισάγουν διακρίσεις.

Τροπολογία 8

Άρθρο 26

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
[...] οι εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών συνδέονται με δίκτυα διανομής ή μεταφοράς.	[...] οι εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών συνδέονται με δίκτυα διανομής ή μεταφοράς, εφόσον αυτά θεωρούνται επωφελή βάσει των εθνικών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων δυνάμει του άρθρου 51. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη των αναγκαίων μηχανισμών για τη διασφάλιση δίκαιου και αναλογικού επιμερισμού του κόστους που συνεπάγεται η σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ανανεώσιμων αερίων και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

Αιτιολογία

Η θέσπιση μηχανισμών αποζημίωσης έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι το κόστος δεν μετακυλιεται αθέμιτα σε άλλους χρήστες του δικτύου και ότι θα υπάρχουν ίσοι όροι ανταγωνισμού στην αγορά. Στο πλαίσιο της εν λόγω προσέγγισης, θα πρέπει να συνδεθούν μόνο οι εγκαταστάσεις των οποίων η σύνδεση με τα δίκτυα διανομής και μεταφοράς παρέχει σαφή προστιθέμενη αξία, δεδομένου ότι, μακροπρόθεσμα, η προσοχή θα πρέπει να εστιαστεί στη βιώσιμη ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ιδίως στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Τροπολογία 9

Άρθρο 51 παράγραφος 2 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία·	β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία, μαζί με λεπτομερή οικονομική ανάλυση —συμπεριλαμβανομένου του κόστους κατασκευής ή αναβάθμισης των υφιστάμενων υποδομών για αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμα αέρια— καθώς και ένδειξη της ύπαρξης δυνητικού ελλείμματος χρηματοδότησης με συμβατικές υποδομές φυσικού αερίου·

Αιτιολογία

Ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός για την ανάπτυξη υποδομών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμων αερίων πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομερή προγραμματισμό του κόστους. Η υπαγωγή λεπτομερών οικονομικών ζητημάτων στην αποκλειστική αρμοδιότητα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των φορέων διαχειριστών συστημάτων διανομής μπορεί να δυσχεράνει την επίτευξη των επενδυτικών στόχων.

Τροπολογία 10

Άρθρο 72 παράγραφος 4 στοιχείο στ)

(νέο στοιχείο)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>στ) να δημιουργήσει τα λεγόμενα «ρυθμιστικά δοκιμαστήρια» για τη χορήγηση ειδικών και προσωρινών εξαιρέσεων από εθνικά, περιφερειακά ή τοπικά νομοθετικά πλαίσια όσον αφορά τις καινοτόμες επενδύσεις στις χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές και στα ανανεώσιμα αέρια. Η δημιουργία ενός τέτοιου περιβάλλοντος δοκιμών ρυθμιστικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην επιτάχυνση των επενδύσεων σε αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμα αέρια —ιδίως στα κράτη μέλη στα οποία οι εν λόγω επενδύσεις δεν θα συμμορφώνονται πλήρως με τα υφιστάμενα νομικά και ρυθμιστικά πλαίσια— και επίσης θα μπορούσε να διευκολύνει την επακόλουθη προσαρμογή του ρυθμιστικού περιβάλλοντος σε αυτές.</p>

Αιτιολογία

Συνιστάται να δημιουργηθούν τα λεγόμενα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια, στα οποία θα παρέχεται προσωρινή εξαίρεση από τα εθνικά, περιφερειακά ή τοπικά νομοθετικά πλαίσια με σκοπό την υλοποίηση καινοτόμων επενδύσεων για τις οποίες δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί κατάλληλο νομικό περιβάλλον.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου

COM(2021) 804 final

Τροπολογία 11

Αιτιολογική σκέψη 42

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>[...] Παράλληλα με την εξασφάλιση εναρμονισμένης προσέγγισης όσον αφορά την ποιότητα του αερίου για τα διασυνοριακά σημεία διασύνδεσης, θα πρέπει να διατηρηθεί η ευελιξία των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή προτύπων ποιότητας του αερίου στα εγχώρια συστήματα φυσικού αερίου.</p>	<p>[...] Παράλληλα με την εξασφάλιση εναρμονισμένης προσέγγισης όσον αφορά την ποιότητα του αερίου για τα διασυνοριακά σημεία διασύνδεσης, θα πρέπει να διατηρηθεί η ευελιξία των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή προτύπων ποιότητας του αερίου στα εγχώρια συστήματα φυσικού αερίου. Οι εγγυήσεις προέλευσης θα είναι απαραίτητες για να εξασφαλιστεί μια άκρως ολοκληρωμένη, διαλειτουργική και διαφανής αγορά αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμων αερίων, το μερίδιο της οποίας θα αυξηθεί στο σύστημα φυσικού αερίου. Σκοπός των εγγυήσεων αυτών θα είναι η πιστοποίηση της πηγής παραγωγής φυσικού αερίου, καθώς και του παραγόμενου αποτυπώματος άνθρακα, με μέλημα οι παραγωγοί και οι τελικοί πελάτες να μπορούν να εμπορευούνται με τυποποιημένο τρόπο και να τεκμηριώνονται οι μειώσεις CO₂ που επιτυγχάνονται.</p>

Αιτιολογία

Χωρίς εγγύηση προέλευσης, δεν θα είναι δυνατή η πιστοποίηση της πηγής παραγωγής και του αποτυπώματος άνθρακα ενός δεδομένου φυσικού αερίου, με συνέπεια να εμποδίζονται η άσκηση των πολιτικών για το κλίμα και η υποβολή μη οικονομικών εκθέσεων.

Τροπολογία 12

Άρθρο 43 παράγραφος 1 στοιχείο γ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
γ) εντοπίζει επενδυτικές ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά τις διασυννοριακές δυναμικότητες.	γ) εντοπίζει επενδυτικές ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά τις διασυννοριακές δυναμικότητες, καθώς και τις συνδέσεις των συστημάτων με τρίτες χώρες, από τις οποίες θα εισάγονται αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμα αέρια για την κάλυψη της συνολικής ζήτησης ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αιτιολογία

Για να διασφαλιστούν η συνέχεια της παραγωγής στους βιομηχανικούς κλάδους και η ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ στη νέα αγορά αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμων αερίων, το βασικό σημείο σχεδιασμού θα πρέπει να είναι η εγγυημένη εισαγωγή των απαιτούμενων ποσοτήτων υδρογόνου από χώρες εκτός της ΕΕ, έτσι ώστε να ικανοποιούνται με βιώσιμο και ασφαλή τρόπο οι συνολικές ενεργειακές ανάγκες της ΕΕ.

Τροπολογία 13

Άρθρο 43 παράγραφος 4

(νέα παράγραφος)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
—	4. Για την εκπόνηση ενός ορθού, ρεαλιστικού και εφικτού διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου, θα πρέπει ο ACER, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας να ξεκινήσουν διαδικασία διαβούλευσης με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές με θέμα το κόστος κατασκευής ή αναβάθμισης των υποδομών για τη λειτουργία αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμων αερίων, μόλις τεθεί σε ισχύ ο παρών κανονισμός. Αυτό αφορά ιδίως τον ακριβή προγραμματισμό των κεφαλαιουχικών και των λειτουργικών δαπανών για νέα στοιχεία ενεργητικού, όπως οι τερματικοί σταθμοί υδρογόνου, οι ηλεκτρολυτικές κυψέλες και τα δίκτυα υδρογόνου.

Αιτιολογία

Βλέπε ανωτέρω.

Τροπολογία 14

Άρθρο 60 παράγραφος 1 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
β) η επένδυση συμβάλλει στην απανθρακοποίηση·	β) η επένδυση συμβάλλει στην απανθρακοποίηση και εγγυάται ότι οι νεότευκτες υποδομές φυσικού αερίου θα είναι έτσι σχεδιασμένες ώστε να μπορούν να επεξεργάζονται αέρια από ανανεώσιμες πηγές και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών από την έναρξη της λειτουργίας τους, με τη συνακόλουθη ελαχιστοποίηση του κινδύνου εγκλωβισμού·

Αιτιολογία

Βλέπε ανωτέρω.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942

COM(2021) 805 final

Τροπολογία 15

Άρθρο 3

(νέο άρθρο)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Αξιολόγηση του μακροπρόθεσμου δυναμικού των ανανεώσιμων πηγών αερίου ως βάσης για τη βελτιστοποίηση της ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς και διανομής</p> <p>1. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την αξιολόγηση του δυναμικού παραγωγής βιομεθανίου σε τοπικό επίπεδο σε ολόκληρη την επικράτειά τους, βάσει των εθνικών στρατηγικών τους για το βιοαέριο και το βιομεθάνιο. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Μπορεί να βασίζεται δε σε υφιστάμενες αξιολογήσεις.</p> <p>2. Η βιομάζα που θα εξετάζεται στην παρούσα αξιολόγηση περιλαμβάνει την ακατέργαστη βιομάζα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2018/2001 (συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος ΙΧ) που πληροί τα ενωσιακά κριτήρια αειφορίας.</p> <p>3. Κατά το στάδιο σχεδιασμού της αξιολόγησης, τα κράτη μέλη διαβουλεύονται με την οικεία ρυθμιστική αρχή και τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής για να καθορίσουν τα εξής:</p> <p>α) την τοπική οντότητα εντός της οποίας πραγματοποιείται η αξιολόγηση του δυναμικού παραγωγής,</p> <p>β) όσον αφορά το πεδίο της υπό αξιολόγηση βιομάζας, τη γεωγραφική εγγύτητα με υφιστάμενα δίκτυα φυσικού αερίου.</p> <p>4. Τα κράτη μέλη διαβουλεύονται με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής όταν αξιολογούν, βελτιώνουν την ήδη υφιστάμενη αξιολόγηση και προετοιμάζουν τις μεταγενέστερες επικαιροποιήσεις τους. Μπορούν να διαβουλεύονται δε και με άλλους αρμόδιους φορείς.</p>

Αιτιολογία

Η αξιολόγηση του μακροπρόθεσμου παραγωγικού δυναμικού του βιοαερίου και του βιομεθανίου αποτελεί προϋπόθεση για τον οικονομικά αποδοτικό σχεδιασμό των ενισχύσεων του δικτύου με σκοπό την ενσωμάτωση των αυξανόμενων ποσοτήτων βιομεθανίου στα δίκτυα φυσικού αερίου.

Τροπολογία 16

Άρθρο 3 παράγραφος 3

(νέα παράγραφος)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>3. Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) μαζί με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, προβαίνουν σε λεπτομερή υπολογισμό των επενδυτικών και λειτουργικών δαπανών που σχετίζονται με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου σε κάθε κράτος μέλος. Ο πρώτος υπολογισμός ολοκληρώνεται έως την ... [12 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] και επικαιροποιείται ανά τριετία. Ο υπολογισμός των επενδυτικών και λειτουργικών δαπανών αποτελεί τη βάση για τον προγραμματισμό της τιμολογιακής και χρηματοδοτικής πολιτικής.</p>

Αιτιολογία

Στη διενέργεια αναλύσεων διαρροής μεθανίου, στην υποβολή εκθέσεων με θέμα τις εκπομπές μεθανίου, καθώς και στις πιθανές νέες επενδύσεις που οδηγούν σε μειώσεις των εκπομπών μεθανίου θα πρέπει να συνεκτιμάται το συστημικό κόστος που δεν μπορεί να μετακυλιέται στον τελικό καταναλωτή ή να προκαλεί την όξυνση της ενεργειακής φτώχειας στις περιφέρειες.

Τροπολογία 17

Άρθρο 10 παράγραφος 4

(νέα παράγραφος)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>4. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με το Διεθνές Παρατηρητήριο Εκπομπών Μεθανίου, θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, πανευρωπαϊκή μεθοδολογία για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών μεθανίου όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στα κεφάλαια 3, 4 και 5 του παρόντος κανονισμού.</p>

Αιτιολογία

Για να ξεκινήσει μια συντονισμένη προσπάθεια μείωσης των εκπομπών μεθανίου, είναι αναγκαίο να εφαρμόζεται μια καθολική μεθοδολογία παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης σε ολόκληρο τον τομέα, με μέλημα να παρέχεται στους υπευθύνους εκπομπών μεθανίου η δυνατότητα να υποβάλλουν τις εκθέσεις τους με διαφανή και συγκρίσιμο τρόπο.

Τροπολογία 18

Άρθρα 12, 14, 17, 18, 25, 26, 27, 28 και 29

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρα 12, 14, 17, 18, 25, 26, 27, 28, 29	<p><i>Στο άρθρο 12, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 12 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 14, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 9 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 17, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 9 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 18, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 12 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 25, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 12 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 26, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 9 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 27, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 9 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 28, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 12 μήνες.</i></p> <p><i>Στο άρθρο 29, οι υποχρεωτικές προθεσμίες παρατείνονται κατά 12 μήνες.</i></p>

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ(ΕτΠ)

1. τονίζει την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών από τις υψηλές τιμές και εγγύησης της ασφάλειας εφοδιασμού τους με ενέργεια. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στη σημερινή γεωπολιτική συγκυρία·
2. φρονεί πως για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, του 8ου σχεδίου δράσης για το περιβάλλον και σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα, θα πρέπει η ΕΕ —συνεκτιμώντας τα θέματα ενεργειακής ασφάλειας— να καταργήσει τα ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν —συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου— και να επιτύχει μια οικονομία υψηλής ενεργειακής απόδοσης και εν πολλοίς βασισμένη σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί γρήγορα ένα κοινό πλαίσιο για τη σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου·
3. σημειώνει ότι η ανάπτυξη μιας οικονομίας υδρογόνου εξαρτάται άμεσα από την έγκαιρη ανάπτυξη και μετατροπή των υποδομών υδρογόνου. Η υλοποίηση πολύπλευρων έργων και πρωτοβουλιών σε ένα δυναμικό περιβάλλον απαιτεί κατάλληλο νομικό πλαίσιο της ΕΕ προκειμένου να διασφαλιστεί η αναγκαία μακροπρόθεσμη προβλεψιμότητα για τις επενδύσεις·
4. τονίζει ότι η αυξανόμενη διάδοση των μη ανθρακούχων αερίων δεν θα πρέπει να επηρεάζει την ποιότητα του φυσικού αερίου που διατίθεται τους τελικούς χρήστες·
5. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να διενεργηθεί ανάλυση του κόστους ανάπτυξης των υποδομών με μέλημα την οικονομικά προβλέψιμη ενεργειακή μετάβαση· Ενδέχεται να πρέπει να διενεργηθούν μελέτες πρόσθετου κόστους για την ανάπτυξη υποδομών με μη ανθρακούχα αέρια, καθώς και μελέτες του αντικτύπου της εν λόγω μετάβασης στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων τους, οι οποίες αναγνωρίζονται δεόντως στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
6. ζητεί να αποτραπεί η δημιουργία μη αξιοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού. Επισημαίνει δε ότι τα νεόδμητα πάγια στοιχεία αερίου θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι μπορούν να συναποτεφρώνονται ή να λειτουργούν στο μέλλον με υψηλές συγκεντρώσεις μη ανθρακούχων αερίων·

7. συνιστά τη θέσπιση των λεγόμενων «ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων» με σκοπό την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης αγοράς για τα μη ανθρακούχα αέρια ελλείψει επαρκούς τομεακής νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο·
8. επισημαίνει τη δυνατότητα θέσπισης εγγυήσεων προέλευσης για τα αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και τα ανανεώσιμα αέρια, που θα διασφαλίζουν το αδιάβλητο εμπόριο στην αγορά·
9. συνιστά τη χάραξη ενός χάρτη πορείας για την εισαγωγή στην ΕΕ ανθρακούχων αερίων, με σκοπό την ενεργειακή της ασφάλεια και την κάλυψη της μελλοντικής ζήτησης·
10. ζητεί να διευρυνθεί η αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (ENTSOG) για την ανάπτυξη μιας αγοράς αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ανανεώσιμων αερίων, αντί να συσταθεί ξεχωριστό όργανο, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Δικτύων Υδρογόνου, ειδικά για τον σκοπό αυτό·
11. εξετάζει με επικριτικό πνεύμα τις προτεινόμενες κανονιστικές διατάξεις όσον αφορά τον κάθετο και οριζόντιο ιδιοκτησιακό διαχωρισμό ενός δικτύου υδρογόνου. Οι διατάξεις αυτές υπονομεύουν τον στόχο των βραχυπρόθεσμων και εκτεταμένων επενδύσεων σε ανάλογο δίκτυο υδρογόνου, το οποίο κατασκευάζεται και λειτουργεί αποτελεσματικά με βάση τα υφιστάμενα δίκτυα φυσικού αερίου. Ζητεί, ως εκ τούτου, να διατηρηθούν για το υδρογόνο οι απαιτήσεις διαχωρισμού που έχουν θεσπιστεί για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο, ιδίως στο επίπεδο του δικτύου διανομής. Εφιστά την προσοχή στην περίπτωση να ανατεθεί η ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς υδρογόνου στους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς αερίου. Ο διαχωρισμός του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς υδρογόνου με τη σύσταση ξεχωριστής και ανεξάρτητης εταιρείας από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου ενδέχεται να μην είναι επωφελής όσον αφορά τη δυναμική της ενεργειακής μετάβασης·
12. εισηγείται την ανάπτυξη υποστρώματος για το βιοαέριο και το βιομεθάνιο. Η διασφάλιση του εφοδιασμού με οργανικά καύσιμα θα είναι σημαντική στην προσπάθεια να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το δυναμικό των περιφερειών στα αέρια αυτά· ζητεί, συγχρόνως, να αποκλειστούν η καλλιέργεια φυτών που προορίζονται για αποκλειστική χρήση σε μονάδες παραγωγής βιοαερίου και η κατασκευή μονάδων παραγωγής βιοαερίου που εξαρτώνται από τη διατήρηση της μαζικής κτηνοτροφίας·
13. ζητεί την αξιολόγηση του μακροπρόθεσμου δυναμικού της παραγωγής βιοαερίου και βιομεθανίου ανά περιφέρεια, βάσει της οποίας θα είναι δυνατός ο προσδιορισμός του δυναμικού περιφερειακής ανάπτυξης του οικοσυστήματος μη ανθρακούχων αερίων·
14. συνιστά τη θέσπιση κοινής μεθοδολογίας για τις εκπομπές μεθανίου, η οποία θα επιτρέψει να καταβληθεί συντονισμένη προσπάθεια μείωσης των εκπομπών μεθανίου στην ΕΕ·
15. επισημαίνει ότι το μεθάνιο θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως καύσιμο για τις μονάδες συμπαραγωγής αποκλειστικά και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και σε μεταβατική βάση·
16. συνιστά να ληφθεί υπόψη το κόστος των προσπαθειών για τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στην ΕΕ. Θα πρέπει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη τις αναγκαίες δαπάνες για τα κράτη μέλη και να προγραμματίζει τη χρηματοδότηση με υποστηρικτικά κονδύλια τα οποία θα ωφελούν άμεσα τους τελικούς χρήστες, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και στις περιφέρειες με υψηλή ζήτηση σε θέρμανση·
17. εισηγείται την πλήρη αναγνώριση και την υποστήριξη στην ενωσιακή νομοθεσία της χρήσης βιοαερίου και στις μεταφορές, με σκοπό να μειωθούν οι εκπομπές από την άποψη του κύκλου ζωής. Επί του παρόντος, η παραγωγή βιοαερίου, αλλά όχι η χρήση του στις μεταφορές, αναγνωρίζεται ως βιώσιμη δραστηριότητα στην ταξινόμηση της ΕΕ για τις βιώσιμες δραστηριότητες·
18. επισημαίνει ότι οι αρμοδιότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην ΕΕ ποικίλλουν και ότι οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται στο πλέον ενδεδειγμένο διοικητικό επίπεδο· θεωρεί ότι οι εν λόγω νομοθετικές προτάσεις συνάδουν με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μια ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης»

(2022/C 498/14)

Εισηγητής:	Thomas Gottfried SCHMIDT (DE/EPP), Υπουργός Περιφερειακής Ανάπτυξης του Ομόσπονδου Κρατιδίου της Σαξονίας
Έγγραφα αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης (πράξη για τα μικροκυκλώματα) COM(2022) 46 final Παράρτημα της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης (πράξη για τα μικροκυκλώματα) COM(2022) 46 final, παραρτήματα 1 έως 3 Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2085 σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσον αφορά την κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα COM(2022) 47 final Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μια πράξη για τα μικροκυκλώματα για την Ευρώπη COM(2022) 45 final Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με μια κοινή εργαλειοθήκη της Ένωσης για την αντιμετώπιση των ελλείψεων ημιαγωγών και έναν μηχανισμό της ΕΕ για την παρακολούθηση του οικοσυστήματος ημιαγωγών C(2022) 782 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης (πράξη για τα μικροκυκλώματα)

COM(2022) 46 final

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(1) Οι ημιαγωγοί αποτελούν τον πυρήνα κάθε ψηφιακής συσκευής: από τα έξυπνα τηλέφωνα και τα αυτοκίνητα μέχρι τις εφαρμογές και τις υποδομές που έχουν ζωτική σημασία στους τομείς της υγείας, της ενέργειας, των επικοινωνιών και της αυτοματοποίησης και τους περισσότερους άλλους τομείς της βιομηχανίας. Μολονότι οι ημιαγωγοί είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας και κοινωνίας μας, η Ένωση βρέθηκε αντιμέτωπη με πρωτοφανείς διαταραχές όσον αφορά την προμήθειά τους. Η τρέχουσα έλλειψη εφοδιασμού αποτελεί σύμπτωμα μόνιμων και σοβαρών διαρθρωτικών ελλείψεων στην αξιακή αλυσίδα και την αλυσίδα εφοδιασμού ημιαγωγών της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαταραχές ανέδειξαν μακροχρόνια τρωτά σημεία, κυρίως την ισχυρή εξάρτηση τρίτων χωρών από την κατασκευή και τον σχεδιασμό των μικροκυκλωμάτων.	(1) Οι ημιαγωγοί αποτελούν τον πυρήνα κάθε ψηφιακής συσκευής: από τα έξυπνα τηλέφωνα, τα ηλεκτρικά ποδήλατα και τα αυτοκίνητα μέχρι τις εφαρμογές και τις υποδομές που έχουν ζωτική σημασία στους τομείς της υγείας, της ενέργειας, των επικοινωνιών και της αυτοματοποίησης και τους περισσότερους άλλους τομείς της βιομηχανίας. Μολονότι οι ημιαγωγοί είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας, την πράσινη μετάβαση και για την κοινωνία μας, η Ένωση βρέθηκε αντιμέτωπη με πρωτοφανείς διαταραχές όσον αφορά την προμήθειά τους. Η τρέχουσα έλλειψη εφοδιασμού αποτελεί σύμπτωμα μόνιμων και σοβαρών διαρθρωτικών ελλείψεων στην αξιακή αλυσίδα και την αλυσίδα εφοδιασμού ημιαγωγών της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαταραχές ανέδειξαν μακροχρόνια τρωτά σημεία, κυρίως την ισχυρή εξάρτηση τρίτων χωρών από την κατασκευή και τον σχεδιασμό των μικροκυκλωμάτων.

Αιτιολογία

Οι βιομηχανικοί κλάδοι και οι τεχνολογίες που είναι καίριες σημασίας για την πράσινη μετάβαση χρειάζονται τα μικροκυκλώματα. Για παράδειγμα, βρίσκουμε μικροκυκλώματα στους κινητήρες, τους ελεγκτήρες και τις οθόνες των σύγχρονων ηλεκτρικών ποδηλάτων, καθώς και στους μετατροπείς των φωτοβολταϊκών. Χωρίς τα μικροκυκλώματα δεν θα επιτευχθεί η πράσινη μετάβαση.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(3) Το πλαίσιο αυτό επιδιώκει δύο στόχους. Ο πρώτος στόχος είναι να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανταγωνιστικότητα και την ικανότητα καινοτομίας της Ένωσης και να διασφαλιστεί η προσαρμογή του κλάδου στις διαρθρωτικές αλλαγές λόγω των ταχέων κύκλων καινοτομίας και της ανάγκης για βιωσιμότητα. Ο δεύτερος στόχος, χωριστός και συμπληρωματικός του πρώτου, είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση ενιαίου νομικού πλαισίου της Ένωσης για την αύξηση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης στον τομέα των τεχνολογιών ημιαγωγών.	(3) Το πλαίσιο αυτό επιδιώκει δύο στόχους. Ο πρώτος στόχος είναι να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανταγωνιστικότητα και την ικανότητα καινοτομίας της Ένωσης και να διασφαλιστεί η προσαρμογή του κλάδου στις διαρθρωτικές αλλαγές σε διάφορους τομείς και στα επηρεαζόμενα περιφερειακά οικοσυστήματα λαμβανομένων υπόψη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) λόγω των ταχέων κύκλων καινοτομίας και της ανάγκης για βιωσιμότητα. Ο δεύτερος στόχος, χωριστός και συμπληρωματικός του πρώτου, είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση ενιαίου νομικού πλαισίου της Ένωσης για την αύξηση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης στον τομέα των τεχνολογιών ημιαγωγών.

Αιτιολογία

Η συμμόρφωση με τους ΣΒΑ αποτελεί βασικό ζήτημα και θα πρέπει να συμπεριληφθεί.

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(13) Για να ξεπεραστούν οι περιορισμοί των υφιστάμενων κατακερματισμένων προσπαθειών δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, να διευκολυνθεί η ολοκλήρωση, η γόνιμη αλληλεπίδραση και η απόδοση των επενδύσεων στα εν εξελίξει προγράμματα και να επιδιωχθεί ένα κοινό στρατηγικό όραμα της Ένωσης για τους ημιαγωγούς ως μέσο για την υλοποίηση των φιλοδοξιών της Ένωσης και των κρατών μελών της να εξασφαλίσουν ηγετικό ρόλο στην ψηφιακή οικονομία, η πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη» θα πρέπει να διευκολύνει τον καλύτερο συντονισμό και τις στενότερες συνέργειες μεταξύ των υφιστάμενων χρηματοδοτικών προγραμμάτων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, τον καλύτερο συντονισμό και συνεργασία με τον κλάδο και τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα, καθώς και τις πρόσθετες κοινές επενδύσεις με τα κράτη μέλη. Η υλοποίηση της πρωτοβουλίας βασίζεται στη συγκέντρωση πόρων από την Ένωση, τα κράτη μέλη και τρίτες χώρες που συνδέονται με τα υφιστάμενα προγράμματα της Ένωσης, καθώς και από τον ιδιωτικό τομέα. Ως εκ τούτου, η επιτυχία της πρωτοβουλίας μπορεί να βασιστεί μόνο στη συλλογική προσπάθεια των κρατών μελών, σε συνεργασία με την Ένωση, για τη στήριξη τόσο του σημαντικού κόστους κεφαλαίου όσο και της ευρείας διαθεσιμότητας των πόρων εικονικού σχεδιασμού, δοκιμών και πιλοτικών γραμμών και της διάδοσης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Κατά περίπτωση, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των σχετικών δράσεων, οι στόχοι της πρωτοβουλίας, ιδίως οι δραστηριότητες του «Ταμείου για τα μικροκυκλώματα», θα πρέπει επίσης να υποστηρίζονται μέσω συνδυαστικού μηχανισμού στο πλαίσιο του ταμείου InvestEU.</p>	<p>(13) Για να ξεπεραστούν οι περιορισμοί των υφιστάμενων κατακερματισμένων προσπαθειών δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, να διευκολυνθεί η ολοκλήρωση, η γόνιμη αλληλεπίδραση και η απόδοση των επενδύσεων στα εν εξελίξει προγράμματα και να επιδιωχθεί ένα κοινό στρατηγικό όραμα της Ένωσης για τους ημιαγωγούς ως μέσο για την υλοποίηση των φιλοδοξιών της Ένωσης και των κρατών μελών της να εξασφαλίσουν ηγετικό ρόλο στην ψηφιακή οικονομία, η πρωτοβουλία «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη» θα πρέπει να διευκολύνει τον καλύτερο συντονισμό σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης όσο και μεταξύ αυτών και τις στενότερες συνέργειες μεταξύ των υφιστάμενων χρηματοδοτικών προγραμμάτων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο (συμπεριλαμβανομένων τόσο των υπό κεντρική διαχείριση όσο και των υπό επιμερισμένη διαχείριση ενωσιακών προγραμμάτων), τον καλύτερο συντονισμό και συνεργασία με τον κλάδο και τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα, καθώς και τις πρόσθετες κοινές επενδύσεις με τα κράτη μέλη. Η υλοποίηση της πρωτοβουλίας βασίζεται στη συγκέντρωση πόρων από την Ένωση, τα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τρίτες χώρες που συνδέονται με τα υφιστάμενα προγράμματα της Ένωσης, καθώς και από τον ιδιωτικό τομέα. Ως εκ τούτου, η επιτυχία της πρωτοβουλίας μπορεί να βασιστεί μόνο στη συλλογική προσπάθεια των κρατών μελών, σε συνεργασία με την Ένωση, για τη στήριξη τόσο του σημαντικού κόστους κεφαλαίου όσο και της ευρείας διαθεσιμότητας των πόρων εικονικού σχεδιασμού, δοκιμών και πιλοτικών γραμμών και της διάδοσης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Κατά περίπτωση, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των σχετικών δράσεων, οι στόχοι της πρωτοβουλίας, ιδίως οι δραστηριότητες του «Ταμείου για τα μικροκυκλώματα», θα πρέπει επίσης να υποστηρίζονται μέσω συνδυαστικού μηχανισμού στο πλαίσιο του ταμείου InvestEU.</p>

Αιτιολογία

Συμπερίληψη της περιφερειακής διάστασης.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(15) Η πρωτοβουλία θα πρέπει να βασίζεται στην ισχυρή βάση γνώσεων και να ενισχύει τις συνέργειες με δράσεις που υποστηρίζονται επί του παρόντος από την Ένωση και τα κράτη μέλη μέσω προγραμμάτων και δράσεων για την έρευνα και την καινοτομία στους ημιαγωγούς και για την ανάπτυξη μέρους της αλυσίδας εφοδιασμού, ιδίως του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με στόχο, έως το 2030, να ενισχυθεί η Ένωση ως παγκόσμιος παράγοντας στην τεχνολογία ημιαγωγών και στις εφαρμογές της, με αυξανόμενο παγκόσμιο μερίδιο στην κατασκευή. Σε συμπλήρωση των δραστηριοτήτων αυτών, η πρωτοβουλία θα συνεργαστεί στενά με άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων με τη βιομηχανική συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών.</p> <p>⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1).</p>	<p>(15) Η πρωτοβουλία θα πρέπει να βασίζεται στην ισχυρή βάση γνώσεων και να ενισχύει τις συνέργειες με δράσεις που υποστηρίζονται επί του παρόντος από την Ένωση, τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες μέσω προγραμμάτων και δράσεων για την έρευνα και την καινοτομία στους ημιαγωγούς και για την ανάπτυξη μέρους της αλυσίδας εφοδιασμού, ιδίως του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με στόχο, έως το 2030, να ενισχυθεί η Ένωση ως παγκόσμιος παράγοντας στην τεχνολογία ημιαγωγών και στις εφαρμογές της, με αυξανόμενο παγκόσμιο μερίδιο στην κατασκευή. Σε συμπλήρωση των δραστηριοτήτων αυτών, η πρωτοβουλία θα συνεργαστεί στενά με άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων με τη Βιομηχανική συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών, καθώς και με τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης σε περιφερειακό επίπεδο.</p> <p>⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1).</p>

Αιτιολογία

Συμπερίληψη της περιφερειακής διάστασης.

Τροπολογία 5

Αιτιολογική σκέψη 19

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(19) Οι ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και τα ανοιχτά χυτήρια της ΕΕ θα πρέπει να παρέχουν ικανότητες κατασκευής ημιαγωγών που είναι πρωτοποριακές στην Ένωση και συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού και σε ένα ανθεκτικό οικοσύστημα στην εσωτερική αγορά. Ο καθοριστικός παράγοντας για να χαρακτηριστεί μια εγκατάσταση πρωτοποριακή θα μπορούσε να αφορά τον τεχνολογικό κόμβο, το υλικό υποστρώματος, όπως το καρβίδιο του πυριτίου και το νιτρίδιο του γαλλίου, και άλλες καινοτομίες προϊόντων που μπορούν να προσφέρουν καλύτερες επιδόσεις, επιδόσεις στην τεχνολογία διεργασιών ή ενεργειακές και περιβαλλοντικές επιδόσεις. Δεν θα πρέπει να υπάρχει ακόμη ουσιαστικά εγκατάσταση συγκρίσιμης ικανότητας σε βιομηχανική κλίμακα ή να έχει αναληφθεί δέσμευση για την κατασκευή της εντός της Ένωσης, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων για έρευνα και ανάπτυξη ή των εγκαταστάσεων παραγωγής μικρής κλίμακας.</p>	<p>(19) Οι ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και τα ανοιχτά χυτήρια της ΕΕ θα πρέπει να παρέχουν ικανότητες κατασκευής ημιαγωγών που είναι πρωτοποριακές στην Ένωση και συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού και σε ένα ανθεκτικό οικοσύστημα στην εσωτερική αγορά. Ο καθοριστικός παράγοντας για να χαρακτηριστεί μια εγκατάσταση πρωτοποριακή θα μπορούσε να αφορά τον τεχνολογικό κόμβο, το υλικό υποστρώματος, όπως το καρβίδιο του πυριτίου και το νιτρίδιο του γαλλίου, το φωσφίδιο του ινδίου, το νιτρίδιο του πυριτίου και άλλες καινοτομίες σχετικές με τα προϊόντα και τα υλικά που μπορούν να προσφέρουν καλύτερες επιδόσεις, επιδόσεις στην τεχνολογία διεργασιών ή ενεργειακές και περιβαλλοντικές επιδόσεις. Δεν θα πρέπει να υπάρχει ακόμη ουσιαστικά εγκατάσταση συγκρίσιμης ικανότητας σε βιομηχανική κλίμακα ή να έχει αναληφθεί δέσμευση για την κατασκευή της εντός της Ένωσης, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων για έρευνα και ανάπτυξη ή των εγκαταστάσεων παραγωγής μικρής κλίμακας.</p>

Αιτιολογία

Το νιτρίδιο του πυριτίου (SiN) είναι η ιδανική πλατφόρμα για εφαρμογές φωτονικών ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (PIC), οι οποίες έχουν τεράστια φασματική εμβέλεια και κυματοδηγό εξαιρετικά χαμηλών απωλειών. Αυτό τις καθιστά ιδιαίτερα κατάλληλες για ανιχνευτές, φασματομέτρα, βιοαισθητήρες και κβαντικούς υπολογιστές. Για λόγους συνέπειας, είναι προτιμότερο να συμπεριληφθεί και το φωσφίδιο του ινδίου.

Τροπολογία 6

Άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 10)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>10) «Πρωτοποριακή εγκατάσταση»: βιομηχανική εγκατάσταση ικανή για την κατασκευή ημιαγωγών, συμπεριλαμβανομένου του εμπρόσθιου άκρου (front-end) ή του οπίσθιου άκρου (back-end), ή και των δύο, η οποία στην ουσία δεν υπάρχει ήδη ούτε δεσμεύεται να κατασκευαστεί εντός της Ένωσης, για παράδειγμα όσον αφορά τον τεχνολογικό κόμβο, το υλικό υποστρώματος, όπως το καρβίδιο του πυριτίου και το νιτρίδιο του γαλλίου, και άλλη καινοτομία προϊόντος που μπορεί να προσφέρει καλύτερες επιδόσεις, καινοτομία διεργασιών ή ενεργειακές και περιβαλλοντικές επιδόσεις.</p>	<p>10) «Πρωτοποριακή εγκατάσταση»: βιομηχανική εγκατάσταση ικανή για την κατασκευή ημιαγωγών, συμπεριλαμβανομένου του εμπρόσθιου άκρου (front-end) ή του οπίσθιου άκρου (back-end), ή και των δύο, η οποία στην ουσία δεν υπάρχει ήδη ούτε δεσμεύεται να κατασκευαστεί εντός της Ένωσης, για παράδειγμα όσον αφορά τον τεχνολογικό κόμβο, το υλικό υποστρώματος, όπως το καρβίδιο του πυριτίου, το νιτρίδιο του γαλλίου, το φωσφίδιο του ινδίου και το νιτρίδιο του πυριτίου και άλλες σχετικές με τα προϊόντα και τα υλικά καινοτομίες, που μπορεί να προσφέρει καλύτερες επιδόσεις, καινοτομία διεργασιών ή ενεργειακές και περιβαλλοντικές επιδόσεις.</p>

Αιτιολογία

Το νιτρίδιο του πυριτίου (SiN) είναι η ιδανική πλατφόρμα για εφαρμογές φωτονικών ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (PIC), οι οποίες έχουν τεράστια φασματική εμβέλεια και κυματοδηγό εξαιρετικά χαμηλών απωλειών. Αυτό τις καθιστά ιδιαίτερα κατάλληλες για ανιχνευτές, φασματομέτρα, βιοαισθητήρες και κβαντικούς υπολογιστές. Για λόγους συνέπειας, είναι προτιμότερο να συμπεριληφθεί και το φωσφίδιο του ινδίου.

Τροπολογία 7

Άρθρο 3 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Η πρωτοβουλία θεσπίζεται για τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027.</p>	<p>1. Η πρωτοβουλία θεσπίζεται σε πρώτο στάδιο για τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027. Κρίνεται απαραίτητο να συνεχιστεί κατά το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2028-2034.</p>

Αιτιολογία

Η περίοδος έως το τέλος του τρέχοντος ΠΔΠ το 2027 δεν επαρκεί για την επίτευξη των στόχων που θέτει η ίδια η ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα. Στο σημείο αυτό θα πρέπει ήδη να προβλεφθεί παράταση.

Τροπολογία 8

Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο 1)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1) της ενίσχυσης των τεχνολογικών ικανοτήτων στις τεχνολογίες παραγωγής μικροκυκλωμάτων επόμενης γενιάς, με την ενσωμάτωση δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας και την προετοιμασία της ανάπτυξης μελλοντικών τεχνολογικών κόμβων, συμπεριλαμβανομένων των κόμβων αιχμής κάτω των δύο νανομέτρων, της τεχνολογίας διεργασιών FD-SOI (Fully Depleted Silicon on Insulator — διάταξη πυριτίου πλήρους κένωσης σε μονωτή) στα 10 νανόμετρα και κάτω, και της τρισδιάστατης ετερογενούς ολοκλήρωσης συστημάτων και προηγμένης συσκευασίας·	1) της ενίσχυσης των τεχνολογικών ικανοτήτων στις τεχνολογίες παραγωγής μικροκυκλωμάτων επόμενης γενιάς, με την ενσωμάτωση δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας και την προετοιμασία της ανάπτυξης μελλοντικών τεχνολογικών κόμβων, συμπεριλαμβανομένων των κόμβων αιχμής κάτω των δύο νανομέτρων, της τεχνολογίας διεργασιών FD-SOI (Fully Depleted Silicon on Insulator — διάταξη πυριτίου πλήρους κένωσης σε μονωτή) στα 10 νανόμετρα και κάτω, και της τρισδιάστατης ετερογενούς ολοκλήρωσης συστημάτων και προηγμένης συσκευασίας· περιλαμβάνεται η παραγωγή μικροκυκλωμάτων μεγέθους άνω των 10 νανομέτρων, για τα οποία υπάρχει ζήτηση από τον κλάδο των χρηστών της ΕΕ·

Αιτιολογία

Η εστίαση της Επιτροπής σε μεγέθη κάτω των 10 νανομέτρων είναι υπερβολικά περιορισμένη και δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του κλάδου των χρηστών της ΕΕ.

Τροπολογία 9

Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο δ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
δ) διευκόλυνση της μεταφοράς εμπειρογνώσιας και τεχνογνωσίας μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών, ενθάρρυνση της ανταλλαγής δεξιοτήτων, γνώσεων και ορθών πρακτικών και ενθάρρυνση κοινών προγραμμάτων·	δ) διευκόλυνση της μεταφοράς εμπειρογνώσιας και τεχνογνωσίας μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών, ενθάρρυνση της ανταλλαγής δεξιοτήτων, γνώσεων και ορθών πρακτικών, ενθάρρυνση κοινών προγραμμάτων και βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημίων καθώς και μεταξύ πανεπιστημίων, επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων, για παράδειγμα μέσω ενός πανευρωπαϊκού συστήματος ανταλλαγών ερευνητών και εργασθηρίων, για την κατάρτιση και τη διατήρηση διδακτικού και εξειδικευμένου προσωπικού·

Αιτιολογία

Το Ευρωπαϊκό δίκτυο κέντρων ικανοτήτων για τους ηγμένους θα πρέπει επίσης να καλύπτει θέματα κατάρτισης καθώς και διδασκαλίας.

Τροπολογία 10

Άρθρο 8 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>3. Τα κράτη μέλη ορίζουν υποψήφια κέντρα ικανοτήτων σύμφωνα με τις οικείες εθνικές διαδικασίες, τις διοικητικές και θεσμικές δομές, μέσω ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας. Η Επιτροπή καθορίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τη διαδικασία για τη δημιουργία κέντρων ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής, και περαιτέρω καθήκοντα και λειτουργίες των κέντρων όσον αφορά την υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας, τη διαδικασία για τη δημιουργία του δικτύου, καθώς και την έκδοση αποφάσεων σχετικά με την επιλογή των οντοτήτων που σχηματίζουν το δίκτυο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 2.</p>	<p>3. Τα κράτη μέλη ορίζουν υποψήφια κέντρα ικανοτήτων σύμφωνα με τις οικείες εθνικές διαδικασίες, τις διοικητικές και θεσμικές δομές, μέσω ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Στόχος είναι να επιτευχθούν συνέργειες με τους ευρωπαϊκούς κόμβους ψηφιακής καινοτομίας και να προωθηθεί η δημιουργία κέντρων ικανοτήτων στις περιφέρειες της ΕΕ. Αυτές θα πρέπει να ενσωματωθούν στο περιφερειακό βιομηχανικό τους οικοσύστημα, να είναι προσβάσιμες από όλους τους σχετικούς φορείς σε ολόκληρη την Ένωση και να ενισχύουν τη διαπεριφερειακή συνεργασία. Η Επιτροπή καθορίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τη διαδικασία για τη δημιουργία κέντρων ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής, και περαιτέρω καθήκοντα και λειτουργίες των κέντρων όσον αφορά την υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας, τη διαδικασία για τη δημιουργία του δικτύου, καθώς και την έκδοση αποφάσεων σχετικά με την επιλογή των οντοτήτων που σχηματίζουν το δίκτυο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 2.</p>

Αιτιολογία

Όλες οι ΜΜΕ και οι νεοφυείς επιχειρήσεις στην ΕΕ θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα κέντρα. Τούτο μπορεί να διευκολυνθεί σε περιφερειακό επίπεδο, όπου στηρίζονται τα περιφερειακά βιομηχανικά οικοσυστήματα.

Τροπολογία 11

Άρθρο 9 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>1. Οι συνιστώσες που απαριθμούνται στο άρθρο 5 στοιχεία α) έως δ) στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας μπορούν να ανατεθούν στην κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» που αναφέρεται στον κανονισμό XX/XX του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου και υλοποιείται στο πρόγραμμα εργασίας της κοινής επιχείρησης «Μικροκυκλώματα».</p>	<p>1. Οι συνιστώσες που απαριθμούνται στο άρθρο 5 στοιχεία α) έως δ) στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας μπορούν να ανατεθούν στην κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» που αναφέρεται στον κανονισμό XX/XX του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου και υλοποιείται στο πρόγραμμα εργασίας της κοινής επιχείρησης «Μικροκυκλώματα». Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συμπεριλάβουν τις σχετικές περιοχές ημιαγωγών στην κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα».</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 12

Άρθρο 10 παράγραφος 2

[νέο στοιχείο ε)]

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	ε) υποστηρίζει τις βιομηχανικές αλυσίδες εφοδιασμού στην ΕΕ.

Αιτιολογία

Οι ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής θα πρέπει να συμβάλλουν στην ενίσχυση της βιομηχανίας της ΕΕ· οι ανάγκες της βιομηχανίας σε ημιαγωγούς θα πρέπει να διαδραματίσουν κάποιον ρόλο εν προκειμένω.

Τροπολογία 13

Άρθρο 11 παράγραφος 2

[νέο στοιχείο ε)]

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	ε) υποστηρίζει τις βιομηχανικές αλυσίδες εφοδιασμού στην ΕΕ.

Αιτιολογία

Τα ανοιχτά χυτήρια θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στην ενίσχυση της βιομηχανίας της ΕΕ· οι ανάγκες της βιομηχανίας σε ημιαγωγούς θα πρέπει να διαδραματίσουν κάποιον ρόλο εν προκειμένω.

Τροπολογία 14

Άρθρο 12 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Οποιαδήποτε επιχείρηση ή οποιαδήποτε κοινοπραξία επιχειρήσεων (στο εξής: αιτών) μπορεί να υποβάλει αίτηση στην Επιτροπή για την αναγνώριση της σχεδιαζόμενης εγκατάστασης του αιτούντος ως ολοκληρωμένης εγκατάστασης παραγωγής ή ανοιχτού χυτηρίου της ΕΕ.	1. Οποιαδήποτε επιχείρηση ή οποιαδήποτε κοινοπραξία επιχειρήσεων (στο εξής: αιτών) μπορεί να υποβάλει αίτηση στην Επιτροπή για την αναγνώριση της σχεδιαζόμενης εγκατάστασης του αιτούντος ως ολοκληρωμένης εγκατάστασης παραγωγής ή ανοιχτού χυτηρίου της ΕΕ. Τούτο ισχύει επίσης για εταιρείες που είναι απαραίτητες για την κατασκευή ημιαγωγών ή που παράγουν πρωτοποριακά πρόδρομα προϊόντα ή εγκαταστάσεις παραγωγής. Τα κριτήρια των άρθρων 11 και 12 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

Αιτιολογία

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα, θα πρέπει επίσης να θεωρείται επιλέξιμη η παραγωγή πρόδρομων προϊόντων, όπως τα πλακίδια ή οι εγκαταστάσεις παραγωγής στην ΕΕ. Τα κριτήρια θα πρέπει να εφαρμόζονται αναλόγως.

Τροπολογία 15

Άρθρο 15 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Τα κράτη μέλη καλούν τους κύριους χρήστες ημιαγωγών και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη να παρέχουν πληροφορίες που σχετίζονται με σημαντικές διακυμάνσεις της ζήτησης και γνωστές διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού τους. Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, τα κράτη μέλη προβλέπουν μηχανισμό και διοικητική δομή για τις εν λόγω επικαιροποιήσεις.</p>	<p>2. Τα κράτη μέλη καλούν τους κύριους χρήστες ημιαγωγών και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων από χώρες που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις, να παρέχουν πληροφορίες που σχετίζονται με σημαντικές διακυμάνσεις της ζήτησης και γνωστές διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού τους. Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, τα κράτη μέλη προβλέπουν μηχανισμό και διοικητική δομή για τις εν λόγω επικαιροποιήσεις.</p>

Αιτιολογία

Η αξιολόγηση της κατάστασης με βάση και μόνον τα ευρωπαϊκά και αμερικανικά δεδομένα είναι ελλιπής και, ως εκ τούτου, αλυσιτελής. Συνεπώς, θα πρέπει να εμπλέκονται και επιχειρήσεις από ασιατικές χώρες εταιρείες που συμμερίζονται τις ίδιες αξίες.

Τροπολογία 16

Άρθρο 19 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Η Επιτροπή μπορεί, ύστερα από διαβούλευση με το ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς, να περιορίσει τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 22 σε ορισμένους κρίσιμους τομείς των οποίων η λειτουργία έχει διαταραχθεί ή απειλείται να διαταραχθεί λόγω της κρίσης στον τομέα των ημιαγωγών.</p>	<p>2. Με βάση το πόρισμα της διαβούλευσης με το ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς, η Επιτροπή οφείλει να περιορίσει τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 22 σε εκείνους τους κρίσιμους τομείς των οποίων η λειτουργία έχει διαταραχθεί ή απειλείται να διαταραχθεί λόγω της κρίσης στον τομέα των ημιαγωγών.</p>

Αιτιολογία

Τα παρεμβατικά μέτρα της Επιτροπής θα πρέπει πάντα να είναι όσο το δυνατόν πιο ήσσοнос σημασίας.

Τροπολογία 17

Άρθρο 19 παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>4. Η χρήση των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αναλογική και περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση σοβαρών διαταραχών ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ένωση και πρέπει να είναι προς το βέλτιστο συμφέρον της Ένωσης. Με τη χρήση αυτών των μέτρων αποφεύγεται η δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση των ΜΜΕ.</p>	<p>4. Η χρήση των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αναλογική και περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση σοβαρών διαταραχών ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ένωση και πρέπει να είναι προς το βέλτιστο συμφέρον της Ένωσης. Με τη χρήση αυτών των μέτρων αποφεύγεται η δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση των ΜΜΕ. Τα μέτρα αυτά μπορούν να εφαρμόζονται μόνον επιλεκτικά και ως έσχατη λύση (ultima ratio).</p>

Αιτιολογία

Η εργαλειοθήκη έκτακτης ανάγκης ενέχει σημαντικό κίνδυνο να παρακωλυθούν οι επενδύσεις και η δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να καταστήσει σαφώς ότι τα μέτρα αυτά αποτελούν έσχατη λύση και ότι θα αποφεύγονται όσο το δυνατόν περισσότερο.

Τροπολογία 18

Άρθρο 21 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Όταν είναι αναγκαίο και αναλογικό για τη διασφάλιση της λειτουργίας όλων ή ορισμένων κρίσιμων τομέων, η Επιτροπή μπορεί να υποχρεώσει τις ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και τα ανοιχτά χυτήρια της ΕΕ να αποδεχτούν και να δώσουν προτεραιότητα σε παραγγελία προϊόντων σχετικών με την κρίση (στο εξής: παραγγελία με προτεραιότητα). Η υποχρέωση υπερισχύει κάθε υποχρέωσης εκτέλεσης βάσει ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου.</p>	<p>1. Όταν είναι αναγκαίο, αναλογικό και τεχνικά δυνατό για τη διασφάλιση της λειτουργίας όλων ή ορισμένων κρίσιμων τομέων, η Επιτροπή μπορεί να υποχρεώσει τις ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και τα ανοιχτά χυτήρια της ΕΕ να αποδεχτούν και να δώσουν προτεραιότητα σε παραγγελία προϊόντων σχετικών με την κρίση (στο εξής: παραγγελία με προτεραιότητα).</p>

Αιτιολογία

Είναι σχεδόν αδύνατο να αλλάξει η παραγωγή ημιαγωγών βραχυπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, το βασικό κριτήριο θα πρέπει να είναι η δυνατότητα εφαρμογής. Το άρθρο σχετικά με τις παραγγελίες με προτεραιότητα θα πρέπει εξάλλου να συνταχθεί κατά τρόπο ώστε να μην αποθαρρύνονται οι δυνητικοί επενδυτές να επενδύσουν στην ΕΕ. Επιπλέον, υπάρχουν αμφιβολίες ως προς κατά πόσον αυτό θα μπορούσε να επιβληθεί από νομική άποψη.

Τροπολογία 19

Άρθρο 24 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Το ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από εκπρόσωπο της Επιτροπής.</p>	<p>1. Το ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών οι οποίοι διαθέτουν την ενδεδειγμένη επαγγελματική κατάρτιση και προεδρεύεται από εκπρόσωπο της Επιτροπής.</p>

Αιτιολογία

Το συμβούλιο για τους ημιαγωγούς θα πρέπει να είναι εξειδικευμένο όργανο και όχι αμιγώς πολιτικό όργανο.

Τροπολογία 20

Άρθρο 24 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Κάθε εθνικό ενιαίο σημείο επαφής, που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 3, διορίζει έναν εκπρόσωπο υψηλού επιπέδου στο ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς. Κατά περίπτωση όσον αφορά τη λειτουργία και την εμπειρογνώσια, ένα κράτος μέλος μπορεί να έχει περισσότερους από έναν εκπροσώπους σε σχέση με τα διάφορα καθήκοντα του ευρωπαϊκού συμβουλίου για τους ημιαγωγούς. Για κάθε μέλος του ευρωπαϊκού συμβουλίου για τους ημιαγωγούς προβλέπεται αναπληρωματικό μέλος.</p>	<p>2. Κάθε εθνικό ενιαίο σημείο επαφής, που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 3, διορίζει έναν εκπρόσωπο που διαθέτει την ενδεδειγμένη επαγγελματική επάρκεια στο ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς. Κατά περίπτωση όσον αφορά τη λειτουργία και την εμπειρογνώσια, ένα κράτος μέλος μπορεί να έχει περισσότερους από έναν εκπροσώπους σε σχέση με τα διάφορα καθήκοντα του ευρωπαϊκού συμβουλίου για τους ημιαγωγούς. Για κάθε μέλος του ευρωπαϊκού συμβουλίου για τους ημιαγωγούς προβλέπεται αναπληρωματικό μέλος. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή περιφερειών με οικοσυστήματα ημιαγωγών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών διορίζει εκπρόσωπο στο ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς.</p>

Αιτιολογία

Δεδομένου του ρόλου τους στη στήριξη των περιφερειακών βιομηχανικών οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, καθώς και της επιστήμης και της έρευνας, οι περιφέρειες με συναφή οικοσυστήματα ημιαγωγών (π.χ. μέλη της «Silicon Europe») και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών θα πρέπει να συμμετέχουν στις εργασίες του συμβουλίου.

Τροπολογία 21

Άρθρο 26 παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές, όποτε κρίνεται σκόπιμο και σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, διαβουλεύονται και συνεργάζονται με άλλες σχετικές εθνικές αρχές, καθώς και με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών.</p>	<p>6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές, όποτε κρίνεται σκόπιμο και σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, διαβουλεύονται και συνεργάζονται με άλλες σχετικές εθνικές, τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών.</p>

Αιτιολογία

Συμπερίληψη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/2085 σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσον αφορά την κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα

COM(2022) 47 final

Τροπολογία 22

Αιτιολογική σκέψη 7

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(7) Οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από την κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα θα πρέπει να καλύπτονται από ένα ενιαίο πρόγραμμα εργασιών, το οποίο θα πρέπει να εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο. Πριν από την κατάρτιση κάθε προγράμματος εργασιών, το συμβούλιο δημόσιων αρχών, λαμβάνοντας υπόψη τις συμβουλές του ευρωπαϊκού συμβουλίου ημιαγωγών και τα στοιχεία που έχουν παράσχει άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χαρτών πορείας που καταρτίζει η συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών⁽¹⁾, θα πρέπει να ορίζει το μέρος του προγράμματος εργασιών που αφορά τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων προβλέψεων δαπανών. Για αμφότερα τα καθήκοντα, το συμβούλιο δημόσιων αρχών περιλαμβάνει αποκλειστικά την Επιτροπή και τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών. Στη συνέχεια, βάσει του παρόντος ορισμού, ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει να καταρτίζει το πρόγραμμα εργασιών, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων και έρευνας και καινοτομίας καθώς και τις αντίστοιχες προβλέψεις δαπανών.</p>	<p>(7) Οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από την κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα θα πρέπει να καλύπτονται από ένα ενιαίο πρόγραμμα εργασιών, το οποίο θα πρέπει να εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο. Πριν από την κατάρτιση κάθε προγράμματος εργασιών, το συμβούλιο δημόσιων αρχών, λαμβάνοντας υπόψη τις συμβουλές του συμβουλίου των ιδιωτικών μελών και του ευρωπαϊκού συμβουλίου ημιαγωγών και τα στοιχεία που έχουν παράσχει άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χαρτών πορείας που καταρτίζει η συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών⁽¹⁾, θα πρέπει να ορίζει το μέρος του προγράμματος εργασιών που αφορά τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων προβλέψεων δαπανών. Για αμφότερα τα καθήκοντα, το συμβούλιο δημόσιων αρχών περιλαμβάνει αποκλειστικά την Επιτροπή και τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών. Στη συνέχεια, βάσει του παρόντος ορισμού και του στρατηγικού θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας, ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει να καταρτίζει το πρόγραμμα εργασιών, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων και έρευνας και καινοτομίας καθώς και τις αντίστοιχες προβλέψεις δαπανών. Ο προϋπολογισμός για τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό της κοινής επιχείρησης «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες». Θα πρέπει να εγκριθούν επίσης το πεδίο εφαρμογής και ο τρόπος λειτουργίας της.</p>
<p>⁽¹⁾ Η συμμαχία αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης».</p>	<p>⁽¹⁾ Η συμμαχία αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης».</p>

Αιτιολογία

Το συμβούλιο δημόσιων αρχών δεν πρέπει να καθορίζει εκ των προτέρων το θεματολόγιο έρευνας και καινοτομίας, καθότι αυτό θα περιορίζει την εξουσία λήψης αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου. Η κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα θα πρέπει να διατηρήσει τις ερευνητικές δραστηριότητες, τον τρόπο λειτουργία και τον προϋπολογισμό της κοινής επιχείρησης «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες».

Τροπολογία 23

Άρθρο 1 σημείο 7 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«β) δημιουργία επιστημονικής αριστείας και κατάρτιση ηγετικής θέσης από την Ένωση στην καινοτομία στον τομέα των αναδυόμενων τεχνολογιών συστατικών στοιχείων και συστημάτων, μεταξύ άλλων σε δραστηριότητες που σχετίζονται με χαμηλότερα TRL· και προώθηση της ενεργού συμμετοχής των ΜΜΕ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των συμμετεχόντων σε έμμεσες δράσεις και τουλάχιστον το 20 % της δημόσιας χρηματοδότησης ειδικά για δράσεις έρευνας και καινοτομίας θα πρέπει να διατίθεται σε αυτές·»</p>	<p>α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«β) δημιουργία επιστημονικής αριστείας και κατάρτιση ηγετικής θέσης από την Ένωση στην καινοτομία στον τομέα των αναδυόμενων τεχνολογιών συστατικών στοιχείων και συστημάτων, μεταξύ άλλων σε δραστηριότητες που σχετίζονται με χαμηλότερα TRL· και προώθηση της ενεργού συμμετοχής των ΜΜΕ, οι οποίες, όσον αφορά τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας, αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των συμμετεχόντων σε έμμεσες δράσεις και τουλάχιστον το 20 % της δημόσιας χρηματοδότησης θα πρέπει να διατίθεται σε αυτές·»</p>

Αιτιολογία

Δεν είναι ρεαλιστικό οι ΜΜΕ να αντιπροσωπεύουν το ένα τρίτο των συμμετεχόντων σε δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων, όπως περιγράφεται στα νέα στοιχεία ζ) έως ι) του άρθρου 126 παράγραφος 1. Ως εκ τούτου, το μερίδιο ενός τρίτου των ΜΜΕ επί του αριθμού των συμμετεχόντων θα πρέπει να ισχύει μόνο για το μέρος που προορίζεται για δράσεις έρευνας και καινοτομίας, ακριβώς όπως το μερίδιο του 20 % της δημόσιας χρηματοδότησης.

Τροπολογία 24

Άρθρο 1 σημείο 7 στοιχείο γ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>γ) Στην παράγραφο 2, το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«στ) εξασφάλιση συνοχής μεταξύ του στρατηγικού θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα, όσον αφορά τα στοιχεία που παρέχουν άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χαρτών πορείας που καταρτίζει η συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών, και των ενωσιακών πολιτικών, με σκοπό την αποδοτική συμβολή των τεχνολογιών ηλεκτρονικών συστατικών στοιχείων και συστημάτων.»</p>	<p>γ) Στην παράγραφο 2, το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«στ) εξασφάλιση συνοχής μεταξύ του στρατηγικού θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα και των ενωσιακών πολιτικών, με σκοπό την αποδοτική συμβολή των τεχνολογιών ηλεκτρονικών συστατικών στοιχείων και συστημάτων.»</p>

Αιτιολογία

Η κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει την απαιτούμενη συνοχή με τις δραστηριότητες τρίτων.

Τροπολογία 25

Άρθρο 1 σημείο 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>9) στο άρθρο 129, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28 παράγραφος 4, τα ιδιωτικά μέλη καταβάλλουν ή μεριμνούν ώστε οι συνιστώσες και συνδεδεμένες οντότητές τους να καταβάλουν χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους τουλάχιστον 26 331 000 EUR για διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα. Το μερίδιο της συνολικής συνεισφοράς των ιδιωτικών μελών για τις διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα ανέρχεται σε ετήσια βάση σε 35 %.»</p>	<p>9) στο άρθρο 129, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28 παράγραφος 4, τα ιδιωτικά μέλη καταβάλλουν ή μεριμνούν ώστε οι συνιστώσες και συνδεδεμένες οντότητές τους να καταβάλουν χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους έως 26 331 000 EUR για διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα. Το μερίδιο της συνολικής συνεισφοράς των ιδιωτικών μελών για τις διοικητικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα ανέρχεται σε ετήσια βάση το πολύ σε 35 %.»</p>

Αιτιολογία

Η διατύπωση θα μπορούσε να οδηγήσει σε σοβαρές ασάφειες. Δεν είναι σαφές ποιο όριο υπερσχίζει: το κατώτατο όριο των τουλάχιστον 26 331 000 ευρώ ή το ανώτατο όριο του 35 %; Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επιβεβαιώσει ότι η διατύπωση «τουλάχιστον» στην πρότασή της ήταν λάθος εκ παραδρομής. Το λάθος αυτό διορθώθηκε στο συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου.

Τροπολογία 26

Άρθρο 1 σημείο 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>13) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 134α:</p> <p>«Άρθρο 134α</p> <p>Πρόσθετα καθήκοντα του εκτελεστικού διευθυντή</p> <p>Εκτός από τα καθήκοντα που παρατίθενται στο άρθρο 19, ο εκτελεστικός διευθυντής της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα καταρτίζει και, αφού λάβει υπόψη τον ορισμό του συμβουλίου δημόσιων αρχών που αναφέρεται στο άρθρο 137 στοιχείο στ), καθώς και τα στοιχεία που έχουν παράσχει τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χαρτών πορείας που καταρτίζει η συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών, υποβάλλει προς έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο το πρόγραμμα εργασιών της κοινής επιχείρησης, με στόχο την υλοποίηση του στρατηγικού θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας.»</p>	<p>13) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 134α:</p> <p>«Άρθρο 134α</p> <p>Πρόσθετα καθήκοντα του εκτελεστικού διευθυντή</p> <p>Εκτός από τα καθήκοντα που παρατίθενται στο άρθρο 19, ο εκτελεστικός διευθυντής της κοινής επιχείρησης για τα μικροκυκλώματα καταρτίζει και, αφού λάβει υπόψη τον ορισμό του συμβουλίου δημόσιων αρχών που αναφέρεται στο άρθρο 137 στοιχείο στ) υποβάλλει προς έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο το πρόγραμμα εργασιών της κοινής επιχείρησης, με στόχο την υλοποίηση του στρατηγικού θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας.»</p>

Αιτιολογία

Τα στοιχεία αυτά λαμβάνονται ήδη υπόψη όταν το συμβούλιο δημόσιων αρχών καθορίζει το δικό του μέρος του προγράμματος εργασιών και, ως εκ τούτου, δεν χρειάζεται να υποβληθούν εκ νέου.

Τροπολογία 27

Άρθρο 1σημείο 15 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία στ) και ζ):</p> <p>«στ) πριν από την κατάρτιση κάθε προγράμματος εργασιών, ορίζει το μέρος του προγράμματος εργασιών που αφορά τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων προβλέψεων δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη τις συμβουλές του ευρωπαϊκού συμβουλίου ημιαγωγών και τα στοιχεία που έχουν παράσχει άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χαρτών πορείας που καταρτίζει η συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών·</p> <p>ζ) επιλέγει προτάσεις που αντιστοιχούν σε δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 και το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο κα)»</p>	<p>α) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία στ) και ζ):</p> <p>«στ) πριν από την κατάρτιση κάθε προγράμματος εργασιών, ορίζει το μέρος του προγράμματος εργασιών που αφορά τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων προβλέψεων δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη τις συμβουλές του συμβουλίου των ιδιωτικών μελών, του ευρωπαϊκού συμβουλίου ημιαγωγών και τα στοιχεία που έχουν παράσχει άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χαρτών πορείας που καταρτίζει η συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών·</p> <p>ζ) επιλέγει προτάσεις που αντιστοιχούν σε δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 και το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο κα)»</p>

Αιτιολογία

Το συμβούλιο δημόσιων αρχών δεν πρέπει να καθορίζει εκ των προτέρων το θεματολόγιο έρευνας και καινοτομίας, καθότι αυτό θα περιορίζει την εξουσία λήψης αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου. Ωστόσο, το συμβούλιο δημόσιων αρχών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις συμβουλές του συμβουλίου ιδιωτικών μελών σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνάφεια με τη βιομηχανική πολιτική.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ(ΕτΠ)

Σημασία της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα

1. τονίζει ότι η επιτυχία της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα είναι καίριας σημασίας για την ΕΕ στο σύνολό της, για τα κράτη μέλη και για όλες τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς η διασφάλιση της βιομηχανικής παραγωγής σε όλες τις περιοχές της Ευρώπης εξαρτάται από την ασφαλή προμήθεια ημιαγωγών· τάσσεται λοιπόν ρητά υπέρ του να αποκτήσει η ΕΕ μια ισχυρή θέση στον παγκόσμιο ανταγωνισμό·

2. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για την ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα ως αποφασιστικό βήμα για την ενίσχυση της ΕΕ, της βιομηχανίας της και της ασφάλειάς της. Είναι σημαντικό να εξεταστούν με την πράξη για τα μικροκυκλώματα ζητήματα στρατηγικής αυτονομίας και τεχνολογικής υπεροχής της ΕΕ. Η ΕΕ πρέπει να παραμείνει παγκόσμιος παράγοντας στον τομέα των ημιαγωγών. Ως εκ τούτου, ο φιλόδοξος στόχος για αύξηση του μεριδίου αγοράς της ΕΕ στους ημιαγωγούς από το σημερινό 10 % στο 20 % έως το 2030 είναι σωστός·

3. συμμερίζεται τους στόχους για μείωση των κύριων στρατηγικών εξαρτήσεων στην παραγωγή ημιαγωγών, στις αλυσίδες εφοδιασμού και στην προμήθεια πρώτων υλών και προδρομών προϊόντων μέσω της διεύρυνσης και της διαφοροποίησης, για επέκταση της παραγωγής ημιαγωγών στην Ευρώπη και για διατήρηση και ενίσχυση της ηγετικής θέσης στην έρευνα και την ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, ζητεί να συμπεριληφθεί στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού COM(2022) 46 final η παραγωγή μικροκυκλωμάτων μεγθους άνω των 10 νανομέτρων, για τα οποία υπάρχει ζήτηση από τη βιομηχανία χρηστών της ΕΕ· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της προστασίας της τεχνολογικής και της προστασίας των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ούτως ώστε οι επιμέρους χώρες να μην βρεθούν σε μειονεκτική θέση·

4. χαιρετίζει την πρόταση για την ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα, όσον αφορά επίσης την ταχεία και συνεπή εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας: χωρίς αξιόπιστους διαθέσιμους ημιαγωγούς, δεν μπορούν να επιτευχθούν οι φιλόδοξοι περιβαλλοντικοί και κλιματικοί στόχοι της ΕΕ, να εδραιωθεί η ηγετική της θέση στον τομέα της ενέργειας και να επιτευχθούν οι στόχοι επέκτασης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

5. επισημαίνει ότι η ενίσχυση της παραγωγής ημιαγωγών πρέπει ταυτόχρονα να συνοδεύεται από μέτρα για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της χρησιμοποίησης πόρων και για τη μείωση των επιβλαβών επιπτώσεων στο περιβάλλον σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, καθώς και για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και της εισαγωγής της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και μηχανισμών για την αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων στις εγκαταστάσεις παραγωγής. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη προσοχή για τους εν λόγω ενεργειακούς και περιβαλλοντικούς σκοπούς θα πρέπει να δοθεί στις καινοτόμες τεχνολογίες επόμενης γενιάς, όπως η ολοκληρωμένη φωτονική και τα ειδικά ετερογενή συστήματα.
6. τονίζει ότι, εκτός από τον ασφαλή εφοδιασμό με κρίσιμες πρώτες ύλες, πρέπει να αξιοποιηθεί το δυναμικό της κυκλικής οικονομίας. Η ανάκτηση πρώτων υλών και υλικών από συσκευές και εγκαταστάσεις είναι απαραίτητη. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη ήδη κατά την ανάπτυξη προϊόντων με τη χρήση ημιαγωγών. Θα πρέπει να αναπτυχθούν οι προσήκουσες δεξιότητες στις περιφέρειες και να διαμορφωθούν τα κατάλληλα κριτήρια επιλεξιμότητας.
7. επισημαίνει ότι το μειονέκτημα της ΕΕ σε σύγκριση με τρίτες χώρες όσον αφορά τους φυσικούς πόρους την καθιστά εξαρτημένη σε μεγάλο βαθμό από προμηθευτές εκτός ΕΕ για τις εισαγωγές κρίσιμων πρώτων υλών· ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διορθώσει αυτή τη στρατηγική εξάρτηση εντεινώντας το έργο και τις απαιτήσεις της σχετικά με την κυκλικότητα των μικροκυκλωμάτων, ιδίως όσον αφορά τον σχεδιασμό και την επαναχρησιμοποίηση υλικού, και να εμβαθύνει περαιτέρω τις εμπορικές σχέσεις της ΕΕ με βασικούς διεθνείς εταίρους.
8. εκφράζει την ικανοποίησή της –σύμφωνα με τα όσα εξέθεσε στη γνωμοδότησή της σχετικά με το σχέδιο δράσης για τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας– για τις νέες εξορυκτικές δραστηριότητες στην ΕΕ που στοχεύουν στην εκμετάλλευση των υφιστάμενων αποθεμάτων πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας· τονίζει ότι η νέα εξόρυξη πρώτων υλών υψηλής τεχνολογίας στην ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε σχέδια E & A για καινοτόμες εξορυκτικές δραστηριότητες χαμηλού αντικτύπου.
9. διαπιστώνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν μεγάλο κοινό συμφέρον για την ασφαλή προμήθεια ημιαγωγών λόγω του υψηλού επιπέδου έμμεσης εξάρτησης της τοπικής οικονομίας· ως εκ τούτου, θα πρέπει να τους δοθεί κεντρικός ρόλος στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα λόγω της στενής τους σχέσης με τα οικοσυστήματα ημιαγωγών· διαπιστώνει επίσης ότι όλες οι περιφέρειες, είτε παράγουν ημιαγωγούς είτε όχι, θα ωφεληθούν από την ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα.
10. επισημαίνει, υπό το φως των σημερινών γεγονότων, τη σημασία του ασφαλούς ενεργειακού εφοδιασμού για τη βιομηχανία ημιαγωγών· αυτό αφορά ιδίως τις αναγκαίες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας και τη σταθερότητα του δικτύου που αποτελούν βασικούς παράγοντες για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, αλλά κυρίως για τις προβλεπόμενες επανεγκαταστάσεις.

Οι στρατηγικοί στόχοι της Ευρώπης στον τομέα των ημιαγωγών

11. καλεί τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τις δικές τους ανάγκες σε ημιαγωγούς και τις αναγκαίες επί τούτου αλυσίδες εφοδιασμού, εντός ενός πλαισίου διαρκώς μεταβαλλόμενων γεωστρατηγικών συνθηκών, και να αποφεύγουν τις μονόπλευρες εξαρτήσεις προκειμένου να επιμερίζεται ο κίνδυνος· στο διεθνές επίπεδο, η ΕΕ πρέπει να αξιοποιήσει καλύτερα τα πλεονεκτήματά της ως ασφαλούς τοποθεσίας παραγωγής (safe harbour).
12. καλεί την Επιτροπή να τονίσει σαφώς, στις επικείμενες διαπραγματεύσεις με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη σημασία της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα για τη διασφάλιση βιομηχανικής βάσης της Ευρώπης και να απαιτήσει πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη και την οικονομία.
13. προτείνει οι πόροι που διατίθενται μέσω της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα να χρησιμοποιηθούν στρατηγικά για την επέκταση των υφιστάμενων ομάδων ημιαγωγών και οικοσυστημάτων ημιαγωγών τόσο μικρής όσο και μεγάλης κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της διασύνδεσης με αυτούς. Οι πιθανότητες της ΕΕ να κυριαρχήσει μελλοντικά στην παγκόσμια αγορά ημιαγωγών είναι μεγαλύτερες εάν η ΕΕ αξιοποιήσει και αναπτύξει περαιτέρω τα υφιστάμενα πλεονεκτήματά της, περιορίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αμοιβαία εξάρτηση σε χώρες που συμερίζονται τις ίδιες απόψεις και μειώνοντας με τη σειρά της τις μονομερείς εξαρτήσεις από τρίτες χώρες.
14. χαιρετίζει την ίδρυση του ευρωπαϊκού ταμείου για τα μικροκυκλώματα· σημειώνει ότι ο πυλώνας 2 της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα πρέπει καταρχήν να είναι ανοικτός στην τεχνολογία και ότι τα μέσα πρέπει να κινητοποιούνται το συντομότερο δυνατόν.

15. επαναλαμβάνει ότι τα σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ), ως πολύ επιτυχημένο μέσο, εξακολουθούν να έχουν μεγάλη σημασία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα· επισημαίνει, ωστόσο, ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να ενεργούν ταχύτερα σε όλους τους τομείς, ιδίως όσον αφορά τις άδειες και τις ενισχύσεις, προκειμένου να είναι σε θέση να στηρίξουν τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, ανάλογα με τις ανάγκες της·

16. υπογραμμίζει την καίρια σημασία των νέων τεχνολογιών για την περαιτέρω ανάπτυξη της ΕΕ ως σημαντικού κέντρου παραγωγής ημιαγωγών, προκειμένου να παραμείνει παγκοσμίως ανταγωνιστική στον τεχνολογικό τομέα: κατά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα πρέπει να υπάρχει σαφής και ταχεία ανταπόκριση στη χρήση νέων υλικών όπως π.χ. το νιτρίδιο του γαλλίου, το φωσφίδιο του ινδίου, το καρβίδιο του πυριτίου και το νιτρίδιο του πυριτίου, και στην προσφυγή σε νέες διαδικασίες, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη και η παραγωγή μικροκυκλωμάτων επόμενης γενιάς, όπως π.χ. φωτονικών μικροκυκλωμάτων, απαραίτητων για την οικοδόμηση ενός αυτόνομου και βιώσιμου δικτύου δεδομένων, τηλεπικοινωνίας και κβαντικής επικοινωνίας και για την αυτόνομη οδήγηση, κβαντικών μικροκυκλωμάτων, τα οποία επιτρέπουν την ανάλυση πολύ μεγαλύτερου όγκου δεδομένων, πραγματοποιούν πιο ισχυρούς υπολογισμούς πιο γρήγορα και πιο λεπτομερείς προσομοιώσεις, αλλά και υβριδικών μικροκυκλωμάτων και ετερογενών συστημάτων, όπου η ενσωμάτωση φωτονικών λειτουργιών σε ηλεκτρονικά μικροκυκλώματα αποτελεί ένα από τα κρίσιμα ζητήματα για το μέλλον της βιομηχανίας ημιαγωγών·

17. θεωρεί απαραίτητο να δώσει η Ευρώπη πρόσθετη έμφαση στον σχεδιασμό ημιαγωγών και, ως εκ τούτου, να αναπτύξει τις δικές της ικανότητες σχεδιασμού·

Χρηματοδοτικό κονδύλιο για την πράξη για τα μικροκυκλώματα

18. επικρίνει τους προβλεπόμενους οικονομικούς πόρους της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα θεωρώντας τους πολύ περιορισμένους· αμφιβάλλει ότι η συνολική δέσμη επαρκεί για να ανταποκριθεί ΕΕ στον διεθνή ανταγωνισμό αναφορικά με τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων παραγωγής· υπογραμμίζει ότι οι νέες πρωτοβουλίες αξίζουν νέους χρηματοδοτικούς πόρους και εκφράζει τη λύπη της για τον αναπροσανατολισμό κονδυλίων από επιτυχημένα προγράμματα, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»·

19. καλεί την Επιτροπή να καταστήσει διαφανή τη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα και να εξασφαλίσει επαρκή χρηματοδότηση και για τους τρεις πυλώνες, στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή θα πρέπει να καθοδηγείται από συγκρίσιμες πρωτοβουλίες σε παγκόσμιο επίπεδο·

20. φρονεί ότι για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν περισσότεροι διαθέσιμοι πόροι, καλεί δε επίσης το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή να διαθέσουν την προσηκούμενη ευρωπαϊκή και εθνική χρηματοδότηση και να τροποποιήσουν αναλόγως το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο· δεδομένου ότι οι στρατηγικοί στόχοι της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα εκτείνονται πέρα από το 2030, ο τομέας των ημιαγωγών πρέπει να έχει υψηλή προτεραιότητα τόσο κατά την ανάθεσή του ΠΔΠ όσο και στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ)·

21. θεωρεί απαραίτητο να δημιουργηθούν περαιτέρω κίνητρα ώστε τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες καθώς και οι επιχειρήσεις να διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους, πέραν των κονδυλίων της ΕΕ· υπενθυμίζει πόσο σημαντικό είναι να καταστήσει η Επιτροπή δυνατή μια χρηματοδότηση τηρώντας το δίκαιο της ΕΕ· η υποστήριξη πρέπει να εξαρτάται από την τήρηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) κριτηρίων·

22. καλεί τις περιφέρειες και τις επιχειρήσεις να απευθυνθούν στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για τη χρηματοδότηση νέων έργων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα· φρονεί ότι η ΕΤΕπ μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην επιτυχία της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα·

Προώθηση και κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις από περιφερειακή σκοπιά

23. καλεί την Επιτροπή, κατά την αξιολόγηση και την έγκριση των ενισχύσεων βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, να ερμηνεύει διασταλτικά το κριτήριο του «πρωτοπόρου στην Ευρώπη», δεδομένου ότι δεν συντρέχει ως προς τους ημιαγωγούς η συνήθης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς κατάσταση από απόψεως ανταγωνισμού·

24. καλεί την Επιτροπή, πέραν των αλλαγών και των απλουστεύσεων της νομοθεσίας και των διαδικασιών για τις κρατικές ενισχύσεις, να εξετάσει το ενδεχόμενο περαιτέρω διευκολύνσεων, όπως π.χ. τη χορήγηση φορολογικών αποσβέσεων, προκειμένου να διευκολυνθεί η δημιουργία επιχειρήσεων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα ημιαγωγών στην Ευρώπη·

25. θεωρεί αναγκαίο, στο πλαίσιο των «πρωτοπόρων», να καταστεί δυνατή όχι μόνον η χορήγηση ενισχύσεων σε εγκαταστάσεις παραγωγής όπως οι «ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής» (IPF) και τα «ανοικτά χυτήρια της ΕΕ» (OEF), αλλά και η χορήγηση ενισχύσεων για την παραγωγή πρόδρομων προϊόντων όπως πλακιδίων ή για εγκαταστάσεις παραγωγής, τα οποία είναι εξίσου σημαντικά για την επίτευξη των στόχων·

26. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προβλεπόμενες στο άρθρο 14 ρυθμίσεις για την επιτάχυνση των εθνικών διαδικασιών σχεδιασμού και έγκρισης προς όφελος των ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων παραγωγής και των ανοικτών χυτηρίων της ΕΕ·

27. επισημαίνει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί ο εφοδιασμός με ημιαγωγούς, σημαντικές είναι όχι μόνον οι εγκαταστάσεις παραγωγής των ίδιων των ημιαγωγών, αλλά και οι εγκαταστάσεις παραγωγής των ανάντη και κατάντη επιπέδων προστιθέμενης αξίας, συνεπώς πρέπει να ληφθούν και αυτές υπόψη για τη διευκόλυνση και την επιτάχυνση των διαδικασιών, προκειμένου να αποφευχθεί κάθε πιθανό σημείο συμφόρησης·

Έρευνα και ανάπτυξη από περιφερειακή σκοπιά

28. συστήνει να διευρύνει η ΕΕ την προσέγγισή της στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης με τη συμμετοχή πελατών και χρηστών, και να μην βασίζονται οι στόχοι ανάπτυξης και καινοτομίας αποκλειστικά στην περαιτέρω μικρογράφιση των κομβικών δομών·

29. συμμερίζεται τις ανησυχίες της ερευνητικής και πανεπιστημιακής κοινότητας ότι η προβλεπόμενη από την πράξη για τα μικροκυκλώματα ανακατανομή κονδυλίων βάσει των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» θα αποδυναμώσει άλλους τομείς και, συνεπώς, θα αυξήσει τον ανταγωνισμό για την υπολειπόμενη χρηματοδότηση· ως εκ τούτου προσδοκά ότι τα κεφάλαια που ανακατανέμονται στο πλαίσιο της «Ψηφιακής Ευρώπης» και του «Ορίζων Ευρώπη» θα διατεθούν ξανά στα προγράμματα κατά τη διάρκεια της περιόδου χρηματοδότησης·

30. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η εθνική ή η περιφερειακή συγχρηματοδότηση έργων συνεπάγεται προβλήματα διοικητικής φύσης και καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει ότι τούτο δεν παρακωλύει τη συμμετοχή σε ερευνητικά έργα· ειδικότερα, οι όροι-πλαίσιο θα πρέπει να σχεδιαστούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπεται ως συγχρηματοδότηση μια συνοδευτική χρηματοδότηση έργων από εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα·

31. καλεί τις περιφέρειες που διαθέτουν σχετικές ομάδες να συμμετάσχουν ενεργά στην κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα η οποία διαδέχθηκε τις κοινές επιχειρήσεις «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» και ECSEL·

32. ζητεί από την Επιτροπή να ορίσει ακριβέστερα τον όρο «πilotικές γραμμές». Η πρόσβαση στις πιλοτικές γραμμές πρέπει να είναι ευρεία και ανοικτή, ούτως ώστε να μπορούν να συμμετέχουν συνεργατικοί σχηματισμοί, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και επιχειρήσεις, ιδίως ΜΜΕ· η πρόσβαση των ΜΜΕ στις πιλοτικές γραμμές θα μπορούσε να επιτευχθεί τόσο μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσο και με αποκεντρωμένο τρόπο, μέσω εθνικών και περιφερειακών φορέων που διαθέτουν πείρα στο να στηρίζουν τη δημιουργία, την ανάπτυξη και την εδραίωση νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ, όπως οι οργανισμοί περιφερειακής ανάπτυξης·

33. ζητεί να ενσωματωθούν στενά στον μηχανισμό συντονισμού των ημιαγωγών τα υφιστάμενα δίκτυα, όπως η «Βιομηχανική συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών». Όλα τα δίκτυα θα πρέπει να είναι ανοικτά σε νέους φορείς, δεδομένου ότι δίκτυα όπως π.χ. η πρωτοβουλία Vanguard ή το δίκτυο κόμβων ψηφιακής καινοτομίας της ΕΕ μπορούν επίσης να συμβάλουν σημαντικά·

34. προτείνει να εξεταστεί σε ποιο βαθμό και με ποια μέτρα μπορεί να διασφαλιστεί ότι η τεχνολογία που αναπτύσσεται στην ΕΕ μπορεί να προστατευτεί, π.χ. στο πλαίσιο ευρύτερης προστασίας μέσω διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας· οι σχετικές με την ασφάλεια πτυχές θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη εν προκειμένω·

Εξασφάλιση ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, εκπαίδευση και κατάρτιση

35. καλεί τα κράτη μέλη, τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τις επιχειρήσεις να δώσουν σαφώς μεγαλύτερη έμφαση στον τομέα της εξασφάλισης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού: η εξειδικευμένη κατάρτιση και η εκπαίδευση συμβάλλουν σημαντικά στο να καταστεί πράγματι η Ευρώπη κέντρο για τους ημιαγωγούς και αποτελεί αποφασιστικό κριτήριο για επενδυτικές αποφάσεις· η γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στις περιφέρειες διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο· θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την προσέλκυση των κοριτσιών και των γυναικών στην κατάρτιση στον τομέα της τεχνολογίας ημιαγωγών·

36. φρονεί, επομένως, ότι η εξασφάλιση ειδικευμένου εργατικού δυναμικού αποτελεί βασικό παράγοντα επιτυχίας. Απαιτείται συντονισμένη στρατηγική για την κατάρτιση των νέων και την παραμονή των εκπαιδευτικών σε πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα· ως εκ τούτου, προτείνει μια μεγαλύτερης κλίμακας ανταλλαγή ερευνητών μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων, καθώς και κοινή χρήση εργαστηριακών υποδομών σε ολόκληρη την ΕΕ·

37. επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν στρατηγικές ικανότητες για την προώθηση συνεργειών μεταξύ των πολιτικών E & A, εκπαίδευσης, αναβάθμισης δεξιοτήτων, επανεπιδίκευσης και κατάρτισης, οι οποίες θα είναι ζωτικής σημασίας για την προσέλκυση και τη διατήρηση ενός ταλαντούχου εργατικού δυναμικού·

38. συνιστά τη δημιουργία ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης για τη βιομηχανία ημιαγωγών –τη λειτουργία και τη χρηματοδότηση του οποίου θα αναλάβουν από κοινού η βιομηχανία, τα κράτη μέλη και η ΕΕ– το οποίο θα περιλαμβάνει σύστημα υποτροφιών συνοδευόμενο από δέσμευση για εργασία στον κλάδο των ημιαγωγών στην Ευρώπη για ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα· επιπλέον, συνιστά στην Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάπτυξης ειδικών προγραμμάτων προσωπικού για την προσέλκυση ειδικευμένων εργαζομένων από τρίτες χώρες με προηγμένη βιομηχανία ημιαγωγών·

39. συνιστά τη δημιουργία μιας κοινότητας γνώσης και καινοτομίας (ΚΓΚ) για τους ημιαγωγούς και προτείνει τη δημιουργία «ακαδημίας ημιαγωγών», κατά το πρότυπο της «ακαδημίας συσσωρευτών», με τη συμμετοχή της βιομηχανίας και των ερευνητικών ιδρυμάτων·

40. διαπιστώνει πόσο σημαντικό είναι για την ανάπτυξη οικοσυστημάτων ημιαγωγών το να διαφυλαχθούν οι επιτυχημένες νεοφυείς επιχειρήσεις, ούτως ώστε να μπορούν αυτές να εξελιχθούν και να μην χαθεί η τεχνογνωσία τους·

41. συνιστά επιπλέον ειδική στήριξη για την ανάπτυξη καινοτόμων σχεδίων μικροκυκλωμάτων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», όπως η ομάδα «Ψηφιακές τεχνολογίες, βιομηχανία και διάστημα», ώστε η ΕΕ να παραμείνει στην πρώτη γραμμή του καινοτόμου σχεδιασμού μικροκυκλωμάτων και των τεχνολογιών επόμενης γενιάς και, ως εκ τούτου, να μειώσει τις αλληλεξαρτήσεις της με άλλα μέρη του κόσμου·

Αντίκτυπος της πράξης για τα μικροκυκλώματα στους δήμους και τις περιφέρειες

42. διαπιστώνει ότι, σε περίπτωση δημιουργίας νέων εγκαταστάσεων, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα είναι απολύτως απαραίτητες και θα χρειάζονται ένα αξιόπιστο πλαίσιο καθώς και στήριξη από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή·

43. καλεί την Επιτροπή να έχει υπόψη της τον αντίκτυπο που έχει για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές η δημιουργία νέων επιχειρήσεων· η πρόβλεψη όρων πλαίσιο για τη δημιουργία επιχειρήσεων και η εφαρμογή συνοδευτικών μέτρων πρέπει να θεωρείται περιφερειακή ανάπτυξη και θα πρέπει να είναι δυνατή η συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ·

44. διαπιστώνει ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, ιδίως τα κράτη μέλη με αναλογικά χαμηλότερους εθνικούς πόρους θα μπορούν να επιτύχουν ένα σχετικό αποτέλεσμα μόχλευσης. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατή η στήριξη της ανάπτυξης υφιστάμενων χυτηρίων·

45. ζητεί να συνδεθεί λειτουργικά η ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα με άλλες βασικές στρατηγικές και σχέδια της ΕΕ, όπως ο ευρωπαϊκός κανονισμός για τα χημικά προϊόντα (REACH), το σχέδιο δράσης για τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας, η νέα βιομηχανική στρατηγική, το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία ή η στρατηγική για την ΤΝ. Οι περιφέρειες θα πρέπει εν προκειμένω να διαδραματίσουν ισχυρό ρόλο και να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία αυτή·

46. επισημαίνει ότι η ανοιχτή στάση απέναντι στις τεχνολογίες και η χρήση ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών είναι απαραίτητες για την κατασκευή ημιαγωγών και ότι η παραγωγή, η εισαγωγή ή η χρήση τους ρυθμίζεται από τη νομοθεσία της ΕΕ για τα χημικά προϊόντα. Κατά την εκτίμηση κινδύνου του άρθρου 16 πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός στον οποίο οι ευρωπαϊκοί οικονομικοί φορείς μπορούν να υπερβούν τους φραγμούς που θέτει η νομοθεσία που διέπει τις χημικές ουσίες ώστε να παραμένει ασφαλής η διάθεση ουσιών στην αγορά της ΕΕ·

Ανθεκτικότητα και αντιμετώπιση κρίσεων

47. διαπιστώνει ότι ο σχεδιασμός και η παραγωγή ημιαγωγών στην ΕΕ μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ασφάλεια και την ανθεκτικότητα των υποδομών κείρας σημασίας για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές (ενεργειακά δίκτυα, ιατρική περίθαλψη, μεταφορές, διοίκηση, δημόσιοι οργανισμοί)·

48. προτείνει, αντί της «εργαλειοθήκης έκτακτης ανάγκης», να δημιουργηθεί μια «εργαλειοθήκη πρόληψης», δεδομένου ότι η βραχυπρόθεσμη παρέμβαση στην παραγωγή ημιαγωγών δεν είναι δυνατή λόγω της πολυπλοκότητας της τελευταίας (συνδυασμός διαφορετικών μικροκυκλωμάτων στα τελικά προϊόντα και ευρείες διεθνείς αλυσίδες εφοδιασμού) και, ως εκ τούτου, δεν είναι κατάλληλη για την αντιμετώπιση κρίσεων. Η συνεργασία και ο συντονισμός θα πρέπει πάντα να έχουν προτεραιότητα έναντι των μέτρων παρέμβασης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη διατήρηση της παραγωγής ημιαγωγών και στην αναγκαία επί τούτου διαθεσιμότητα πρόδρομων προϊόντων και συστατικών·

49. καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει, με μεγαλύτερη ακρίβεια και ασφάλεια δικαίου, την κατάσταση κρίσης, τα προβλεπόμενα δικαιώματα παρέμβασης και τη συγκεκριμένη διαδικασία σε περίπτωση κρίσης, δεδομένου ότι μπορούν να υπάρξουν πολλοί λόγοι για τις ελλείψεις και τα προβλήματα παράδοσης, και να καταστήσει σαφές ότι η προσφυγή σε τέτοια μέτρα αποτελεί μόνον έσχατη και αναλογική λύση· εκφράζει την ανησυχία της ότι ο προβλεπόμενος μηχανισμός αντιμετώπισης κρίσεων ενδέχεται να αποτρέψει επενδύσεις·

50. προτείνει να δοθεί εν προκειμένω μεγαλύτερη έμφαση στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας ορισμένων τύπων ημιαγωγών καθώς και στην αναγκαία επί τούτου αγορά (ενδεχομένως από κοινού) κρίσιμων πρώτων υλών (π.χ. παλλάδιο, νέο, C4F6, λίθιο, γάλλιο, πυρίτιο) και πρόδρομων προϊόντων (π.χ. πλακίδια).
51. ζητεί να συμμετάσχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στον «μηχανισμό συντονισμού ημιαγωγών», καθώς μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επιδιωκόμενη δικτύωση μέσω των τοπικών γνώσεών τους στην έρευνα, στην οικονομία και στις ομάδες ημιαγωγών.
52. ζητεί να αποδοθεί προσοχή, κατά τον διορισμό των μελών του συμβουλίου ημιαγωγών, στο γεγονός ότι πρόκειται για εξειδικευμένο και όχι για πολιτικό όργανο. Η αποδοχή του συμβουλίου και του έργου του εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εμπιστοσύνη στα μέλη του. Ως εκ τούτου, η βιομηχανία και η ΕτΠ θα πρέπει επίσης να εκπροσωπούνται με την κατάλληλη εμπειρογνώσια.
53. υποστηρίζει τον στόχο για δημιουργία μιας συνολικής εικόνας των αξιακών αλυσίδων των ημιαγωγών, των εξαρτήσεων και των απαιτήσεων στον τομέα των ημιαγωγών· ωστόσο, έχει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον οι προκύπτουσες ποσότητες δεδομένων μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία με ασφάλεια και με στοχευμένο τρόπο· επισημαίνει το γεγονός ότι χωρίς έγκυρα δεδομένα από μη Ευρωπαίους παράγοντες, θα είναι δύσκολο να υπάρξει μια ουσιαστική εικόνα.
54. συνιστά την ταχεία έγκριση και εφαρμογή της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να λάβουν υπόψη τις συστάσεις της ΕτΠ και να καταλήξουν σε συμφωνία προτού ολοκληρωθεί η τρέχουσα Τσεχική Προεδρία.
55. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή διενήργησε ανάλυση επικουρικότητας για την πρόταση σχετικά με την πράξη για τα μικροκυκλώματα και συμφωνεί ότι οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν από τα κράτη μέλη μεμονωμένα, καθώς τα προβλήματα είναι διασυνοριακού χαρακτήρα και δεν περιορίζονται σε ένα μόνο κράτος μέλος ή σε υποσύνολο κρατών μελών. Η ΕτΠ υποστηρίζει, ως εκ τούτου, την ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η δράση σε επίπεδο Ένωσης μπορεί σαφώς να οδηγήσει τους ευρωπαϊκούς φορείς σε ένα κοινό όραμα και σε κοινή στρατηγική εφαρμογής.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αναθεωρημένη διακυβέρνηση του χώρου Σένγκεν»

(2022/C 498/15)

Εισηγήτρια:	Antje GROTHEER (DE/PES), αντιπρόεδρος του Κοινοβουλίου του Ομόσπονδου Κρατιδίου της Βρέμης
Έγγραφα αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση καταστάσεων εργαλειοποίησης στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου [COM(2021) 890 final] Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα [COM(2021) 891 final] Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Αντίδραση στην κρατική εργαλειοποίηση μεταναστών στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ [JOIN(2021) 32]

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα

COM(2021) 891

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(3) Τα τελευταία χρόνια, ο χώρος Σένγκεν έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις άνευ προηγουμένου, οι οποίες από τη φύση τους δεν περιορίζονταν στην επικράτεια κανενός επιμέρους κράτους μέλους. Οι εν λόγω προκλήσεις υπογράμμισαν το γεγονός ότι η διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και της ασφάλειας στον χώρο Σένγκεν αποτελεί κοινή ευθύνη που απαιτεί κοινή και συντονισμένη δράση μεταξύ των κρατών μελών και σε επίπεδο Ένωσης. Τόνισαν επίσης τα κενά στους υφιστάμενους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν τόσο στα εξωτερικά όσο και στα εσωτερικά σύνορα και την ανάγκη δημιουργίας ενός ισχυρότερου και αρτιότερου πλαισίου που θα καταστήσει δυνατή την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο χώρος Σένγκεν.	(3) Τα τελευταία χρόνια, ο χώρος Σένγκεν έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις άνευ προηγουμένου, οι οποίες από τη φύση τους δεν περιορίζονταν στην επικράτεια κανενός επιμέρους κράτους μέλους. Οι εν λόγω προκλήσεις υπογράμμισαν το γεγονός ότι η διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και της ασφάλειας στον χώρο Σένγκεν αποτελεί κοινή ευθύνη που απαιτεί κοινή και συντονισμένη δράση μεταξύ των κρατών μελών και σε επίπεδο Ένωσης. Τόνισαν επίσης τα κενά στους υφιστάμενους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν μεταξύ άλλων τόσο στα εξωτερικά όσο και στα εσωτερικά σύνορα και την ανάγκη δημιουργίας ενός ισχυρότερου και αρτιότερου πλαισίου που θα καταστήσει δυνατή την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο χώρος Σένγκεν.

Αιτιολογία

Η λειτουργία του χώρου Σένγκεν δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τους κανόνες σχετικά με τους ελέγχους στα εξωτερικά και στα εσωτερικά σύνορα. Η αιτιολογική σκέψη θα πρέπει να αντικατοπτρίζει το γεγονός αυτό.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία
(4) Ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων πραγματοποιείται προς το συμφέρον όχι μόνο των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται, αλλά και όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και της Ένωσης συνολικά. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν υψηλά πρότυπα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων τους, μεταξύ άλλων με την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ συνοριοφυλάκων, αστυνομικών, τελωνειακών και άλλων αρμόδιων αρχών. Η Ένωση παρέχει ενεργό στήριξη μέσω της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης από τους οργανισμούς, της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής ειδικότερα και της διαχείρισης του μηχανισμού αξιολόγησης του Σένγκεν. Οι κανόνες που ισχύουν στα εξωτερικά σύνορα πρέπει να ενισχυθούν , ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις νέες προκλήσεις που ανέκυψαν πρόσφατα στα εξωτερικά σύνορα.	(4) Ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων πραγματοποιείται προς το συμφέρον όχι μόνο των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται, αλλά και όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και της Ένωσης συνολικά. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν υψηλά πρότυπα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων τους, μεταξύ άλλων με την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ συνοριοφυλάκων, αστυνομικών, τελωνειακών και άλλων αρμόδιων αρχών. Η Ένωση παρέχει ενεργό στήριξη μέσω της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης από τους οργανισμούς, της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής ειδικότερα και της διαχείρισης του μηχανισμού αξιολόγησης του Σένγκεν. Οι κανόνες που ισχύουν στα εξωτερικά σύνορα πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματικά και αποδοτικά , ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις νέες προκλήσεις που ανακύπτουν στα εξωτερικά σύνορα.

Αιτιολογία

Οι κανόνες που διέπουν τα εξωτερικά σύνορα, οι οποίοι είναι επί του παρόντος σύμφωνοι με τα διεθνή πρότυπα και προσφέρουν επαρκή μέσα ώστε οι αρμόδιες αρχές να διενεργούν αποτελεσματικούς και με ευαισθησία στα θέματα προστασίας συνοριακού ελέγχου, καθότι είναι αρκετά ευέλικτοι, πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως προκειμένου να αξιοποιηθεί αποτελεσματικά και αποδοτικά το δυναμικό τους.

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(8) Είναι επίσης αναγκαίο να ενισχυθούν οι κανόνες και οι εγγυήσεις στο δίκαιο της Ένωσης, ώστε να μπορούν τα κράτη μέλη να ενεργούν γρήγορα για την αντιμετώπιση περιπτώσεων εργαλειοποίησης μεταναστών. Η εν λόγω εργαλειοποίηση θα πρέπει να νοείται ως μια κατάσταση στην οποία τρίτη χώρα υποκινεί αντικανονικές μεταναστευτικές ροές προς την Ένωση ενθαρρύνοντας ή διευκολύνοντας ενεργά την άφιξη υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, όταν οι εν λόγω ενέργειες υποδεικνύουν πρόθεση αποσταθεροποίησης της Ένωσης στο σύνολό της ή ενός κράτους μέλους και όταν η φύση των εν λόγω ενεργειών ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, συμπεριλαμβανομένων της εδαφικής ακεραιότητάς του, της διατήρησης της δημόσιας τάξης ή της διαφύλαξης της εθνικής του ασφάλειας.	(8) Είναι επίσης αναγκαίο να εφαρμόζονται αποτελεσματικά και αποδοτικά οι κανόνες και οι εγγυήσεις στο δίκαιο της Ένωσης, ώστε να μπορούν τα κράτη μέλη να ενεργούν γρήγορα για την αντιμετώπιση περιπτώσεων εργαλειοποίησης μεταναστών. Η εν λόγω εργαλειοποίηση θα πρέπει να νοείται ως μια κατάσταση στην οποία τρίτη χώρα ή υποστηριζόμενος από αυτήν φορέας στηρίζει ενεργά σημαντικό αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών στην προσπάθειά τους να εισέλθουν παράτυπα και μαζικά σε κράτος μέλος της Ένωσης με σκοπό να αποσταθεροποιήσουν την Ένωση ή ένα κράτος μέλος, όταν το κράτος μέλος που επηρεάζεται είναι σε θέση να αιτιολογήσει δεόντως για ποιο λόγο η φύση των εν λόγω ενεργειών θέτει σε κίνδυνο ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης ή τη διαφύλαξη της εθνικής του ασφάλειας και όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι η Ένωση ή ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών, η οποία πρέπει να επιλυθεί επειγόντως.

Αιτιολογία

Ο προτεινόμενος ορισμός της εργαλειοποίησης είναι υπερβολικά ευρύς και στερείται σαφήνειας, με κίνδυνο πολλές ανόμοιες καταστάσεις να θεωρούνται συμβατές με τον εν λόγω ορισμό. Αντιβαίνει επίσης στις κατευθυντήριες γραμμές για βελτίωση της νομοθεσίας, καθώς η συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων (SWD (2021) 462 final) αναγνωρίζει ότι η πρόταση «δεν εξετάζει την εργαλειοποίηση της παράτυπης μετανάστευσης». Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η επίτευξη πολιτικής συναίνεσης σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με το κατά πόσον μια κατάσταση συνιστά εργαλειοποίηση. Δεδομένης της σοβαρότητας των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν στα πρόσωπα ως αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος και δεδομένου ότι η πρόταση της Επιτροπής ανταποκρίνεται σε αίτημα που υπέβαλε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (EUCO 17/21), η θετική στάση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο συνεδριάζει επειγόντως προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάληψη άμεσης δράσης από το/τα οικείο/-α κράτος/-η μέλος/-η, πρέπει να συνυπολογιστεί στον ορισμό.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(9) Η εργαλειοποίηση μεταναστών μπορεί να αναφέρεται σε καταστάσεις στις οποίες έχει ενθαρρυνθεί ή διευκολυνθεί ενεργά από τρίτη χώρα η αντικανονική μετακίνηση υπηκόων τρίτων χωρών προς την επικράτεια της προκειμένου να φτάσουν στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, αλλά μπορεί επίσης να αναφέρεται στην ενεργό ενθάρρυνση ή διευκόλυνση της αντικανονικής μετακίνησης υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται ήδη στην εν λόγω τρίτη χώρα. Η εργαλειοποίηση μεταναστών μπορεί επίσης να συνεπάγεται την επιβολή αναγκαστικών μέτρων, με σκοπό να αποτραπεί η έξοδος των υπηκόων τρίτων χωρών από τις παραμεθόριες περιοχές της τρίτης χώρας που ασκεί την εργαλειοποίηση, προς κατεύθυνση διαφορετική από τη διέλευση από κράτος μέλος.</p>	<p>(9) Η εργαλειοποίηση μεταναστών μπορεί να αναφέρεται σε καταστάσεις —όπως αυτές ορίζονται στο σημείο 27 του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β)— στις οποίες έχει διευκολυνθεί ενεργά από τρίτη χώρα η αντικανονική μετακίνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπηκόων τρίτων χωρών προς την επικράτεια της προκειμένου να φτάσουν στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, αλλά μπορεί επίσης να αναφέρεται στην ενεργό διευκόλυνση της αντικανονικής μετακίνησης υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται ήδη στην εν λόγω τρίτη χώρα. Η εργαλειοποίηση μεταναστών μπορεί επίσης να συνεπάγεται την επιβολή αναγκαστικών μέτρων, με σκοπό να αποτραπεί η έξοδος των υπηκόων τρίτων χωρών από τις παραμεθόριες περιοχές της τρίτης χώρας που ασκεί την εργαλειοποίηση, προς κατεύθυνση διαφορετική από τη διέλευση από κράτος μέλος. Οι καταστάσεις κατά τις οποίες μη κρατικοί δρώντες εμπλέκονται στο οργανωμένο έγκλημα, ιδίως σε παράνομη διακίνηση, δεν θα πρέπει να θεωρούνται εργαλειοποίηση μεταναστών όταν δεν υπάρχει σκοπός αποσταθεροποίησης της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας δεν θα πρέπει να θεωρούνται εργαλειοποίηση.</p>

Αιτιολογία

Για λόγους ασφάλειας δικαίου, είναι αναγκαία η αναφορά στη διάταξη όπου ορίζεται η εργαλειοποίηση.

Τροπολογία 5

Αιτιολογική σκέψη 10

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(10) Η Ένωση θα πρέπει να κινητοποιήσει όλα τα εργαλεία στην εργαλειοθήκη των διπλωματικών, οικονομικών και επιχειρησιακών μέτρων που διαθέτει για να υποστηρίξει τα κράτη μέλη που βρίσκονται αντιμέτωπα με εργαλειοποίηση. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις διπλωματικές προσπάθειες της Ένωσης ή του οικείου κράτους μέλους ως μέσου αντιμετώπισης του φαινομένου της εργαλειοποίησης. Αυτές μπορεί να συμπληρώνονται, κατά περίπτωση, με την επιβολή περιοριστικών μέτρων από την Ένωση.	(10) Η Ένωση θα πρέπει να κινητοποιήσει όλα τα εργαλεία στην εργαλειοθήκη των διπλωματικών, οικονομικών και επιχειρησιακών μέτρων που διαθέτει για να υποστηρίξει τα κράτη μέλη που βρίσκονται αντιμέτωπα με εργαλειοποίηση. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις διπλωματικές προσπάθειες της Ένωσης ή του οικείου κράτους μέλους ως μέσου αντιμετώπισης του φαινομένου της εργαλειοποίησης. Αυτές θα πρέπει να συμπληρώνονται με κατάλληλα προληπτικά μέτρα από την Ένωση, με τη συμμετοχή των τρίτων χωρών που ασκούν την εργαλειοποίηση και των χωρών προέλευσης των μεταναστών που εργαλειοποιούνται.

Αιτιολογία

Η πρόληψη είναι ζωτικής σημασίας σε όλες τις προσπάθειες να αντιμετωπιστεί η εργαλειοποίηση. Οι εκθέσεις για την επικρατούσα κατάσταση θα πρέπει να συντάσσονται τακτικά από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ στις χώρες προέλευσης των εργαλειοποιημένων ομάδων μεταναστών και στις τρίτες χώρες που ασκούν την εργαλειοποίηση, και να υποβάλλονται στην Επιτροπή ως αποδεικτικά στοιχεία για τη λήψη προληπτικών μέτρων.

Τροπολογία 6

Αιτιολογική σκέψη 11

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(11) Ταυτόχρονα, εκτός από τα μέτρα αυτά, είναι εξίσου αναγκαίο να ενισχυθούν περαιτέρω οι ισχύοντες κανόνες που αφορούν τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα και την επιτήρηση των συνόρων. Για να συνδράμει περαιτέρω τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της εργαλειοποίησης μεταναστών, ο κανονισμός (ΕΕ) XXX/XXX συμπληρώνει τους κανόνες για τον έλεγχο των συνόρων, προβλέποντας ειδικά μέτρα στον τομέα του ασύλου και της επιστροφής, με παράλληλο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των οικείων προσώπων, και ειδικότερα με τη διασφάλιση του σεβασμού του δικαιώματος ασύλου και την παροχή της αναγκαίας συνδρομής από τις υπηρεσίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και άλλους σχετικούς οργανισμούς.	(11) Είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν πλήρως οι ισχύοντες κανόνες που αφορούν τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα και την επιτήρηση των συνόρων, με παράλληλο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσώπων αιτούντων άσυλο , και ειδικότερα με τη διασφάλιση του σεβασμού του δικαιώματος ασύλου και την παροχή της αναγκαίας συνδρομής από τις υπηρεσίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και άλλους σχετικούς οργανισμούς, ιδίως για τους ασυνόδευτους ανήλικους.

Αιτιολογία

Η έγκριση του κανονισμού για την εργαλειοποίηση εξαρτάται από την έγκριση της πρότασης κανονισμού για τις διαδικασίες ασύλου, καθώς και της πρότασης αναδιτύπωσης της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής και επίσης της πρότασης αναδιτύπωσης της οδηγίας για την επιστροφή στο πλαίσιο του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο εν εξελίξει διαπραγματεύσεων ή η εξέτασή τους έχει τεθεί σε αναστολή λόγω αδιεξόδου. Η αναφορά στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX στον προτεινόμενο κώδικα συνόρων του Σένγκεν αποτελεί αναφορά σε πράξη της οποίας η έγκριση είναι αβέβαιη, το περιεχόμενο της οποίας ενδέχεται να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας, και η οποία, επιπλέον, εξαρτάται από την έγκριση άλλων προτάσεων στο πλαίσιο του νέου συμφώνου. Επιπλέον, στην εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει τον προτεινόμενο κώδικα συνόρων του Σένγκεν δεν αξιολογήθηκε ο δυνητικός αντίκτυπος των προτεινόμενων διατάξεων για την αντιμετώπιση της εργαλειοποίησης. Ως εκ τούτου, υπό την τρέχουσα διατύπωσή της, η αναφορά θέτει σε κίνδυνο την έγκριση της ίδιας της πρότασης για τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν και αντιβαίνει στην ασφάλεια δικαίου, στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας και στη διοργανική συμφωνία του 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Επιπλέον, η μαζική εισροή ασυνόδευτων ανήλικων μεταναστών στις περιοχές που υφίστανται τις μεγαλύτερες μεταναστευτικές πιέσεις διεκδικούν και αξίζουν την εγγύηση της προστασίας των δικαιωμάτων τους, την προστασία τους και τον συντονισμό της αναγκαίας συνδρομής από όλους τους αρμόδιους οργανισμούς.

Τροπολογία 7

Αιτιολογική σκέψη 12

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(12) Ειδικότερα, σε περίπτωση εργαλειοποίησης, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, όταν είναι αναγκαίο, να περιορίζει στο ελάχιστο την κυκλοφορία στα σύνορα κλείνοντας ορισμένα συνοριακά σημεία διέλευσης, διασφαλίζοντας παράλληλα πραγματική και αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασίες διεθνούς προστασίας. Κάθε τέτοια απόφαση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι η Ένωση ή ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών. Επίσης, οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης, των υπηκόων τρίτων χωρών που απολαμβάνουν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει διεθνούς συμφωνίας και των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες βάσει του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου ή είναι κάτοχοι θεωρήσεων μακράς διάρκειας, καθώς και των αντίστοιχων μελών των οικογενειών τους. Οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται με τρόπο που διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων που αφορούν την πρόσβαση σε διεθνή προστασία, ειδικότερα την αρχή της μη επαναπροώθησης.</p>	<p>(12) Ειδικότερα, σε περίπτωση εργαλειοποίησης —όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 27 του άρθρου παράγραφος 1 στοιχείο β)—, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, όταν είναι αναγκαίο, να περιορίζει στο ελάχιστο την κυκλοφορία στα σύνορα κλείνοντας ορισμένα συνοριακά σημεία διέλευσης, διασφαλίζοντας παράλληλα πραγματική και αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασίες διεθνούς προστασίας. Κάθε τέτοια απόφαση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι η Ένωση ή ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών. Επίσης, οι εν λόγω περιορισμοί δεν θα πρέπει να περιορίζουν τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης, των υπηκόων τρίτων χωρών που απολαμβάνουν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει διεθνούς συμφωνίας και των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες βάσει του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου ή είναι κάτοχοι θεωρήσεων μακράς διάρκειας, καθώς και των αντίστοιχων μελών των οικογενειών τους. Οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται με τρόπο που διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων που αφορούν την πρόσβαση σε διεθνή προστασία, ειδικότερα την αρχή της μη επαναπροώθησης.</p>

Αιτιολογία

Τα προτεινόμενα μέτρα για τον περιορισμό του αριθμού των διελεύσεων των συνόρων θα έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην πρόσβαση στο άσυλο στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και θα θέσουν σε κίνδυνο τον συνολικό στόχο του χώρου Σένγκεν, δηλαδή τη διατήρηση της απουσίας εσωτερικών συνόρων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο ως έσχατη λύση και μόνο σε περιπτώσεις όπου έχει αναγνωριστεί η ύπαρξη εργαλειοποίησης. Η δυνατότητα εφαρμογής περιοριστικών μέτρων δεν θα πρέπει να είναι επιζήμια για την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας από τους πολίτες της ΕΕ και τους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα.

Τροπολογία 8

Αιτιολογική σκέψη 14

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(14) Δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896, ο εκτελεστικός διευθυντής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής υποχρεούται να προτείνει σε κράτος μέλος να αιτηθεί ο Οργανισμός να δρομολογήσει, να εκτελέσει ή να προσαρμόσει τη στήριξη του Οργανισμού, προκειμένου να αντιμετωπίσει απειλές και προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί στα εξωτερικά σύνορα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην εν λόγω διάταξη. Ειδικότερα, η ανάγκη για στήριξη από τον Οργανισμό μπορεί να καταστεί εμφανής στις περιπτώσεις που ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής έχει διενεργήσει ειδική αξιολόγηση τρωτότητας σε σχέση με την εργαλειοποίηση μεταναστών. Με βάση τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης τρωτότητας ή όταν αποδίδεται κρίσιμο επίπεδο επιπτώσεων σε ένα ή περισσότερα τμήματα των εξωτερικών συνόρων και λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά στοιχεία στα σχέδια έκτακτης ανάγκης του κράτους μέλους, την ανάλυση κινδύνου του Οργανισμού και το επίπεδο ανάλυσης της ευρωπαϊκής εικόνας της κατάστασης, ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει να προτείνει στο οικείο κράτος μέλος να αιτηθεί ο Οργανισμός να δρομολογήσει, να εκτελέσει ή να προσαρμόσει τη στήριξη του Οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/1896. Αυτή η αρμοδιότητα του εκτελεστικού διευθυντή δεν θίγει τη γενική υποστήριξη που μπορεί να παρέχει ο Οργανισμός στα κράτη μέλη.</p>	<p>(14) Δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896, ο εκτελεστικός διευθυντής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής υποχρεούται να προτείνει σε κράτος μέλος να αιτηθεί ο Οργανισμός να δρομολογήσει, να εκτελέσει ή να προσαρμόσει τη στήριξη του Οργανισμού, προκειμένου να αντιμετωπίσει απειλές και προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί στα εξωτερικά σύνορα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην εν λόγω διάταξη.</p>

Αιτιολογία

Το κείμενο που διαγράφεται επαναλαμβάνει το ακριβές κείμενο του άρθρου 41 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και, ως εκ τούτου, είναι περιττό.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

Τροπολογία 9

Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(15) Επίσης, σε περίπτωση εργαλειοποίησης μεταναστών, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να ενισχύσει τον έλεγχο των συνόρων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, με πρόσθετα μέτρα για την πρόληψη των παράνομων διελεύσεων και με την ανάπτυξη πρόσθετων πόρων και τεχνικών μέσων για την πρόληψη της μη επιτρεπόμενης διέλευσης των συνόρων. Τα εν λόγω τεχνικά μέσα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν σύγχρονες τεχνολογίες, μεταξύ άλλων δρόνους και αισθητήρες κίνησης, καθώς και κινητές μονάδες. Η χρήση τέτοιων τεχνικών μέσων, ειδικότερα κάθε τεχνολογίας ικανής να συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να βασίζεται σε σαφώς καθορισμένες διατάξεις του εθνικού δικαίου και να ασκείται σύμφωνα με αυτές.</p>	<p>(15) Επίσης, σε περίπτωση εργαλειοποίησης μεταναστών, όπως ορίζεται στο σημείο 27 του άρθρου 1 παράγραφος στοιχείο β) και αναγνωρίζεται ως τέτοια από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να ενισχύσει την επιτήρηση των συνόρων, με την ανάπτυξη πρόσθετων πόρων και τεχνικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων σύγχρονων τεχνολογιών, για να αντιμετωπιστούν παράτυπες και μαζικές απόπειρες διέλευσης των συνόρων. Τα εν λόγω τεχνικά μέσα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν σύγχρονες τεχνολογίες, μεταξύ άλλων δρόνους και αισθητήρες κίνησης, καθώς και κινητές μονάδες. Η χρήση τέτοιων τεχνικών μέσων, ειδικότερα κάθε τεχνολογίας ικανής να συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να βασίζεται σε σαφώς καθορισμένες διατάξεις του εθνικού δικαίου και να ασκείται σύμφωνα με αυτές, καθώς και σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p>

Αιτιολογία

Τα προτεινόμενα μέτρα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο ως έσχατη λύση, και μόνο σε περιπτώσεις όπου έχει αναγνωριστεί επίσημα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο η ύπαρξη εργαλειοποίησης. Επιπλέον, η χρήση τεχνικών μέσων δεν θα πρέπει να αντιβαίνει στη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ.

Τροπολογία 10

Αιτιολογική σκέψη 16

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(16) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να προσδιορίσει, στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, κατάλληλα πρότυπα για την επιτήρηση των συνόρων, ειδικότερα όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το είδος των συνόρων (χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια), τα επίπεδα επίπτωσης που αποδίδονται σε κάθε τμήμα των εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 και άλλους σχετικούς παράγοντες, ως ειδική απάντηση σε καταστάσεις εργαλειοποίησης μεταναστών.</p>	<p>(16) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να προσδιορίσει, στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, κατάλληλα κοινά πρότυπα για την επιτήρηση των συνόρων, ειδικότερα όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το είδος των συνόρων (χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια), τα επίπεδα επίπτωσης που αποδίδονται σε κάθε τμήμα των εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 και άλλους σχετικούς παράγοντες, ως ειδική απάντηση σε απειλές, προκλήσεις και τρωτά σημεία στα εξωτερικά σύνορα.</p>

Αιτιολογία

Όπως για την αιτιολογική σκέψη 8.

Τροπολογία 11

Αιτιολογική σκέψη 17

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(17) Σε έναν χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, τα πρόσωπα θα πρέπει να μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα και με ασφάλεια μεταξύ των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η απαγόρευση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διενεργούν ελέγχους στην επικράτειά τους, μεταξύ άλλων στα εσωτερικά σύνορά τους, για σκοπούς άλλους από τον έλεγχο των συνόρων. Θα πρέπει, ειδικότερα, να διευκρινιστεί ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών αρχών ή των αρχών επιβολής του νόμου, εξακολουθούν να είναι, καταρχήν, ελεύθερες να διενεργούν ελέγχους κατά την άσκηση των δημόσιων αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.</p>	<p>(17) Σε έναν χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, τα πρόσωπα θα πρέπει να μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα και με ασφάλεια μεταξύ των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η απαγόρευση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διενεργούν ελέγχους στην επικράτειά τους, μεταξύ άλλων στα εσωτερικά σύνορά τους, για σκοπούς άλλους από τον έλεγχο των συνόρων. Θα πρέπει, ειδικότερα, να διευκρινιστεί ότι οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών αρχών ή των αρχών επιβολής του νόμου, εξακολουθούν να είναι, καταρχήν, ελεύθερες να διενεργούν ελέγχους κατά την άσκηση των δημόσιων αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.</p>

Αιτιολογία

Για να ληφθούν υπόψη οι διαφορές στις δομές διακυβέρνησης και τις συναφείς αρμοδιότητες μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να συμπεριληφθούν όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

Τροπολογία 12

Αιτιολογική σκέψη 18

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(18) <i>Ενώ η απαγόρευση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα εκτείνεται επίσης στους ελέγχους με ισοδύναμα αποτελέσματα, οι έλεγχοι από τις αρμόδιες αρχές δεν θα πρέπει να θεωρούνται ισοδύναμοι με την άσκηση συνοριακών ελέγχων όταν δεν έχουν στόχο τον έλεγχο των συνόρων, όταν βασίζονται σε γενικές πληροφορίες και στην πείρα των αρμόδιων αρχών σχετικά με πιθανές απειλές για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, μεταξύ άλλων όταν αποσκοπούν στην καταπολέμηση της αντικανονικής παραμονής ή διαμονής και των διασυνοριακών εγκλημάτων που συνδέονται με την αντικανονική μετανάστευση, όταν σχεδιάζονται και εκτελούνται με τρόπο σαφώς διακριτό από τους συστηματικούς ελέγχους προσώπων στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και όταν διενεργούνται σε κόμβους μεταφορών, όπως λιμένες, σιδηροδρομικούς σταθμούς ή σταθμούς λεωφορείων και αερολιμένες, ή απευθείας στις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, και όταν βασίζονται σε ανάλυση κινδύνου.</i></p>	

Αιτιολογία

Οι ισχύοντες κανόνες καθιστούν ήδη δυνατή την εφαρμογή αυτών των μέτρων. Δεν θα πρέπει να αφήνεται να εννοηθεί ότι είναι δυνατή η διενέργεια περισσότερων ελέγχων και ελέγχων ασφαλείας στο πλαίσιο των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Η αύξηση των ελέγχων είναι επιζήμια ιδίως για τις περιοχές με εσωτερικά σύνορα. Τα μέτρα ασφαλείας που βασίζονται σε ανάλυση κινδύνου δεν θα πρέπει να περιορίζονται σε αυτές τις περιοχές.

Τροπολογία 13

Αιτιολογική σκέψη 20

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(20) <i>Η καταπολέμηση της παράνομης παραμονής ή διαμονής και των διασυνοριακών εγκλημάτων που συνδέονται με την αντικανονική μετανάστευση, όπως της εμπορίας ανθρώπων, της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της απάτης περί τα έγγραφα, καθώς και άλλων μορφών διασυνοριακού εγκλήματος, θα μπορούσε ειδικότερα να περιλαμβάνει μέτρα που καθιστούν δυνατή την επαλήθευση της ταυτότητας, της ιθαγένειας και του καθεστώτος διαμονής των προσώπων, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επαληθεύσεις δεν είναι συστηματικές και διενεργούνται βάσει ανάλυσης κινδύνου.</i></p>	

Αιτιολογία

Το άρθρο 77 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζει τον στόχο «να εξασφαλίζεται η απουσία οποιουδήποτε ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων». Επιπλέον, η καταπολέμηση της παράνομης παραμονής ή διαμονής ρυθμίζεται ήδη στην οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ («οδηγία για την επιστροφή») και δεν θα πρέπει να συνδέεται με τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Το πλαίσιο για την καταπολέμηση των διασυνοριακών εγκλημάτων καθώς και της εμπορίας ανθρώπων ρυθμίζεται επίσης και σε άλλες νομοθετικές πράξεις⁽³⁾. Επιπλέον, η εν λόγω διάταξη αφήνει περιθώρια για τη μη συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας ένα κράτος μέλος υποχρεώνει, επ' απειλή κυρώσεων, ένα πρόσωπο να επιδείξει διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας κατά την είσοδό του στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους μέσω των εσωτερικών συνόρων, όταν η επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα στο πλαίσιο των οποίων επιβάλλεται η υποχρέωση αυτή αντιβαίνει στην ως άνω διάταξη (συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-368/20 και C-369/20).

⁽²⁾ Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παράνομως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

⁽³⁾ Επισκόπηση που παρέχεται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025, COM(2021) 171 final

Τροπολογία 14

Αιτιολογική σκέψη 24

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(24) Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση εθνικών αρμοδιοτήτων εξακολουθούν να συνάδουν πλήρως με έναν χώρο που δεν υπόκειται σε έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, όσο πιο εκτεταμένες είναι οι ενδείξεις ότι οι έλεγχοι που διενεργούν τα κράτη μέλη στις παραμεθόριες περιοχές τους έχουν αποτέλεσμα ισοδύναμο του ελέγχου των συνόρων, λαμβανομένου υπόψη του στόχου των εν λόγω ελέγχων, του εδαφικού πεδίου εφαρμογής τους και των πιθανών διαφορών σε σύγκριση με έλεγχοι που διενεργούνται στην υπόλοιπη επικράτεια του οικείου κράτους μέλους, τόσο μεγαλύτερη είναι η ανάγκη για αυστηρούς και λεπτομερείς κανόνες και περιορισμούς που θα καθορίζουν τις προϋποθέσεις άσκησης των αστυνομικών αρμοδιοτήτων των κρατών μελών σε μια παραμεθόρια περιοχή.</p>	<p>(24) Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση εθνικών αρμοδιοτήτων εξακολουθούν να συνάδουν πλήρως με έναν χώρο που δεν υπόκειται σε έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, όσο πιο εκτεταμένες είναι οι ενδείξεις ότι οι έλεγχοι που διενεργούν τα κράτη μέλη στις παραμεθόριες περιοχές τους έχουν αποτέλεσμα ισοδύναμο του ελέγχου των συνόρων, λαμβανομένου υπόψη του στόχου των εν λόγω ελέγχων, του εδαφικού πεδίου εφαρμογής τους και των πιθανών διαφορών σε σύγκριση με έλεγχοι που διενεργούνται στην υπόλοιπη επικράτεια του οικείου κράτους μέλους, τόσο μεγαλύτερη είναι η ανάγκη για αυστηρούς και λεπτομερείς κανόνες και περιορισμούς που θα καθορίζουν τις προϋποθέσεις άσκησης των αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων των κρατών μελών σε μια παραμεθόρια περιοχή.</p>

Αιτιολογία

Για λόγους συνοχής με άλλα τμήματα της πρότασης.

Τροπολογία 15

Αιτιολογική σκέψη 25

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(25) Πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων παράνομως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών σε χώρο χωρίς έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα. Προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία του χώρου Σένγκεν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των αντικανονικών μετακινήσεων μεταξύ κρατών μελών και την καταπολέμηση της παράνομης παραμονής. Όταν οι εθνικές αρχές επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους συλλαμβάνουν παράνομως διαμενοντες υπηκόους τρίτων χωρών στα εσωτερικά σύνορα στο πλαίσιο της διασυνοριακής επιχειρησιακής αστυνομικής συνεργασίας, οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αρνούνται στα εν λόγω πρόσωπα το δικαίωμα εισόδου ή παραμονής στην επικράτειά τους και να τα μεταφέρουν στο κράτος μέλος από το οποίο εισήλθαν. Το κράτος μέλος από το οποίο προήλθαν απευθείας τα εν λόγω πρόσωπα θα πρέπει με τη σειρά του να υποχρεώνεται να υποδέχεται τους συλληφθέντες υπηκόους τρίτων χωρών.</p>	<p>(25) Πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων παράνομως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών σε χώρο χωρίς έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα.</p>

Αιτιολογία

Οι προτεινόμενες δυνατότητες απευθείας μεταφορών δεν συνάδουν με τα διεθνή και ευρωπαϊκά νομικά πρότυπα όσον αφορά την κυκλοφορία των προσώπων στον χώρο Σένγκεν. Τα μέτρα αυτά θα ήταν επίσης πολύ δύσκολο να ευθυγραμμιστούν με τα πρότυπα που καθορίζονται με το σύστημα του Δουβλίνου για τον επιμερισμό των ευθυνών και θα συντείνουν περαιτέρω στον άριστο επιμερισμό των ευθυνών για το άσυλο και την αντικανονική μετανάστευση, γεγονός που θα ήταν αντίθετο προς την ορθή εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας και τον στόχο μιας κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης. Η προτεινόμενη διαδικασία θα συντείνει περαιτέρω σε αποκλίνουσες πρακτικές και θα μπορούσε να συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Τροπολογία 16

Αιτιολογική σκέψη 26

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(26) Η διαδικασία με την οποία ένα κράτος μέλος μπορεί να μεταφέρει συλληφθέντες παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών σε κράτος μέλος από το οποίο αυτοί προήλθαν απευθείας θα πρέπει να διεξάγεται ταχέως, αλλά να υπόκειται σε εγγυήσεις και να εφαρμόζεται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων που κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 του Χάρτη, ώστε να αποτρέπεται η κατάρτιση προφίλ με βάση τα φυλετικά χαρακτηριστικά. Οι αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διενεργούν επαλήθευση των σχετικών πληροφοριών που έχουν άμεσα στη διάθεσή τους σχετικά με τις μετακινήσεις των οικείων προσώπων. Οι εν λόγω πληροφορίες μπορεί να περιλαμβάνουν αντικειμενικά στοιχεία που επιτρέπουν στις αρχές να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι ένα πρόσωπο έχει ταξιδέψει πρόσφατα από άλλο κράτος μέλος, όπως η κατοχή εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων αποδείξεων ή τιμολογίων, που αποδεικνύουν πρόσφατο ταξίδι από άλλο κράτος μέλος. Στους υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται στη διαδικασία μεταφοράς θα πρέπει να παρέχεται γραπτή αιτιολογημένη απόφαση. Παρόλο που η απόφαση θα πρέπει να είναι άμεσα εκτελεστή, θα πρέπει να παρέχεται στον υπήκοο τρίτης χώρας αποτελεσματικό μέσο έννομης προστασίας για να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης μεταφοράς ή να επιδιώξει την επανεξέτασή της. Αυτό το μέσο έννομης προστασίας δεν θα πρέπει να έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.	

Αιτιολογία

Όπως για την αιτιολογική σκέψη 25. Επιπλέον, το τμήμα που αφορά τα ένδικα μέσα δεν φαίνεται να είναι συμβατό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Τροπολογία 17

Αιτιολογική σκέψη 27

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(27) Η διαδικασία μεταφοράς που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό δεν θα πρέπει να θίγει την υφιστάμενη δυνατότητα των κρατών μελών να επιστρέφουν υπηκόους τρίτων χωρών σε αντικανονική κατάσταση, σύμφωνα με διμερείς συμφωνίες ή διευθετήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ (στο εξής: οδηγία για την επιστροφή), όταν τα εν λόγω πρόσωπα εντοπίζονται εκτός της περιοχής κοντά στα εσωτερικά σύνορα. Προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των εν λόγω συμφωνιών και να συμπληρωθεί ο στόχος της προστασίας του χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να συνάπτουν νέες συμφωνίες ή διευθετήσεις και να επικαιροποιούν τις υφιστάμενες. Οι εν λόγω τροποποιήσεις ή επικαιροποιήσεις νέων συμφωνιών ή διευθετήσεων θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Όταν ένα κράτος μέλος αναλαμβάνει εκ νέου υπήκοο τρίτης χώρας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό ή βάσει διμερούς συμφωνίας ή διευθέτησης, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να υποχρεούται να εκδώσει απόφαση επιστροφής σύμφωνα με την οδηγία για την επιστροφή. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των νέων διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και των υφιστάμενων κανόνων για την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών, απαιτείται στοχευμένη τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 3 της οδηγίας για την επιστροφή.</p>	

Αιτιολογία

Όπως για τις αιτιολογικές σκέψεις 25 και 26. Επιπλέον, η εκτεταμένη χρήση των διμερών συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών οι οποίες θα ήταν αναγκαίες για τη διενέργεια αυτών των μεταφορών μπορεί να υπονομεύσει την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Επιπλέον, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (6357/21 της 19.2.2021) στην οποία εξηγείται λεπτομερώς η «μεταβλητή γεωμετρία» μεταξύ του κεκτημένου του Σένγκεν και του κεκτημένου του Δουβλίνου σε σχέση με τις προτάσεις στο πλαίσιο του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, οι διατάξεις που αφορούν την επιστροφή θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν εκ νέου στην πρόταση αναδιατύπωσης της οδηγίας για την επιστροφή (όπως προτάθηκε από την Επιτροπή το 2018, πρόταση η οποία επί του παρόντος εξακολουθεί να εξετάζεται από το Συμβούλιο). Εναλλακτικά, οι διατάξεις αυτές θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος πρότασης για την τροποποίηση της οδηγίας για την επιστροφή. Η συμπερίληψη τροποποίησης της οδηγίας για την επιστροφή μέσω του αναθεωρημένου κώδικα συνόρων του Σένγκεν δεν συνάδει με τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για βελτίωση της νομοθεσίας.

Τροπολογία 18

Αιτιολογική σκέψη 29

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(29) Επίσης, σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια μπορεί επίσης να προκύψει από μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις αντικανονικών μεταναστών μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτό δημιουργεί μια κατάσταση που ασκεί πίεση στους συνολικούς πόρους και ικανότητες των αρμόδιων εθνικών υπηρεσιών, οπότε τα άλλα μέσα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση αυτών των εισροών και μετακινήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται σε αντικειμενικές και ποσοτικοποιημένες εκθέσεις σχετικά με τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις, όταν είναι διαθέσιμες, ειδικότερα όταν καταρτίζονται σε τακτική βάση από τους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που παρέχουν οι οργανισμοί για να αποδείξουν στην εκτίμηση κινδύνου τον εξαιρετικό χαρακτήρα της διαπιστωθείσας απειλής που προκαλείται από μη επιτρεπόμενη μετακίνηση, προκειμένου να δικαιολογήσουν την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα για τον λόγο αυτό.</p>	

Αιτιολογία

Μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ κρατών μελών δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, η οποία δικαιολογεί την επαναφορά ή την παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα από μεμονωμένα κράτη μέλη, δεδομένου ότι η συμπεριληφτή της στο γενικό πλαίσιο είναι ασυμβίβαστη με τον στόχο της πρότασης και αντίκειται σε αυτόν, καθώς και στην ορθή εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας. Οι μετακινήσεις μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες ενδέχεται, στην πραγματικότητα, να επηρεάσουν την πλειονότητα των κρατών μελών, πρέπει να αντιμετωπιστούν σε επίπεδο Ένωσης, όπως προτείνεται στο άρθρο 28, και να υπόκεινται σε εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Τροπολογία 19

Αιτιολογική σκέψη 34

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(34) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας, η απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να εκδίδεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα έως έξι μηνών, το οποίο μπορεί να παρατείνεται βάσει τακτικής επανεξέτασης, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, εφόσον διαπιστώνεται ότι η απειλή παραμένει. Η αρχική απόφαση θα πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων των ληφθέντων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών επιπτώσεών τους, προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα είναι δικαιολογημένοι ή αν θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στη θέση τους λιγότερο περιοριστικά μέτρα με αποτελεσματικό τρόπο. Οι μεταγενέστερες αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη της διαπιστωθείσας απειλής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου.</p>	<p>(34) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας, η απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να εκδίδεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα έως έξι μηνών, το οποίο μπορεί να παρατείνεται για έως συνολικά 24 μήνες εάν διαπιστωθεί ότι η απειλή εξακολουθεί να υφίσταται, βάσει τακτικής επανεξέτασης, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Η αρχική απόφαση θα πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων των ληφθέντων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών επιπτώσεών τους, προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα είναι δικαιολογημένοι ή αν θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στη θέση τους λιγότερο περιοριστικά μέτρα με αποτελεσματικό τρόπο. Οι μεταγενέστερες αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη της διαπιστωθείσας απειλής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου.</p>

Αιτιολογία

Οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα που διενεργούνται από το 2015 καταδεικνύουν ότι είναι αναγκαίο να καθοριστεί ένα σταθερό ανώτατο όριο προκειμένου να αποφευχθούν οι σχεδόν μόνιμοι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα με βάση την ίδια απειλή. Η αρχική περίοδος των έξι μηνών και η προτεινόμενη μέγιστη περίοδος των 24 μηνών για τους εν λόγω ελέγχους βασίζονται στον γενικό στόχο για αναζήτηση ευρωπαϊκών και όχι εθνικών λύσεων σε τέτοιες καταστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι, σε περίπτωση νέου είδους απειλής, οι υφιστάμενοι κανόνες θα επιτρέψουν την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Απριλίου 2022, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-368/20 και C-369/20).

Τροπολογία 20

Αιτιολογική σκέψη 35

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>(35) Δυνατότητα επαναφοράς ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει επίσης να εξακολουθήσει να υπάρχει όταν συνεχίζουν να υφίστανται σοβαρές αδυναμίες στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Οι περίοδοι κατά τις οποίες εφαρμόστηκαν έλεγχοι στα σύνορα από τα κράτη μέλη λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης ή στις περιπτώσεις που το Συμβούλιο αποφασίζει να προτείνει την επαναφορά διότι μια απειλή επηρεάζει σημαντικό αριθμό κρατών μελών δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην περίοδο των δύο ετών που ισχύει για την επαναφορά των ελέγχων λόγω σοβαρών αδυναμιών στα εξωτερικά σύνορα.</p>	<p>(35) Δυνατότητα επαναφοράς ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει επίσης να εξακολουθήσει να υπάρχει όταν συνεχίζουν να υφίστανται σοβαρές αδυναμίες στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Οι περίοδοι κατά τις οποίες εφαρμόστηκαν έλεγχοι στα σύνορα από τα κράτη μέλη λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης ή στις περιπτώσεις που το Συμβούλιο αποφασίζει να προτείνει την επαναφορά διότι μια απειλή επηρεάζει σημαντικό αριθμό κρατών μελών θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην περίοδο των δύο ετών που ισχύει για την επαναφορά των ελέγχων λόγω σοβαρών αδυναμιών στα εξωτερικά σύνορα.</p>

Αιτιολογία

Θα πρέπει να παραμείνει σε ισχύ μέγιστη προθεσμία δύο ετών, ώστε να καταστεί δυνατή και να ζητηθεί η λήψη συντονισμένων ευρωπαϊκών μέτρων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι σοβαρές ελλείψεις στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων το συντομότερο δυνατόν.

Τροπολογία 21

Αιτιολογική σκέψη 38

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(38) Προκειμένου να περιοριστούν οι επιζήμιες συνέπειες που προκύπτουν από την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, κάθε απόφαση για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα μετριασμού, εάν χρειάζεται. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση της ομαλής εκτέλεσης της διαμετακόμισης εμπορευμάτων και προσωπικού μεταφορών και ναυτικών μέσω της δημιουργίας «πράσινων λωρίδων» διέλευσης των συνόρων. Επίσης, για να ληφθεί υπόψη η ανάγκη διασφάλισης της κυκλοφορίας προσώπων των οποίων οι δραστηριότητες μπορεί να είναι ουσιώδους σημασίας για τη διατήρηση της αλυσίδας εφοδιασμού ή για την παροχή βασικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εφαρμόζουν τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για τους διασυνοριακούς εργαζομένους. Σε αυτό το πλαίσιο, οι κανόνες για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και τις συστάσεις που εκδόθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 ως ισχυρό δίκτυ ασφαλείας για την ενιαία αγορά, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής τους από τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, ως μέτρων μετριασμού κατά τη διάρκεια της επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Ειδικότερα, θα πρέπει να προσδιοριστούν μέτρα με σκοπό να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και να διαφυλαχθούν τα συμφέροντα των διασυνοριακών περιφερειών και των «δίδυμων πόλεων», συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, αδειών ή παρεκκλίσεων για τους κατοίκους των διασυνοριακών περιφερειών.</p>	<p>(38) Προκειμένου να περιοριστούν οι επιζήμιες συνέπειες που προκύπτουν από την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, κάθε απόφαση για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα μετριασμού, εάν χρειάζεται. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση της ομαλής εκτέλεσης της διαμετακόμισης εμπορευμάτων και προσωπικού μεταφορών και ναυτικών μέσω της δημιουργίας «πράσινων λωρίδων» διέλευσης των συνόρων. Επίσης, για να ληφθεί υπόψη η ανάγκη διασφάλισης της κυκλοφορίας προσώπων των οποίων οι δραστηριότητες μπορεί να είναι ουσιώδους σημασίας για τη διατήρηση της αλυσίδας εφοδιασμού ή για την παροχή βασικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εφαρμόζουν τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για τους διασυνοριακούς εργαζομένους. Σε αυτό το πλαίσιο, οι κανόνες για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και τις συστάσεις που εκδόθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 ως ισχυρό δίκτυ ασφαλείας για την ενιαία αγορά, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής τους από τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, ως μέτρων μετριασμού κατά τη διάρκεια της επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Ειδικότερα, θα πρέπει να προσδιοριστούν μέτρα, λαμβάνομένης υπόψη της θέσης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις διασυνοριακές περιφέρειες, με σκοπό να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και να διαφυλαχθούν τα συμφέροντα των διασυνοριακών περιφερειών και των «δίδυμων πόλεων», συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, αδειών ή παρεκκλίσεων για τους κατοίκους των διασυνοριακών περιφερειών.</p>

Αιτιολογία

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι προτείνονται μέτρα μετριασμού σε συνεργασία και σε συντονισμό με τις αρμόδιες αρχές στις διασυνοριακές περιφέρειες που θα επηρεαστούν από αυτά.

Τροπολογία 22

Αιτιολογική σκέψη 45

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(45) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκ των υστέρων ανάλυση της απόφασης για την προσωρινή επαναφορά ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υποχρεούνται να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με την επαναφορά ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, μετά την άρση των ελέγχων. Όταν οι έλεγχοι διατηρούνται σε ισχύ για παρατεταμένα χρονικά διαστήματα, η εν λόγω έκθεση θα πρέπει επίσης να υποβάλλεται μετά από δώδεκα μήνες και, στη συνέχεια, κάθε έτος, εάν οι έλεγχοι διατηρούνται κατ' εξαίρεση και για όσο διάστημα διατηρούνται. Η έκθεση θα πρέπει να περιγράφει, ειδικότερα, την αρχική και την επακόλουθη αξιολόγηση της αναγκαιότητας των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την τήρηση των κριτηρίων για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει με εκτελεστική πράξη ένα υπόδειγμα και να το καταστήσει διαθέσιμο επιγραμμικά.</p>	<p>(45) Προκειμένου να καταστεί δυνατή τόσο η εν εξελίξει όσο και η εκ των υστέρων ανάλυση της απόφασης για την προσωρινή επαναφορά ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υποχρεούνται να υποβάλλουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με την επαναφορά ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, ενώσω διενεργούνται οι εν λόγω έλεγχοι, και τελική έκθεση, μετά την άρση των ελέγχων. Όταν οι έλεγχοι διατηρούνται σε ισχύ για παρατεταμένα χρονικά διαστήματα, θα πρέπει να υποβάλλονται εκθέσεις συνεχούς αξιολόγησης κάθε έξι μήνες και, μετά την άρση των εσωτερικών συνοριακών ελέγχων, θα πρέπει να υποβάλλεται τελική εκ των υστέρων έκθεση. Οι εκθέσεις θα πρέπει να περιγράφουν, ειδικότερα, την αρχική και την επακόλουθη αξιολόγηση της αναγκαιότητας των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την τήρηση των κριτηρίων για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει με εκτελεστική πράξη υποδείγματα και να τα καταστήσει διαθέσιμα επιγραμμικά.</p>

Αιτιολογία

Η αξιολόγηση θα πρέπει να διενεργείται σε διαρκή βάση. Δεδομένου ότι οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να περιορίζονται σε 24 μήνες κατ' ανώτατο όριο, δεν είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η υποβολή περισσότερων από μία εκθέσεων εκ των υστέρων αξιολόγησης σε περίπτωση που οι έλεγχοι αυτοί παρατείνονται για διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών. Ωστόσο, οι εκθέσεις συνεχούς αξιολόγησης θα πρέπει να πραγματοποιούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου περιόδου και θα πρέπει να εκδίδεται τελική έκθεση μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.

Τροπολογία 23

Άρθρο 1 σημείο 1 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>β) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 27) έως 30):</p> <p>«27) “εργαλειοποίηση μεταναστών”: κατάσταση κατά την οποία τρίτη χώρα υποκινεί αντικανονικές μεταναστευτικές ροές προς την Ένωση ενθαρρύνοντας ή διευκολύνοντας ενεργά την κυκλοφορία υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα, προς ή από την επικράτειά της και στη συνέχεια προς τα εν λόγω εξωτερικά σύνορα, όταν οι ενέργειες αυτές αποτελούν ένδειξη της πρόθεσης τρίτης χώρας να αποσταθεροποιήσει την Ένωση ή κράτος μέλος, όταν η φύση των ενεργειών αυτών ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο βασικές λειτουργίες του κράτους, συμπεριλαμβανομένων της εδαφικής ακεραιότητάς του, της διατήρησης της δημόσιας τάξης ή της διαφύλαξης της εθνικής του ασφάλειας·</p>	<p>β) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 27) έως 30):</p> <p>«27) “εργαλειοποίηση μεταναστών”: κατάσταση κατά την οποία τρίτη χώρα ή υποστηριζόμενος από αυτήν φορέας στηρίζει ενεργά σημαντικό αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών στην προσπάθειά τους να εισέλθουν παράτυπα και μαζικά σε κράτος μέλος της Ένωσης, με σκοπό να αποσταθεροποιήσουν την Ένωση ή κράτος μέλος, όταν το κράτος μέλος που επηρεάζεται είναι σε θέση να αιτιολογήσει δεόντως για ποιο λόγο η φύση των ενεργειών αυτών θέτει σε κίνδυνο ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης ή τη διαφύλαξη της εθνικής του ασφάλειας και όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι η Ένωση ή ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών, η οποία πρέπει να επιλυθεί επειγόντως.·</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
28) “αναγκαία ταξίδια”: ταξίδια που συνδέονται με ουσιώδη καθήκοντα ή ουσιώδεις ανάγκες, λαμβανομένων υπόψη τυχόν εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης και των κρατών μελών, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα XI·	28) “αναγκαία ταξίδια”: ταξίδια που συνδέονται με ουσιώδη καθήκοντα ή ουσιώδεις ανάγκες, λαμβανομένων υπόψη τυχόν εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης και των κρατών μελών, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα XI·
29) “μη αναγκαία ταξίδια”: ταξίδια για σκοπούς άλλους από αναγκαία ταξίδια·	29) “μη αναγκαία ταξίδια”: ταξίδια για σκοπούς άλλους από αναγκαία ταξίδια·
30. “κόμβοι μεταφορών”: αερολιμένες, θαλάσσιοι ή ποτάμιοι λιμένες, σιδηροδρομικοί σταθμοί ή σταθμοί λεωφορείων.»	30. “κόμβοι μεταφορών”: αερολιμένες, θαλάσσιοι ή ποτάμιοι λιμένες, σιδηροδρομικοί σταθμοί ή σταθμοί λεωφορείων.»

Αιτιολογία

Ο προτεινόμενος ορισμός της εργαλειοποίησης είναι υπερβολικά ευρύς και στερείται σαφήνειας, με κίνδυνο πολλές ανόμοιες καταστάσεις να θεωρούνται συμβατές με τον εν λόγω ορισμό. Αντιβαίνει επίσης στις κατευθυντήριες γραμμές για βελτίωση της νομοθεσίας, καθώς η συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων (SWD (2021) 462 final) αναγνωρίζει ότι η πρόταση «δεν εξετάζει την εργαλειοποίηση της παράτυπης μετανάστευσης». Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 12 της πρότασης, κάθε επιχειρησιακή απόφαση ενός οικείου κράτους μέλους «θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι η Ένωση ή ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών». Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 10 της πρότασης, «Η Ένωση θα πρέπει να κινητοποιήσει όλα τα εργαλεία στην εργαλειοθήκη των διπλωματικών, οικονομικών και επιχειρησιακών μέτρων που διαθέτει για να υποστηρίξει τα κράτη μέλη που βρίσκονται αντιμέτωπα με εργαλειοποίηση. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις διπλωματικές προσπάθειες της Ένωσης ή του οικείου κράτους μέλους ως μέσου αντιμετώπισης του φαινομένου της εργαλειοποίησης». Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η επίτευξη πολιτικής συναίνεσης σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με το κατά πόσον μια κατάσταση συνιστά εργαλειοποίηση. Δεδομένης της σοβαρότητας των επακόλουθων περιοριστικών μέτρων που επιβάλλονται στα πρόσωπα και δεδομένου ότι η πρόταση της Επιτροπής ανταποκρίνεται σε αίτημα που υπέβαλε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (EUCO 17/21), η θετική στάση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο συνεδριάζει επειγόντως προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάληψη άμεσης δράσης από το/τα οικείο/-α κράτος/-η μέλος/-η, πρέπει να συνυπολογιστεί στον ορισμό. Όσον αφορά τα περιοριστικά μέτρα που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για διάφορες άλλες καταστάσεις, το ισχύον νομικό πλαίσιο των οδηγιών 2013/32/ΕΕ^(*) και 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^(²) τους παρέχει ήδη επιχειρησιακή ευελιξία ώστε να προβαίνουν στον ορισμό των τοποθεσιών όπου θα πρέπει να υποβάλλονται οι αιτήσεις ασύλου, στην παράταση των προθεσμιών καταχώρισης και στην προσαρμογή των υλικών συνθηκών υποδοχής.

Τροπολογία 24

Άρθρο 1 σημείο 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2) Στο άρθρο 5 προστίθεται νέα παράγραφος 4:	2) Στο άρθρο 5 προστίθεται νέα παράγραφος 4:
«4. Σε περίπτωση εργαλειοποίησης μεταναστών, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των συνοριακών σημείων διέλευσης, όπως αυτά κοινοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, ή το ωράριο λειτουργίας τους, εφόσον το απαιτούν οι περιστάσεις.	«4. Σε περίπτωση εργαλειοποίησης μεταναστών, όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 27 του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) , τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των συνοριακών σημείων διέλευσης, όπως αυτά κοινοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, σε αυστηρά περιορισμένες και σαφώς καθορισμένες περιστάσεις.

(*) Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60).

(²) Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 96).

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Τυχόν περιορισμοί που θεσπίζονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται με τρόπο αναλογικό και λαμβανομένων πλήρως υπόψη των δικαιωμάτων:</p> <p>α) των δικαιούχων του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης·</p> <p>β) των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες δυνάμει της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, των προσώπων που αντλούν το δικαίωμα διαμονής από άλλες ενωσιακές πράξεις ή το εθνικό δίκαιο ή που κατέχουν εθνικές θεωρήσεις μακράς διάρκειας, καθώς και των αντίστοιχων μελών των οικογενειών τους·</p> <p>γ) υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν διεθνή προστασία.».</p>	<p>Τυχόν περιορισμοί που θεσπίζονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται με τρόπο αναλογικό και λαμβανομένων πλήρως υπόψη των δικαιωμάτων:</p> <p>α) των δικαιούχων του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης·</p> <p>β) των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες δυνάμει της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, των προσώπων που αντλούν το δικαίωμα διαμονής από άλλες ενωσιακές πράξεις ή το εθνικό δίκαιο ή που κατέχουν εθνικές θεωρήσεις μακράς διάρκειας, καθώς και των αντίστοιχων μελών των οικογενειών τους·</p> <p>(γ) υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν διεθνή προστασία.». Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι ένας επαρκής αριθμός σημείων καταχώρισης, συμπεριλαμβανομένων των σημείων διέλευσης, είναι ανοικτά και προσβάσιμα στους αιτούντες διεθνή προστασία, προκειμένου να παρέχεται η εγγύηση αποτελεσματικής προστασίας από την επαναπροώθηση, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας, και ότι υφίστανται κατάλληλες εγγυήσεις για τη μεταχείριση των ευάλωτων ατόμων·</p>

Αιτιολογία

Τα προτεινόμενα μέτρα για τον περιορισμό του αριθμού των διελεύσεων των συνόρων θα έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας και ενδέχεται να οδηγήσουν σε παράνομη επαναπροώθηση στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και να θέσουν σε κίνδυνο τον συνολικό στόχο του χώρου Σένγκεν, δηλαδή τη διατήρηση της απουσίας ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Θα πρέπει συνεπώς να χρησιμοποιούνται μόνο ως έσχατο μέσο. Η υποβάθμιση των προτύπων της ΕΕ στον τομέα του ασύλου δεν θα επιλύσει μια γεωπολιτική κρίση. Αντ' αυτού, θα αποδυναμώσει την εικόνα της ΕΕ στον κόσμο ως κοινότητας αξιών.

Τροπολογία 25

Άρθρο 1 σημείο 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 13</p> <p>Επιτήρηση των συνόρων</p> <p>1. Η επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων έχει ως κύριο σκοπό τον εντοπισμό και την πρόληψη μη επιτρεπόμενων διελεύσεων των συνόρων, την καταπολέμηση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και τη λήψη μέτρων κατά των προσώπων που διήλθαν τα σύνορα παράνομα. Πρόσωπο που διήλθε παράνομα τα σύνορα και δεν έχει δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια του οικείου κράτους μέλους συλλαμβάνεται και υπόκειται στις διαδικασίες που ερείδονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ.</p>	<p>3) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 13</p> <p>Επιτήρηση των συνόρων</p> <p>1. Η επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων έχει ως κύριο σκοπό τον εντοπισμό και την πρόληψη μη επιτρεπόμενων διελεύσεων των συνόρων, την καταπολέμηση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και τη λήψη μέτρων κατά των προσώπων που διήλθαν τα σύνορα παράνομα. Πρόσωπο που διήλθε παράνομα τα σύνορα και δεν έχει δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια του οικείου κράτους μέλους συλλαμβάνεται και υπόκειται στις διαδικασίες που ερείδονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Οι συνοριοφύλακες χρησιμοποιούν σταθερές ή κινητές μονάδες για την επιτήρηση των συνόρων. Η επιτήρηση αυτή διεξάγεται κατά τρόπο ώστε να εμποδίζονται και να αποθαρρύνονται οι μη επιτρεπόμενες διελύσεις των συνόρων μεταξύ συνοριακών σημείων διέλευσης και η παράκαμψη των ελέγχων στα συνοριακά σημεία διέλευσης.</p> <p>3. Η επιτήρηση μεταξύ των συνοριακών σημείων διέλευσης διεξάγεται από συνοριοφύλακες, των οποίων ο αριθμός και οι μέθοδοι προσαρμόζονται στους υφιστάμενους ή προβλεπόμενους κινδύνους και απειλές. Περιλαμβάνει συχνές και απρόοπτες αλλαγές της συχνότητας επιτήρησης και άλλες μεθόδους ή τεχνικές, ώστε να εντοπίζεται ή να εμποδίζεται αποτελεσματικά η μη επιτρεπόμενη διέλευση των συνόρων.</p> <p>4. Η επιτήρηση πραγματοποιείται από σταθερές ή κινητές μονάδες οι οποίες εκτελούν τα καθήκοντά τους περιπολώντας ή σταθμεύοντας σε γνωστά ή εικαζόμενα ευαίσθητα σημεία και αποσκοπεί στην αποτροπή της μη επιτρεπόμενης διέλευσης των συνόρων ή τη σύλληψη προσώπων που διέρχονται παράνομα τα σύνορα. Η επιτήρηση μπορεί να γίνεται και με τη βοήθεια τεχνικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών μέσων, εξοπλισμού και συστημάτων επιτήρησης.</p> <p>5. Σε περίπτωση εργαλειοποίησης μεταναστών, το οικείο κράτος μέλος εντίνει την επιτήρηση των συνόρων όπως είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση της αυξημένης απειλής. Ειδικότερα, το κράτος μέλος ενισχύει, κατά περίπτωση, τους πόρους και τα τεχνικά μέσα για να εμποδίζεται η μη επιτρεπόμενη διέλευση των συνόρων.</p> <p>Τα εν λόγω τεχνικά μέσα μπορεί να περιλαμβάνουν σύγχρονες τεχνολογίες, μεταξύ άλλων δρόνους και αισθητήρες κίνησης, καθώς και κινητές μονάδες για την πρόληψη της παράνομης διέλευσης των συνόρων στην Ένωση.</p>	<p>2. Οι συνοριοφύλακες χρησιμοποιούν σταθερές ή κινητές μονάδες για την επιτήρηση των συνόρων. Η επιτήρηση αυτή διεξάγεται κατά τρόπο ώστε να εμποδίζονται και να αποθαρρύνονται οι μη επιτρεπόμενες διελύσεις των συνόρων μεταξύ συνοριακών σημείων διέλευσης και η παράκαμψη των ελέγχων στα συνοριακά σημεία διέλευσης.</p> <p>3. Η επιτήρηση μεταξύ των συνοριακών σημείων διέλευσης διεξάγεται από συνοριοφύλακες, των οποίων ο αριθμός και οι μέθοδοι προσαρμόζονται στους υφιστάμενους ή προβλεπόμενους κινδύνους και απειλές. Περιλαμβάνει συχνές και απρόοπτες αλλαγές της συχνότητας επιτήρησης και άλλες μεθόδους ή τεχνικές, ώστε να εντοπίζεται ή να εμποδίζεται αποτελεσματικά η μη επιτρεπόμενη διέλευση των συνόρων.</p> <p>4. Η επιτήρηση πραγματοποιείται από σταθερές ή κινητές μονάδες οι οποίες εκτελούν τα καθήκοντά τους περιπολώντας ή σταθμεύοντας σε γνωστά ή εικαζόμενα ευαίσθητα σημεία και αποσκοπεί στην αποτροπή της μη επιτρεπόμενης διέλευσης των συνόρων ή τη σύλληψη προσώπων που διέρχονται παράνομα τα σύνορα. Η επιτήρηση μπορεί να γίνεται και με τη βοήθεια τεχνικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών μέσων, εξοπλισμού και συστημάτων επιτήρησης.</p> <p>5. Σε περίπτωση εργαλειοποίησης μεταναστών, όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 27 του άρθρου 1 παράγραφος στοιχείο β) και αναγνωρίζεται ως τέτοια από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οικείο κράτος μέλος εντίνει την επιτήρηση των συνόρων, όταν είναι αναγκαίο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αυξημένες παράτυπες και μαζικές απόπειρες διέλευσης των συνόρων. Για τον σκοπό αυτό, το κράτος μέλος ενισχύει, κατά περίπτωση, τους πόρους και τα τεχνικά μέσα προκειμένου να ενισχυθεί η επιτήρηση των συνόρων.</p> <p>Τα εν λόγω τεχνικά μέσα μπορεί να περιλαμβάνουν σύγχρονες τεχνολογίες, μεταξύ άλλων δρόνους και αισθητήρες κίνησης, καθώς και κινητές μονάδες για την πρόληψη της παράνομης διέλευσης των συνόρων στην Ένωση.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>6. Με την επιφύλαξη της στήριξης που μπορεί να παρέχει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στα κράτη μέλη, σε περίπτωση κατάστασης εργαλειοποίησης μεταναστών, ο Οργανισμός μπορεί να διενεργεί αξιολόγηση τρωτότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με σκοπό την παροχή της αναγκαίας στήριξης στο οικείο κράτος μέλος. Με βάση τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής αξιολόγησης τρωτότητας ή την απόδοση κρίσιμου επιπέδου επίπτωσης στο σχετικό τμήμα των συνόρων, κατά την έννοια του άρθρου 35 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896, ο εκτελεστικός διευθυντής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής διατυπώνει συστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, προς οποιοδήποτε οικείο κράτος μέλος.</p> <p>7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δυνάμει του άρθρου 37 σχετικά με πρόσθετα μέτρα στον τομέα της επιτήρησης, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης προτύπων για την επιτήρηση των συνόρων, ειδικότερα τη χρήση τεχνολογιών επιτήρησης και παρακολούθησης στα εξωτερικά σύνορα, με συνεκτίμηση του είδους των συνόρων, των επιπέδων επίπτωσης που αποδίδονται σε κάθε τμήμα των εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 και άλλων σχετικών παραγόντων.»</p>	<p>6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δυνάμει του άρθρου 37 σχετικά με πρόσθετα μέτρα στον τομέα της επιτήρησης, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης προτύπων για την επιτήρηση των συνόρων, ειδικότερα τη χρήση τεχνολογιών επιτήρησης και παρακολούθησης στα εξωτερικά σύνορα, με συνεκτίμηση του είδους των συνόρων, των επιπέδων επίπτωσης που αποδίδονται σε κάθε τμήμα των εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 και άλλων σχετικών παραγόντων.»</p>

Αιτιολογία

Τα προτεινόμενα μέτρα για εντατικοποίηση της επιτήρησης των συνόρων θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο ως έσχατη λύση, και μόνο σε περιπτώσεις όπου έχει αναγνωριστεί επίσημα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο η ύπαρξη εργαλειοποίησης. Το διαγραφέν κείμενο που αναφέρεται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής επαναλαμβάνει το ακριβές κείμενο του άρθρου 41 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 και, ως εκ τούτου, είναι περιττό.

Τροπολογία 26

Άρθρο 1 σημείο 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>5) Το άρθρο 23 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 23</p> <p>Άσκηση δημόσιων αρμοδιοτήτων</p> <p>Η μη διενέργεια ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα δεν θίγει:</p> <p>α) την άσκηση αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων από μέρους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών στην επικράτειά τους, μεταξύ άλλων στις περιοχές των εσωτερικών συνόρων τους, όπως αυτές ανατίθενται σε αυτές δυνάμει του εθνικού δικαίου, εφόσον η άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων δεν έχει αποτέλεσμα ισοδύναμο με τους συνοριακούς ελέγχους.</p>	<p>5) Το άρθρο 23 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 23</p> <p>Άσκηση δημόσιων αρμοδιοτήτων</p> <p>Η μη διενέργεια ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα δεν θίγει:</p> <p>α) την άσκηση αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων από μέρους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών στην επικράτειά τους, μεταξύ άλλων στις περιοχές των εσωτερικών συνόρων τους, όπως αυτές ανατίθενται σε αυτές δυνάμει του εθνικού δικαίου, εφόσον η άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων δεν έχει αποτέλεσμα ισοδύναμο με τους συνοριακούς ελέγχους.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Η άσκηση, από μέρους των αρμόδιων αρχών, των αρμοδιοτήτων τους δεν μπορεί, ειδικότερα, να θεωρηθεί ισοδύναμη με την άσκηση συννοριακών ελέγχων όταν τα μέτρα:</p> <p>i) δεν έχουν ως στόχο τον έλεγχο των συνόρων·</p> <p>ii) βασίζονται σε γενικές πληροφορίες και στην πείρα των αρμόδιων αρχών όσον αφορά πιθανές απειλές για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη και αποσκοπούν ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος· — στην καταπολέμηση της παράτυπης διαμονής ή παραμονής, που συνδέεται με την αντικανονική μετανάστευση· ή — στον περιορισμό της εξάπλωσης λοιμώδους νόσου δυνάμενης να προσλάβει χαρακτήρα επιδημίας, όπως έχει εντοπιστεί από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων· <p>iii) σχεδιάζονται και εκτελούνται με τρόπο σαφώς διακριτό από τους συστηματικούς ελέγχους προσώπων στα εξωτερικά σύνορα, μεταξύ άλλων όταν διενεργούνται σε κόμβους μεταφορών ή απευθείας σε επιβατικές υπηρεσίες και όταν βασίζονται σε ανάλυση κινδύνου·</p> <p>iv) διεξάγονται, κατά περίπτωση, βάσει τεχνολογιών παρακολούθησης και επιτήρησης που χρησιμοποιούνται γενικά στην επικράτεια, με σκοπό την αντιμετώπιση απειλών για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, όπως ορίζεται στο σημείο ii)·</p> <p>β) τη δυνατότητα κράτους μέλους να διενεργεί ελέγχους ασφαλείας που διενεργούνται σε πρόσωπα σε κόμβους μεταφορών από τις αρμόδιες αρχές δυνάμει της νομοθεσίας κάθε κράτους μέλους, από τις οικείες αρμόδιες αρχές ή από μεταφορείς, στον βαθμό που οι εν λόγω έλεγχοι διενεργούνται και σε πρόσωπα που ταξιδεύουν στο εσωτερικό κράτους μέλους·</p>	<p>Η άσκηση, από μέρους των αρμόδιων αρχών, των αρμοδιοτήτων τους δεν μπορεί, ειδικότερα, να θεωρηθεί ισοδύναμη με την άσκηση συννοριακών ελέγχων όταν τα μέτρα:</p> <p>i) δεν έχουν ως στόχο τον έλεγχο των συνόρων·</p> <p>ii) βασίζονται σε γενικές πληροφορίες και στην πείρα των αρμόδιων αρχών όσον αφορά πιθανές απειλές για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη και αποσκοπούν ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος· — στην καταπολέμηση της παράτυπης διαμονής ή παραμονής, που συνδέεται με την αντικανονική μετανάστευση, υπό την προϋπόθεση ότι οι επαληθεύσεις της ταυτότητας, της ιθαγένειας και του καθεστώτος διαμονής δεν είναι συστηματικές και διενεργούνται βάσει συνεχούς ανάλυσης κινδύνου· — στον περιορισμό της εξάπλωσης λοιμώδους νόσου δυνάμενης να προσλάβει χαρακτήρα επιδημίας, όπως έχει εντοπιστεί από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων· <p>iii) σχεδιάζονται και εκτελούνται με τρόπο σαφώς διακριτό από τους συστηματικούς ελέγχους προσώπων στα εξωτερικά σύνορα, μεταξύ άλλων όταν διενεργούνται σε κόμβους μεταφορών ή απευθείας σε επιβατικές υπηρεσίες και όταν βασίζονται σε ανάλυση κινδύνου·</p> <p>iv) διεξάγονται, κατά περίπτωση, βάσει τεχνολογιών παρακολούθησης και επιτήρησης που χρησιμοποιούνται γενικά στην επικράτεια, με σκοπό την αντιμετώπιση απειλών για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, όπως ορίζεται στο σημείο ii)·</p> <p>β) τη δυνατότητα κράτους μέλους να διενεργεί ελέγχους ασφαλείας που διενεργούνται σε πρόσωπα σε κόμβους μεταφορών από τις αρμόδιες αρχές δυνάμει της νομοθεσίας κάθε κράτους μέλους, από τις οικείες αρμόδιες αρχές ή από μεταφορείς, στον βαθμό που οι εν λόγω έλεγχοι διενεργούνται και σε πρόσωπα που ταξιδεύουν στο εσωτερικό κράτους μέλους·</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>γ) τη δυνατότητα κράτους μέλους να προβλέπει στην εθνική νομοθεσία του την υποχρέωση κατοχής και επίδειξης τίτλων και εγγράφων·</p> <p>δ) τη δυνατότητα ένα κράτος μέλος να προβλέπει διά νόμου την υποχρέωση των υπηκόων τρίτων χωρών να δηλώνουν την παρουσία τους στην επικράτεια του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (στο εξής: συμφωνία Σένγκεν)·</p> <p>ε) ελέγχους, για λόγους ασφάλειας, των δεδομένων των επιβατών με χρήση σχετικών βάσεων δεδομένων όσον αφορά πρόσωπα που ταξιδεύουν στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, οι οποίοι μπορούν να διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.»</p>	<p>γ) τη δυνατότητα κράτους μέλους να προβλέπει στην εθνική νομοθεσία του την υποχρέωση κατοχής και επίδειξης τίτλων και εγγράφων·</p> <p>δ) τη δυνατότητα ένα κράτος μέλος να προβλέπει διά νόμου την υποχρέωση των υπηκόων τρίτων χωρών να δηλώνουν την παρουσία τους στην επικράτεια του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (στο εξής: συμφωνία Σένγκεν)·</p> <p>ε) ελέγχους, για λόγους ασφάλειας, των δεδομένων των επιβατών με χρήση σχετικών βάσεων δεδομένων όσον αφορά πρόσωπα που ταξιδεύουν στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, οι οποίοι μπορούν να διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.»</p>

Αιτιολογία

Ευθυγράμμιση του κειμένου με τη διατύπωση της αιτιολογικής σκέψης 20. Οι έλεγχοι για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης διαμέσου των συνόρων συνιστούν οι ίδιοι ελέγχους που αποσκοπούν στην επίτευξη του αποτελέσματος των συνοριακών ελέγχων και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να εξαιρεθούν από το να θεωρούνται έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα. Η προσθήκη αποτελεί αδικαιολόγητη επέκταση του άρθρου 23 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν που ισχύει επί του παρόντος. Η επίτευξη ενός χώρου στον οποίο διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός των εσωτερικών συνόρων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της Ένωσης. Με δεδομένες τις επιπτώσεις αυτών των μέτρων έσχατης ανάγκης σε όλα τα πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να κυκλοφορούν εντός του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, θα πρέπει να προβλεφθούν οι προϋποθέσεις και διαδικασίες για την επαναφορά τέτοιων μέτρων για να διαφυλαχθούν ο εξαιρετικός και δικαιολογημένος χαρακτήρας τους και η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

Τροπολογία 27

Άρθρο 1 σημείο 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>6) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 23α:</p> <p>«Άρθρο 23α</p> <p>Διαδικασία για τη μεταφορά προσώπων που συλλαμβάνονται στα εσωτερικά σύνορα</p> <p>1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στη σύλληψη υπηκόου τρίτης χώρας πλησίον των εσωτερικών συνόρων, στις περιπτώσεις που πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:</p>	

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας δεν πληροί ή δεν πληροί πια τις προϋποθέσεις εισόδου που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1·</p> <p>β) ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν καλύπτεται από την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 στοιχείο α)·</p> <p>γ) ο υπήκοος τρίτης χώρας συλλαμβάνεται στο πλαίσιο διασυνοριακής επιχειρησιακής αστυνομικής συνεργασίας, ειδικότερα κατά τη διάρκεια κοινών αστυνομικών περιπολιών·</p> <p>δ) υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει αφιχθεί απευθείας από άλλο κράτος μέλος, βάσει πληροφοριών που είναι άμεσα διαθέσιμες στις αρχές που πραγματοποίησαν τη σύλληψη, συμπεριλαμβανομένων των δηλώσεων του συγκεκριμένου προσώπου, των εγγράφων ταυτότητας, των ταξιδιωτικών εγγράφων ή άλλων εγγράφων που βρέθηκαν στο εν λόγω πρόσωπο ή των αποτελεσμάτων αναζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν σε σχετικές εθνικές και ενωσιακές βάσεις δεδομένων.</p> <p>2. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους μπορούν, με βάση τη διαπίστωση ότι ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας δεν έχει δικαίωμα παραμονής στην επικράτειά του, να αποφασίσουν την άμεση μεταφορά του προσώπου στο κράτος μέλος από το οποίο εισήλθε ή επιδίωξε να εισέλθει, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο παράρτημα XII.</p> <p>3. Όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 2, το κράτος μέλος υποδοχής υποχρεούται να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την υποδοχή του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο παράρτημα XII.</p> <p>4. Από τις [ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού] και, στη συνέχεια, σε ετήσια βάση, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή τα δεδομένα που καταγράφονται σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος XII, όσον αφορά την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 και 3.»</p>	

Αιτιολογία

Όπως για τις αιτιολογικές σκέψεις 25 έως 27.

Τροπολογία 28

Άρθρο 1 σημείο 8

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>8) Το άρθρο 25 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 25</p> <p>Γενικό πλαίσιο για την προσωρινή επαναφορά ή παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα</p> <p>1. Όταν στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα υπάρχει σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια σε ένα κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί κατ' εξαίρεση να επαναφέρει τους ελέγχους στα σύνορα σε όλα τα εσωτερικά του σύνορα ή σε συγκεκριμένα μέρη τους.</p>	<p>8) Το άρθρο 25 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 25</p> <p>Γενικό πλαίσιο για την προσωρινή επαναφορά ή παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα</p> <p>1. Όταν στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα υπάρχει σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια σε ένα κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί κατ' εξαίρεση να επαναφέρει τους ελέγχους στα σύνορα σε όλα τα εσωτερικά του σύνορα ή σε συγκεκριμένα μέρη τους.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια μπορεί να θεωρηθεί ότι προκύπτει, ειδικότερα, από:</p> <p>α) δραστηριότητες που σχετίζονται με την τρομοκρατία ή το οργανωμένο έγκλημα·</p> <p>β) μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας·</p> <p>γ) κατάσταση που χαρακτηρίζεται από μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ των κρατών μελών, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα·</p> <p>δ) διεθνείς εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας ή μεγάλης προβολής, όπως αθλητικές, εμπορικές ή πολιτικές εκδηλώσεις.</p> <p>2. Έλεγχοι στα σύνορα μπορούν να θεσπιστούν σύμφωνα με τα άρθρα 25α και 28 μόνον όταν ένα κράτος μέλος έχει διαπιστώσει ότι το εν λόγω μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 και, στην περίπτωση παράτασης των εν λόγω ελέγχων, επίσης των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 2. Έλεγχοι στα σύνορα μπορούν επίσης να επαναφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 29, με συνεκτίμηση των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 30.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση, οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα επαναφέρονται ως μέτρο έσχατης ανάγκης. Η εμπέδεια και η διάρκεια της προσωρινής επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα για την αντιμετώπιση της σοβαρής απειλής που διαπιστώνεται.</p> <p>3. Όταν η ίδια απειλή εξακολουθεί να υφίσταται, οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα μπορούν να παρατείνονται σύμφωνα με τα άρθρα 25α, 28 ή 29.</p> <p>Η ίδια απειλή θεωρείται ότι υφίσταται όταν η αιτιολόγηση που προβάλλει το κράτος μέλος για την παράταση των ελέγχων των συνόρων βασίζεται στον προσδιορισμό της συνέχισης της ίδιας απειλής που δικαιολογούσε την αρχική επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα.»</p>	<p>Σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια μπορεί να θεωρηθεί ότι προκύπτει, ειδικότερα, από:</p> <p>α) δραστηριότητες που σχετίζονται με την τρομοκρατία ή το οργανωμένο έγκλημα·</p> <p>β) μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας·</p> <p>γ) διεθνείς εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας ή μεγάλης προβολής, όπως αθλητικές, εμπορικές ή πολιτικές εκδηλώσεις.</p> <p>2. Έλεγχοι στα σύνορα μπορούν να θεσπιστούν σύμφωνα με τα άρθρα 25α και 28 μόνον όταν ένα κράτος μέλος έχει διαπιστώσει ότι το εν λόγω μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 και, στην περίπτωση παράτασης των εν λόγω ελέγχων, επίσης των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 2. Έλεγχοι στα σύνορα μπορούν επίσης να επαναφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 29, με συνεκτίμηση των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 30.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση, οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα επαναφέρονται ως μέτρο έσχατης ανάγκης. Η εμπέδεια και η διάρκεια της προσωρινής επαναφοράς του ελέγχου στα σύνορα περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα για την αντιμετώπιση της σοβαρής απειλής που διαπιστώνεται.»</p>

Αιτιολογία

Η εισαγωγή του στοιχείου γ) είναι αντίθετη προς το σκεπτικό του ειδικού μηχανισμού που προτείνεται στο άρθρο 28 και την αρχή της επικουρικότητας. Μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ κρατών μελών δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, η οποία δικαιολογεί την επαναφορά ή την παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα από το συγκεκριμένο κράτος μέλος, δεδομένου ότι η συμπερίληψή της στο γενικό πλαίσιο είναι ασυμβίβαστη με τον στόχο της πρότασης και αντίκειται σε αυτόν, καθώς και στην ορθή εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας. Παρατίθεται το απόσπασμα από την ίδια την πρόταση COM(2021) 891:

«Η δράση στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης εμπίπτει σε τομέα συντρέχουσας αρμοδιότητας της ΕΕ και των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Επομένως, η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, βάσει του οποίου η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Οι στόχοι της παρούσας πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα και μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αφορούν ελέγχους προσώπων στα εξωτερικά σύνορα, οι οποίοι αποτελούν προϋπόθεση για τον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Επίσης, η ακεραιότητα του χώρου Σένγκεν και η ανάγκη να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας απαιτούν συνεκτική προσέγγιση σε ολόκληρο τον χώρο Σένγκεν όσον αφορά τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης στα εξωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών των μη αναγκαίων ταξιδιών προς την ΕΕ και της αντίδρασης στην εργαλειοποίηση μεταναστών από τις αρχές τρίτων χωρών.

Η απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα διασφαλίζεται από τη Συνθήκη στο άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της ΣΛΕΕ. Παρόλο που τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να λαμβάνουν μέτρα για την αντιμετώπιση ζητημάτων εσωτερικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης και, ως εκ τούτου, να ασκούν το δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 72 της ΣΛΕΕ, ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, οι κανόνες για την εν λόγω προσωρινή επαναφορά έχουν καθοριστεί στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι εφαρμόζονται μόνο υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Ως εκ τούτου, απαιτείται νομοθεσία της ΕΕ για οποιεσδήποτε αλλαγές σχετικά με τις εν λόγω προϋποθέσεις για την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.

Ο στόχος της θέσπισης σχεδιασμού αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για τον χώρο Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένων ειδικών μέτρων στα εσωτερικά σύνορα για την αντιμετώπιση απειλής που πλήττει την πλειονότητα των κρατών μελών ταυτόχρονα και για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων των ελέγχων των συνόρων, όταν αυτοί έχουν καταστεί αναπόφευκτοι, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη όταν αυτά δρουν μεμονωμένα και μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Δεδομένου ότι μια κατάσταση σύμφωνα με το προτεινόμενο άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο γ) αναφέρεται σε μετακινήσεις μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες ενδέχεται, στην πραγματικότητα, να επηρεάσουν την πλειονότητα των κρατών μελών, προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της επικουρικότητας, πρέπει να αντιμετωπιστεί σε επίπεδο Ένωσης όπως προτείνεται στο άρθρο 28 και να υπόκειται σε εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Διαγραφή του εδαφίου 3, όπως προτείνεται για τις αιτιολογικές σκέψεις 34, 35 και 45.

Τροπολογία 29

Άρθρο 1 σημείο 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
9) Μετά το άρθρο 25, προστίθεται νέο άρθρο 25α:	9) Μετά το άρθρο 25, προστίθεται νέο άρθρο 25α:
«Άρθρο 25α	«Άρθρο 25α
Διαδικασία στις περιπτώσεις που απαιτείται δράση λόγω απρόβλεπτων ή προβλέψιμων γεγονότων	Διαδικασία στις περιπτώσεις που απαιτείται δράση λόγω απρόβλεπτων ή προβλέψιμων γεγονότων
1. Όταν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια ενός κράτους μέλους είναι προβλέψιμη και επιβάλλει την ανάληψη άμεσης δράσης, το κράτος μέλος μπορεί, κατ' εξαίρεση, να επαναφέρει αμέσως τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα.	1. Όταν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια ενός κράτους μέλους είναι προβλέψιμη και επιβάλλει την ανάληψη άμεσης δράσης, το κράτος μέλος μπορεί, κατ' εξαίρεση, να επαναφέρει αμέσως τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα.
2. Το κράτος μέλος, ταυτόχρονα με την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων σύμφωνα με την παράγραφο 1, κοινοποιεί στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη την επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1.	2. Το κράτος μέλος, ταυτόχρονα με την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων σύμφωνα με την παράγραφο 1, κοινοποιεί στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη την επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1.

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο έλεγχος στα εσωτερικά σύνορα μπορεί να επαναφέρεται αμέσως για περιορισμένο χρονικό διάστημα έως ενός μήνα. Εάν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια παραμένει πέραν της εν λόγω περιόδου, το κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα για περαιτέρω περιόδους, έτσι ώστε η μέγιστη διάρκεια να μην υπερβαίνει τους τρεις μήνες.</p> <p>4. Όταν υπάρχει προβλέψιμη σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια σε ένα κράτος μέλος, το κράτος μέλος προβαίνει σε κοινοποίηση στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1 το αργότερο εντός τεσσάρων εβδομάδων πριν από τη σχεδιαζόμενη επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα ή εντός συντομότερης προθεσμίας όταν οι περιστάσεις που επιτάσσουν την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν γίνονται γνωστές νωρίτερα από τέσσερις εβδομάδες πριν από τη σχεδιαζόμενη επαναφορά.</p> <p>5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 4 και με την επιφύλαξη του άρθρου 27α παράγραφος 4, ο έλεγχος στα εσωτερικά σύνορα μπορεί να επαναφέρεται για χρονικό διάστημα μέγιστης διάρκειας έξι μηνών. Όταν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια διαρκεί πέραν της εν λόγω περιόδου, το κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα για ανανεώσιμες περιόδους μέγιστης διάρκειας έξι μηνών.</p> <p>Κάθε παράταση κοινοποιείται στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 και εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27α παράγραφος 5, η μέγιστη διάρκεια των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν υπερβαίνει τα δύο έτη.</p> <p>6. Η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 5 δεν περιλαμβάνει τις περιόδους που αναφέρονται στην παράγραφο 3.»</p>	<p>3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο έλεγχος στα εσωτερικά σύνορα μπορεί να επαναφέρεται αμέσως για περιορισμένο χρονικό διάστημα έως ενός μήνα. Εάν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια παραμένει πέραν της εν λόγω περιόδου, το κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα για περαιτέρω περιόδους, έτσι ώστε η μέγιστη διάρκεια να μην υπερβαίνει τους τρεις μήνες.</p> <p>4. Όταν υπάρχει προβλέψιμη σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια σε ένα κράτος μέλος, το κράτος μέλος προβαίνει σε κοινοποίηση στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1 το αργότερο εντός τεσσάρων εβδομάδων πριν από τη σχεδιαζόμενη επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα ή εντός συντομότερης προθεσμίας όταν οι περιστάσεις που επιτάσσουν την επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν γίνονται γνωστές νωρίτερα από τέσσερις εβδομάδες πριν από τη σχεδιαζόμενη επαναφορά.</p> <p>5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 4, ο έλεγχος στα εσωτερικά σύνορα μπορεί να επαναφέρεται αμέσως για περιορισμένο χρονικό διάστημα έως ενός μήνα. Σε περίπτωση εμφάνισης νέου είδους απειλής για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια πέραν της εν λόγω περιόδου, το κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα για ανανεώσιμες περιόδους μέγιστης διάρκειας έξι μηνών.</p> <p>Κάθε παράταση κοινοποιείται στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 και εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Η μέγιστη διάρκεια των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν υπερβαίνει τα δύο έτη.</p> <p>6. Η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 5 περιλαμβάνει τις περιόδους που αναφέρονται στην παράγραφο 3.»</p>

Αιτιολογία

Οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν συνολικά τους 24 μήνες. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-368/20 και C-369/20), ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι απαγορεύει την προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα από κράτος μέλος βάσει των άρθρων 25 και 27 του εν λόγω κώδικα, όταν η διάρκεια της επαναφοράς τους υπερβαίνει τη μέγιστη συνολική διάρκεια των έξι μηνών και δεν υφίσταται καμία νέου είδους απειλή που να δικαιολογεί την εκ νέου εφαρμογή των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 25.

Τροπολογία 30

Άρθρο 1 σημείο 10

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>10) Το άρθρο 26 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 26</p> <p>Κριτήρια για την προσωρινή επαναφορά και παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα</p>	<p>10) Το άρθρο 26 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 26</p> <p>Κριτήρια για την προσωρινή επαναφορά και παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Για να διαπιστωθεί αν η επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα είναι αναγκαία και αναλογική σύμφωνα με το άρθρο 25, τα κράτη μέλη εξετάζουν ειδικότερα:</p> <p>α) την καταλληλότητα του μέτρου της επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της σοβαρής απειλής που διαπιστώθηκε και, ειδικότερα, το αν η επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα είναι πιθανό να αντιμετωπίσει επαρκώς την απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια·</p> <p>β) τον πιθανό αντίκτυπο ενός τέτοιου μέτρου:</p> <ul style="list-style-type: none"> — στην κυκλοφορία των προσώπων εντός του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και — στη λειτουργία των διασυνοριακών περιφερειών, λαμβάνοντας υπόψη τους ισχυρούς κοινωνικούς και οικονομικούς δεσμούς μεταξύ τους. <p>2. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να παρατείνει τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 5, αξιολογεί επίσης λεπτομερώς αν οι στόχοι που επιδιώκονται με την εν λόγω παράταση θα μπορούσαν να επιτευχθούν με:</p> <p>α) τη χρήση εναλλακτικών μέτρων, όπως αναλογικών ελέγχων που διενεργούνται στο πλαίσιο της νόμιμης άσκησης των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 23 στοιχείο α)·</p> <p>β) τη χρήση της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 23α·</p> <p>γ) τις μορφές αστυνομικής συνεργασίας που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων σε θέματα όπως οι κοινές περιπολίες, οι κοινές επιχειρήσεις, οι κοινές ομάδες έρευνας, οι διασυνοριακές καταδιώξεις ή η διασυνοριακή παρακολούθηση.</p>	<p>1. Για να διαπιστωθεί αν η επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα είναι αναγκαία και αναλογική σύμφωνα με το άρθρο 25, τα κράτη μέλη εξετάζουν ειδικότερα:</p> <p>α) τη χρήση εναλλακτικών μέτρων, όπως αναλογικών ελέγχων που διενεργούνται στο πλαίσιο της νόμιμης άσκησης των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 23 στοιχείο α)·</p> <p>β) την καταλληλότητα του μέτρου της επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της σοβαρής απειλής που διαπιστώθηκε και, ειδικότερα, το αν η επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα είναι πιθανό να αντιμετωπίσει επαρκώς την απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια·</p> <p>γ) τον πιθανό αντίκτυπο ενός τέτοιου μέτρου:</p> <ul style="list-style-type: none"> — στην κυκλοφορία των προσώπων εντός του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και — στη λειτουργία των διασυνοριακών περιφερειών, λαμβάνοντας υπόψη τους ισχυρούς κοινωνικούς και οικονομικούς δεσμούς μεταξύ τους. <p>2. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να παρατείνει τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 5, αξιολογεί επίσης λεπτομερώς αν οι στόχοι που επιδιώκονται με την εν λόγω παράταση θα μπορούσαν να επιτευχθούν με:</p> <p>α) τη χρήση εναλλακτικών μέτρων, όπως αναλογικών ελέγχων που διενεργούνται στο πλαίσιο της νόμιμης άσκησης των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 23 στοιχείο α)·</p> <p>β) τις μορφές αστυνομικής συνεργασίας που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων σε θέματα όπως οι κοινές περιπολίες, οι κοινές επιχειρήσεις, οι κοινές ομάδες έρευνας, οι διασυνοριακές καταδιώξεις ή η διασυνοριακή παρακολούθηση.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
3. Σε περίπτωση επαναφοράς ή παράτασης ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν, όπου είναι αναγκαίο, ότι οι έλεγχοι συνοδεύονται από κατάλληλα μέτρα που μετριάζουν τις επιπτώσεις που προκύπτουν από την επαναφορά των ελέγχων στα πρόσωπα και στη μεταφορά εμπορευμάτων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις διασυνοριακές περιφέρειες.»	3. Σε περίπτωση επαναφοράς ή παράτασης ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν, όπου είναι αναγκαίο, ότι οι έλεγχοι συνοδεύονται από κατάλληλα μέτρα που μετριάζουν τις επιπτώσεις που προκύπτουν από την επαναφορά των ελέγχων στα πρόσωπα και στη μεταφορά εμπορευμάτων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις διασυνοριακές περιφέρειες.»

Αιτιολογία

Για την επίτευξη των στόχων της πρότασης, είναι σημαντικό να εξετάζονται ήδη εναλλακτικά μέτρα σε στάδιο πριν από την επαναφορά των συνοριακών ελέγχων, και όχι μόνο στο στάδιο της παράτασης.

Το άρθρο 23α προτείνεται να διαγραφεί και, ως εκ τούτου, το κείμενο πρέπει να διαγραφεί και από το άρθρο 26.

Τροπολογία 31

Άρθρο 1 σημείο 11

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
11) Το άρθρο 27 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Άρθρο 27 Κοινοποίηση της προσωρινής επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και της εκτίμησης κινδύνου 1. Οι κοινοποιήσεις των κρατών μελών για την επαναφορά ή την παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες: α) τους λόγους της επαναφοράς ή παράτασης, περιλαμβανομένων όλων των σχετικών στοιχείων με λεπτομερή περιγραφή των γεγονότων που αποτελούν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλειά τους· β) την εμβέλεια της προτεινόμενης επαναφοράς ή παράτασης, διευκρινίζοντας το τμήμα ή τα τμήματα των εσωτερικών συνόρων στα οποία προτείνεται η επαναφορά ή παράταση των ελέγχων· γ) τις ονομασίες των επιτρεπόμενων σημείων διέλευσης· δ) την ημερομηνία και τη διάρκεια της σχεδιαζόμενης επαναφοράς ή παράτασης·	11) Το άρθρο 27 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Άρθρο 27 Κοινοποίηση της προσωρινής επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και της εκτίμησης κινδύνου 1. Οι κοινοποιήσεις των κρατών μελών για την επαναφορά ή την παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες: α) τους λόγους της επαναφοράς ή παράτασης, περιλαμβανομένων όλων των σχετικών στοιχείων με λεπτομερή περιγραφή των γεγονότων που αποτελούν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλειά τους και τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν κατάλληλα τα εναλλακτικά μέτρα · β) την εμβέλεια της προτεινόμενης επαναφοράς ή παράτασης, διευκρινίζοντας το τμήμα ή τα τμήματα των εσωτερικών συνόρων στα οποία προτείνεται η επαναφορά ή παράταση των ελέγχων· γ) τις ονομασίες των επιτρεπόμενων σημείων διέλευσης· δ) την ημερομηνία και τη διάρκεια της σχεδιαζόμενης επαναφοράς ή παράτασης·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>ε) τις εκτιμήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 και, στην περίπτωση παράτασης, στο άρθρο 26 παράγραφος 2·</p> <p>στ) όπου απαιτείται, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τα άλλα κράτη μέλη.</p> <p>Η κοινοποίηση μπορεί να υποβληθεί από κοινού από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη.</p> <p>Η κοινοποίηση παρέχεται σύμφωνα με υπόδειγμα που πρόκειται να καθοριστεί από την Επιτροπή με εκτελεστική πράξη και να διατίθεται επιγραμμικά. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 38 παράγραφος 2.»</p> <p>2. Όταν εφαρμόζονται έλεγχοι των συνόρων για έξι μήνες σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 4, κάθε μεταγενέστερη κοινοποίηση για την παράταση των εν λόγω ελέγχων περιλαμβάνει εκτίμηση κινδύνου. Η εκτίμηση κινδύνου παρουσιάζει την κλίμακα και την αναμενόμενη εξέλιξη της διαπιστωθείσας σοβαρής απειλής, ειδικότερα το χρονικό διάστημα για το οποίο αναμένεται να συνεχιστεί η διαπιστωθείσα σοβαρή απειλή και τα τμήματα των εσωτερικών συνόρων που ενδέχεται να επηρεαστούν, καθώς και πληροφορίες σχετικά με μέτρα συντονισμού με τα άλλα κράτη μέλη που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν από τα εν λόγω μέτρα.</p> <p>3. Όταν η επαναφορά των ελέγχων των συνόρων ή η παράτασή τους αφορά μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο β), η εκτίμηση κινδύνου παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με την κλίμακα και τις τάσεις των εν λόγω μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πληροφοριών που έχουν ληφθεί από τους σχετικούς οργανισμούς της ΕΕ σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους και ανάλυσης δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών.</p> <p>4. Το οικείο κράτος μέλος παρέχει, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, οποιεσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες, μεταξύ άλλων σχετικά με τα μέτρα συντονισμού με τα κράτη μέλη που επηρεάζονται από τη σχεδιαζόμενη παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, καθώς και περαιτέρω πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της πιθανής χρήσης των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 23 και 23α.</p> <p>5. Τα κράτη μέλη που υποβάλλουν κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2 μπορούν, όταν κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να αποφασίσουν τη διαβάθμιση του συνόλου ή μέρους των κοινοποιούμενων πληροφοριών.</p>	<p>ε) τις εκτιμήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 και, στην περίπτωση παράτασης, στο άρθρο 26 παράγραφος 2·</p> <p>στ) όπου απαιτείται, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τα άλλα κράτη μέλη.</p> <p>Η κοινοποίηση μπορεί να υποβληθεί από κοινού από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη.</p> <p>Η κοινοποίηση παρέχεται σύμφωνα με υπόδειγμα που πρόκειται να καθοριστεί από την Επιτροπή με εκτελεστική πράξη και να διατίθεται επιγραμμικά. Στο υπόδειγμα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η θέση της αρμόδιας αρχής ή των αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών οι οποίες θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η). Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 38 παράγραφος 2.</p> <p>2. Όταν εφαρμόζονται έλεγχοι των συνόρων για έξι μήνες σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 4, κάθε μεταγενέστερη κοινοποίηση για την παράταση των εν λόγω ελέγχων περιλαμβάνει εκτίμηση κινδύνου. Η εκτίμηση κινδύνου παρουσιάζει την κλίμακα και την αναμενόμενη εξέλιξη της διαπιστωθείσας σοβαρής απειλής, ειδικότερα το χρονικό διάστημα για το οποίο αναμένεται να συνεχιστεί η διαπιστωθείσα σοβαρή απειλή και τα τμήματα των εσωτερικών συνόρων που ενδέχεται να επηρεαστούν, καθώς και πληροφορίες σχετικά με μέτρα συντονισμού με τα άλλα κράτη μέλη και τις διασυνοριακές περιφέρειες που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν από τα εν λόγω μέτρα.</p> <p>3. Όταν η επαναφορά των ελέγχων των συνόρων ή η παράτασή τους αφορά μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο β), η εκτίμηση κινδύνου παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με την κλίμακα και τις τάσεις των εν λόγω μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πληροφοριών που έχουν ληφθεί από τους σχετικούς οργανισμούς της ΕΕ σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους και ανάλυσης δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών.</p> <p>4. Το οικείο κράτος μέλος παρέχει, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, οποιεσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες, μεταξύ άλλων σχετικά με τα μέτρα συντονισμού με τα κράτη μέλη που επηρεάζονται από τη σχεδιαζόμενη παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, καθώς και περαιτέρω πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της πιθανής χρήσης των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 23 και 23α.</p> <p>5. Τα κράτη μέλη που υποβάλλουν κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2 μπορούν, όταν κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να αποφασίσουν τη διαβάθμιση του συνόλου ή μέρους των κοινοποιούμενων πληροφοριών.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η εν λόγω διαβάθμιση δεν εμποδίζει τα άλλα κράτη μέλη που επηρεάζονται από την προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, μέσω κατάλληλων και ασφαλών διαύλων αστυνομικής συνεργασίας.»	Η εν λόγω διαβάθμιση δεν εμποδίζει τα άλλα κράτη μέλη που επηρεάζονται από την προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, μέσω κατάλληλων και ασφαλών διαύλων αστυνομικής συνεργασίας.»

Αιτιολογία

Ευθυγράμμιση με την προηγούμενη τροπολογία.

Τροπολογία 32

Άρθρο 1 σημείο 12

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>12) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 27α:</p> <p>«Άρθρο 27α</p> <p>Διαβούλευση με τα κράτη μέλη και γνώμη της Επιτροπής</p> <p>1. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, η Επιτροπή μπορεί να διεξαγάγει διαδικασία διαβούλευσης, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων κοινών συνεδριάσεων μεταξύ του κράτους μέλους που σχεδιάζει να επαναφέρει ή να παρατείνει ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και των άλλων κρατών μελών, ειδικότερα εκείνων που επηρεάζονται άμεσα από τα εν λόγω μέτρα, και των σχετικών οργανισμών της Ένωσης.</p> <p>Η διαβούλευση αφορά ειδικότερα τη διαπιστωθείσα απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, τη συνάφεια της σχεδιαζόμενης επαναφοράς των ελέγχων των συνόρων, λαμβανομένων υπόψη της καταλληλότητας εναλλακτικών μέτρων, καθώς και των τρόπων διασφάλισης της εφαρμογής της αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τους ελέγχους των συνόρων που επαναφέρονται.</p> <p>Το κράτος μέλος που σχεδιάζει την επαναφορά ή την παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα λαμβάνει υπόψη στο μέγιστο δυνατό τα αποτελέσματα των εν λόγω διαβουλεύσεων κατά τη διενέργεια των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.</p> <p>2. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται σχετικά με την επαναφορά ή την παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος μπορεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 72 της ΣΛΕΕ, να εκδώσει γνώμη, εάν, με βάση τις πληροφορίες που περιέχονται στην κοινοποίηση και στην εκτίμηση κινδύνου, κατά περίπτωση, ή τυχόν πρόσθετες πληροφορίες, έχει ανησυχίες όσον αφορά την αναγκαιότητα ή την αναλογικότητα της σχεδιαζόμενης επαναφοράς ή παράτασης των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.</p>	<p>12) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 27α:</p> <p>«Άρθρο 27α</p> <p>Διαβούλευση με τα κράτη μέλη και γνώμη της Επιτροπής</p> <p>1. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, η Επιτροπή διεξάγει διαδικασία διαβούλευσης, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων κοινών συνεδριάσεων μεταξύ του κράτους μέλους που σχεδιάζει να επαναφέρει ή να παρατείνει ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και των άλλων κρατών μελών, ειδικότερα εκείνων που επηρεάζονται άμεσα από τα εν λόγω μέτρα, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και των σχετικών οργανισμών της Ένωσης.</p> <p>Η διαβούλευση αφορά ειδικότερα τη διαπιστωθείσα απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, τη συνάφεια της σχεδιαζόμενης επαναφοράς των ελέγχων των συνόρων, λαμβανομένων υπόψη της καταλληλότητας εναλλακτικών μέτρων, καθώς και των τρόπων διασφάλισης της εφαρμογής της αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τους ελέγχους των συνόρων που επαναφέρονται.</p> <p>Το κράτος μέλος που σχεδιάζει την επαναφορά ή την παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα λαμβάνει υπόψη στο μέγιστο δυνατό τα αποτελέσματα των εν λόγω διαβουλεύσεων κατά τη διενέργεια των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.</p> <p>2. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται σχετικά με την επαναφορά ή την παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος μπορεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 72 της ΣΛΕΕ, να εκδώσει γνώμη, εάν, με βάση τις πληροφορίες που περιέχονται στην κοινοποίηση και στην εκτίμηση κινδύνου, κατά περίπτωση, ή τυχόν πρόσθετες πληροφορίες, έχει ανησυχίες όσον αφορά την αναγκαιότητα ή την αναλογικότητα της σχεδιαζόμενης επαναφοράς ή παράτασης των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται σχετικά με παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 4, η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη συνέχιση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα για δεκαοκτώ μήνες συνολικά, η Επιτροπή εκδίδει γνώμη σχετικά με την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα των εν λόγω ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.</p> <p>4. Όταν εκδίδεται η γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή 3, η Επιτροπή μπορεί να διεξαγάγει διαδικασία διαβούλευσης προκειμένου να συζητηθεί η γνώμη με τα κράτη μέλη. Όταν η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος εκδίδει γνώμη εκφράζοντας ανησυχίες σχετικά με την αναγκαιότητα ή την αναλογικότητα των ελέγχων που επαναφέρονται στα εσωτερικά σύνορα, η Επιτροπή δρομολογεί την εν λόγω διαδικασία.</p> <p>5. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι υπάρχουν εξαιρετικές καταστάσεις που δικαιολογούν τη συνεχιζόμενη ανάγκη για ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα πέραν της μέγιστης περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 5, προβαίνει σε κοινοποίηση στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2. Η νέα κοινοποίηση από το κράτος μέλος τεκμηριώνει τη συνεχιζόμενη απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής που παρέχεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. Η Επιτροπή εκδίδει συμπληρωματική γνώμη.»</p>	<p>3. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται σχετικά με παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 4, η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη συνέχιση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα για δώδεκα μήνες συνολικά, η Επιτροπή εκδίδει γνώμη σχετικά με την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα των εν λόγω ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Στη γνώμη αυτή θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η θέση της οικείας αρμόδιας αρχής ή των οικείων αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών οι οποίες θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η) και περιλαμβάνονται στην κοινοποίηση.</p> <p>4. Όταν εκδίδεται η γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή 3, η Επιτροπή διεξάγει διαδικασία διαβούλευσης προκειμένου να συζητηθεί η γνώμη με τα κράτη μέλη. Όταν η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος εκδίδει γνώμη εκφράζοντας ανησυχίες σχετικά με την αναγκαιότητα ή την αναλογικότητα των ελέγχων που επαναφέρονται στα εσωτερικά σύνορα, η Επιτροπή δρομολογεί την εν λόγω διαδικασία.</p> <p>5. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι υπάρχουν εξαιρετικές καταστάσεις που δικαιολογούν τη συνεχιζόμενη ανάγκη για ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα πέραν της μέγιστης περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 25α παράγραφος 5, προβαίνει σε κοινοποίηση στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2. Η νέα κοινοποίηση από το κράτος μέλος τεκμηριώνει τη συνεχιζόμενη απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής που παρέχεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. Η Επιτροπή εκδίδει συμπληρωματική γνώμη.»</p>

Αιτιολογία

Είναι ζωτικής σημασίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιολογήσει ταχέως την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα των παρατεταμένων ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και οι συστάσεις της να βασίζονται στη θέση της ή των επηρεαζόμενων αρχών που διέπουν τις τοπικές διοικητικές περιοχές που θεωρούνται διασυνοριακές περιοχές σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η). Κατά τη διαδικασία αυτή, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών. Επιπλέον, η αναφορά στην παράταση ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα καλύπτεται στο άρθρο 25α παράγραφος 5 και αυτό πρέπει να διορθωθεί.

Τροπολογία 33

Άρθρο 1 σημείο 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>13) Το άρθρο 28 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 28</p> <p>Ειδικός μηχανισμός όταν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια θέτει σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα</p>	<p>13) Το άρθρο 28 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 28</p> <p>Ειδικός μηχανισμός όταν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια θέτει σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. 1. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ίδια σοβαρή απειλή για την εσωτερική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη επηρεάζει την πλειονότητα των κρατών μελών, έτσι ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, μπορεί να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για την έκδοση εκτελεστικής απόφασης που επιτρέπει την επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα από τα κράτη μέλη, όταν τα διαθέσιμα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 23 και 23α δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της απειλής.</p> <p>2. Η απόφαση καλύπτει περίοδο έως έξι μηνών και μπορεί να ανανεώνεται, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, για περαιτέρω περιόδους έως έξι μηνών για όσο διάστημα η απειλή εξακολουθεί να υφίσταται, λαμβανομένης υπόψη της επανεξέτασης που αναφέρεται στην παράγραφο 5.</p> <p>3. Όταν τα κράτη μέλη επαναφέρουν ή παρατείνουν ελέγχους στα σύνορα λόγω της απειλής που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι εν λόγω έλεγχοι βασίζονται στην απόφαση του Συμβουλίου, από την έναρξη ισχύος της εν λόγω απόφασης.</p> <p>4. Η απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αναφέρει επίσης τυχόν κατάλληλα μέτρα μετριασμού που θεσπίζονται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις που προκαλούνται από την επαναφορά των ελέγχων των συνόρων.</p> <p>5. Η Επιτροπή επανεξετάζει την εξέλιξη της διαπιστωθείσας απειλής, καθώς και τον αντίκτυπο των μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, προκειμένου να αξιολογήσει αν τα μέτρα εξακολουθούν να είναι δικαιολογημένα.</p> <p>6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη του Συμβουλίου την επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα σύμφωνα με την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.</p> <p>7. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει σύσταση στην οποία αναφέρονται άλλα μέτρα, όπως αναφέρεται στα άρθρα 23 και 23α, τα οποία θα μπορούσαν να συμπληρώνουν τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα ή να είναι καταλληλότερα για την αντιμετώπιση της διαπιστωθείσας απειλής για την εσωτερική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1.»</p>	<p>1. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ίδια σοβαρή απειλή για την εσωτερική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη επηρεάζει την πλειονότητα των κρατών μελών, έτσι ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, μπορεί να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για την έκδοση εκτελεστικής απόφασης που επιτρέπει την επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα από τα κράτη μέλη, όταν τα διαθέσιμα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 23 δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της απειλής.</p> <p>2. Η απόφαση καλύπτει περίοδο έως έξι μηνών και μπορεί να ανανεώνεται, εάν η απειλή εξακολουθεί να υφίσταται, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, για περαιτέρω περιόδους έως έξι μηνών και για έως συνολικά 24 μήνες, λαμβανομένης υπόψη της επανεξέτασης που αναφέρεται στην παράγραφο 5.</p> <p>3. Όταν τα κράτη μέλη επαναφέρουν ή παρατείνουν ελέγχους στα σύνορα λόγω της απειλής που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι εν λόγω έλεγχοι βασίζονται στην απόφαση του Συμβουλίου, από την έναρξη ισχύος της εν λόγω απόφασης.</p> <p>4. Η απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αναφέρει επίσης τυχόν κατάλληλα μέτρα μετριασμού που θεσπίζονται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις που προκαλούνται από την επαναφορά των ελέγχων των συνόρων.</p> <p>5. Η Επιτροπή επανεξετάζει την εξέλιξη της διαπιστωθείσας απειλής, καθώς και τον αντίκτυπο των μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, προκειμένου να αξιολογήσει αν τα μέτρα εξακολουθούν να είναι δικαιολογημένα.</p> <p>6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη του Συμβουλίου την επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα σύμφωνα με την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.</p> <p>7. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει σύσταση στην οποία αναφέρονται άλλα μέτρα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 23, τα οποία θα μπορούσαν να συμπληρώνουν τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα ή να είναι καταλληλότερα για την αντιμετώπιση της διαπιστωθείσας απειλής για την εσωτερική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στην εν λόγω σύσταση θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η θέση της οικείας αρμόδιας αρχής ή των οικείων αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών οι οποίες θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η).»</p>

Αιτιολογία

Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι θέσεις των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις διασυνοριακές περιοχές και να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις της πρότασης, ο ενιαίος μορφότυπος της έκθεσης θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα τμήμα σχετικά με τη θέση της οικείας αρμόδιας ή των οικείων αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η). Επιπλέον, απαιτείται ένα καθορισμένο ανώτατο όριο προκειμένου να αποφευχθούν οι οιοσδήποτε μόνιμοι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα.

Τροπολογία 34

Άρθρο 1 σημείο 14

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>14) Το άρθρο 31 τροποποιείται ως εξής:</p> <p>α) το άρθρο 31 μετατρέπεται στην παράγραφο 1·</p> <p>β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 2:</p> <p>«2. Όταν ένα κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη την επαναφορά ελέγχων στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1, ενημερώνει ταυτόχρονα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα ακόλουθα:</p> <p>α) τα λεπτομερή στοιχεία των εσωτερικών συνόρων στα οποία πρόκειται να επαναφερθεί ο έλεγχος των συνόρων·</p> <p>β) τους λόγους της προτεινόμενης επαναφοράς·</p> <p>γ) τις ονομασίες των επιτρεπόμενων σημείων διέλευσης·</p> <p>δ) την ημερομηνία και τη διάρκεια της σχεδιαζόμενης επαναφοράς·</p> <p>ε) όπου απαιτείται, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τα άλλα κράτη μέλη.</p> <p>3. Η παροχή πληροφοριών μπορεί να υπόκειται σε διαβάθμιση πληροφοριών από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4.</p> <p>Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται για λόγους δημόσιας ασφάλειας.</p> <p>Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται για σοβαρούς λόγους δημόσιας ασφάλειας.»</p>	<p>14) Το άρθρο 31 τροποποιείται ως εξής:</p> <p>α) το άρθρο 31 μετατρέπεται στην παράγραφο 1·</p> <p>β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 2:</p> <p>«2. Όταν ένα κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη την επαναφορά ελέγχων στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1, ενημερώνει ταυτόχρονα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα ακόλουθα:</p> <p>α) τα λεπτομερή στοιχεία των εσωτερικών συνόρων στα οποία πρόκειται να επαναφερθεί ο έλεγχος των συνόρων·</p> <p>β) τους λόγους της προτεινόμενης επαναφοράς·</p> <p>γ) τις ονομασίες των επιτρεπόμενων σημείων διέλευσης·</p> <p>δ) την ημερομηνία και τη διάρκεια της σχεδιαζόμενης επαναφοράς·</p> <p>ε) όπου απαιτείται, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τα άλλα κράτη μέλη.</p> <p>3. Η παροχή πληροφοριών μπορεί να υπόκειται σε διαβάθμιση πληροφοριών από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4.</p> <p>Η διαβάθμιση των πληροφοριών δεν αποκλείει τη διάθεση των πληροφοριών από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η διαβίβαση και η διαχείριση των πληροφοριών και των εγγράφων που διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δυνάμει του παρόντος άρθρου συνάδουν με τους ισχύοντες κανόνες περί προώθησης και διαχείρισης διαβαθμισμένων πληροφοριών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής.</p> <p>Η διαβάθμιση των πληροφοριών δεν αποκλείει τη διάθεση των πληροφοριών από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η διαβίβαση και η διαχείριση των πληροφοριών και των εγγράφων που διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δυνάμει του παρόντος άρθρου συνάδουν με τους ισχύοντες κανόνες περί προώθησης και διαχείρισης διαβαθμισμένων πληροφοριών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής.»</p>

Αιτιολογία

Το πεδίο εφαρμογής των εξαιρέσεων όσον αφορά τη διαφάνεια θα πρέπει να είναι πολύ περιορισμένο.

Τροπολογία 35

Άρθρο 1 σημείο 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>15) Το άρθρο 33 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 33</p> <p>Έκθεση για την επαναφορά του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα</p> <p>1. Εντός τεσσάρων εβδομάδων από την άρση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, τα κράτη μέλη που έχουν διενεργήσει ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα υποβάλλουν έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή σχετικά με την επαναφορά και, κατά περίπτωση, την παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.</p> <p>2. Με την επιφύλαξη της πρώτης παραγράφου 1, όταν παρατείνονται οι έλεγχοι στα σύνορα όπως αναφέρεται στο άρθρο 25α παράγραφος 5, το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση κατά τη λήξη της περιόδου των δώδεκα μηνών και, στη συνέχεια, κάθε δώδεκα μήνες, εάν οι συνοριακοί έλεγχοι διατηρούνται κατ' εξαίρεση.</p> <p>3. Η έκθεση περιγράφει, ειδικότερα, την αρχική και την επακόλουθη αξιολόγηση της αναγκαιότητας των ελέγχων στα σύνορα και την τήρηση των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26, τη διενέργεια των ελέγχων, την πρακτική συνεργασία με τα γειτονικά κράτη μέλη, τον επακόλουθο αντίκτυπο στην κυκλοφορία των προσώπων, ειδικότερα στις διασυνοριακές περιφέρειες, την αποτελεσματικότητα της επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένης εκ των υστέρων αξιολόγησης της αναλογικότητας της επαναφοράς των ελέγχων στα σύνορα.</p> <p>4. Η Επιτροπή εγκρίνει ενιαίο μορφότυπο για την εν λόγω έκθεση και τον καθιστά διαθέσιμο επιγραμμικά.</p> <p>5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει γνώμη για την εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση της προσωρινής επαναφοράς των ελέγχων των συνόρων σε ένα ή περισσότερα εσωτερικά σύνορα ή σε τμήματα αυτών.</p>	<p>15) Το άρθρο 33 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 33</p> <p>Εκθέσεις για την επαναφορά του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα</p> <p>1. Κάθε τέσσερις εβδομάδες κατά τη διενέργεια συνοριακών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και εντός τεσσάρων εβδομάδων από την άρση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, τα κράτη μέλη που διενεργούν ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα υποβάλλουν εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή σχετικά με την επαναφορά και, κατά περίπτωση, την παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.</p> <p>2. Με την επιφύλαξη της πρώτης παραγράφου 1, όταν παρατείνονται οι έλεγχοι στα σύνορα όπως αναφέρεται στο άρθρο 25α παράγραφος 5, το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση κατά τη λήξη της περιόδου των δώδεκα μηνών, εάν οι συνοριακοί έλεγχοι διατηρούνται κατ' εξαίρεση.</p> <p>3. Οι εκθέσεις περιγράφουν, ειδικότερα, την αρχική και την επακόλουθη αξιολόγηση της αναγκαιότητας των ελέγχων στα σύνορα και την τήρηση των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26, τη διενέργεια των ελέγχων, την πρακτική συνεργασία με τα γειτονικά κράτη μέλη, τον επακόλουθο αντίκτυπο στην κυκλοφορία των προσώπων, ειδικότερα στις διασυνοριακές περιφέρειες, την αποτελεσματικότητα της επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένης εν εξελίξει αξιολόγησης της αναλογικότητας της επαναφοράς των ελέγχων στα σύνορα.</p> <p>4. Η Επιτροπή εγκρίνει ενιαίο μορφότυπο για τις εν λόγω εκθέσεις και τον καθιστά διαθέσιμο επιγραμμικά. Στην εν λόγω σύσταση θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η θέση της οικείας αρμόδιας αρχής ή των οικείων αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών οι οποίες θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η).</p> <p>5. Η Επιτροπή εκδίδει γνώμη για την εν λόγω εν εξελίξει αξιολόγηση της προσωρινής επαναφοράς των ελέγχων των συνόρων σε ένα ή περισσότερα εσωτερικά σύνορα ή σε τμήματα αυτών.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>6. Η Επιτροπή υποβάλλει τουλάχιστον ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα (στο εξής: έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν). Στην έκθεση περιλαμβάνεται κατάλογος όλων των αποφάσεων που ελήφθησαν με σκοπό την επαναφορά του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα κατά το αντίστοιχο έτος. Περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις εντός του χώρου Σένγκεν όσον αφορά τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών, λαμβανομένων υπόψη διαθέσιμων πληροφοριών από τους σχετικούς οργανισμούς της Ένωσης, ανάλυσης δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών και αξιολόγησης της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επαναφοράς των ελέγχων στα σύνορα κατά την περίοδο που καλύπτεται από την εν λόγω έκθεση.»</p>	<p>6. Η Επιτροπή υποβάλλει τουλάχιστον ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα (στο εξής: έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν). Στην έκθεση περιλαμβάνεται κατάλογος όλων των αποφάσεων που ελήφθησαν με σκοπό την επαναφορά του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα κατά το αντίστοιχο έτος. Περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις εντός του χώρου Σένγκεν όσον αφορά τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών, λαμβανομένων υπόψη διαθέσιμων πληροφοριών από τους σχετικούς οργανισμούς της Ένωσης, ανάλυσης δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών και αξιολόγησης της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επαναφοράς των ελέγχων στα σύνορα κατά την περίοδο που καλύπτεται από την εν λόγω έκθεση.»</p>

Αιτιολογία

Για τη συνεκτίμηση των θέσεων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις διασυνοριακές περιοχές και για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της πρότασης, ο ενιαίος μορφότυπος της έκθεσης θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα τμήμα σχετικά με τη θέση της οικείας αρμόδιας ή των οικείων αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η).

Η εκτίμηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επαναφοράς των συνοριακών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα διενεργείται σε τακτική βάση και υπόκειται σε υποχρεωτική αξιολόγηση από την Επιτροπή κατά τη διάρκεια των ελέγχων και μετά από αυτούς.

Δεδομένου ότι οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να διενεργούνται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις και να αποτελούν μέτρο έσχατης ανάγκης, θα πρέπει να πραγματοποιείται στενή παρακολούθηση και αξιολόγηση από την έναρξη της εφαρμογής των εν λόγω μέτρων. Το χρονικό διάστημα των τεσσάρων εβδομάδων που προτείνεται εν προκειμένω ευθυγραμμίζεται με το χρονικό διάστημα που προβλέπεται για την υποβολή εκθέσεων εκ των υστέρων αξιολόγησης.

Τροπολογία 36

Άρθρο 1 σημείο 19

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>19) Προστίθεται νέο παράρτημα XII: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII ΜΕΡΟΣ Α Διαδικασία για τη μεταφορά προσώπων που συλλαμβάνονται στα εσωτερικά σύνορα [1. — 7.] ΜΕΡΟΣ Β Τυποποιημένο έντυπο για τη μεταφορά προσώπων που συλλαμβάνονται στα εσωτερικά σύνορα [...]»</p>	

Αιτιολογία

Ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης διαγραφής του άρθρου 23α, το παράρτημα XII θα πρέπει επίσης να διαγραφεί.

Τροπολογία 37

Άρθρο 2 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«3. Τα κράτη μέλη μπορούν να μην εκδίδουν απόφαση επιστροφής για υπήκοο τρίτης χώρας που διαμένει παράνομα στο έδαφός τους, εφόσον άλλο κράτος μέλος αναλαμβάνει τον εν λόγω υπήκοο τρίτης χώρας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 23α του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή δυνάμει διμερών συμφωνιών ή διευθετήσεων.</p> <p>Το κράτος μέλος που αναλαμβάνει τον συγκεκριμένο υπήκοο τρίτης χώρας σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο εκδίδει απόφαση επιστροφής σύμφωνα με την παράγραφο 1. Στις εν λόγω περιπτώσεις, δεν εφαρμόζεται η παρέκκλιση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο.</p> <p>Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί στην Επιτροπή τυχόν υφιστάμενες, τροποποιημένες ή νέες διμερείς συμφωνίες ή διευθετήσεις.»</p> <p>(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 077 της 23.3.2016, σ. 1).</p>	

Αιτιολογία

Ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης διαγραφής του άρθρου 23α, οι τροπολογίες που προτείνονται για το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ θα πρέπει επίσης να διαγραφούν. Ισχύει το σκεπτικό για την προτεινόμενη διαγραφή των αιτιολογικών σκέψεων 25 και 26. Επιπλέον, η μεγάλη κλίμακα χρήση των διμερών συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών, οι οποίες θα ήταν αναγκαίες για τη διενέργεια αυτών των μεταφορών, ενδέχεται να υπονομεύσει την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Επιπλέον, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (6357/21, 19.2.2021) στην οποία εξηγείται λεπτομερώς η «μεταβλητή γεωμετρία» μεταξύ του κεκτημένου του Σένγκεν και του κεκτημένου του Δουβλίνου σε σχέση με τις προτάσεις στο πλαίσιο του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, οι διατάξεις που αφορούν την επιστροφή θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν εκ νέου στην πρόταση αναδιατύπωσης της οδηγίας για την επιστροφή (όπως προτάθηκε από την Επιτροπή το 2018, πρόταση η οποία επί του παρόντος εξακολουθεί να εξετάζεται από το Συμβούλιο). Εναλλακτικά, οι διατάξεις αυτές θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος πρότασης για τροποποίηση της οδηγίας για την επιστροφή. Η συμπερίληψη τροποποίησης της οδηγίας για την επιστροφή μέσω του αναθεωρημένου κώδικα συνόρων του Σένγκεν δεν συνάδει με τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για βελτίωση της νομοθεσίας.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ(ΕτΠ)

1. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για τροποποίηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, τόσο όσον αφορά την προτεινόμενη ομοιόμορφη εφαρμογή των μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία των εξωτερικών συνόρων, όσο και τα εκ νέου καθορισμένα κριτήρια και τις διαδικαστικές εγγυήσεις για την επαναφορά και την παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, πρωτίστως επειδή αναγνωρίζουν τη σημασία της διασυνοριακής συνεργασίας·

2. χαιρετίζει την κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας σχετικά με την αντίδραση στην κρατικά χρηματοδοτούμενη εργαλειοποίηση των μεταναστών στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, που εκδόθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2021, η οποία, μαζί με το ανανεωμένο σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της παράνομης διακίνησης μεταναστών (2021-2025) ⁽⁶⁾, αντιμετωπίζει για πρώτη φορά το φαινόμενο της εργαλειοποίησης·

⁽⁶⁾ COM(2021) 591 final.

3. συμφωνεί με την ανάγκη για καλύτερη λειτουργία του πλαισίου του χώρου Σένγκεν και με το γεγονός ότι οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα είναι προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών· αναγνωρίζει ότι ο αποτελεσματικός έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ αποτελεί σημαντικό αναπόσπαστο μέρος μιας ολοκληρωμένης πολιτικής της ΕΕ για τη μετανάστευση·
4. υπογραμμίζει ότι, υπό την τρέχουσα διατύπωσή του, ο προτεινόμενος ορισμός της έννοιας της εργαλειοποίησης στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν είναι υπερβολικά ευρύς και ασαφής, αφήνοντας περιθώρια για παρερμηνείες, γεγονός που ενδέχεται να οδηγήσει σε ανεπαρκώς αιτιολογημένες παρεκκλίσεις από τα ελάχιστα πρότυπα που εγγυώνται οι κοινοί κανόνες για τη διεθνή προστασία. Επισημαίνει επίσης ότι η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση «δεν ξεετάζει την εργαλειοποίηση της παράτυπης μετανάστευσης, η οποία εκδηλώθηκε το καλοκαίρι στα χερσαία σύνορα με τη Λευκορωσία, δηλαδή μετά την ολοκλήρωση των εργασιών επί του παρόντος εγγράφου»⁽⁷⁾. Επομένως, η συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων είναι ελλιπής και δεν συμβάλλει επαρκώς κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζει ότι η απορρέουσα πρόταση πληροί τον επιδιωκόμενο στόχο των κατευθυντήριων γραμμών για τη βελτίωση της νομοθεσίας, ο οποίος συνίσταται στην πλήρη αξιοποίηση των οφελών των πολιτικών με το ελάχιστο δυνατό κόστος και με παράλληλη τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας⁽⁸⁾.
5. τονίζει ότι τα συμπληρωματικά και προληπτικά μέτρα πολιτικής θα πρέπει επίσης να απευθύνονται στις χώρες προέλευσης των εργαλειοποιημένων μεταναστών, καθώς και στις κυβερνήσεις τρίτων χωρών που είναι υπεύθυνες για την εργαλειοποίηση, προκειμένου να αποφεύγεται η επιβολή κυρώσεων μόνο σε άτομα που πέφτουν θύματα τέτοιων ενεργειών. Ενώ οι ανθρωπιστικές ανάγκες των εργαλειοποιημένων μεταναστών θα πρέπει να παραμένουν προτεραιότητα, οι κυρώσεις και άλλα περιοριστικά μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται κατά όσον εμπλέκονται ή συμβάλλουν σε δραστηριότητες του καθεστώτος εργαλειοποίησης ή διευκολύνουν τις παράνομες διελεύσεις των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, καθώς και κατά των διακινητών μεταναστών που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα ή κατά όσον εμπλέκονται με άλλον τρόπο στην εμπορία ανθρώπων·
6. επισημαίνει ότι ο κανονισμός για την εργαλειοποίηση εγείρει ανησυχίες όσον αφορά τη συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της ΣΕΕ, το οποίο ορίζει ότι το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών. Η παρούσα πρόταση ενέχει τον κίνδυνο να επιτρέψει παρεκκλίσεις από το ενιαίο δίκαιο της ΕΕ περί ασύλου και να υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ για τερματισμό της εργαλειοποίησης των μεταναστών εκ μέρους τρίτης χώρας·
7. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επανεξετάσει ενδελεχώς την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση καταστάσεων εργαλειοποίησης στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου (κανονισμός για την εργαλειοποίηση)⁽⁹⁾, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας και τις αρχές της καλής νομοθέτησης, και να αναθεωρήσει αναλόγως την πρότασή της για τον αναθεωρημένο κώδικα συνόρων του Σένγκεν, σε ευθυγράμμιση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σύμφωνα με το άρθρο 5 της ΣΕΕ. Δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός για την εργαλειοποίηση εξαρτάται από την έγκριση άλλων προτάσεων στο πλαίσιο του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο και, επιπλέον, ότι δεν συνοδεύεται από εκτίμηση επιπτώσεων, η ΕτΠ δεν προτείνει νομοθετικές τροποποιήσεις επί της προαναφερθείσας πρότασης κανονισμού·
8. επισημαίνει ότι, επιτρέποντας παρεκκλίσεις από την ενιαία εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ περί ασύλου για μεμονωμένα κράτη μέλη, ο κανονισμός για την εργαλειοποίηση εφαρμόζει εσφαλμένα την αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 της ΣΕΕ, καθώς υπονομεύει τον ίδιο τον στόχο του προτεινόμενου νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο με στόχο την επίτευξη ενός συνεκτικού, ομοιόμορφου και ολοκληρωμένου κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, το οποίο μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς μόνο σε επίπεδο Ένωσης· Ειδικότερα, η ΕτΠ είναι εξαιρετικά επιφυλακτική όσον αφορά τα προτεινόμενα προσωρινά μέτρα, διότι δεν συνάδουν με την προστασία που παρέχεται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, ο οποίος εγγυάται την προστασία από την επαναπροώθηση, την αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασία καθορισμού του καθεστώτος, το δικαίωμα ασύλου, το δικαίωμα στην ελευθερία, το δικαίωμα σε αποτελεσματική δικαστική προστασία και το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια·
9. επισημαίνει τη γνωμοδότησή της σχετικά με το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο⁽¹⁰⁾ και εκφράζει την αντίθεσή της στην περιττή παράταση των διαδικασιών ασύλου στα σύνορα, η οποία θα επεκταθεί ακόμη περισσότερο στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού για την εργαλειοποίηση, σε συνδυασμό με άλλους περιορισμούς που καθιστούν ακόμη δυσκολότερη την άσκηση του δικαιώματος αίτησης ασύλου·
10. εφιστά, ως εκ τούτου, την προσοχή στις εκτεταμένες δυνατότητες εφαρμογής ταχείας διαδικασίας στα σύνορα χωρίς να λαμβάνονται υπόψη προσωπικές περιστάσεις πέραν των ιδιαίτερων ζητημάτων υγείας· προειδοποιεί, εν προκειμένω, για την υπερβολικά μακρόχρονη περίοδο που παρέχεται στα κράτη μέλη για την καταχώριση αίτησης ασύλου και για τη χορήγηση πρόσβασης στο έδαφός τους, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε μεγάλης κλίμακας στέρηση της ελευθερίας, η οποία ισοδυναμεί με παράνομη *de facto* κράτηση στα εξωτερικά σύνορα·

(7) SWD(2021) 463 final.

(8) SWD(2021) 305 final.

(9) COM(2021) 890 final.

(10) COR-2020-04843

11. εκφράζει επίσης τη λύπη της για το γεγονός ότι η άρνηση του αυτόματου ανασταλτικού αποτελέσματος των προσφυγών στην «επείγουσα διαδικασία διαχείρισης της μετανάστευσης και του ασύλου» και η υποβάθμιση των προδιαγραφών για την υποδοχή στο απολύτως ελάχιστο, οι οποίες δεν προσδιορίζονται περαιτέρω στην πρόταση, ενέχουν τον κίνδυνο να μην αντιμετωπιστούν οι ιδιαίτερες ανάγκες των αιτούντων άσυλο·
12. τονίζει το γεγονός ότι ούτε η πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα υπέρ της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Πολωνίας, την οποία αντικατοπτρίζει ο προτεινόμενος κανονισμός για την εργαλειοποίηση, έχει σημειώσει πρόοδο στις διαπραγματεύσεις του Συμβουλίου· επισημαίνει ότι υπάρχει ήδη ευελιξία για τα κράτη μέλη βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου όσον αφορά την αντιμετώπιση μεταβαλλόμενων γεγονότων στα σύνορά τους·
13. επισημαίνει ότι η εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022 και η επακόλουθη έξοδος των Ουκρανών και των κατοίκων της χώρας κατέδειξαν τη σημασία της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ με αποτελεσματικό και ανθρώπινο τρόπο. Η Πολωνία, η Ρουμανία, η Σλοβακία και η Ουγγαρία αντιμετώπισαν τη μείζονα πρόκληση αφενός μεν της διατήρησης της ασφάλειας στα σύνορά τους, αφετέρου δε της διαχείρισης της μετανάστευσης εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων που εγκατέλειψαν την Ουκρανία και αναζήτησαν καταφύγιο στα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ένοπλη σύγκρουση στην Ουκρανία φανέρωσε επίσης τη μεγάλη σημασία της διασυνοριακής συνεργασίας εντός και εκτός της ΕΕ, ιδίως στα της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας·
14. συγχαίρει τα κράτη μέλη για το γεγονός ότι παραμένουν ενωμένα και έχουν ενεργοποιήσει την οδηγία για την προσωρινή προστασία προς όφελος όλων των Ουκρανών προσφύγων, και δεν παρεκκλίνουν από τα πρότυπα της νομοθεσίας για το άσυλο, κάτι που θα συνέβαινε σε περίπτωση εφαρμογής του κανονισμού για την εργαλειοποίηση· τονίζει ότι η πολυπλοκότητα της κατάστασης απαιτεί συντονισμένη προσέγγιση που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και το δικαίωμα ασύλου και βασίζεται στην αλληλεγγύη και τη δίκαιη κατανομή των ευθυνών με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες που επηρεάζονται περισσότερο από την κατάσταση αυτή· είναι υπερήφανη για το γεγονός ότι η σημερινή απάντηση είναι η αλληλεγγύη τόσο των κυβερνήσεων όσο και των πολιτών·
15. συμφωνεί ότι οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει πάντα να αποτελούν μέτρο έκτακτης ανάγκης και τονίζει το γεγονός ότι η προσωρινή επαναφορά των συνοριακών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την ικανότητα γειτονικών περιοχών να συνεργάζονται μεταξύ τους και έχει σοβαρές επιπτώσεις στις περιφερειακές οικονομίες·
16. τονίζει ότι η διασυνοριακή συνεργασία βρίσκεται στο επίκεντρο του εγχειρήματος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα σύνορα είναι εκεί όπου εντοπίζονται τα πραγματικά οφέλη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης για τους πολίτες· Η διασυνοριακή συνεργασία προάγει τις επαφές μεταξύ των πολιτών στις περιφέρειες, τონώνει την ανάπτυξη και βελτιώνει άμεσα την ποιότητα ζωής των τοπικών κοινοτήτων·
17. επισημαίνει ότι η πανδημία COVID-19 αποτέλεσε ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια για τη διασυνοριακή συνεργασία κατά τις τελευταίες δεκαετίες, αλλά, ακόμη και πριν από την πανδημία, πολλές παραμεθόριες περιοχές αντιμετώπιζαν ήδη πληθώρα μοναδικών περιφερειακών εμποδίων, όπως οι διασυνοριακές μεταφορές και η συνδεσιμότητα, καθώς και γραφειοκρατικά εμπόδια για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, τα οποία συνιστούν τα μεγαλύτερα εμπόδια στην επικράτειά τους·
18. εκφράζει την ικανοποίησή της για την επιβεβαίωση ότι η απουσία συνοριακών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν θίγει την άσκηση αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων από τις αρμόδιες αρχές, στον βαθμό που δεν έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα με τους συνοριακούς ελέγχους·
19. επικροτεί τα αυστηρότερα κριτήρια για την προσωρινή επαναφορά και παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, και ιδίως την απαίτηση να εξετάζεται ο πιθανός αντίκτυπός τους στη λειτουργία των διασυνοριακών περιοχών, λαμβάνοντας υπόψη τους ισχυρούς κοινωνικούς και οικονομικούς δεσμούς μεταξύ τους·
20. θεωρεί, ωστόσο, ότι η χρήση εναλλακτικών μέτρων θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθεί στα κριτήρια για την επαναφορά των συνοριακών ελέγχων και όχι μόνο για την παράτασή τους·
21. συνιστά οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα να περιορίζονται αυστηρά σε 24 μήνες κατ' ανώτατο όριο συνολικά·
22. συνιστά η κοινοποίηση από ένα κράτος μέλος για την προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους τα εναλλακτικά μέτρα δεν είναι κατάλληλα, καθώς και τη θέση της αρμόδιας αρχής ή των αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η)·

23. επιδοκιμάζει την απαίτηση λήψης μέτρων μετριασμού που θα συνοδεύουν την επαναφορά ή την παράταση των συνοριακών ελέγχων με ιδιαίτερη προσοχή στις διασυνοριακές περιοχές· η απαίτηση αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε διαβούλευση με την αρμόδια αρχή ή τις αρμόδιες αρχές των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η)·
24. επικροτεί τις αναφορές στις «αρμόδιες αρχές» ως αναγνώριση των δημόσιων αρμοδιοτήτων των διοικητικών μονάδων σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο·
25. ζητεί εκτενείς διαβουλεύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τους αρμόδιους φορείς, μεταξύ άλλων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, πριν από την υποβολή προτάσεων για κατ' εξουσιοδότηση πράξεις βάσει του νέου πλαισίου Σένγκεν·
26. προειδοποιεί ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά διακριτική ευχέρεια οι συνοριακοί έλεγχοι, οι οποίοι, ουσιαστικά, ισοδυναμούν με ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα·
27. συμφωνεί ότι η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ και ότι η Ένωση ενεργεί εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης —η ακεραιότητα του χώρου Σένγκεν και η ανάγκη διασφάλισης ενιαίων συνθηκών για την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας— δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης·
28. συμφωνεί με τη θέση ότι, μολονότι οι αντικανονικές μεταναστευτικές ροές δεν θα πρέπει, αυτές καθαυτές, να θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, ενδέχεται να καθιστούν αναγκαία τη λήψη πρόσθετων μέτρων για τη διασφάλιση της λειτουργίας του χώρου Σένγκεν·
29. διαφωνεί, ωστόσο, με το ότι μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ των κρατών μελών θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως πιθανή αιτιολόγηση για την επαναφορά ή την παράταση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα από ένα μεμονωμένο κράτος μέλος, καθώς αυτό αντίκειται στον στόχο της πρότασης και την ορθή εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας. Δεδομένου ότι μια τέτοια κατάσταση αφορά μετακινήσεις μεταξύ των κρατών μελών, προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της επικουρικότητας, αυτή πρέπει να αντιμετωπιστεί σε επίπεδο Ένωσης, όπως προτείνεται στο άρθρο 28·
30. συνιστά η επαναφορά των συνοριακών ελέγχων σε μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ των κρατών μελών να υπάγεται αποκλειστικά στον ειδικό μηχανισμό που προτείνεται στο άρθρο 28 και να υπόκειται σε εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου·
31. συνιστά η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων να ξεκινούν σε εύθετο χρόνο όταν εφαρμόζονται έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα και να μην περιορίζονται σε εκ των υστέρων ανάλυση και υποβολή εκθέσεων·
32. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διαδικασία διαβούλευσης που θεσπίζεται με το άρθρο 27α και ζητεί οι αρμόδιες αρχές των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η) να είναι σε θέση να υποβάλλουν παρατηρήσεις στις κοινοποιήσεις των κρατών μελών που να αφορούν άμεσα τη διοικητική τους επικράτεια·
33. επισημαίνει ότι η εκτίμηση κινδύνου που πρέπει να υποβληθεί από ένα κράτος μέλος σε περίπτωση παράτασης των ελέγχων στα σύνορα θα πρέπει να περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων με τις αρμόδιες αρχές των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η)·
34. ζητεί από την Επιτροπή να στηρίξει τη γνώμη της σχετικά με την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα των συνοριακών ελέγχων και στη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η)·
35. ομοίως, ζητεί από την Επιτροπή, όταν εκδίδει σύσταση στην οποία αναφέρονται άλλα μέτρα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 23, τα οποία θα μπορούσαν να συμπληρώνουν τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα ή να είναι καταλληλότερα για την αντιμετώπιση της διαπιστωθείσας απειλής για την εσωτερική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, να βασίζει τη σύστασή της και σε διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες αρχές των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η)·

36. ζητεί, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι απόψεις των διασυνοριακών περιφερειών λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα στάδια, η εκ των υστέρων ανάλυση που υποβάλλεται από ένα κράτος μέλος με τη μορφή έκθεσης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να περιλαμβάνει τη θέση των αρμόδιων αρχών των τοπικών διοικητικών περιοχών που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο η).

37. τέλος, υποστηρίζει την προβλεπόμενη διεύρυνση του χώρου Σένγκεν ώστε να συμπεριληφθεί η Κροατία από την 1η Ιανουαρίου 2023. Επιπλέον, η ΕτΠ ζητεί τη διεύρυνση του χώρου Σένγκεν ώστε να συμπεριλάβει τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, υπό την προϋπόθεση ότι εφαρμόζουν αποτελεσματικά το κεκτημένο του Σένγκεν. Η ΕτΠ συμμερίζεται την πεποίθηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκφράζεται στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Στρατηγική προς έναν πλήρως λειτουργικό και ανθεκτικό χώρο Σένγκεν», σύμφωνα με την οποία «[...] η πλήρης προσχώρηση και των τριών χωρών στο Σένγκεν θα αυξήσει την ασφάλεια στο σύνολο της ΕΕ, καθώς οι χώρες αυτές θα είναι τότε σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τα διαθέσιμα εργαλεία [...] και η προσχώρησή τους είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης στον χώρο Σένγκεν»⁽¹¹⁾.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

⁽¹¹⁾ COM(2021) 277 final.

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές»

(2022/C 498/16)

Εισηγητής:	Jean-Noël VERFAILLIE (FR/RE), δήμαρχος Marly
Έγγραφα αναφοράς:	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) και της οδηγίας 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999, περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων COM(2022) 156 final Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την υποβολή περιβαλλοντικών δεδομένων από βιομηχανικές εγκαταστάσεις και τη δημιουργία πύλης για τις βιομηχανικές εκπομπές COM(2022) 157 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) και της οδηγίας 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999, περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων

COM(2022) 156

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 16

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία
(16) Η συμβολή της οδηγίας 2010/75/ΕΕ στην αποδοτική χρήση των πόρων και της ενέργειας και στην κυκλική οικονομία στην Ένωση θα πρέπει να καταστεί αποτελεσματικότερη, με συνεκτίμηση της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση ως κατευθυντήριας αρχής της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης. Επομένως, οι άδειες θα πρέπει να καθορίζουν, όπου είναι δυνατόν, υποχρεωτικές οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων για τα επίπεδα κατανάλωσης και αποδοτικής χρήσης των πόρων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του νερού, της ενέργειας και ανακυκλωμένων υλικών, με βάση τα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων που συνδέονται με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (στο εξής: ΒΔΤ-ΑΕΛ) που καθορίζονται στις αποφάσεις για τα συμπεράσματα ΒΔΤ.	(16) Η συμβολή της οδηγίας 2010/75/ΕΕ στην αποδοτική χρήση των πόρων και της ενέργειας και στην κυκλική οικονομία στην Ένωση θα πρέπει να καταστεί αποτελεσματικότερη, με συνεκτίμηση της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση ως κατευθυντήριας αρχής της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης. Επομένως, οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν το ενδεχόμενο να καθορίζουν, όπου είναι δυνατόν, υποχρεωτικές οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων για τα επίπεδα κατανάλωσης και αποδοτικής χρήσης των πόρων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του νερού, της ενέργειας και ανακυκλωμένων υλικών, με βάση τα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων που συνδέονται με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (στο εξής: ΒΔΤ-ΑΕΛ) που καθορίζονται στις αποφάσεις για τα συμπεράσματα ΒΔΤ.

Αιτιολογία

Τροπολογία τεχνικού χαρακτήρα για την ευθυγράμμιση της αιτιολογικής σκέψης με τις αλλαγές που προτείνονται στο σχετικό άρθρο.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 25

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία
<p>(25) Για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά μια καθαρή, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050 απαιτείται ριζικός μετασχηματισμός της οικονομίας της Ένωσης. Συνεπώς, σύμφωνα με το 8ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την οδηγία 2010/75/ΕΕ θα πρέπει να υποχρεούνται να περιλαμβάνουν σχέδια μετασχηματισμού στα οικεία συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Τα εν λόγω σχέδια μετασχηματισμού θα συμπληρώνουν επίσης τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας των εταιρειών σύμφωνα με την οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, παρέχοντας ένα μέσο για την έμπρακτη εφαρμογή των εν λόγω απαιτήσεων σε επίπεδο εγκατάστασης. Πρώτη προτεραιότητα είναι ο μετασχηματισμός των ενεργοβόρων δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι. Ως εκ τούτου, οι φορείς εκμετάλλευσης ενεργοβόρων εγκαταστάσεων θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδια μετασχηματισμού έως τις 30 Ιουνίου 2030. Οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων που εκτελούν άλλες δραστηριότητες αναφερόμενες στο παράρτημα Ι θα πρέπει να υποχρεούνται να καταρτίζουν σχέδια μετασχηματισμού στο πλαίσιο της επανεξέτασης και της αναπροσαρμογής των αδειών μετά τη δημοσίευση των αποφάσεων σχετικά με τα συμπεράσματα ΒΔΤ που δημοσιεύονται μετά την 1η Ιανουαρίου 2030. Μολονότι τα σχέδια μετασχηματισμού θα πρέπει να συνεχίσουν να αποτελούν ενδεικτικά έγγραφα που καταρτίζονται υπό την ευθύνη των φορέων εκμετάλλευσης, ο οργανισμός ελέγχου που έχει συμβληθεί με τους φορείς εκμετάλλευσης στο πλαίσιο των οικείων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης θα πρέπει να ελέγχει αν περιέχουν τις ελάχιστες πληροφορίες που θα ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε εκτελεστική πράξη, και οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να δημοσιοποιούν τα σχέδια μετασχηματισμού.</p>	<p>(25) Για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά μια καθαρή, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050 απαιτείται ριζικός μετασχηματισμός της οικονομίας της Ένωσης. Συνεπώς, σύμφωνα με το 8ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την οδηγία 2010/75/ΕΕ θα πρέπει να υποχρεούνται να περιλαμβάνουν σχέδια μετασχηματισμού στα οικεία συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Τα εν λόγω σχέδια μετασχηματισμού θα συμπληρώνουν επίσης τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας των εταιρειών σύμφωνα με την οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, παρέχοντας ένα μέσο για την έμπρακτη εφαρμογή των εν λόγω απαιτήσεων σε επίπεδο εγκατάστασης. Πρώτη προτεραιότητα είναι ο μετασχηματισμός των ενεργοβόρων δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι. Ως εκ τούτου, οι φορείς εκμετάλλευσης ενεργοβόρων εγκαταστάσεων θα πρέπει να καταρτίσουν ενδεικτικά σχέδια μετασχηματισμού έως τις 30 Ιουνίου 2030. Οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων που εκτελούν άλλες δραστηριότητες αναφερόμενες στο παράρτημα Ι θα πρέπει να υποχρεούνται να καταρτίζουν ενδεικτικά σχέδια μετασχηματισμού στο πλαίσιο της επανεξέτασης και της αναπροσαρμογής των αδειών μετά τη δημοσίευση των αποφάσεων σχετικά με τα συμπεράσματα ΒΔΤ που δημοσιεύονται μετά την 1η Ιανουαρίου 2030.</p>
<p>⁽¹⁾ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).</p>	<p>⁽¹⁾ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).</p>

Αιτιολογία

Τροπολογία τεχνικού χαρακτήρα για την ευθυγράμμιση της αιτιολογικής σκέψης με τις προτεινόμενες αλλαγές στη σχετική τροπολογία.

Τροπολογία 3

Άρθρο 1 σημείο 5)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>5) στο άρθρο 5, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:</p> <p>«4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι άδειες που χορηγούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο διατίθενται στο διαδικτυο, δωρεάν και χωρίς να περιορίζεται η πρόσβαση σε εγγεγραμμένους χρήστες. Επίσης, διατίθεται στο κοινό μια περίληψη κάθε άδειας υπό τους ίδιους όρους. Η εν λόγω περίληψη περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:</p> <p>α) επισκόπηση των βασικών όρων της άδειας·</p> <p>β) τις οριακές τιμές εκπομπών και τις οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων·</p> <p>γ) παρεκκλίσεις που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 4·</p> <p>δ) τα εφαρμοστέα συμπεράσματα ΒΔΤ·</p> <p>ε) τις διατάξεις για την επανεξέταση και την αναπροσαρμογή της άδειας.</p> <p>Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό του μορφοτύπου που θα χρησιμοποιείται για την περίληψη που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 75 παράγραφος 2.»</p>	<p>5) στο άρθρο 5, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:</p> <p>«4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι άδειες που χορηγούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο διατίθενται στο διαδικτυο, δωρεάν και χωρίς να περιορίζεται η πρόσβαση σε εγγεγραμμένους χρήστες. Επίσης, διατίθεται στο κοινό μια περίληψη κάθε άδειας υπό τους ίδιους όρους. Η εν λόγω περίληψη περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:</p> <p>α) επισκόπηση των βασικών όρων της άδειας·</p> <p>β) τις οριακές τιμές εκπομπών και τις οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων·</p> <p>γ) παρεκκλίσεις που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 4·</p> <p>δ) τα εφαρμοστέα συμπεράσματα ΒΔΤ·</p> <p>ε) τις διατάξεις για την επανεξέταση και την αναπροσαρμογή της άδειας.</p> <p>στ) τον προσδιορισμό της ειδικής αρχής ή του οργανισμού που έχει αρμοδιότητα για τις αιτήσεις παροχής πληροφοριών και τις καταγγελίες·</p> <p>Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό του μορφοτύπου που θα χρησιμοποιείται για την περίληψη που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 75 παράγραφος 2.»</p>

Αιτιολογία

Το κοινό θα πρέπει να είναι ενήμερο σχετικά με το συγκεκριμένο επίπεδο που είναι αρμόδιο για τις αιτήσεις παροχής πληροφοριών και τις καταγγελίες, προκειμένου να αποφεύγονται οι επαφές με λάθος οργανισμό ή αρχή, πράγμα που επιφέρει διοικητικό φόρτο για τη δημόσια διοίκηση και δυσχεραίνει την παραλαβή πληροφοριών.

Τροπολογία 4

Άρθρο 1 σημείο 12)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>12) το άρθρο 15 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 15</p> <p>Οριακές τιμές εκπομπών, οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων, ισοδύναμες παράμετροι και τεχνικά μέτρα</p>	<p>12) το άρθρο 15 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 15</p> <p>Οριακές τιμές εκπομπών, οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων, ισοδύναμες παράμετροι και τεχνικά μέτρα</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
[...]	[...]
3α Η αρμόδια αρχή καθορίζει οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων που διασφαλίζουν ότι, υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, οι εν λόγω οριακές τιμές επιδόσεων δεν υπερβαίνουν τα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων που συνδέονται με τις ΒΔΤ, όπως ορίζονται στις αποφάσεις για τα συμπεράσματα ΒΔΤ που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 5.	3α Η αρμόδια αρχή μπορεί να καθορίζει οριακές τιμές περιβαλλοντικών επιδόσεων που διασφαλίζουν ότι, υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, οι εν λόγω οριακές τιμές επιδόσεων δεν υπερβαίνουν τα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων που συνδέονται με τις ΒΔΤ, όπως ορίζονται στις αποφάσεις για τα συμπεράσματα ΒΔΤ που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 5.
[...]»	[...]»

Αιτιολογία

Η υποχρέωση καθορισμού δεσμευτικών τιμών επιδόσεων θα οδηγούσε σε ασυνεπείς ρυθμίσεις και θα έθετε σε κίνδυνο τον βιομηχανικό μετασχηματισμό. Η απαίτηση αυτή θα πρέπει να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των αρμόδιων αρχών, αφού προηγουμένως διαπιστωθεί βάσει προσεκτικής αξιολόγησης ότι δεν υπάρχει ενδεχόμενο ανακολουθίας μεταξύ των όρων χορήγησης άδειας που καθορίζονται αλλού.

Τροπολογία 5

Άρθρο 1 σημείο 18α)

(νέο σημείο)

Άρθρο 25 παράγραφος 3 της οδηγίας 2010/75/ΕΕ	Τροπολογία της ΕτΠ
3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τι αποτελεί επαρκές συμφέρον και τι προσβολή δικαιώματος, με σταθερό στόχο να παρέχεται στο ενδιαφερόμενο κοινό ευρεία πρόσβαση στη δικαιοσύνη.	18α) στο άρθρο 25, οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
Προς τούτο, το συμφέρον κάθε μη κυβερνητικής οργάνωσης που υποστηρίζει την προστασία του περιβάλλοντος και πληροί κάθε απαίτηση του εθνικού δικαίου θεωρείται επαρκές για τους σκοπούς του στοιχείου α) της παραγράφου 1.	3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τι αποτελεί επαρκές συμφέρον και τι προσβολή δικαιώματος, με σταθερό στόχο να παρέχεται στο ενδιαφερόμενο κοινό ευρεία πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Προς τούτο, το συμφέρον κάθε μη κυβερνητικής οργάνωσης που υποστηρίζει την προστασία του περιβάλλοντος και πληροί κάθε απαίτηση του εθνικού δικαίου θεωρείται επαρκές για τους σκοπούς του στοιχείου α) της παραγράφου 1.
Οι οργανώσεις αυτές θεωρείται επίσης ότι έχουν δικαιώματα που μπορούν να προσβληθούν, για τους σκοπούς του στοιχείου β) της παραγράφου 1.	Προς τούτο, το συμφέρον κάθε υποεθνικής δημόσιας αρχής, της οποίας το έδαφος ή ο πληθυσμός θα μπορούσαν να επηρεαστούν δυσμενώς, και η συμμόρφωση προς οποιαδήποτε απαίτηση του εθνικού δικαίου θεωρείται ότι επαρκούν για τους σκοπούς του στοιχείου α) της παραγράφου 1. Οι οργανώσεις ή οι αρχές αυτές θεωρείται επίσης ότι έχουν δικαιώματα που μπορούν να προσβληθούν, για τους σκοπούς του στοιχείου β) της παραγράφου 1.

Αιτιολογία

Η ΕτΠ υποστηρίζει τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση των τοπικών αρχών στη δικαιοσύνη και επικροτεί τις αναθεωρήσεις που πραγματοποιούνται επ' αυτού, ενώ παράλληλα προτείνει να διασφαλιστεί ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα έχουν επίσης πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε όλα τα κράτη μέλη και ζητεί την πλήρη και έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή του κοινού σε όλες τις διαδικασίες.

Τροπολογία 6
Άρθρο 1 σημείο 22)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>22. προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα 27α έως 27δ:</p> <p>«[...]</p> <p>Άρθρο 27δ</p> <p>Μετασχηματισμός προς μια καθαρή, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη βιομηχανία</p> <p>1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τον φορέα εκμετάλλευσης να συμπεριλάβει, έως τις 30 Ιουνίου 2030, στο οικείο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που αναφέρεται στο άρθρο 14α σχέδιο μετασχηματισμού για κάθε εγκατάσταση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I σημεία 1, 2, 3, 4, 6.1α και 6.1β. Το σχέδιο μετασχηματισμού περιέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μετασχηματιστεί η εγκατάσταση κατά την περίοδο 2030-2050, προκειμένου να συμβάλει στην ανάδυση μιας βιώσιμης, καθαρής, κυκλικής και κλιματικά ουδέτερης οικονομίας έως το 2050, χρησιμοποιώντας τον μορφότυπο που αναφέρεται στην παράγραφο 4.</p> <p>Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031, ο οργανισμός ελέγχου που έχει συμβληθεί με τον φορέα εκμετάλλευσης στο πλαίσιο του οικείου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης αξιολογεί τη συμμόρφωση των σχεδίων μετασχηματισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 4.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη απαιτούν, στο πλαίσιο της επανεξέτασης των όρων αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 μετά τη δημοσίευση των αποφάσεων σχετικά με τα συμπεράσματα ΒΔΤ μετά την 1η Ιανουαρίου 2030, ο φορέας εκμετάλλευσης να περιλαμβάνει στο οικείο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που αναφέρεται στο άρθρο 14α σχέδιο μετασχηματισμού για κάθε εγκατάσταση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I η οποία δεν αναφέρεται στην παράγραφο 1. Το σχέδιο μετασχηματισμού περιέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μετασχηματιστεί η εγκατάσταση κατά την περίοδο 2030-2050, προκειμένου να συμβάλει στην ανάδυση μιας βιώσιμης, καθαρής, κυκλικής και κλιματικά ουδέτερης οικονομίας έως το 2050, χρησιμοποιώντας τον μορφότυπο που αναφέρεται στην παράγραφο 4.</p> <p>Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι ο οργανισμός ελέγχου που έχει συμβληθεί με τον φορέα εκμετάλλευσης στο πλαίσιο του οικείου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης αξιολογεί τη συμμόρφωση των σχεδίων μετασχηματισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 4.</p>	<p>22. προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα 27α έως 27δ:</p> <p>«[...]</p> <p>Άρθρο 27δ</p> <p>Μετασχηματισμός προς μια καθαρή, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη βιομηχανία</p> <p>1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τον φορέα εκμετάλλευσης να συμπεριλάβει, έως τις 30 Ιουνίου 2030 και στο πλαίσιο κάθε επανεξέτασης των όρων αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3, μετά τη δημοσίευση των αποφάσεων σχετικά με τα συμπεράσματα ΒΔΤ μετά την 1η Ιανουαρίου 2030, ενδεικτικό σχέδιο μετασχηματισμού για κάθε εγκατάσταση που ασκεί κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I. Το ενδεικτικό σχέδιο μετασχηματισμού περιέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μετασχηματιστεί η εγκατάσταση κατά την περίοδο 2030-2050, προκειμένου να συμβάλει στην ανάδυση μιας βιώσιμης, καθαρής, κυκλικής και κλιματικά ουδέτερης οικονομίας έως το 2050, χρησιμοποιώντας τον μορφότυπο που αναφέρεται στην παράγραφο 4.</p> <p>2. Ο φορέας εκμετάλλευσης δημοσιοποιεί τη σύνοψη του ενδεικτικού οικείου σχεδίου μετασχηματισμού.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. Ο φορέας εκμετάλλευσης δημοσιοποιεί το οικείο σχέδιο μετασχηματισμού, καθώς και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, στο πλαίσιο της δημοσίευσης του οικείου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.</p> <p>4. Έως τις 30 Ιουνίου 2028 η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό του μορφοτύπου των σχεδίων μετασχηματισμού. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 75 παράγραφος 2.».</p>	<p>3. Έως τις 30 Ιουνίου 2028 η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό του μορφοτύπου των σχεδίων μετασχηματισμού. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 75 παράγραφος 2.».</p>

Αιτιολογία

Ο ενδεικτικός χαρακτήρας του σχεδίου μετασχηματισμού θεωρείται ενδεδειγμένος, δεδομένου ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι είναι μελλοντοστραφείς και εξαρτώνται από εξωτερικούς παράγοντες (π.χ. διαθεσιμότητα φορέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης), και αποσκοπεί στην αποφυγή πιο περίπλοκων διαδικασιών αδειοδότησης.

Τροπολογία 7

Άρθρο 1 σημείο 31)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>31. το άρθρο 79 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 79</p> <p>Κυρώσεις</p> <p>1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει της οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή αμελλητί και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.</p> <p>2. Οι κυρώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν πρόστιμα ανάλογα με τον κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου ή το εισόδημα του φυσικού προσώπου που διέπραξε την παράβαση. Το ύψος των προστίμων υπολογίζεται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι στερούν ουσιαστικά από το πρόσωπο που ευθύνεται για την παράβαση τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την εν λόγω παράβαση. Το ύψος των προστίμων αυξάνεται σταδιακά για επανειλημμένες παραβάσεις. Σε περίπτωση παράβασης που διαπράττεται από νομικό πρόσωπο, το ανώτατο ποσό των εν λόγω προστίμων ανέρχεται τουλάχιστον στο 8 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του φορέα εκμετάλλευσης στο οικείο κράτος μέλος.</p>	<p>31. το άρθρο 79 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 79</p> <p>Κυρώσεις</p> <p>1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει της οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή αμελλητί και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.</p> <p>2. Οι κυρώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν πρόστιμα ανάλογα με τον κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου ή το εισόδημα του φυσικού προσώπου που διέπραξε την παράβαση. Το ύψος των προστίμων υπολογίζεται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι στερούν ουσιαστικά από το πρόσωπο που ευθύνεται για την παράβαση τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την εν λόγω παράβαση. Το ύψος των προστίμων αυξάνεται σταδιακά για επανειλημμένες παραβάσεις. Σε περίπτωση παράβασης που διαπράττεται από νομικό πρόσωπο, το ανώτατο ποσό των εν λόγω προστίμων ανέρχεται τουλάχιστον στο 8 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του φορέα εκμετάλλευσης χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, λαμβάνομένων υπόψη των μητρικών και των θυγατρικών εταιρειών.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα ακόλουθα, κατά περίπτωση:</p> <p>α) τη φύση, τη βαρύτητα και την έκταση της παράβασης·</p> <p>β) το αν η παράβαση διαπράχθηκε εκ προθέσεως ή εξ αμελείας·</p> <p>γ) τον πληθυσμό ή το περιβάλλον που θίγεται από την παράβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της παράβασης στον στόχο της επίτευξης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος».</p>	<p>3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα ακόλουθα, κατά περίπτωση:</p> <p>α) τη φύση, τη βαρύτητα και την έκταση της παράβασης·</p> <p>β) το αν η παράβαση διαπράχθηκε εκ προθέσεως ή εξ αμελείας·</p> <p>γ) τον πληθυσμό ή το περιβάλλον που θίγεται από την παράβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της παράβασης στον στόχο της επίτευξης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.</p> <p>4. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εισπραττόμενες χρηματικές ποινές χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα για την αποκατάσταση ή την αντιστάθμιση των ζημιών που προκλήθηκαν στις τοπικές αρχές.</p> <p><i>‘Όταν η εφαρμογή της οδηγίας επιφέρει την αναπροσαρμογή ή την παύση οικονομικών δραστηριοτήτων, οι κοινωνικές συνέπειες για τις τοπικές αρχές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των κυρώσεων και τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εισπραττόμενες χρηματικές ποινές χρησιμοποιούνται για την αποκατάσταση ή την αντιστάθμιση των κοινωνικών και οικονομικών απωλειών των τοπικών αρχών, σε διαβούλευση με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.»</i></p>

Αιτιολογία

Ο αντίκτυπος της ρύπανσης στις τοπικές κοινότητες μπορεί να προκαλέσει περιβαλλοντικές, υγειονομικές, κοινωνικές και οικονομικές ζημιές που ενδέχεται να αποδειχθούν εξαιρετικά προβληματικές, ιδίως για μια μικρή και/ή φτωχή κοινότητα. Το γεγονός αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις επιβαλλόμενες ποινές.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

Γενικές παρατηρήσεις

1. υπενθυμίζει τη δέσμευσή της για την επιτάχυνση της δίκαιης και καθαρής μετάβασης προς μια κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050, προς όφελος των εδαφικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία δεν θα αφήνει κανέναν πολίτη και κανέναν τόπο να μείνει πίσω σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση· ως εκ τούτου, υποστηρίζει την αναθεώρηση της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές (ΟΒΕ) με μέλημα, όχι μόνο την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης για την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, αλλά και την τόνωση της καινοτομίας, την επιβράβευση των πρωτοπόρων και την εξασφάλιση της ισότητας ευκαιριών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

2. θεωρεί ότι η ΟΒΕ αποτελεί αποτελεσματικό νομοθετικό πλαίσιο που έχει ήδη αποδείξει την αποτελεσματικότητά του για τη μείωση των βιομηχανικών εκπομπών ρύπων και παραμένει, ως εκ τούτου, ενδεδειγμένο για τον μετασχηματισμό που χρειάζεται η ευρωπαϊκή βιομηχανία προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας· τονίζει ότι οι συνέργειες μεταξύ της προληπτικής προσέγγισης της ΟΒΕ και της αγορακεντρικής προσέγγισης του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ) μπορούν να οδηγήσουν σε μια αμοιβαία επωφελή κατάσταση για τους φορείς εκμετάλλευσης, το κλίμα και το περιβάλλον·

3. προκρίνει μια επιστημονικά τεκμηριωμένη προσέγγιση, ιδίως για την αξιολόγηση του πραγματικού αντικτύπου των βιομηχανικών δραστηριοτήτων στη συνολική ρύπανση·

4. επισημαίνει ότι ένα από τα υφιστάμενα εναπομένοντα μειονεκτήματα έγκειται στην έλλειψη συνέπειας κατά την εφαρμογή της ΟΒΕ στα κράτη μέλη·

5. εφιστά την προσοχή στο πλαίσιο εντός του οποίου πραγματοποιείται η προτεινόμενη αναθεώρηση της ΟΒΕ (τιμές της ενέργειας, καλπάζων πληθωρισμός, διαταραχή των αλυσίδων εφοδιασμού) και προειδοποιεί για τον αρνητικό αντίκτυπο που θα είχε μια ανεπαρκώς συγκροτημένη μεταρρύθμιση της ΟΒΕ στην ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας·

6. σημειώνει επ' αυτού τις επιφυλάξεις που διατύπωσε η επιτροπή αξιολόγησης της νομοθεσίας στην έκθεσή της με θέμα την εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την αναθεώρηση της ΟΒΕ ⁽¹⁾, ιδίως την έλλειψη σαφήνειας στο παρόν κείμενο σχετικά με ορισμένες επιπτώσεις της αναθεώρησης στη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα (κίνδυνοι μετεγκατάστασης και υποκατάστασης από προϊόντα τρίτων χωρών που εφαρμόζουν λιγότερο αυστηρούς κανόνες, ιδίως όσον αφορά τις προσφάτως συμπεριληφθείσες δραστηριότητες), καθώς και σχετικά με τον αντίκτυπο της συμπερίληψης του ζωικού κεφαλαίου στις αγροτικές περιοχές και στις τιμές για τους καταναλωτές·
7. καλεί τους συννομοθέτες να καταστήσουν συνεκτικότερη την εφαρμογή της ΟΒΕ και να λάβουν υπόψη τους το κόστος και τα διακυβεύματα της μετάβασης στο πλαίσιο της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ, προκειμένου να αποφευχθεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός από τρίτες χώρες·
8. υπενθυμίζει εν προκειμένω ότι οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις που υπόκεινται στην ΟΒΕ καλύπτονται επίσης ευρέως από κανονισμούς και συστήματα απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές· ζητεί, ως εκ τούτου, να μην παρεμβαίνει η ΟΒΕ σε αυτά τα ιδιαίτερα αποτελεσματικά εργαλεία που εφαρμόζονται ήδη σε βιομηχανικό επίπεδο, με στόχο την αποφυγή ανακολουθιών και την προώθηση των προσπαθειών απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές με τον οικονομικά αποδοτικότερο τρόπο·

Διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της ΟΒΕ

9. θεωρεί ότι η γενική αρχή της ενημέρωσης του κοινού και η ανάγκη απρόσκοπτης διάδοσης χρήσιμων πληροφοριών πρέπει να συνάδουν με την ασφάλεια και την προστασία των τοποθεσιών, με το εμπορικό απόρρητο και με την αποτροπή κακόβουλων πράξεων·
10. επιβεβαιώνει ότι η διατήρηση των βασικών αρχών και της ολοκληρωμένης προσέγγισης της ΟΒΕ συμβάλλει στην επιτυχία του βιομηχανικού μετασχηματισμού·
11. υποστηρίζει, ως εκ τούτου, τη διατήρηση των ορισμών των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ) και της διαδικασίας της Σεβίλλης (κατάρτιση εγγράφων αναφοράς βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών ή «BREF»)¹·
12. εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με την τρέχουσα διατύπωση του άρθρου 15 παράγραφος 3, δηλαδή τον καθορισμό των οριακών τιμών εκπομπών (ELV) στα αυστηρότερα επίπεδα, όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα σχετικά με τις ΒΔΤ·
13. αμφισβητεί τη διατύπωση του άρθρου 15 παράγραφος 3 στοιχείο α) όσον αφορά τα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων που συνδέονται με τις ΒΔΤ. Η απαίτηση αυτή θα πρέπει να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των αρμόδιων αρχών, αφού προηγουμένως διαπιστωθεί βάσει προσεκτικής αξιολόγησης ότι δεν υπάρχει ενδεχόμενο ανακολουθίας μεταξύ των όρων χορήγησης άδειας που καθορίζονται αλλού·
14. υποστηρίζει σθεναρά την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», συμμερίζεται την άποψη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι πρέπει να δοθεί σαφές νόημα στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και επικροτεί την ενίσχυση των διατάξεων σχετικά με τις κυρώσεις και τις αποζημιώσεις. Οι κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές και να λαμβάνουν υπόψη τη συνολική ιδιοκτησιακή δομή των επιχειρήσεων, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι επιβάλλονται στα υπεύθυνα μέρη·
15. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να αντιμετωπίσουν τις περιβαλλοντικές, υγειονομικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της ρύπανσης. Οι πόροι που προέρχονται από χρηματικές ποινές και αντισταθμιστικές πληρωμές θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες των εν λόγω επιπτώσεων·
16. επικροτεί τη δημιουργία πύλης για τις βιομηχανικές εκπομπές· ζητεί, ωστόσο, να καταβληθούν προσπάθειες με στόχο τον περιορισμό του πρόσθετου διοικητικού φόρτου για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·

Πεδίο εφαρμογής

17. είναι της γνώμης ότι οποιαδήποτε επέκταση σε νέους τομείς πρέπει να αξιολογηθεί προσεκτικά, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης κόστους-οφέλους που θα λαμβάνει, μεταξύ άλλων, υπόψη τα μέτρα και τα πλαίσια πολιτικής που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση της κατάστασης·
18. προκρίνει την επέκταση της ΟΒΕ και σε άλλους τομείς, όπως στον τομέα του βοείου κρέατος· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία της για τον διοικητικό φόρτο και το κόστος και προτείνει να εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης μέτρων για την οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τον κοινωνικό αντίκτυπο στις μικρές εγκαταστάσεις· καλεί τους συννομοθέτες να μην περιορίζονται αποκλειστικά στο κριτήριο του κατώτατου ορίου αναπαραγωγής·
19. ζητεί μια πιο εμπειρισταωμένη αξιολόγηση της δυναμικής συμπερίληψης της υδατοκαλλιέργειας στην οδηγία, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και τα οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα, αξιολογώντας τον διοικητικό φόρτο και το κόστος για τις επιχειρήσεις και συνεκτιμώντας ιδίως τον κοινωνικό αντίκτυπο στις τοπικές κοινότητες όπου η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί σημαντική συνιστώσα της τοπικής οικονομίας·

⁽¹⁾ SEC(2022) 169.

20. προειδοποιεί ότι μια υπερβολική επέκταση μέσω του άρθρου 74 που επιτρέπει τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής με κατ' εξουσιοδότηση πράξη θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο ολόκληρη τη διαδικασία συλλογής τεκμηριωμένων δεδομένων, να επηρεάσει τη λειτουργία της διαδικασίας της Σεβίλλης και να καταστήσει επαχθέστερη την έκδοση αδειών·

Στήριξη της καινοτομίας

21. συμμερίζεται τη φιλοδοξία για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας σε περιβαλλοντικά αποδοτικότερες τεχνολογίες, προκειμένου να εκπληρωθούν οι φιλοδοξίες της Πράσινης Συμφωνίας·

22. επικροτεί τη δημιουργία του κέντρου καινοτομίας για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό και τις εκπομπές (INCITE), το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει πλεονέκτημα για την καινοτομία στην ΕΕ· ζητεί, ωστόσο, να μην επαναλαμβάνει το INCITE τη διαδικασία αναθεώρησης εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ·

23. υπενθυμίζει ότι η καινοτομία υλοποιείται επίσης σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο και ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμπεριληφθούν μεταξύ των δημόσιων φορέων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του νέου INCITE·

24. διαπιστώνει την πρόθεση συνδυασμού των επιπέδων επιδόσεων με τις αναδυόμενες τεχνικές· θεωρεί ότι, εάν οι οριακές τιμές εκπομπών που περιλαμβάνονται στις άδειες δεν είναι υλοποιήσιμες με απόλυτη βεβαιότητα, τότε υπάρχει κίνδυνος να παρεμποδιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των αναδυόμενων τεχνικών·

25. εκφράζει την ικανοποίησή της για τα μακροπρόθεσμα σχέδια μετασχηματισμού, αλλά εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα σχέδια αυτά πρέπει να είναι ενδεικτικά, να καταρτίζονται εντός της επιχείρησης και όχι στην τοποθεσία λειτουργίας και να μην είναι η προβολή τους επιζήμια για το βιομηχανικό απόρρητο·

26. αναγνωρίζει ότι οι προτεινόμενες δράσεις ως έχουν δεν φαίνεται να εγείρουν κανένα ζήτημα όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με την αρχή της επικουρικότητας λόγω του διασυννοριακού χαρακτήρα της ρύπανσης από αγροβιομηχανικές εγκαταστάσεις και της αναγκαίας εξασφάλισης ισότιμων όρων ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά. Οι προτεινόμενες δράσεις δεν φαίνεται να εγείρουν κανένα γενικό ζήτημα όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με την αρχή της αναλογικότητας λόγω του επειγόντος χαρακτήρα της περιβαλλοντικής και της κλιματικής κρίσης.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Vasco ALVES CORDEIRO

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL